

ROSTBRÖDERNAS
BIBLIOTHEK

Och
ANSMÄNNAS

IN

af
Gamla Götthiskan

Uttolkad/

och
Med nödige anmärkningar förklarad/

af
PETER SARAN.

Tryckt i UPSALA Åhr 1693.

Hans Kongl. May.

Wår Allernådigste Konungs och Herres

Högtbetrodde Man/ Råd /

och Præfident uti Cantzlie,

samt

Uplala Academics Cansler.

Den Högwålborne Brevve och Herre

Herr R. S. W. S.

Drensterna,

&c. &c. &c.

Min Nådige Herre/ och Mechtige befordrare.

Hur sågnar tag din helgd din fride frögd och ro/
Du sålle Swealand/ som från din första lunda/
Från däd ar Atele lät sin höft wid Himlen binda/
Har i din wunne macht fått här i trygghet bo.

Sast du till Alles sträck utaf ditt friska Qwed/
Af din altammand' Barm/ de starke Håltar stickat/
Ett hårdat Folk/ som åt för Pijl och Skiaktor swichtat/
Ett Folk som för en leef haar skattat nöd och död.

Sast ån din wåpnad' hand/ din ampre mærg och mod/
De Ofterlåndste Folk med styrckia sönderbruct
Haar doch du Swealand åi nån sin skada luttet /
Och ingen ån sig glædt utaf ditt wunne Blod.

Ar däd åi under? Men dig Himmel ågnar tack/
Som tryggat i wår Nord den Atebornes Armar:
Att där som Adons barm den södra Werlden sammar /
Ar och wår Konungs Namn i högsta wördnad bracht.

Den Store Konung KARL sö nu med wåpnad hand/
Nu med sin mogne Råd/ de wittre Jarlars tycke/
Haar yrkat slife wärf att han sin Höga Lijfe
Åi haft/ seen Werlden war ett watten utan strand.

Hur' haa dhe Store Lius/ däd oförliflig' Råd
Här wid sin Klokhet wilst till hela Werldzens under/
Som Dig/ O Swealand! befäst mäd trygge funder/
Och yppat dine Barn en länge långtad Råd.

Ty sågna dig du Nord och låt den önskan bli /
Att Himlen tackes med en longlig Lefnad kröna
Den **STJERNAN** som så wdt bestrimar Jofurs
Krona /

Att den i Auni år sin blister måtte gif.

Så tag Du Store Jarl då tag nu lägger neer
För Dina Fötter / då de Öfwerborne Säder
Om sine Kempar vrkt; Ded är tag diupast beder
Att och Din höga Nåd här till sitt wiford geer.

Ederis Hög Grefl. Excellences

allråddmiukeste Tienare

Petter Salan.

Hans Kongl. May.^e

Wår Allernådigste Konungs och Herres

Högstbetrodde Man / Nåd /

och **Hans Kongl. Högheß Prinz CARLS**

Gouverneur, samt Cansler wid Academien i Lund /

Dän Adölgwälborne Hwere och Herre

Herr MARCUS

Byldenstolpe.

&c. &c. &c.

Min Nådige Herre och mächtige befordrare.

Nu något Land är till/ som i sin yrkte flögder/
Som i sin vittre frägd de Greker öfvergått/
Som af sin lärde prof haar fleres längtan nått/
An Ilus, Memphis och de flera Östre Bygder/

Så är den Yre Nord som i dåd utrop galler/
Att hwad som Nili Strand för godt och gilltigt sett/
Hwad Rom och Helle-Land den mesta wördnad glett/
Haar Atland dem beskårt af sina friska Källor.

Hwad Isas Stas och knå/hwad Tiodans dolde Mynder/
Hwad dåd Gullwäwne Skinn i sine Linnor bar/
Dådt Allt en öppen hand åt andra skiftat haar
Mådt dådt vår Merkur bäst bespissat många Kinder.

An att du stälte Land Aëria måst lida
Hwad Gullbors lystne hand din Råmmån förestref/
Så att hwar helgd som wid Sabben firad blef/
Haar Göthers wuxne Macht påbördat Ehr att lyda.

Dåt wett som wistte Ehr ett år i skiffen dela/
Dåt war åi Edert; Ty war Atle-Runestaf
Dån Låran Edre Mån och wise Hiernor gaf:
Och hwad seen ytttrat blef tåckts Sabor hos Ehr hela.

An Skalde-kwåden/ dån vår Baldur Eder lärde /
An Lag och Rått/ till dån vår Minnur Eder bant?
Sörgåwes Athin satt sitt Öga åi i pant/
Då Lårda Samolis dån söte bragd förårde.

Så heter ån vår Nord en Moder för sin Söter
Och fast hon mycket haar sin Barn och Slawer gett/
Haar doch dådt ypperst qwar/ ett oförlifligt wett/
Dådt hon mådt alfwär i sin Drottars sinnen fäster.
Och Du Althärskand Macht som of de Stöder ordnat/
Af hwilka Hilifön haar nått sin skicklighet:
Hwars wise Råd/wårt Land sin helgd tillskrifwa wet/
Du Bäste Himmel war de GYRENE STORPARE
wårdnad.

Wår Eyll tråder fram ur mörke wrår och klister
Och beer Du Store Jart hans drifter hura må:
Och att Dån måtte Din högt-längtrad ynnest nå/
Som fordrat haar Hans Wår ur Ewigghetens Grifter.

Eders Hög Grefl. Excellences

allwådmiukeste Tienare
Petter Salan.

Ohen Widskunnige och Högtförfarne
Herren/

Herr

Rudbeck

Den Äldre.

Högtberömlige Medicinæ Doctor, och
Professör wid Kongl. Academien
i Upsala.

Min Förnåme och Högtgunstige befordrare.

Kedelige och Gunstige Läsare.

Dr ett år sedan/ eller där wid/ lemnade dan widtbe-
römda Professorens OLOF Rudbeck / dhenne dhe
Stridsamme och Namnkunnige Kämpars Eagles och
Asmundz Historia i mine händer / at dan wid öpne
stunder/ af den urminnes och ofgamla Göthiskan/ till fleres nytta
och sö: monn/ på wårt wanlige/ som och ded Latinske tungomålet/
öfwerfättta. Och ehuru ded då kan wara efterkommit/ baswer den-
ne Höglärde Mannen med sitt store beswär och widlöftige kostnad/
till Tricket altisänan besfordrat/ och således under den lärde Wärl-
dens omdöme och tycke i liuset framsförde. Utderföres der dätta
ringa Wertet Dig/ Redlige Läsare/ med något angenämt och be-
bageligt kunde söndija/ wille jag att då intet min slit och arbe-
te/ utan denne Herr Rudbecks store försorg och omkostnad
tillskrefwes: Såsom jag fulkomligen weet mig mäd alla rätt-
sinnigas wisord/ utan den arge och sielsfråtande afundz ringeste
geenwar/ kunna säkert seia/ att Herr Rudbeck ingen tima/ in-
gen stund baswer sin möda och swett hållit pard till wårt Fäder-
neslandz heders befrämmande; Så att wårt Land aldrig tillsö-
rende häwer hans lifke i desse stycken sett/ och här efter neppli-
gen seendes warder. Widare/ gunstige Läsare/ där jag till de
gamle Skreffter wid Kongl. Archiv i Stockholm wunnit till-
träde/ skulle och utan twiswel denne Historien blifwit fulkomli-
gare/ medan jag finner att den afskrefften jag följt/ i nogre rum
af hastigheten är skemd och förwirrad. Hwiltet jag horpas
Din Dygd Gode Läsare/ mig så mycket mindre läret till-
wissta/ såsom dätta felet är något drägligare/ och jag de rum i mi-
ne förklarningar till Sagan/ eller och i Ordlistan intet döliet.
Men om jag här efter dan äldre Boken öfwerkommer/ skall jag
de i bundne och twistige meningar klarligen utkräwa/ och Dig
Fromme Läsare/ wid tillfälle gärna meddela. Och der jag finner
att detta arbetet är Dig kärt/ skall jag widare med flere
prof lijsa Din längtan. Gärwål. af Upsala
den 29. Junii. 1693.

Erudito & Candido Lectori.

S. P.

Illustrium Horum Fœderatorum Egilli & Asmundi Historiam, antiquo Gothico sermone consignatam, ante annum circiter mihi transferendam communicavit Amplissimus & Celeberrimus Professor OLAVS RUDBECKIUS; Quod, utcunque præstitum est, tuo tamen sumtu & impendio Typis mandare decrevit. Quapropter si quid eximium, si quid gratum, hoc nostrum opus exhibuerit, non tam meo studio, quam Nobilissimi Editoris munificentiae erit imputandum; Qui nulli labori, nullæ occasione, quâ Patriæ honori emolumentum addat, parcere constituit. Ast erudite Lector, fortasse hanc historiam emendatiorem, adeoque Tibi gratiorem darem, si modo Codicis ipsius qui in Regio Archivo servatur, adeundi copia fuisset: Jam vero me corrupta exscriptione nonnunquam deceptum auguror; Quod mihi condones Tuum esse reor. Verum si antiquum Mss; alias videre contigerit, ea quæ minus integra sunt me annotaturum Tibique communicaturum spondeo. Et si hic labor noster fuerit gratus, desiderio Tuo alias magis satisfaciam. Vale.

Dabam Upsalis, d. III. Calend. Julii.

An; Orb. Rede; MDCXCIII.

Nå dåd nåen åra wårde som från De rijke Öfver/
Der miska Thetis Samn sin söta Phœbus dröfver/
Ell' där som Icarus åt fagra Nymphor leer/
Ell' där Porosi sig i klara Barmen seer;

Kan Ded som föres från de stälte Bårg och Lånder
Öf öppna Ögon gee och kigla öma händer;
Så är ån ett som öf meer estertanka geer/
Dåd wett som Stålens Eld och fina blister teer;

En wårdelig Skatt som alldrig återwänder/
Som högre glindra lårt då han från Jorden lånder/
En Bild i hwilken Gud sin likhet ritat haar/
Den Döden luttrad gör / och Himlen til sig taar.

Att dåd är undran wårde/ Du öf Herr Rudbeck wisar/
Som hyppat ett förstond dåd alles längtan lisar;
Så att De Lårda prof dåd efterdöme satt/
Att ån wår yttre Nord Dås life aldrig hast.

Den mogne Atland och de flere wise stycken/
Som i den wida Werld haa funnit Allas stycken/
Som af de Jnder och i Swarta Morenland
Lår dyrkas/ gee här till sin witnerijka Hand.

Om nogen år som då wår gamla Foster-Moder
Sin Åras wårdnad bör och sin tilldelte heder;
Så är Wår Rudbeck den som hennes dunkle Skrud
Har såjat upp/ och gjort där af en prudlig Brud.

Ly

Ty Du Herr Rudbeck haer i denna mörka Norden
 Så blifsand' Lius upståndt/ att Han är liuser worden;
 Att Kimit tiecke Mohln/ dån arge afwuntz Mann/
 Ehur' han tadla will/ dād at utesläckia kann/

Och som Du endast är Den wære Faders Dugder
 Så märkligt fordrat haar/ så skola Norste Bygder/
 Dig lärde Speking stads ett ewigt minne tee/
 Och aldrig wända 'gen Dig skyldigt Loford gee.

Jag är Herr Rudbeck nögd att desse ringe slögder
 Dig wäl behagat haa: Ty fallar jag de Högder/
 De Himle Andar neer/ att deras Kräfte-arm
 Din rörsels qwickle driffit må länge hålla warm.

HögLärde Herr Professor,

Eder

börjamine och lydige Tjenare

Petter Salan

Hier birlar Söguna af
 EIGLE og ASMUNDE
 FOSBRADRU.

I. Capituli.

 ERTRIGGER hiet
 Konger, han rie-
 di firi Austare
 Ruffia, pad er
 mikid land oc
 fiolbigt, oc lig-
 ger mylli Huna-
 lans oc Gardarykiss; han var
 Kongader mader, er Kona hans
 ey nefnd, han var hyr eirn a
 efra allder oc atti II. datur
 med synni Drottningu, hietu
 badar Hilldar, þær woru wa-
 nar oc vel skapifarnar, þær vo-
 ru fæmilega uppfæddar sem
 Kongsbornum fómdu. Eirn
 tima bar þat till eyrn dag, ad
 Konger reid til dira veida,
 eun datur hans a lkog ad skem-
 ta fier; Hillder eildre var i
 for

Pag. 1
 Där börjar Sagan om

Fosterbröderna

EYGLE och ASMUNDE
 Cap. I.

 DERTIGGER hiet en
 Konung/ han regera-
 de öfwer Öster-Rus-
 sia; ded är ett store
 och folkriskt land/
 hwilket ligger emell-
 lan Hunaland och Gardariske:
 Konungen war gifte/ men hans
 Hustru är intet nemd; Han war
 en from man wid sin allderdom:
 Twenne Döttrar ägde han med
 sin Drottning/ och hette dhe beg-
 ge Hillder/ dhe woro dygellige och
 af ett wackert sinne/ blefwe och
 hedersligen upfödde/ som Konungs-
 barnom höfdes: Ded hende sig en
 gång/ att då Konungen red på
 Diurs jacht/ wore hans Döttrar
 med att förluffa sig i skogen. Hill-
 der den eildre war i färdmed dem/ hon

HISTORIA EGILLI & ASMUNDI

SIC SE HABET.

CAP. I.

ERAT Rex Orientalis Ruffiæ, Hentigger dictus, qui inter Hunnorum regio-
 nem & Gardariciam imperium tenebat, terrarum spaciis & incolarum numero
 ampliffimum. Hic ad multam perveftus ætatem, thori conforte fruebatur, cu-
 jus nomen quidem ignoratur, filiz vero ex hoc matrimonio enatæ appellatio-
 nibus Hilldarum fatis inclaruerunt, fiquidem venustæ fatis & eleganti ingenio
 præditæ in omnibus instituerentur, quæ Regalis fortunæ educatio admittere
 convenit. Accidit aliquando, ut Rege venatum exeunte, ipfæ in fylvas, animi
 laxandi caufa, fecederent. Major natu in feris feftandis ipfos viros strenue

for med þem, hún var kollud Brínhillder, oc kom það til þess ad hún hafi vanist við þær i þrotter sem ryddarom var titt ad nema, oc var þær fiolldi manna ad ey; var bettur ad i þrot- tum buinet en þegar: nu sem Kongsdætrunur eru æ skogie- num, og þær buast heim ad fara, þa kimer ur skogi- num hlaupandi eitt dyr mykid það er Hioffi heittr, það dir er mykid, vexti oc so grime ad þat eyer ongu, það eyer skogu, þeirra manna sem dyra natteru vita ad þat eigr leing- stann allder af ollum dyrum því er það formæll ad þa sem mieg er gammal, ad hann fle alldrader sem Hioffi, það er skapt sem eirn hund, oc hefer eier unn so skj ad þag næ æ jorden, so breid ad þaug hilia sig apter ad bögum med þer, það hefer vijgrennur som villi- gollter; sem þær sja nu dyrid

hon blef kallad Brínhillder þar af at hon hade wánt sig i dhe þrot- ter eller ofningar som Ribbarom- tienlige woro att handtera: þar wore monge menn sersamblade / och ingen bettur till stikelser artadr- ann dhe: som nu Konungsdætrar- na äro i Stogen / och laga sig att fara heim / kom þar framlöyandes ett förfræðstigt Diur som Hioffe heter: Ded är stort till wexten / och så geymt / att dheid i Stogen har intet sin ljife: dhe menn som Diurens natur hafwa sig bekant / weta omtala / att detta äger lög- sta äldren: utaf alla andra diur / dedan är ded gambla ordsprælee- kommet / att selja den som äld- ger är / wara så gammal som Hiof- se: detta Diuret är till sin skapnad som en Hund / och hafwer en så wisd rumpa att hon når på Jor- den och så bred / att ded kan hölta sig med den: öfwer batbogarna: ded hafwer och stridständer som en Bittgalt: Då dhe nu säge diuret blefwo dhe rådde och suppo hwar

hææ.

fit.

æmulabatur, unde nomen Brínhilldæ sortita, omnia exercitiorum gene- ra, quæ viros maxime Principes decorant, pulchre exprimere noverat, adeo- que iis effecerat, ut isto in frequentissimo viro- rum coetu præstantissima audiret. Dum itaque istæ, ex Regio sanguine oriundæ virgines, arboreto se expediunt & domum itionem parant, ecce, prorumpit ex pene-ralibus sylvæ immanis bestia & sicæpectu horribilis ut vix similem habere possit. Qui naturam hujus ani- malis perspectam habent, pro certo affirmant, hoc omni-um diutissime ætatem perferre, quapropter vetus adagium annos quosvis huius bestie Hioffæ dictæ comparatos voluit. Cani de cetero haud dissi- milis est, præterquam quod lauda- discrepet, in terram usque promissa & sic vasta ut armos obtegere eâ posteriores valeat. Alias dentes agit in bellum, quemadmodum aper. Hæc improvise mira-

culo

prædast þær ok hlöp sin vög þuor þeirra, enn dyrid greyp Kongs doter i sinn kjaft ok hlöep i skiogin, en þær komu heim med þessi kjidindi ad K. D. var horfinn med þeim adburdi ok voru þesse vijðinde fogd Konginum, læter han nu leyta þeirra oc finnast hvorgi, fær Konger til Volfur oc Vjfinda menn, kimer einginn þa han geti sagt til hennar, en so geta þeir hellst til sem vijfer voru ad hun mundi i Jotnahamra numinn vera; nu yfer þetta sem annad lider fram ad Jolum, en æ Jo- lunum hiekt Kongr veiflu dir- lega: Hillder ingri sæt i skem- mu sinni og næm i þrotter þær meyunnum var titt ad nema, oc var hun því kollud Beck- hillder, hun var vyter oc væl skapifarin: þin sirita dæg Jola lendi Kongr æpter sinnidotter ad

sin wäg / men bluret greyp Konungs- dotten i sina klæstar och lopp i Stogen med henne: Folket kom heim med dhe tidender at Konungsdotten var med sådan ærbyrd / som sage är / borttagen: Þar om blef och Konungen underrættad / en læter han leraefter henne / men hon blef ingenstædes funnen: Konungen råðfragar sig hoos svæqwinnor och wissa menn om henne / fans dock ingen som dæ om nogon under- rættelse gifwa kunde: Tveite liqval dhe som wissa woro ded wara sã- trost / att hon wætte in uti Jã- ternas Þærg anammen wara: Nu öfwer þetta som alt annat skj- der tiden fram till Julen: Då Konungen i Juldagarna hölt ett præktigt Gæstebod: Hillder den yngre sæt i sin lammur och yfste sadana þrotter som för Jung- frurne brutelste äro att stöta / blef hon och dersfore kallad Wænehillder / dæ till war hon wifs och wælsinnad: Førsta dag Jul stikade Konun- gen

culo obstupefactas, fuga in diversa rapit, verum alteram assequutus iste lupus faucibus excipit & in sylvam se coniecit. Qui miserum huic spectaculo inter- erant, quisque apud suos, quam inexpectatus casus Regalem virginem abstule- rit, narant. Inde ad ipsam Regem fama pervolvit, qui cum summo studio illam investigare sed frustra allaboraret, ad Magos & Sibyllas quasdam conver- sus, neminem, qui certa de ipsa referre possit, uspiam invenit: Consultioribus tamen ista conjectura se obtulit maxime probata, qua Principem virginem Gi- gantum claustris receptam suspicarentur; Post hæc & multa alia redeuntis Solis fe- stus demum illuxit, sub quo Rex magnificum satis convivium instrui curavit: Quo tempore virgo ætate minor, in Gynæceo cunfledens, munia illustribus foeminis digna peregit, quamobrem Beckhilldæ titulum commeruerat, quippe quæ non minus artium variarum scientia, quam ingenii elegantia excelleret: Primo

A 2

itaque

au hún skildi innkoma i hol-
lina að glædia sig og sína bods-
menn, hún byr sig og sínar
skemmu meyjar og sem þær vo-
ru búnar, ganga þær út á stræ-
tina og fylgia henni samleiger
höfðingjar þær sem uppheldu
hennar klæðum ecki telli dýpt
á hana: nú sem þesse skari
kom i grasgærdi nockeru heirdu
þær gni myckinn ok þær eptir
sær þær flíoga einn myckinn
Gamm, þeim ándist hans væn-
ger greidast út yfir borgina,
þær með kom myrker yfir þær,
þesse Gammer færdist niðr að
K. d. ok teker hana ok fly-
ger i burt en lýster i þennar
þionust menne dauðs en ádrir
urdu hræddir, komu þessi tíðun-
di i holl, þessi þær ok komid
gnirinn ok mirkrið, og nu ver-
der. Konger mæg dæper ok
allir hans men þær inni, K.
mælti til sína manna, seint vill
þessu

gen effter sin Dóttir / hún stulle
komma in i Salen að glædia sig
och sína Gæster, hún lagade sig til
með sína þrúftugum dóttr / och fóm
dhe voro færdige / að dhe ut þá stræ-
tet: Hún hade ett hederligt fölle
af dhe höfðingjar som boro upp
hennes klæder að dhe ey stulle falla
diupt neder effter henne: Som nu
denne staren kom i en Krøddegærd/
hørde dhe ett stærkt gny / och dæ
effter see dhe en förfærdelig Gæam
framstiga: Dem syntes som hans
vingar utfræchte sig öfver Wor-
gen / som och dæ med mörker öfver
dhem; denne Gæmen saar neder
till Konungs dóttr / tager henne
upp með sig och senger så bært / slær
i dæ samna till döds twenne hennes
bestente / men dhe andra luppen un-
dan af råddhaga. Þesse tíðender
kommo straxt in i Salen / dæ dhe
tillförende hade hört gnyet / och see
mörkret: Konungen öfwer hær
öfwer gansta bedröfwad með alle
sína mæn som dæ inne wære:
Konungen talade till sine fæll /
Mycket

itaque festi die, misit Rex, qui ipsam in Regium palatium ad se suosque ministros
exhilarandos, evocaret; Ideoque se suasque ancillas pretiosissimis induit stolis,
& sic in viam se confert, viris principibus, qui ipsius velles nimis fluentes exci-
perent, concomitata. Jam per horum quendam lentus ille ordo esset ducendus,
cum strepitus ingens exurgeret & mox immensus se cælo intenderet vultus,
cujus alæ per totam arcem cum spissis tenebris se explicare videbantur. Hæc avis
in Regiam gnarum irrucens, ipsam in altum sustulit, & inter avolandum duos
ipsius ministris tenacius inhaerentes, confecit, ceteris hæc illi, que in fugam
dilapsis: Hujus rei tristis nuntius inter regias dapes se ingessit, quas insolitus ille
sonitus atque tenebræ nuper concusserant, obtexerantque, quibus rebus & ipse
Rex & omnes ipsius ministri præsentibus moesti obticuere, donec silentium illud
Rex

Þessu menn in skada af öls let-
ta sem vier þesum feingid, kan
eg ey að skilla hvoriar mein
wætter myg villia hrella, þui
skal þeg ord min meygja ut-
bæra að hvor sem þær finner
ok þat vil tilvinna skal eyga
þær og þridiung rikis, enn ef
þær sinnast dauðar skal þa hafa
þann besta hertugadoom og
þa gifting i minnu ríki sem
han vill, enn marger sogdu myk
være urgefð enda være til my-
kilss vinna. Iða nu so Jolinn
for hvor heim til síns heimilis
og þicker mikils vert um þessi
tíðindi ok so lyder af veterin
so sumarid eptir að lidnu huolti:
þær þat til einn dag að þær
kom skip eitt við land þad var
ey mikid vexti, var so gull-
buid siri ofan flo, þær voru æ 30.
menn og konustu með að auki,
þær sem skipid attu að vackta,

þær

Rex abrupte dicendo: Nimis tarde autumno istos viros, qui tam grande da-
mnum nobis arulere, penitus nimia temeritatis daturus, nec facile assequor cur me
potissimum suis lavis impetere affectent. Quapropter lexio edictum cupio, si
quis charissimam meam pignora adiuvenerit, atque in libertatem asseruerit, ipsimet
ista tertiamque regni mei partem impetrabit, sin vero non nisi mortuas recipere
valuerit, ipsi optimam provinciam & quascunque in regno meo ambierit nu-
ptias, assignabimus. Omnes hanc dotem amplissimam iudicaverunt; conditionem
tamen adjunctam longe difficiliorē. Hoc pacto excessit tandem iuliorum cele-
britas, singulique ad suos reverentibus, hæc fama, in magno pretio habita ad-
crevit, nec hyeme & subsequente æstate aut anno jam in extremum autumnum
vergente, defecit. Quo tempore accidit ut navis litori applicaretur, mediocri
quidem, astans ad aquas usque descendente probe exculta; Ipsa autem viros tri-

A 3

ginta

och

Þeir logdu sínú skipi í eina hofn, þar var firi K: Radfins skip æ hofnini, þær koddú Kong samilega, K. tok vel kvedu þeirra ok spurdi huorier þeir væri, enn sa kwast Asmundur heita er firi þeim var ok seyft kallader Bersergiabani. K. leift vel æ hann ok spurdi huad gammall han væri, Asmundur sagdi 41. wetra. K. mælti, ey hef eg gilldari man sið æ þinum aldre, eder huadan ertu ad kominn, i hernadi hef eg verid nockra stund i Austurveg æ sumer, enn nu er komid ad veternottum ok vilum vier sæ hier fridland i verur, skorter off ey fie ad leggja firi off, vera mæ svaradi Konger skal þat til reidu vera lætr Asmund þa færa founng sinn af skipi oc

var

ginta tulit, præter alios non paucos, quorum præcipuum erat officium navis curam habere: Hi navigium, in portum agebant, ubi statio erat navium Regis consiliariis addictarum, Regeque benigne salutato, pari comitate interrogabantur, quinam essent? Tum Dux ipsorum attollens vocem se Asmundum esse prædicat, cognomine Gigantomachum, Regi iste vir apprimè placuit ut rursum ab eo quæreret cujus maxime ætatis esset? Ad quod Asmundus quadraginta soles atque unum se vidisse referebat. Rex sanctè affirmavit nunquam se magis expectatum acque promptum hominem in ea ætate oculis usurpasse & unde venirent scire velle? Ego diu in mari Baltico, respondit Asmundus, piraticam exerceui, sed cum brumale solstitium cum frigidissimis noctibus ingruat, idcirco exoptamus hic expeditionis nostræ sit terminus, ubi liceat in pace vivere & partas fortiter

opes

och þær tili en hoop Tienare som Stepper dagde att wachta, dhe lade det in i en hamn / hwærest Kongstga Næðes Stepp lög för dhem i samma hamn / dhe hellsade på Konungen med största höflighet / han tog dheras hellsning wäl emot / och sporde hwilka dhe wore / dhen som dheras Höfdinge war swarade sig heita Asmund / och wara af sombliga nemder Berserklabane (dåd är Rämparnas dråpare) Konungen syntte wäl om honom / och frågade åter huru gammal han war? Asmund sade sig hafwa lefwat i en och fyratto winturar / Kon: sade in ter hafwer tag sett nogon styfware man wid den Aldren / Eller hwar ifrån är du kommen? Jaa hafwer en tid warit i harnad i Östersen / swarade Asmund; men nu som ded lider tili Winternätterna willom wi qdrna öfwer denna tiden / hafwa här ett fredigt Land / inter fattas off heller egodslar / att wäldaga tili betalning: ded må så stie / sade Kon: skall och alt detta eder tillredz

wara

war honom feingid samilegt herberge ad geima sitt gots, enn optast war han i K. holl, skip hanz war uppsatt ok vel umbuid, hugnast a þær vel olum mannum.

2. Capitali.

Þæ Asmundur hafdi værid manudi, var þat eirn dag ad Kongr sat ifer bordum, ad inkomu i hollina, þær voru XII allir miog sære, sa hiet Rógvallder sem firi þem var, han var Landvarnarmader Kongs og meg kier honom, han kuadi K. Konger tæk vel kediu hans oc spir hvor han hefi sohardlega leikid, mader er eirn kominn i land ydar sejer han, sa heiter Eyill spillwiriki mikill,

illur

7
wara; Læter þa Asmund föra sig ros af Stepper / honom bles och antwardat ett tiensligt Herberge att gömma sitt gots uti: Men sielf war han som offtast i Konungens hof: Hans Stepp bles oppsatt / och wäl omlaga / hwilket war Foltet tili en stor hugnast

Cap. 2.

Þa Asmund hade där två månader warit / hende sig en dag / da Konungen satt öfwer bord / att tolf Mann mycket sære inkommo i salen. Rógvallder heit deras Höfdinge han war Konungens Landvarnsmän och honom mycket tid: Han hellsade Konungen: Konungen antog hans hellsning wäl / och sporde hwar han hade holsa så hard strid: En man är kommen i edert land / swarade han / som Enu heter / han är en stor stadenman /

opes, hilariter consumere. Esto, dixit Rex, quæcunque expetitis liberaliter vobis præbuntur. Itaque iussit Asmundus ut prædæ navi exponeretur, & in diversorio satis commodò seruiretur. Ipse in aula quam maxime vixit & navem paxillis impositam pulchre refecit: Quæ omnia tam incolis quam advenis magno erant gaudio.

CAP. II.

Postquam Asmundus duos menses integros in isto hospitio permanisset, unus dies Regi ad mensam assidenti viros duodecim graviter vulneratos eorumque duces Ragvaldum obiecit. Hunc eximia charitate sibi conjunctum Rex finibus suis curandis præfecerat, adeoque illum submissa salutatione defunctum per benigno vultu contuitus, sedulo interrogavit, ubinam tam acre subiisset certamen. Ego, inquit, viri in terras vestras adventum denuncio, qui Egillus nuncupatus strages ruinasque cumulat & cum unusquisque cum ipso congregatus

timeat.

illur vider eignar, hán ræðir land
yðar, eg fór till mots við han
og hafda eg 5 skip oll vel ski-
pud, enn Eyill eitt litid, ok
þottist eg hafa ræð hans i hen-
di mæir firi lids fiold fæker, enn
so skilldum við ad eg komst æ
flotta ok voru dræpnir minir
men, nema þeir þær fæid hær,
enn Eyill þessi er ecki viðfangs
mæder sem ædrer men, og ey
veit eg hvoriu han mundi orka
ef han hefði badar hendur hei-
lar, því han hefer ey meir enn
ædra, ok er hinn hægri i burt
af honom hogginn, og er han
kallader Eyill einnhenti, en þó
vinner han meira siger med
þeirre sem af honom er, þar
hefer hann uppæ eitt sverd, er
þat Derga smid oc því nemer
þat huorgi i hoggi stadar oc er
þat læst ad firi ofann olboga oc er
þar

man och elst att nappas mæd/
han hertar i eðert land/ ty for
tag emoot honom med sam wål till-
redde Stepp: Eyill hade där emot
ett litet Stepp allenast/ trehte tag
dersföre mig för mitt Foltz mæen-
het skull hafwa hans macht i mina
hender: men seken lyctades anner-
ledes och stilldes wi/ således at/
att tag kom på flychten och bleswe
alle mina menn dræpne undanta-
gandes desse / som I hær seen hoos
mig: denne Eyill är intet så læt
att nappas med som andra Männi
och hade tag wål ändå stål att un-
dra/ huru han ærtar så mycket ut-
rätta / om hans båge hænder wero
færdige / men nu hafwer han intet
meer än en: ty dhen höggra handen
är honom afhuggen / blifwer derfæ-
re kallad Eyill den Enhænte / han
winner liqwål större seger med
dhen armen som ofærdig är / em-
dan han där ofwan uppå hafwer ett
swærd som är ett Dvergasmide /
ty stannar ded och tæst huggandet/
ded är honom læst ofwan för arm-
bogen/

timeat, impune prædis vestras provincias exhaust; Ego vero ipsi exiguum na-
vem circumferenti quinque naves optime instructas opposui, ipsius multitudinis
fiduciâ certam mihi de ipso spondens victoriam, longe secus quam ipse eventus
edoceret, quo fuga ipse ereptus omnes meos amisi, præter hos, quos vides ad-
stantes: Nec tam volupe cum ipso in arenam descendere atque cum aliis, quod
mirari utique desinerem si modo utrasque manus integras haberet; Verum altera
eque dextra privatus, infami quidem nomine Egilli Monocheiros traducitur,
sed plures victorias quam quisquam alius reportat ista amputata manu; cui gla-
dium fabrorum subtilissimorum opera adiunxit tanta arte excoctum, ut ipsius
ictum nulla unquam res sistere audeat. Ille autem cubito præfixus ad ipsos
humos

þar æ falur so diger ad miog
tekur upp æ oxl oc veger Eyill
med teimer sverdum seinn, enn
hans hogg standast ongvir men,
oc er því verra ad eiga leik
við E. enn ædra menn. geck
Rogvallder þa til sætis oc hne
þar dauder nider: Konger mæl-
ti, mikinn skada hefer sa ma-
der mæir gert, drepid min go-
da vin oc ey ma ec þat þola
ad heim se ey hefnt. Asmund
sagdi so mættum vier launa
yðer best gott yferlæti ad fin-
na Eyill kennann oc vita
hvort hann er so mikill sem
sakt er: Þat vill eg giarnann
seyer Kon: og hafid sva mikid
lid af vorum monnum sem þær
hægnar oc vel af vorum man-
num so mikid sem vilid: As-
mund svaradi oc sagdist ey
vonur ad fólga lidi við jafn
marga men, því ef E. hefer
fleira lid nær við sinnust þa
mun landzfolk veita mæir lyd:

Kon:

bogen / och är där uppå en så hög
hals / att han strecker sig uppå ar-
sen; Med detta swærdet strider
Eyill allt jämt / och kan ingen
människa stå emot hans hugg / är
derföre wårre att holla læst medh
Eyill än andra menn: Då Rog-
vallder ded hade sagt / seck hann
till sitt sæte / seannade dher ned och
blef död. Konungen sade / soor
stada hafwer dhenna Eyill store
mig / dræpte min goda Wånn / och
må tag intet råla att detta skall blif-
wa honom dhennar. Asmund sade
så måtte wi löna Eder bäst dhen
goda usfægnad i oss wiist hafwen /
att wi upföke dhenna Eyill / och
fræsta om han är så soor Mann
som sagt är; ded will tag æterna
säger Konungen / skall du hafwa så
soor undsættning af wårre Folt som
dig ægnar / och så ged underwising
af wære Männ som dig self beha-
gar. Asmund svarade och sade ded
intet góras behof att fórdæ fite
Folt till ista soor myckenheet / ty
em så hænder att Eyill hafwer större

Krigs-

humeros altitudine capuli assurgit, eoque semper diuicat Egillus, quo fortiter
imulso, obvia quæque perumpuntur, aded ut cum ipso confligere longe dete-
rius sit, quam cum quouis alio. Hisce Rogvaldus sedem solitam occupaturus,
genu submitti & in terram moribundus cadere cæpit, Rege exclamante, rebus
suis longe gravissimum vulnus amici sui desideratissimi nece esse illatum, nec un-
quam se passurum ut cordis auctor tantum scelus auferret inultus. Asmundus vero
Regem moctum solaturus; Tandem, ait, repperit fors, quo vestram in nos benefi-
centiam compensemus; pretium saltem non indignum, quamobrem nihil omitte-
mus studii, quo hostem vestrum inquiramus, & num tantus sit Heros, ut fama
divulget, experiamur. Hoc responso lætus Rex, de sua iuventute quos & quam
multos expeteret & necessarium duceret promissit. Ille vero asseveravit omnia dis-
syade.

Konger bad hann með fara sem hann vildi. Asmund bio nu skip sitt oc menn, enn þa han var buinn tok han orðlof af Kongi, segir han nu leidd sin: Helder Asmund frettum firi hvar Eyill er komin, skiot far han ad vita þat, því Eyill forri holldu hofdi: er ey getid af ferdum Asmundar firi enn han finner Eyill i eirni hofn ok bod han men sina roa wopnada ad heim, Eyill læ fa hofninni oc var buin við, því men hans woru aller i hærlædum, enn þa þær eru ad hofninni komner, þa spurdi Eyill hvor þær giordi so gilldan adroder: As svaradi til sin, oc ei eg ad hefna æ þær, heira vil eg þitt heytt fogdi Eyill, ey er mior æ því launung svaradi Asmund, eg vill gefa sverd æ moti sverdi, vel er þad bodid svaradi Eyill, oc vilium wies þad ey synia

Þær

Religjmaðe þá wlj finnas / læra og landsfolket wera of hjelp. Konungen bad honom bestalla þer með som honom bæt leade. Asmund lagade nu till sitt Skepp og sina Mann; þá han færdig war tog han orðlof af Konungen och seglade sitt lech: Læ sedan noga efterfråga hwar Eyill war kommen / seel þe och hastigt wera / en Eyill hade tillförende holt dher till. Talas nu innet meer om Asmunds færd för änn han finner Eyill i en hamn / bad han þa straxt sina Mann roa wæpnade till dhem. Eyill læg för hamnen och war wælt tillagad / en þang Mann wero alle i sina Hærtæder: Ða dhet wero komne till hamnen frågade Eyill / hwar þer war som gjorde så hærd ællifötning. Asmund næmner sig och ær tag þær kommen sade han / ær þærnas þa þig / þæra will tag þitt hoot sade Eyill: innet þær tag ær þig noga lóðn sade Asmund / utan will gifwa swærd emor swærd: Wæt ær dher tillbudit sade Eyill / och wilkom wlj

wli

þær þess, eder er mikid þe a skipum ydar, ecki werder þær þat ad pening svaradi Asmund. þat er helder ad wies wilium auka þar vid ydrum peningi eder huoriu will tu bota Hertriggi Kon: firi þat sem þær hafid giordt honom er þær rættudh land hans og dropud Rognwalld hans landvarnarmæn, ey erum wies wanir seiser Eyill ad leggja penninga firi þo sveinar minir þacki flaterslaudi eder skotfilser þa þurfum þess til matar off oc drickiar þær sem wid sitium æ weter, þa munum wies epter leita svaradi Asmund, því Kon: sendi mig epter hofdi þinu, þad war forðending svaradi Eyill, oc vill han þeg þa seigann: oc bæda ocker tokum helder annad rad giorkumst fosbrædur oc dræpum Kon: enn tokumm dæter hans hans oc gongum ad eiga þær oc skiptum so Rijkinu með ocker, dæter hans ey lausar firi sagdi

wli þeð en neta þig: eller hafwen æ mycket gods þa edere Skepp: ingett penning warder þu þær becommandes sade Asmund / en þeð ær stengligare æt wli förðe wære gods með edra penningar / eller hwiltu bœter will þu gifwa R. Hertriggi forðe onða i honom tillfogar hafwen þa i stæflade hans land och dræpo hans Landvarnarmæn Rognwalld: En ære wli wæne / seiser Eyill æt læga ær bœter forðe minna Swänner taga till slætsfœder æt sig eller och tærepennningar / en sådant æt behöfwe wli till mat och dret / dher wli blifwa sitlande æt winter. Doct mænnum wli þetta æstersœtta / sager Asmund / en Konungen sände mig epter þitt huswud: þet war þig en stædellig sættling swaradi Eyill / och will þa Konungen holla þig seger: Wlj wilkom þesser fætt æt annat råd / blifwa fosterbrœder och dræpa Konungen taga sedan hans Dœttar till þustrur / och stæffa þa Dættar of emellan: Hans dœttar æro innet

syadere quominus præter rem copios augetur; rusticis, si istum multitudine superiorem sentirent, partibus suis quouis auxilio accessuris. Itaque Rege omnia arbitrio ejus committente, ipse navem virosque quam diligentissime instruit bonaque cum Regis venia discedens, propositum iter ingreditur, & obvios quovis sedulo quibus in locis Egillus versaretur percunctatus, mox illum in proximis commoratum cognoscit. Uade non multa de itinere Asmundi autem supersunt dicenda, quam Egillum in portu ad quævis audenda promptum paratumque deprecaberetur. Itaque Asmundo incitante suos, ut armati remis fortiter incumberent, alterius navis dux illos jam ingruentes interrogat, cur tam valido ad illum ferantur impetu: Asmundus vero refert se vindictæ de ipso sumendæ causâ advenisse: Hic Egillus, non ad quævis, inquit, minas expavescit, Asmundus ostendit se non adeo

verba

verba quam gladium habere quem ipsi opponat. Nec hoc quidem iniquum censuit Egillus, si modo navem multis opibus onerassent. Quod utique Asmundus negavit dicendo, longè æquius ut ipsorum pecuniis ingentem suis adderet cumulum, idque futurum ni occisi ducis Regvalldi & vexatæ regionis multas Regi Hertriggero sponte offerre mallerent. Nunquam, ait Egillus, mei moris fuisse pecunia luere si quando comites mei pecora in cibum, aut argentum pro prædiis collatum acceptaverint, quippe alias siti & inedia per hyemem pereundum esset nobis. Nihilominus hoc nobis sectandum, qui Regi tum caput polliciti sumus, dixit Asmundus; altero regente, hæc promissa ipsi tristissima fore & in ejus perniciem transitura, quem Rex propterea emisisset: Potiora longe esse concilia, quæ syaderent ipsi foras amicitia fraterna plane æternaque sancien-

B 2

dura

lagdi Ásmund því þær hafa
werid stólnar frá honum. Þu
hefur vana menn lagdi Eyill oc
er þat skadi að ef menn ockar
drepaft vider oc þætti mier
ráð að víð beriumst í æ lan-
di Ásmunder kaddt þess al bu-
inn: Þa mæltu menn þeirra
hvor sem annan vinner þa skal
hvor vor annann drepa oc vi-
lium wier þa ey epter lifja
ef þið erud drepuer Eyill
það þa sja sifst hvorninn færi
med þem, þeir ganga nu æ
land oc reina sínar í þrotter oc
var nærri um þær hworiar sem
þeir profudu, leid þa daga en
að kuoldi sattu þeir að sam-
drickiu og suafu af um nortina
en að morne dags toku þeir
Ásmund oc Eyill wopn sín,
geingu ut oc borduist all sterk-
lega oc matti frá sja stór hogg
er huor weitti öðrum oc letu
þat ganga þær till sol war í fullu

súðri

intet löse sattu Ásmund / en the hafa
wa blifwote stulne frá honum.
Du hafwer rátt wæðert föst sattu
Eyill och är ded en märtelig staddat
om þesse wære Karlar blifwa ne-
derstaagne: þherföre tycer mig wa-
ra råðeltigt / att wij báðge strida
tillsamman på landet. Ásmund
svarade sig þær till all færdig wa-
ra: Þá sattu þheras menn om þhen
ena þhen andra winner / så stólm
wij hwar andra drapa / wij willia
intet leswa seðan þhe öro staagne:
Eyill það þhem först see till / huru
med þhem gå mætte. Þhe stiga nu
upp på landet att róna sja þbro-
ter / och war lifja med þhem bá-
ge / ehuru þhe þá prófwade: led så
þhen dagen fram / om qwellensatte
þhe sig att dricka tillhopa / och se-
ðan siftwo þhe þhen natten öfwer:
Men om morgonen togo Ásmund
och Eyill sja wappen och stridde
stærkeltiga: mætte man þá see stóra
hugg som þhe stífte sín emellan:
Þetta þástod till þess Sölen war i

fult

dum inirent. Regeque occiso, filias in conjuges assumerent, Regnumque parti-
rentur. At ille cum ritu quodam profitebatur ipsas huic alæ non exponi posse, cum
ipsius Regis potestati, fæto quodam exemptæ essent. Tum Egillus, quandoqui-
dem igitur tam præstantibus stipati sumus viris, rerum nostrarum maxime interest,
ne ipsos in mutuam cædem grassari patiamur. Age ipse mecum potius in campum
singularemque pugnam descendas. Ásmundo autem se paratam ostendente, ipso-
rum milites indicaverunt si unus horum alterum feriret, mutuo sagvine ipsius
Manibus esse parentandum, utique tristiciniam dæce occiso vitam superstitem rati.
Admonere tamen non destitit Egillus, ut compositis animis, certaminis huius even-
tum specularentur. Quo facti in terram prostrati isti ambo, fortitudinis mutæ
certa percipere experientia, parum multa eoque acerrima conflictio, ipsos tam
corporis viribus quam animi forticia pares declaravit. Ita in crepusculum abiit
dies.

súðri oc hefi þa hvor þeirra
hogg víð skioldu síri öðrum
till öwitis, enn þeirar hlifur dug-
du so wel að þeir woru ey fa-
rer: þa mælte Eyill will þu
eiga leik þennan leinger, Ás-
svaradi ey mun Kon: Þikia
full rekke sitt ærendi ef víð
hættum so buer, þu munst rada
svaradi Eyill, enn ey ætla eg
að ec sje seiger, hworu gamall
madr ertu sagdi Ásmund
íð, wetra svaradi Eyill, þa tak
wopn þin sagdi Ásm: ef þu
wille leinger lifa, ecki er nu hæ-
tulegt um sagdi Eyill: taka þeir
nu að beriaft öðru sinni oc enn
nu akasara enn sír, oc so sín-
dist þem sem hia stodu að þem
sje synder bani sem hoggid war
till reitt. Eyill mætti þetra æla
eg ocker að hættu þess leik,
þvi mier litz: Þier nu ö sje-
leger syger, þrælla ætla eg að
þier gangi sagdi Ásm: að þu
wilst so opt uppgiafar: wer þeg
enn.

fult söðer / och hade þhe þá giswte
hwar annan stæðeltige hugg víð
Stiölden / þher löse þheras Try-
nior hade báðge så wæhl / att þhe in-
ter blefwo sære / þá sattu Eyill will
du længer holla þhenna leten? Ás-
mund svarade / en mån Konungen
eneta siet ærende fullkomligen wara
nerættat om wij så snart wænda
tügen: Du må þá råða sattu Eyill /
men intet tycer mig att tag ær se-
ger: huru gammat ær du / sattu Ás-
mund? Öðerton ær / svarade Ey-
ill: Þá tag þina wappen sattu
Ásmund om du længer will leswa:
tingen sara ær nu på så þe svarade
Eyill: Begante þær nu öndra gon-
gen att strida myræsthestigare önn
förr / och mætte þhe sem dær wíð
stodo att þhe ald les þaðe hwar
andra þá þhe þáðge rátt till. Eyill
sattu þættet synes mig om wíð wæn-
da tigen med þenna leten / en seene
lær du så seger öfwer mig í dag: tag
troor du ær ráðder svarade Ásmund /
effter du wilt så æfta giswa upp.

Söðer

dies, cum uterque sub eodem tecto primum ad mensam poculæque communia
& mox quietem se conferret. Mane vero primo recepere Ásmundus Egillusque
arma sua, quibus pugnam tam vehementem iniverunt, ut etiam ex longinquo,
quam multis se invicem vulneribus contodiebant, appareret, nec ullis sermonibus
moram ferere antequam sub medio se expediret coelo: jam uterque gravissimos
ictus, ubi desinit clypeus, exceperat, quibus utique perisissent, si lorice impene-
trabiles omnia vulnera arcuissent. Tum demum Egillus, cum ledum hunc diutius
maller interrogat, altero reponente, nequidquæ tam atroci inter se prælio commis-
sos, si tam cito desinere eot. Fac igitur ut lubet, inquit Egillus, nec me meis fatie nunc
vicinus suspicari possum. Quæstione facta cum cognovisset Ásmundus, ipsum
octo decim tantum annos implexisse, armorum quietem ab ipso exoptulavit, ne flo-
rem juventæ suæ temere projiceret, sed melioribus temporibus referaret. Verum

enn þá svaradi Eyill, Evi nú er þat uti ad eg munt hlifa þier, hafde Asm: þá feinget 1. for. þá toku þeir nu till hid 3. sinn ad beriaft oc war Eyill so ækafer ad Asmund hafi nog att wæria sig oc fengid hefer han þá 3. far a fier, ey mun duga so buid svaradi Eyill, kastar nu sverdinu sem han hafdi i winster hendi, oc 1. þat vera sijð wakra manna ad neytra wopna sina i bardogum enn tuskast ey sem þrælar: Asmund gaf onngar gizter ad huad Eyill sagdi, verder honom nu þæg hon dinn sem sverdid er vid fast oc beraft þeir witt um wallin, kemer so ad Eyill fellur hvor hafi ætlad ad slita af œdrum hialminn, ecki nenni eg ad hefa trola sid sagdi Asmund ad bita i sunder i þier barkann, oc er nu of færrri mier sverd mitt: þa er þier nu bestur kostur svarade Eyil, ad læta mig ei upstanda: þa mun nu wæga werda

Egillo pugna pericula deposcente, iterato longe alacrius quam antea factum est, congregiuntur: Crederes ipsos certis ictibus se invicem haurire & dividere donec Egillus receptum caneret, asserendo consultius esse, si componerent bellum, quam diutius dubii Martis aleam subirent. Dum vero Asmundus nimiam timiditatem ipsi sapius pugnam deprecanti exprobraret, ira vehementissime commotus Egillus exclamat, Tuere igitur Te ipsum & selto omnem spem redituri mecum in gratiam esse præcisam. Sic tertio pugnatum est; Egillo tanta alacritate pugnam ciente, ut Asmundus in excipiendis vitandisq; ipsius ictibus sat ageret, nec efficere posset, quo minus tribus vulneribus faucibus redderetur. Nec adhuc temporegisse sibi videbatur Egillus, itaque abiecit quem sinistra vibrabat gladio, fortium virorum esse negavit, minus viribus quam armis confidere, atque inkar servorum tundendo unico adversarium lacerare. Ad hoc

ipsum

Þorswara þig þá æt ein stund / sáde Eyill / ty nu ár alt hopp ute ate tag þar effter mán stona þig / hade þá Asmund fætt ett sár. Nu gá dhe tridie gongen ihop / och war þá Eyill sá ísfelger: att Asmund hade nog gótra att wárta sig / och hade han þá fætt tro sár. Intet lær dhenna tilfredningin daga sáde Eyill / kastade sá bort swárdet som han hade i wenskra handen / och sáde þed wara rassa Mán's seb att hwilla sina wappen i striden / och intet dängias som trælær: Men Asmund gaf ingen áche på Eyills taal: Wárde þá Eyill sig med dhenn handen som swárdee war fast wið och sloges dhe wiðda tring wallen; Dinsíðer hender þed sá att Eyill faller tull / þá dhe árnade slita af hwar andra hlásmarna: Intet náns tag nu brufa Trolla-seð / sáde Asmund att blísa af þig strupen: och ár milt swárd langt ífrán mig: doch hafwer þu nu besta tilfelle / sáde Eyill / att láta mig intet mer stá upp: þet kan och wara af foga wárde / svarade Asmund

werða sagdi Asmund, hliop han þá epter sverdinu sinn, enn menn þeira hlapu til wopna sinna, Asmunder greip sverdid oc hliop ad Eygli en han lá kyr sem æder. Asmunder mætti ongum manni ert þu líker Eyill mader, stattu nu upp, oc vil eg nu biðda þier þad sem þu bændt mier oc verdumm fostbræder, mikid þicki mier firi Evi sagdi Eyill, eg þá ad launa þier líf þios, ey mun eg dræpa þig svaradi Asmund: En þat wil eg ad þu farir med mier til H: Kongs oc skall eitt yfer ocker ganga. hiedan af komu þá beggia men oc logdu þat til ad þeir skildu stætt. Nu stod Eyell upp oc teku þeir nu hondum samman, sveriaft i fostbrædra lög efter fornum tíð, oc skal hvor annars hefna oc eyga bæði feingid þie oc ofingid oc þat sem þeir inni jafat til bader, epter þat buggu þeir ferd

ipsum sermones minus Asmundus attendebat, non observato, quod alter manu armigeram ostendebat. Ergo per campum longe lateque luctando certamen circumtulere. Tandem inopinato casu in terram prolapsus est Egillus, cum quisque alteri clypeum avellere tentaret. Tum Asmundus, Nolle se more truculentissimorum hominum jugulum ipsius mori adpetere & resolvere, siquid gladius iusto longius abesset, Egillus vero monuit ne tam optatam inimici interficiendi occasionem. Nec adeo hoc improbat Asmundus, cum ad entem properaret suum, mitibus eorum arma moventibus. Ipse autem sumto ferro ad hostem impedes se erigere negligentem processit, atque dixit, minime viro similis eris, si non surgas & amicitia planè fraternæ foedus, quale antea obtulisti, mecum sancias. Iam conditionem sibi non displiceri, ostendebat Egillus, neque abnuere quin vitæ reddita pretium, exolveret. Absit hoc à me quam longissime, ait alter, ut Te

occid

Asmund / loyp þan þá effter síre swárd; men þeras Mán grepo till sína wapu. Asmund tog swárdee och sprang till Eygle / men han lág stilla som tilsförende: ingen mætt ár þu líter Eyill / sáde Asmund / stæt nær upp / och wíll tag blúða þig þed / som þu mig tilsförende bódst och blíswom wíj nú Fosterbræder. Wíðst te tyfster mig dher om / sáde Eyill / och bór tag þá lóna þig wíj lífs forffening. Intet mon tag drápa þig / sáde Asmund / men þed wíll tag att þu farer með mig till Konung Herringger / och skall ete gá ófwer of báða: þíjt kommo begges þeras Mán / och labe dhet till / att dhe skulle blíswa sáte á stæð sá Eyill upp: labe dhe þá hennerna tilsfarian / och swore Fosterbræderlag effter gamal seð / att hwar skulle annan henna / och ága báðe þed soana som ofogna godíet: þár till með alt íþet dhe hade innom þord / skulle þe báða ídme ága. De lagade þig sedan till refan / och ár intet wíðars ómtalat fór án dhe som

ferd syna, oc er ey umgetid fir
enn þeir komu til H. Kongs
Asmund gekk fir K: oc kvad
di han, Konger tok vel kve-
diu hans oc spurdi hvad han
sagdi tjdinda, enn han kvad
einginn tjdindi i sinni ferd or-
did hafa. K. spir hwort han
hefði fundid Eyill einhenta,
Asmund kvad þat satt vera oc
hef eg ey fundid vaskari mann,
eru vid orner latter, er hann nu
hier kominn oc vilum vid nu
ganga i stad Rogvals, og wæria
land ydert, Konger mælti, ef þu
vilt leggja þic till þess ad gan-
ga i hans stad, þa mun eg ta-
ka fattum af ycker, Asmund
kwedil þargjora wilia; war Eyill
þa til kallader: gerduft þeir þa
landwarnarmenn Kongs, þeir
gafu K. þic mikid, giorduft
þeir nu kwærir Kong oc latu
þar um weturio.

occidam, Tantummodo mecum ad Regem Hertryggerum descendas, ubi non
alia me quam Te manebit fortuna. Accessere jam utriusque copie suadentes ut
in sanctissimum fœdus coirent, cum Egillus se colligens exsurgit & ex vetusto
more, datis implicatisque dextris fraternam cum Asmundo & inviolabilem fami-
liaritatis confortionem certis verbis init, quibus cautum erat ne unus alterius in-
jurias permitteret inultas & tam æquisita quam acquirenda spolia ex æquo
uterque possideret, & quæ in navibus servabantur, ita unus ut alterius bonis an-
numerarentur. Idco igitur fœdere iter parant, neque quidquam de his fama retulit
antequam in tecta Regia succederent, ubi Asmundus Regem salutans ab ipso blande se
excipiente interrogatus est, quarum rerum potissimum in tam nobili expeditione
gestarum nuncius veniret. Nullarum, reponit ipse, Rege ulterius sitisitante Egil-
lum ne Unimanum reperiisset, Ulro igitur Asmundus, id evenisse testatus est,
vetum cum nulli unquam viribus iste secundus esset, sociante acerrimo prælio in
amicitiam demum cum ipso convenisse, quippe qui præiens una se cum in vicem
officiumq; Rogvaldi transire, Regiasq; terrastueri veller, Siquidē, ait Rex, defuncti
amici partes in vos transferri desideratis; idcirco fidem mihi præstandam iureju-
rando nunc confirmetis, postulo, Asmundo assentiente advocatus etiam est Egillus
ut Regni fines defenderet, ita per universam hyemem apud Regem, quem pulch-
rimis donis exornaverant, permansere.

CAP.

komu til Konung Hertrygger.
Asmund gekk fir Konungen / och
helsade honom; Konungen sagna-
de hans helsning wæl / och sporde
hwad tssender han hade att tssbrin-
ga; Men han sade / inga tssender
hafwa sig i denna færden tilldragit.
Konungen fragar om han hade
funnit Eytill den Enhente; As-
mund sade ded wæra sant / och haf-
wer tag allbrta funnit rastare man;
ære wi þersore blesne wænnar / och
ære han hst med utg kommen; ty
wi wiðkom gæ i Rogvals stælle
att wæria edert land: ær ded þu
sade Konungen / att i wiðsten taga
eder dher uppå / att gæ i hans stæ-
lle / dæ wi tag taga fersætrins af
eder; Asmund sade sig ded glæra
wiðla: wart dæ Eytill dæ kallader /
och blesne dæ Konungens land-
wærnsman; dæ gæstwo Konungen
mytt it godz / bleswo honom þersore
stære och sette dæ ofwer Winteren.

3. Capit.

Ad Jolum þa hafdi Konger
wina bod mikid: Jola dæg
hin firsta spir Kon: epter hvort
nockur wæri þa ad han kini
seya hvad ordid mundi hafa
af dætrum hans, enn eingin
war þa þar er honom kini þad
ad seya, lysti Kong þa fir
þan skilmala þem sem han
hafdi giort, Eyill mælti þat wæri
roskaan manni gort til siar ad
winna oc þer mundi frægd
mikil aukast er þessa for wiðdi
fara, fell þetta þar nider ad
sinni wæslan far vel fram med
mikillri wegfemd oc woru allir
ut leiddir med giofum, for hvor
til sins heimkinnis, enn Eyill
og Asmundur latu þia Kongi
um vetturin, þegar hæ wetu-
rin var lidin settu þeir Eyill
oc Asmund skip sit æ sid oc wol-
du þar æ 24 menn af lydi
sinu, en þa hiet Wigloge sem
þeir settu fir þa sem epter
woru.

CAP. III.

Circa Jolii festum invitavit Rex ad convivium quamplurimos amicos, ex qui-
bus primo die exegit, numaliquis rerum omnium ita sagax esset, ut edicere,
quæ filius suis accidissent, posset. Omnibus se nescire affirmantibus, iussit Rex
ut conditiones, quæ gratas restituentibus præscripserat pulcherrimas, recitarentur.
Quibus excitatus Egillus in verba erupit, quibus hos labores foribus viris
dignos, & gloriæ incrementa, quæ tam celebris expeditionis auctorem extolle-
rent, concelebravit. Verum hæc omnia tacitis excipiebantur animis, donec con-
vivii huius gaudiis apparatusque finitis omnes & singuli multis donis multoque
honore demitterentur, excepto Egillo Asmundoque qui pontum hyemali com-
pede solvendum expectabant. Igitur incunte vere, unam viginti iisque selectis
viris munitam navem, solvere constituunt, ceteris relictis qui una cum Wiglogio

Cap. 3.

Wiglogio Jolum hst Konungen æt
stort Gæstebod / fersæra dagen
spir han effer om nogen af dem
wære sâ klot / att han kunde seia /
hwad som af hans Dætrar mænde
hafwa bittwæ / men ingen fans som
honom ded tunglæra wiste: Læste
dæ Konungen upp dæ wiðfor han
allom giswæ hade: Eytill sade att
igenom þetta kunde unga Mæn
winna gort namn / och rycte / och
stulle hans berðmingen ringa fersæ-
taga / som denne wæsliga wæslan wæ-
gade antaga: Þetta lades sâledes
neder / till þess Gæstebæder bles slæ-
tit med stæsta heder: alla wordo
dæ utledde med gæstwor / och for
hwar hem till sitt huss: Men Eytill
och Asmund sette hoos Konungen
ofwer Winteren; straxt dæ win-
teren war lidin sette Eytill och As-
mund sitt Skipp på Stôn / och
utwælde dher på ringufæra Mæn af
sitt Retastoff; dhen heet Wigloge /
hwilken dæ gæstwe i antwardning
dæ

C

pæ

voru, oc skildu þeir veria land Kongs, enn þeir fogduft mundi fara ad leita Kongs dætra, oc ey apter koma fyr enn þeir fyndi þær anad hwort, lífs eder daudar. Silgdu þeir nu i haf þegar þem byr gaf, en þeir wíflu ey hwort þeir skildu halda, konnudu þeir æy oc utsker, wíkur, merker oc siallbigder, foru þeir so allt sumarid, en ad wetri woru þeir komner norðer i Jorunheima, oc logdu þar til hafnar oc bugguft um, fetu upp skíj. sitt, síðan fogdu þeir sinum mannum ad þeir skildu duielíast þar um veterin, skum vid Eigill kenna land þetta sagdi Alm: oc koma hier aptur ad sumri, skulu þier þess þijda enn ef wid kommu þa ey apter þa skulu þier fara hwort

þier

dhe Stleppen som hemma blefwo / hwílla stulle wária Konungens land: Men sielfwa sáde dhe sig wílla fara bort att upleta Konungs Dótturarna / och interkomma tilbaka fór án dhe sunno dhem anefingen lesmanbe eller dóde: Seglade således hemman ífrán / och lade in i Hafwet / så snart dhembórd gafs / interwetandes hwart ut dhe sin rosa stulle stella: Dhe foru sórbíðgar och utstíðrar / wíllar / stoggar och Bergsbýgðer / och sáðan war dheras færd hela Sommare / men emot Winteren wore dhe komne norðer utí. Járthem: dher lade dhe till hamn / lagade om sig / och sette upp sitt Stlepp: Dá gofswo dhe sína Mættillkanna att dhe dár stulle óswer Winteren dwállas: Þag och Eñill stolum áð háu upp sáde Almund: att láta óð underríslas om dhetta lands bestaffenheet / och komma sedan tilbaka emot Sommare / stólen J och ímedleríð háu blíða: Men om wíj dá tæte komma tilbaka / mæðsífwes

eder

præfecto à provinciis Regis omnem hostilem incursionem prohiberent. Ipsi autem profecturi, Regem consilii sui, quo principes virgines investigatum ire, nec unquam nisi iis mortuis vel vivis, repertis redire destinarent, certiores faciunt. Ita quamprimum secundus adspiraret ventus in altum navigabant, plane nescii quo iter ad istas inquirendas suum dirigerent. Insulas enim, promontoria, sinus, silvas pagosque celsissimis montibus subjectos per totam æstatem prætervectis, demum prima hyems se opposuit, quo urgente ad portum quendam in Gigantum, qui septentrioni subsunt, regione situm appulere, ubi curatis corporibus navigioque exposito suis in mandatis dedere, ut æstatis suumque è terrarum perultratione reditum præstolarentur; Sin vero ad prædictum tempus inanis foret sui expectatio, irant quo luberet. Hic ducum discensus plane trãtis & invisus erat

erat

þier velid; mikid kótti mannum þeira ad skilia vid þa, en þo blaut so ad vera sem þeir wílldu, geingu þeir nu á morkina oc skutu dyr oc fugla til mætar sier oc woru þeir nu á morkum sva manubum skipti, skogurin reif miog klædi þeirar, war þat og stundum ad þeir feingu mat ongvan, eitt sinn vard firi þeim daler nocker, Ær fiell epter midinum dalnum, þar woru eirar stettar enn yfer skoger oc hamrar hær, þar sæu þeir mart geit fie oc feyta hafra; þat komm þer sæmann ad alfa sier slaters sandar, raku þeir þa samann geit fied oc tæku eirn feytan hafer oc taludu um med sier ad þeir mundi drepa han, þui næst heyra þeir kwaklad uppi ífer sier i homrunum, stucku þa burt allar geiternar, oc warð

þer

19
eder fara hwart J helst wíllen: Fólket ræðte ylla wara att de sádes stulle stíllas wíjð dhem / men i detha stycken máste dhed stíe / som dhe wílle; dhe gingo nu ut i stógen / och stíðro sig Dúx och Foglar till maat / dherest dhe och dwaltes till Tungelstíffret: Stoor meen lede dhe af stógen som ylla sönðersleete dheras sláðer / och án stóðre swárheet dher af att dhe stundom ingen maat funde bekomma. En gång ságo dhe fram fór sig en daal / genom hwíllken een Må framfóll dhen dher med sláða strander / sampe tringliggande hógar / stógar och berg war prýðeltigen sórfedd: Dá rest een stoor hoop Better med fæta Dóðar gingo i wall. Fólker bróðerna fóll i sinnet att dár sórfæssa sig ett slachtsfóðer: ginge dherfóre in i Gerehopen och utwalde sig en fætan Dóð / talandes sin emellan huru dhe stulle slachta honom: Dá hóðe dhe en qwístrande lát óswer sig i bergen / fór hwíllken alla Betterna stundó undan / sá

att

erat; ut ut illi aliàs ad arbitria Principum tanquam legem voluntatis suæ certissimam, se componerent. Ergo in densissimas umbrasque silvas se immiserunt ambo, volucres bestiasque celis in escam hígentes, quousque luna faces suas mutaret. Multa equidem damna vestibibus ramorum nodi dumorumque obversantium acumina, majora tamen incommoda ipsis longa inedia creavit, donec forte amœna, quam mediam placida fluvii dividebat unda, in conspectum se daret vallis, cuius planas ripas sylvarum montesque mediocres exceperet. Infra quos pingves capræ earumque cornigeri duces securi oberrabant. Jam ventrem latrantem occisâ quâdam capræ pecude mitigare decernunt, coactaque grege eximium quendam hircum eligunt, inter se de ipsius cæde colloquuti, cum tenuis quædam claraque vox aures eorum percelleret, universis armentis ad noti soni occursum se effudentibus, ipsoque hirc

Þer nu laus hafurinn, því næst
 flá þeir eitt kuikindi up i
 fiomrunum, það var með því
 mori, að þat þar meir æ þvers
 weiginn, en hédina blíod woru.
 so hwell sem blálla, oc spir
 hvor so diarfer væri, að stela
 willd hafri. Drottningar: Af
 mælti, hvor ert þu hin fagra
 og blódmlega, eder hvar ræder
 Drottning þin: fyrri, eder hvar
 heiter þu? Skinnvesia heyti eg
 sagdi hun, en Drottningin mo-
 der min Arinnefia, hun er
 Drottning þær i Jotunheimum
 oc þyr skamt burt: hédann, oc
 væri samilegra rad að sinna ha-
 na oc hæfa hennar rad um þat:
 sem ickar þorfer till helder en
 stela, þat seyer þu satt sagdi
 Asmund, en þat sem wid hofum
 giort þær til farar talma skulu
 wid bæta þier, tok han þa sin-
 ger gull oc gaf henni, ey þori
 eg að þiggja sagdi Skinnvesia.

Því.

att och Booken slapp lös där wið:
 Sedan sågo dhe en Menniska up-
 pe urhi Klipporna / af ett sådant
 anseende / att hon bar en betes torg
 neder till twärwägen: dhenne Her-
 binnans ljud war så wåle som en
 Wiåla: hon sporde hwem så diår-
 wer wore / att han torbes härstäl-
 la Drottningens Väst: Asmund
 sade / hwar är du aldradenligste och
 stidneste qwinnu / som kan wissa of
 hwar dhen Drottningen råder:
 eller sag of allenast dter namn?
 Witter namn är Skinnvesia sade
 hon / men Drottningen min Mo-
 der heter Arinnefia / hon är Drot-
 ning här urhi Järnhem: och boor
 litet stycke här ifrån: dhe wore
 tidnligare att sinna henne och söla
 hennes råd om dhed som eder fattast
 än ställa något af henne: Du så-
 ger säre sade Asmund / och willom
 wij gärna förstypla ded förhinder
 wij dhtg i denna dhin färd glort
 hafwa: tog han således fram en
 Gullring och gaf henne: Dhenna
 dör tag innet taga emot sade Skinn-
 vesia.

Því.

hirco quem epulis addixerant, factio salu se ē vinculis expediente: Tunc ē mon-
 tibus quædam ipsis apparuit per bivium nescio quid in vase reticulato portans
 quæ ad modum sonori tintinnabuli voce sublata percunctabatur, quis demum
 adeo protervus Regine caprum furto avertere vellet? Asmundus autem contra
 exorsus, quænam es, ait, optima formæque dotatissima virgo, quove nomine
 adpellaris, aut quæ terra Vestram Reginam colit veneraturque? Ipsa se Skinvesia
 nomine, matremque Reginam Arincviam per Gigantum regna nobilissimam, non
 procul habitare, multoque ipsorum rebus conducibilis Regine in rebus summe
 necessariis auxilia potius quam iras experiri, pronunciat. Asmundus autem se
 dicto ipsius audientes declarat, paratosque si quid impedimenti negotiis ipsius inie-
 cissent, certo precio refundere: Ita Virgini annulum offert, Skinvesia a se reverente se in-

remu-

Því eg æ ey til að launa, enda
 veit eg at mofur min mun lei-
 gia at þat se hoglut oller minn,
 ey er eg waner at taka apter
 þat eg gief sagdi Asmund, enn
 þiggja wiliumm vid að þu um
 gangur ocker greida þia Drott-
 ningun. sidan raku þeir saman
 með henni geyt fied ok badu
 hana fara en hun for heim oc
 fann moder sina, Kelling spir
 því hun væri so sein þia því
 sem hun væri von, enn hun
 kvadit hafa fundid two menn
 æ skoginum oc ætla eg þeir
 se greida þurfandi þui þeirar
 klædi æru mieg risinn oc munu
 það vera mykils hattar men oc
 gaf annar mier gull oc bodu
 mig að vifa þer hingad til
 giftingar, því þastu gullid sagdi
 Kelling, eg æladit þia þier til
 launa svarade Skinvesia, eg
 wisse ey hvorlu þer var um
 það gefit sagdi Skinvesia, illi

er.

Wassa / th tag är innet mæthelg att
 löna eder noget igen, tag wæet an-
 då att min Moder lærer försee eder
 lycka på alle sätt. Jag är alldrig
 wæn att taga igen ded tag gifwer
 sade Asmund / men ded begärom
 wij utaf dig att du skaffar of gunst
 hos Drottningen, dhe hjälpte hen-
 ne sedan att drifwa tillsammans
 Gærrerna / och bodu henne fara:
 hængiet hem och fann sin Moder /
 Drottningen sporde / hwi hon den-
 ne gängen hade warit så seensfärdig
 utom sin wane: Hon svarade sig
 hafwa sunnit wænne Wænt sfo-
 gen och tycker mig sade þen / att
 dhe torfwa wäl eder undsättning /
 emedan dheras kläder äro ganska
 sinderrefne / men effter miet om dö-
 me låra dhe wara mycket sticckelige
 Karlar: en af dhem gaf mig dhen-
 na Gullringen / och bad att jag
 wille wissa dhem hie till æstning:
 och dherfore tog du Gullet sade
 Drottningen: Ja sade Skinnwäs-
 ta / att jag dhet stulle gifwa eder / och
 wiste jag innet wäl huru dhed war
 med

remunerando imparem, hocce donum admittere non posse, neque matrem
 opem ejus implorantibus adeo difficilem. Asmundus reponit tuum non esse
 semel data recipere, sed unice orare ut gratiam Regine sibi conciliet. Postquam
 igitur femina in compellendis gregibus operam navassent, ad matrem ipsa
 quemadmodum postulabant, properat. Anus vero, causam, cur præter solitum in
 sylvis moras fecisset, seire avehat, referente puella quomodo in pineto duos viros,
 discerpitis quidem vestibus, de cetero, multa comitate ornatos, ipsius vero
 auxilio dignissimos, reperiisset, & annulum accepisset ut suo hospitio fru-
 erentur, propterea quæso, inquit Regine, hoc digiti aurum lumeres? Quidni?
 regessit ipsa, quo majores Tux benevolentia fructus ipsi decerperent, nec alium
 minus muneris finem facile se invenire aut admittere, Ideoque Regine, animad-

versio

er þad til spörninga sagði Kelling að menn deye uti hie hufuin ockar oc bið þu þeim hingad, Skinvefia hliop þegar oc fan þa Eyill oc Asmund oc mælti þaug þjðdendi hef eg icker að seya að mœder min byder icker til sin oc skulu þið vera liettr af tidindum, þvi miklu skipter hvoriumm hun vill filgia, oc mun þad ey vera mart að hun kunni ey nockra grein a að giora, nu finna þeir Kelling, hun fagnar þer vel oc spurdi þa að nafni oc tijðindum; þeir sogdu sin nafna enn tijðindi kvadust þeir eingin hafa, Kelling var mieg star sin a Eyli þa er hun sæ han, siþan mælti hun þer findist að þeir mundi mieg þurfa greida, Asmund kuad ey hafa mat etid æ 7 dogum; Kelling var að renna miolk er þeir komu, hun atti 50 geyter, oc miolkudu

med þenne aðfwan; þhed blefwe swäre tiffender sade Drottningen / om þesse manni skulle döð ute wið wære huus / bið þu derföre þhem inn till of: Skinwäfwia läpp ästad / sann Eyill med Asmund / och sade / þhed hafwer tag eder till förkunna / att min Moder biðder eder till sig: Men þhed stölen i weta att hon will höra af eder nya tiffender / och winner þhen ingen ringa hielp som hon will undsättia: man þhed tæter wæra þenne swäre att ärsfilla þed þenne så tiffeltigt synnes. Nu finna þhe Drottningen / hon fagnar þhem wähl / frågar þeras nammen / och þwad nytt þhe hade att förkunna: þhe nemde sig / men sade intet hafwa några tiffender att seya: Drottningen såg mycket sine på Eyill þa hon blef honom warfe / och sade sedan sig wäl kunna see att þhe mände mytlin hiälp behöfwa. Asmund sade sig ingen maat smatar på sin dagar; þärföre lät Drottningen straxe wið þheras ankomið sila miolkten / ty hon ätte semtte Better / och

verso suæ famæ non parum nociturum, si isti non intromissi propter ædes fame perirent, jubet filia ut accersat. Quo dicto Skinvefia foras prorumpit, & reperto Asmundo Egilloque matris suæ in hospitium ipsos vocantis benevolentiam aperit, & si fideliter rebus novis matris aures referere non gravarentur, in vicem per difficillima negocia & gravissimas inimicitias auxilio quovis & faustis indiciis illam ipsis adfuturam promittit. Jam Regiam adeunt, & post salutationis benignæ officium depositum, de nominibus suis & rebus nuperrime gestis interrogati, nomina quidem sua, se vero nullarum novarum confcios profitentur. At ipsa Regina in vultu Egilli oculos defigens, ait sibi compertum ipsos in multis ope sua indigere. Asmundus omittis aliis ingenue se per septem integros dies nihil quidquam cibi capisse exponit, Itaque Regina lac purgare festinat & quantum ex quinquaginta capris, singulis suum

kudu allar sinkir, hun atti ke- til storan, tok hun alla miolkina, hun atti fulla biðnu med miolk, oc tok hun þar af so mikid miel að hun giordi ke- tilinn hvorn dag fullan med graut, oc hofdu þær þat mest till matar fier, enn þo skaut Kelling fier dyr oc fugla oc var slingab, hun kalladi a Skinvefia tæk hrys og gior elld brännilegann oc gier graut sagði þun, og mun gestum minum þickia ey gæder greidi þo þeir fæi heyran grautin, Skinvefia hafði i sinu. Kelling dukadi bord oc bið til laglega, hun bar fram dyra holld oc fulga oc bæk þa herþa fyrst a þad sem til væri, toku þeir nu til matar þa taladi Kelling verid ecki hlioder yfer maltijd, þæ ey verde vel plagader sem vera skilide oc mun langt að þijda æder groterin er buin oc skulum.

och mofade þhe alla länge och long- samt: hon hade een stor kettel / i den öste hon all miolkten / der till egde hon een bing full med miolk / þher af tog hon så mycket att hon þwar dag tokade kettelen full med gröt / och hade þhe þher mest till mat. Þess uchun stöð och Drottningen Diur och Foglar / ty hon var sielfwer till stöðer wäl artad. Hon ropade och ätt Skinwäfwia / tag þu fram wæð sade þun och giör up en brännande eld / toka sedan grötten / ty mina Better lära mycket þhet intet wæra nogon kostellig tillredning / om þhe så heet gröt. Skinvefia antwände der till sin högsta stijt: Drottningen dukade bordet / och lagade hederligen till: hon bar fram Diurttitt: sa apt annan wintermat / och bad dem stäðra först af þed som tillredt war. Þhe togo nu till att äta: Drottningen sade / wæren intet taltge öfwer måltijden / ty þa blifwen i intet så plögader som tillhörligen är. Der lår och wæra mycket longt att þijda þess grötten bliff-

suum vas implentibus, collegerat, hoc omne in eximium lebetem effundit & ex farina congesto cumulo in pultem confert quantum capere unquam lebetum possit. Nec ceteris diebus alium cibum parabat præter volucres feræque, quas ipsa anus arcu petere probe noverat. Deinde Skinvefiam adhortatur, adportatis farnacis ignem vehementissimum subdet pulcemque citò coquat, adiciendo parum lautas epulas, si fererent hospitibus futuras. Dum illa igitur nihil opere parcit, interim mentam mappâ inducit Regina & pulcherrimo apparatu instruit, apponens serinas carnes, aliq; eluculenta hieme usitiora, quibus præfensibus ut primum vesceatur rogat. Mox quando viri ad dapas se conferrent, omnem sermonem suspendi postulat, si ut decebat, sibi satisfactum vellent. Verum ne gravis seræ puls expectatio accideret, eos tandem ad confabulandum invitabat. Asmundus autem se frustra

skulum wid skemta nockru,
 Asmund mælti, ongvar hef eg
 foger lært, enn minna hatt ad
 feya, þær kunna munt þu ad
 feya æfis fogu þina lagdi
 Kelling, er mier a ongu meiri
 list enn þvi, enn ef grauturinn
 er þa eye buinn, skall Eyill vid
 taka mæz med þessu dwelia, sij
 dann mun eg wid taka oc mun
 bord prid ad minne æfis fogu oc
 feya hvad yfer mig hefer fload,
 oc þad forvitnar mig ad vita
 hvoriar ættar þyd erud, þvi
 þad sie eg æ yferbragdi ickar,
 þyd eyid ecki til smæzara man-
 na ad telia, oc eitt hvad byr
 under ferdum ydrum.

4. Cap.

blifwer færdig / ey wilstom wli un-
 derlifden skemta nogor lifet. In-
 ga Sagor hafwer tag lært fæde
 Asmund / mycket mindre kan tag
 fadana tala. Du må då kunna din
 lefwerne Saga fæde Drottningu /
 hafwer tag och ingen fædde lust du
 hōra nogor ther af. Men om grōten
 icke åndå ær færdig / skall Eyill dā
 effter begynna / seþan skall tag ta-
 ga wid / lær och maten wara
 færdig / då tag hafwer fōrtunnat
 eder min lefwerne Historiā / der af
 smætten fōrtā hvad mig i werl-
 den hafwer ofwerfæddat: Therfōre
 ær tag och fōrmetten att weta af
 hvad Slægt i æren / in det fli-
 nter tag af edre later / att edre
 taal lær inter bestā af þara orden /
 eller allenast af fædne afwentur
 som under edre resa hafwa fæ
 tilbragte.

Cap.

esse, si quas nunquam dedicerat fabulas, docere conaretur, responso dedit;
 Regina urgente saltem vitæ suæ historiam depromeret, unde maximam vo-
 luptatem percipere posset: Egillo idem munus subeundum, si interea puls non
 satis ad palatium esset; Neque se subterfugere, quia & tristissimos eventus,
 quibus ipsius vita redundaverat, enarraret, dummodo in recensendis ma-
 joribus suis & facinoribus tam olim quam nuper sub itinere editis desiderio
 ejus indulgerent. Illa autem solito longe illustriora & majora ex vultus ipso-
 rum constantia, se percepisse assumavit.

CAP.

4. Capit.

Asmunder tæk þa til orða, ey
 vil eg dilia æfis fogu mina
 eder ætt hellder enn nafn. Ottar
 hiet Kongur han ried firi Ha-
 logalande, Sigrider hiet Drott-
 ning hans dotter Ottars Jals af
 Jorlandi i Danmark, þaug artu
 eirn son þann er Asmunder
 hiet, han var sueima efnileger
 oc mykill vexti oc han wandist
 við þrottur: þa han var 12
 vettra þotri han af bera ollum
 þeim sem þar voru, hiele han
 marga leik sueina oc foru þeir
 jafnann æ skog ad skemra fæ,
 eitt sinn er þeir voru æ skogin
 ryder Asmund fra menn, oc
 fæ eyrn hiera, han slepti hun-
 dum sinum epter honom, enn
 hierin hliop undann oc gat
 hunderner ecki feingit hans,
 Asm:

Cap. 4.

Asmund tog då till orða: Jag
 vill inter dölla för dig fæde han
 min lefwerne Historiā / icke håller
 min Slægt eller namn. Ottar
 heet en Konung han regerade i Ha-
 loga land: hans Drottning heet
 Sigrid / hon war Ottar Jals
 dotter af Jorland i Danmark. Dæ
 ågde tillsammans en son / som blef
 kallad Asmund han war rodd artad
 och stoor till vexten / ey wande han
 sig wid Niddelæfsonster och þræ-
 ter: Då han blef 12 Winter
 gammal / ryktes han wiða ofwergå
 alla sem der på orten woro: Han
 uppehölt och monga lefswänner /
 med hwilla han soor utb allt jampet
 Stogen att förlusta sig / dhet hāde
 sig en gång när dæ woro i Stogen /
 red Asmund ifrån sina män och
 blef warse en Dæ / han slæpte
 sina hundar effter honom / men
 Dæren for så hastigt undan att
 hundarna goro icke fånga honom /
 Asmun-

CAP. IV.

Hicce persuasit Asmundo, ne quidquam ex totis vitæ suæ rationibus, siue ejus
 fortia facta siue generis fortunæque splendorem spectabant. celaret, sed hunc
 in modum verba faceret. Erat Rex Halogalandiæ Ottonis nomine celebris, cujus
 conjux patrem habuit Ottonem Jutlandiæ in Dania comitem. Ex horum felici
 matrimonio prodiit Asmundus, indolis bonitate & corporis proceritate nulli
 inferior. Hic cum sollemnium exercitiorum experimentis, duodecimum ætatis
 annum supra cunctos suæ regionis homines extulisset, non dedignabatur, cum
 quibus virium suarum periculum faceret, venatusque perpetuos exercebat, æquales
 complures alere. Ipse aliquando equi velocissimi cursu effuso, relinquens socios
 inter sylvas in leporem incidebat. Hunc autem canes in se immisos, vario errore
 deludentem antea non desinit Asmundus exagitare, quam equus fessus dominum
 innox-

Alm lagde kapp æ ad elsta dyrid oc ey gaf han fir upp ena hesterin siell af mædi under hornum oc war þa buid ad hunda-
dum mundi næ dyrnu. hliop Almund þa oc elsti dyrid med hundinum, komu þeir þa fram æ eirn fara hæmra, stifti hie-
rinn sier þar ofan firi oc haf- de Almund hans ey meyræ-
fneri han þa apter tili helts-
fins, oc fan han eigi var þa komit at kvoldi mirt vor or-
did, lagdi han sig þa nider oc
syaf af um nottina, adi morni-
var kominn þoka so mykil ad
han vissi ey hvar han var ko-
min eber hvort han gieck, will-
tist han so æ skiogienum; 3 da-
ga, þvi næst kom han æ brei-
da gotu oc ey hafdi han lengi
geingid ader han sæ man ganga
æ mosti sier mykia oc fridan
i raudum skarlas kirki oc um
sig girter Silferbellte, Sværd,
oc skiöld æ hlið, enn hialm æ

hof-

Almund. lade sig win om æt deif-
wa bluret: æ wände han ey heller-
æter / før æn hæsten fól af trost-
beet neder under honom / och war
þa så wisða komit æt hundarna
hindebluret: lopp Almund þa af hæ-
sten æt upsaga dæd med hundarna:
Som dæ: kommo fram þa en hög-
slippa / kastade Haren sig dher uth-
fört: æt funde Almund inter lán-
gre fullsóltia honom: han stundade
sig seðan effter sin hást / men funde
ingenstædes finna honom; war nu
lbtit tili gællen: Och som dher be-
gynne æt mörkna / lade han sig neder
þa marken tili æt sofva. Dm mor-
sonen war så stort töcken fallen /
æt hann inter: wiste hwar han war
eller hwar han geot; for han sálæ-
des willse i Stogen tre dagar: Se-
ðan kom han fram þa en bred wæg /
dher han inter lánge geot / før æn
han seet. see en: stor och dæyellig
Wæn: komma emoot sig: dhenna
war klædd i røða. Skarlats klæ-
der / och omgiordad med ett Silf-
werbälte och swærd: en Stöld /

förde.

hofdi sier, gullhlad spent ad
enne en harid sem gult silki
ey pottist Almund wærna man
sted hafa, heilsar hvor odtum.
Almund spir ad nafni, en hwa-
dan han wæri: Aron heyti eg
lagdi han, son Rodyans Kongs
af Tartaria oc hef eg verid i
hernade nocker sumer, hvorfu
gamal ert þu lagdi Almund,
14 vetra svaradi Aron, þar
munu færri flyker lagdi Alm:
ey fanst þar min lijki lagdi
Aron, oc þvi for eg þadan i
hurt oc stringdi þess heit ad
koma ey firer apter en eg hefde
fundid minn lijka ad alldri oc
þrottum, enn eg hefi spurt til
eins mans er Almund heiter,
son Kongs af Halogalandi, eder
kanntu nokut ad seya mier til
hans, mier er sagt ad skamt
muni vera milli ockar þrotta,
þan

27
förde han wilsd siðan / män en
hielm þa hufwudet / ett Gullsmykke
hade han och spant om sitt dæne:
hans hår war såsom gult silke;
Almund tyctte sig aldrig hafwa seet
wærfare man: dæ hæsa hwaræn-
dra. Almund frægar hans namn
och hwadan han war kommen:
Aron heter tag fæde han och ær tag
Konung Rodians Son af Tarta-
rien / tag hafwer wart i Hærnad
nogra Somrar bortdæ / huru gam-
mal ær þu fæde Almund: storton ær
swarade Aron: þnga monga lærer
du þa finna dæna fæmilkar fæde Al-
mund: hemma war ingen min lif-
se / fæde Aron / dher fære for tag rðæ-
ðan och enstrængde mig med sådan
förlplicheise / æt inter komma rill-
bata før ænn tag kunne min lifse
till ælder och alle Þrottter; men
tag hafwer sport om en man som
Almund heter / Konungens son af
Halogaland / eller kan du sálja mig
nagot om honom? mig ær berättat
æt inter lær stor æthstlunad wara
emellan oss båða i stridbarhe och
munn.

Innoxio casu in terram devolyeret: Nihilominus ipse videns leporem diu insequen-
tibus molossis non sufficere, in pedes se coniecit & canes hortatus feram timidam in-
elutam petram expellit; quæ tamen inde se præcipitans manum venatoris subito
evadebat: Ideoque Asmundus ne operam ulterius perderet, ad equum recipiendum
conversus, nuspiam invenit, vespera dubis ænebris: errorem augente. Mox nocte
somnoq; oppressum humus cubili excepit, refo-rtque. Nec major spes cum die surge-
bat, quandoquidem adeo ipsi ipsum obruerent a nabi, ut prorsus ignoraret ubi esset,
& quo tenderet. Quare per tres dies cum quo longius eo gravius incertum iter exer-
cuit. Tandem in viam spaciolam ex nemore emerfit, non multum progressus antequam
obviæ haberet virum ingentē, sed quæ præter formā extimiam, rubro cocco pinctæ
vestes & baltheus, ex quo gladius pendebat, argenteus, nec non clypeus ad latus
resul-

resulgens, apprimè commendabat; Præterea caput auræ fasciæ redemitum flavisque
capillis decorum galea muniens, in admirationem pariter & amorem traxit Asmun-
dum, qui salutatione facta quis & unde esset exploravit, altero respondente le-
Aronem vocari, Regis Tartariæ Rodiani filium, jam per aliquot æstates piraticā
inclitum. Deinde cum Asmundus ipsum non nisi quatuordecim annos natum acci-
peret, judicavit vix multos habiturum sui æquales, Tum Aron sic exorsus est: Do-
mi sane nullum reperire potui; Ergo peregre profectus jurejurando adserui me
nunquam rediturum, nisi parem cum ætate tum variis exercitationibus invenissem.
Tandem fama benevola mihi aperuit, Asmundum quendam Regis Halogalandiæ
filium esse, qui virtutis æmbiguum palmam mihi facere posset, adeoque ex Te scire
cupio, num huius rumor veritas constet, Illum equidem, inquit Asmundus, optime

þan mann þecki eg giorla fva-
radi Asmund, oc veijt eg ey
von æ ad han munni kurla.
vid þig iþrotter ad reina, enn
ef þig forvitnar ad sinna han,
þa hefer vel til berid, því han
talar nu vid þeg, þa gínger
ad oskum lagdi Aron, oc me-
gu vid nu profa ockar iþrotter,
Asmund kvad sler þad vel lijka,
sijðan reina þeir sínar iþrotter,
þer sem mannum voru hedar
ad nema i þær munder, oc
voru þeir so jafnar ad ey matfi-
æ milli sija hvor sigrast mundi,
sijðann raku þier fang med sler
oc voru med þeim hardar ívif-
tingar, oc gatt hvorgi annan
unnid og skildu so at þeir voru
baber mober, Aron mælti þa til
Asmund, ey skulum vid vopna-
skipte profa því þar verður
ockar beggia skapi oc vil eg ad
vid íværiustum Postbræðarlag,
so hvor skal annas hefna oc
eiga

manðom: þhet mannen slánnir
lag wáhl sáde Asmund: oc tvefer
mig íntet lítt wára / att han tan
þinna prófwa Þrotter med þig;
Men om du sá fírrvættin ær / att du
ánteligen wíll sinna þenom / sá haf-
wer þet lykeligen tilbúrit / effter
han talar nu med þig; þá mótas wí
lempeltigen sáde Aron / och mágom
wí þherfóre róna hwar æ annars
konftr / Asmund sáde sja þhet wól
lijta: sedan fírsókte þhe sína ófíln-
gar / hwílka fór Karlar woro þe-
derlaga att lára þhe tíðer: och woro
þhe sá sámtgoda att íntet tunde sýn-
nas: hwem af þhem stulle blífwá
segrader / þhe taga sedan i fang och
woro hárða swíftlingar þhem emel-
lan: bléf en hállur þher usþi nogon-
ðera þen andras ófwerman / utan
stíldes sáledes att þhe báða bléfwó
trótte: Aron sáde till Asmund /
ínnet stólan wí þrófwa wápnastíft-
te of emellan / ey þhet torde of lánda
bágge till stáða: þhet tvefer mlg rá-
ðelígt att wí sáwártom Fosterbróð-
ðerlag / sá att hwar stáll annan
hámm

eiga feingid sje oc ofeingid;
þad sílde oc bardaga þeira, ad
sa sem leinger lífde, skíllde lata
verpa haug epter annan oc lata
þar i so mykid sje sem þeim
þetta vel sema, sijaðan skíllde
sa sem epter lífde sýtia hja þeim
dauka 3 næter i haugi, oc fa-
rai burt sijaðan ef han wíllde:
þeir vekudu sler blóð oc líetu
rena saman, hieílðu menn þad
þa eyða i þann tíð, Aron bað
han fara til skíppa med sler ad
sja sinn farar bloma, enn med
þvi ad Asmund var þa i Jorlandi
i skala med Ottare Jarli mober-
fopur sínum, þæ líet han Aron
ræða: sijaðan fara þeir til sja-
far var þar langer vogar voru
þar siri so lang skípp med go-
ðom dreingium: Aron gaf Asm-
allan helming lídz oc skíppa,
Asmund bað ad þeir skíllde
sígla til Hælogaland, oc skíllde
han hefa þaðann líð síð oc skíp,
Aron sagdið sítt wílla sígla til
sins lands oc komu so til
Hælo-

þámmá och ága báðe fangalt och ofan-
glt gok: þhet löfte sólgde och þá
ðeras brátande / att þhen som langer
lesde stulle láta upháfwa hóg effter
þen andra och fóra þer ín sá myket
gok som stánelsigt kunde wára: þhen
som effterlesde stulle och sítta hoos
þhen þéða tre náttir i hógén och sa-
ra sedan þorr om han wílle. Þer
effter wechte þe blóð af sja och láte
þhen rínna íllsámmán / ínsáðanna
edher íngect man þen tíðen. Aron
bað þenom fara till Steppen med
sja att se sja refas wætra tístred-
ning / och effter þhet att Asmund war
þá i Jorland i þuus med Ottar
Jarl sja Moberfader / ey láð han
Aron ráða: sedan fara þhe till
Stíðn och wæ þet en long wáð: þher
láðo fór þem tílle long stey med góða
Drágtar ínnem hóbð: Aron gaf
Asmund hálpáren af alt sja Gólf
och sja Stíeypp: Asmund bað Aron
till Hælogaland / och sáde sja þher í-
frán wílla hafwa Gólf och Stíeypp:
Men Aron sáde sja síst wílla se-
gla till sja Land / och komma sedan
Hælo-

novi, verum quomodo Tecum contendere possit, non video; At cum Tibi de-
cretum sit ipsum investigare, utique multum fortunæ debes, quod nunc ipse Tec-
cum loquatur. Aron igitur se potius hoc ejus voluntati adscribere innuebat, præ-
sertim si ipse copiam honesti certaminis faceret. Altero vero canente sibi hoc non
grave fore; tunc roboris simul ac vigoris multa specimina, quæ istud tempus in-
viris magnis suspexit, exhibebant. Cum autem eos ambigua victoriæ æquarer, in-
mutuos amplexus ruunt, jactationibus plurimis se invicem vexantes. Neque hoc
modo alterum diceret superiorem, Uade uterque lassitudine sua victus, tandem
luctam deseruit, Arone in hæc verba animum suum solvente: Nequaquam po-
stulo ut mecum ferro decernas, cum passione utriusque nostrum inde esse possit.
Iscio auctor plane sum ut mecum sedulo, si æterno amore coleadum, hæc conditio-

nibus faciās. Unus alterius mortis vindex esto, bonaque tam præsentia quam
futura, æquata portione obtineo. Qui supervixerit, in honorem alterius agge-
rem excelsum effret, illarum thesaurum, quantum iustæ sepulturæ decus exige-
re videtur. Assideat præterea tumulato amico tres integras noctes, & tunc demum
foderis religione solutum se credat. Has leges sanguine fuso & in unum rivum
conspirante pro more istius ævi sanxere. Deinde oravit Aron, secum ad naves
pergeret & expeditionis suæ apparatus oculis iustraret non continendum. As-
mundus autem cum apud Ottonem Jorlandiæ comitem suum abavum hæretet,
non magnopere detrectavit mare sequi amicum hortantem, multoque viz spa-
cio emenso decem quadrigas pugilibus multis oppletas invenit, quorum cum
navibus dimidium accepit ab Arone, Mox de itinere consultatur ubi cum Almundo

Halogalands að landsmenn mætti þá að þeir mætti sér nokur og væri ey staskallar Ásmund bœd han ræða, sigdu síðan í hœf og gaf þeim vel byr; Ásmund spurde hvort Rodyan Konger ætti ey fleire born. Aron sagði að han ætti einn son er Herbrandur heyter vid dotter Kongens af Hunalandi, hann er valsker og vinsæl og stender til ríkjis í Hunalandi; fader minn æ 2 bræder, heyter annar Hæreker, en annar Siggeir þeir eru Berferker og yllir víðir eignar og ecki þocka fæler af landsmennum hefer Konger mykid traust æ þeim, því þeir giora hvad sem han vill, þeir liggja í hærnadi og færa Kongi margar giorsemlar.

5. Cap.

Animus esset in patriam Halogalandam abire, quo inde naves virosque peteret; negavit Aron prius eas terras adeundas, quam e suo natali orbe reverterentur tam potentes ut non facile contemni possent. Ad ejus rationes ut in futurum magis formatas, facile se adjunxit Ásmundus. Igitur velis vento secundo impletis in altum provehuntur. Iam navigandum subit Ásmundum cupido querendi an Rex Rodianus pluribus gauderet libris? Cui hoc responso satisfecit Aron dicendo, ipsi unicuique ex filia Regis Hunalandiam nomine Herbrandum, juvenem belli acrem multisque instructum amicis, illumque Regno Hunnorum praesidere; Præterea suum patrem habere duos fratres, Rodericum & Sigurdum, animi ferocia impotentiaque Berferkeis annumeratos. Hos rusticam turbam multo odio, Regem autem non minori amore prosequi, siquidem ipsius obsequiis addictissimi, frequentem piratica mare infestant, multisque spoliis Regiam dicunt Gazam.

CAP.

till Halogaland / på þess Landfolket mætti se þhem hafwa nogot sig bemaðstiga og íntet farit omtrín som andre staðare Ásmund lát honom ráða / seglade dhe sedan utíi Hafvet och singo god bœrd. Ásmund frágade om íntet Konung Rodian egde flera Barn / Aron sáðe att han hade en son med Konungens dotter af Hunaland / hvísten Herróðer þeer / han dr en rásfer och wánsáll man / och försfár nu Ríster í Hunaland. Wítn Fader hafwer och wánnne Bröder / en af þhem hefer Rórtí dhe en andra Sigæer; dhe áro Bersárter och elata att nappas með: ingen ynnest hafwa dhe hoos Landfolket / men Konungen hafwer stort blístánd af þhem / sy dhe gíðra hwad han wíll: dhe liggja í Hárnab och fœra Konungen monga stora stánter til handa.

Cap.

5. Capit.

Sigla þeir nu sem leyki gaf, Soe er ey gerid um ferder þeira fyr enn þeir komu síri hafner Rodjans Kongs þar lau þeir flíora 12 herskip og 2 dreka so vana að ongva hafdu þeir værni síed, þar voru komner bræder 2 utan af Blockumannna lande, hie annar Bolabjörn en annar Vísingramadr, Gorm Jall het fader þeirra, þeir höfdu drepid Rogvalld Kong og eitt víjda landid og gíort micid hervirke, enn er þeir fostbræder urdu þess vífer, lietú þeir kvæda vid Indra, en þegar landzmen urðu þat varer at Aron var komin dreif at honum nínger og mergmanni nær þeir bræder urdu þess var dreifu þeir til skipa og til bardaga togst þar upp harder orma og manskapi, og var þat

långar

Cap. 5.

Þhe seglade nu sín led och gíngar línga stender af dheras færd / fór áu dhe komma till Konung Rodjans hamn / dher ágo dhe en flotta af tolf Háfstíep, wánnne Dratar sá wætra att sig til fœrende hade dhe práchtigare fætt. Dít woro kómne wánnne Bröder frá Blockamannaland / dhe ena af þhem hefer Bolabjörn / dhe andra Vísingermann / dheras Fader war Gref Gorm: dhe þe hade drápe Konung Rodian / slagt under sig en stoor deel af Landet och hárlade wíða omtrín: Wát Rósterbröderna bleswo dhe om underráttade / láto dhe wáðat Eutarna; Dá nu Landfolket bleswo war se att Aron war kómnen / lúppo till honom báðe Fattiga och Rísta / når dhe þe Bröder dheð ságo / foro dhe til Skíeppen och begynte stríða / bles dhe en hárd slachting och stoor mannfæda / waraðe ded en lång stund þá:

CAP. V.

Hijs navigationis nec finis exstitit nec fama ulla exiit, antequam Regis Rodiani portum nacti deprehenderent classem duodecim navigiis bellicis validam, duobus praesertim majoribus tantæ elegantie, quantam in aliis antehac visis desideravere. Huc etenim Gormerij Comitiss filii ex Blockmanlandia transmiserunt, quorum alter Bolabierno alter Vísingus nuncupatus, tantorum nominum mensuram fortibus factis implevere, quam loquidem occiso Rege Rodiano magnam Regni partem suæ ditionis fecerunt, reliquamque incendio rapinæque vallarunt. Isti ergo duo amicitie sanctionis fœdere juncti quum hoc cognoscerent, buccina rusticos advocant. Qui Aronis imperium sentientes simul omnes ad eum transeunt. Ergo in naves piratarum impetu facto, acerrime multis cadentibus ciunt pugnam: lac in multam diem se extendebat certamen, in neutram partem concedente victo-

ria

langa stund dags að ey mætti
 æ milli sja hvor sigra mundi.
 Aron hliop æ skip til Bolabiar-
 nar og ruddist um fátlega og
 hrok alt undan honum. Blabi-
 orn redilt i moti honum,
 Aron hio til hans i skioldinn
 og beyt ecki æ, en sverdid
 gieck i sunder i hiollunum,
 Bolabiorn hio i moti i skiold
 Arons og klauf han allann að
 endi longu og fiec Aron far
 mikid æ bringuna, stocklaust
 arnkier læ æ þillfarinu, það
 dreif Aron og rak i hofud æ
 Bolabiorn so flyget sock og
 steipri honum so ut birdis, og
 sock han til grunna, Vifingra-
 mader hliop æ skip til Alms
 og skaut að honum i kiesumum
 i fenn, enn Asmund bra skilli-
 di við annara hliop han i geg-
 num skioldin, og i handleggin
 Asmunds fyrir framan olbogan
 so að i beini stod, enn i adra rei-
 suna tœk Asmund a lopti og
 skaut að Vifingramanne og hædi
 i gi-

pá bagen / at ingen kunde mærla
 hvílt af dhem stulle behælla segren.
 Aron háppade på steppet till Bo-
 labiorn / rógde wiða om fring /
 att alla tvöto sigundan fór honom;
 Bolabiorn gaf sig emot. Aron högg
 till honom i Stiolden / men swär-
 det beet intet på / utan sprang af
 wið læfter. Bolabiorn högg emot i
 Arons stiold / och slöf honom heet och
 hollen ándalongs effter / seck þá Aron
 ett stort skæ i bringen; ett skæf-
 löst stridsspjut lög på steipstilan /
 dhet tog Aron upp / och dref i
 Bolabiorns hufstund så att slöget
 sank neder; sedan stólpæ han ho-
 nom öfver bord / och sank således
 Bolabiorn neder till grunden: Wi-
 fingerman löpp på Steppet till
 Asmund / och stóð till honom tvän-
 ne skæfspjut i sänder / Asmund satt
 stiolden före / doch for det ena ige-
 nom stiolden och i Asmunds han-
 delaga framman för armbogen /
 så att dhet stod fast i benet: andra
 spjutet tog Asmund upp af loftet
 tigen / stóð ár Wifingerman och la-
 dt

ria, donec Aron in Bolabiornonis navem irrumpens, stragem ederet ruinæ simillia
 mam, cunctisque pugnam deferentibus ipse dominus navis adversus ipsum tenderet.
 Cujus nudum caput ita gladio appetit Aron ut ad capulum dissiliret, neque
 magis ullum vulneri homini infligeret. Contra Bolabiorno ita ensen suum in
 Aronis clypeum adegit ut eum divideret & gravissime pectus vulneraret: At
 Aroni bellicum quoddam instrumentum manubrio destitutum fortuna obtulit, quo
 caput hostis ita demulcebat ut pronus caderet, cadensque in mare ab illo præcipi-
 taretur, præcipitatus autem fundum peteret. Wifingus tamen impressione facta
 navem Asmundi conscendit & in ducem hastilia duo uno nisu viberavit, qui op-
 posito clypeo unum arcere non potuit quin clypeum perfoderet & in os cubito
 vicinum pervaderet, alterum è navi exceptum in auxorem tanta felicitate
 retor-

i ginid honum so utgeck um
 hnackann upp a miket skaptit:
 enn spiotit hliop i siglu tred eder
 bitan so langt geck upp a fio-
 drina, og hieck Vifing þar dau-
 der æ spiotinu, gafull Vifkin-
 garnir upp, en Aron let hogg-
 va þa alla firi bord, sidan gen-
 gu þeir i borgina, fognudu aller
 Aron, voru nu bundin far man-
 na, sidan var Aron gefid Kongs
 nafn, listi han þa skilmala þeir-
 ra Asmundar og gaf honum
 hæl rykid æ mote fier.

33
 de dhet tættom honom / så att halftva
 splutet kom fram bat i næften /
 fastnade sedan i masten alt upp till
 stædrarna / och hængde Wifing där
 död på splutet. Då gæfwo Stö-
 röfwarena striden upp / men Aron
 læt dræpa dhem alla och lasta öfver
 bord. Sedan gingo dhe in i Bor-
 gen / hwærest alla fångnade sig af
 Arons antomst; och når Busarnas
 får tvöto förbandne / gæf Aron Ro-
 nunganamn / då han och kungiorde
 allom sitt förbund med Asmund /
 och gaf honum halfta Rikset emot
 sig.

6. Capit.

Þinn dag er þeir hofdu ey ful-
 lann manud heima verid þa
 vard Aron brackvadder er
 han gieck i hollu sina, var þa
 buid um lijk hans efter sið
 þirra, Asmund let verpa hang
 efter han og setia hia honum
 heft hans med fodli, og bifle,
 oc

Cap. 6.

Dhet hände sig en dag / då de áttu
 intet hade warit hemma en full
 månad / bles Aron hastigt till döds
 qmæder / då han geck in i sin Saal:
 bles derföre hans lijk tillagat effter
 dheras sed. Asmund læt uplasta en
 Hög effter honum / och sätta bre-
 de wið honum hans hæft med sadel /
 beghel,

retorsit ut ipsius cervicem permearet & in objectum malum calamo tenuis transiret.
 Quo modo Wifingus non minus suspendio quam ipso telo vitam clausit, Tunc
 autem piratas spe veniæ se tradentes, omnes obtruncavit navibusque deliecit Aron.
 Tandem arcem ipsam petentem multa gratulatione incolæ excepere, & vulneri-
 bus curatis Regis titulo salutavere. Ipse autem foedere suo ipsis exposito, Asmun-
 dum altera regni sui parte beavit.

CAP. VI.

Verum Aronem vix integri mensis otio recreatum, cum aliquando intriculium
 iret, subita mors intercluso spiritu oppressit. Itaque funere ad Regionis mo-
 rem composito, tumulum Asmundi cura excitavit, & juxta sepulcrum, equum
 ephippio frenisque accinctum, atque cum omni apparatu militari insigne ejus
 E

oc merki oc oll herklædi hans þar með hauk oc hund. Aron sat á stóle í öllum herklædum, Asmund liet færa kængad mykid, sic oc stol sinn í haugum oc settist nider þjá honum, var þá haugerinn birder, enn hina fyrstu nött settist Aron upp oc drap haukinn oc hundinn oc æt hvoru teggin, ædra nött stóð Aron upp oc drap heitin oc sundraði, oc tok þá til með tanna gangi miclum, og æt svo blóð fell um kjapta honom, baud han Asmund til matar með sér, en hann þagði: hina 3 nött sofnadi Asmund, oc vart ey firri, var vit, enn Aron greyp í eira honum, oc fleyt af bæði: Asmund bra þá laxa og hica af honum hofudid, og hafdi Asm. með sér þad sic sem lagt var í haugum, stók sifþan elld oc brænde Aron til osku og geck seþan til se-
 þar, var Asmund þá updreyn.

Beitel / Janna / och hela Rikgrust-
 ningen / dher till med Höl och
 Hund. Aron sattes på en stolt i
 alla Hårkläder: Asmund sat föra
 dher in mycket godz / och sin egen
 stolt Högen / satte sig således ne-
 der hos sin döda vän Aron: dher
 efter tillförs högen. Då begynte
 Aron att spöka: första natten satte
 han sig upp / drap höken och hundens
 och sedan them båge. Andra natten
 reste sig åter Aron / dödade Håsten
 och sundrade honom / tog sedan till
 med ränderna och ett förfärligt
 gapande / och att så att blodet rann
 neder för klästarna / han båd och
 Asmund till måltide med sig /
 men han teg: tredje natten somnade
 Asmund / och blef ingen ting varse /
 för än Aron arop i hans öron och
 slet dem bäge af: då drog Asmund
 sitt svärd och högg till Aron så att
 hufvudet stöð af. Asmund tog till
 sig det aket som i högen laqt var /
 och stack eld under Aron / brändes
 des honom till aska / sedan gick
 han till Jästningen / blef Asmund

edna

då

ne non accipitrem canemque apposuit. Ipse Asmundus præter opes multas, so-
 lium inferri eoq; confidens, Aroni, qui iustis armis sedile suum tenebat, proximum
 se jungere tumulumque occludi voluit. Prima igitur nocte in pedes se effe-
 rebat Aron, occisoque cane accipitreque pascebat. Insequenti, ad eundem mo-
 dum se erigens, equum trucidatum in partes distribuit & diducto rictu, carnes
 dentibus subiecit discerpendas, cruore per fauces dimanante: Imo ad ferales
 hæc epulas Asmundum sollicitavit, solo silentio hoc munus detrectantem. Tertia
 nocte gravis sopor ita arripuit Asmundum, ne prius Aronem surgentem quam sibi
 utrasque aures avulsas sentiret, quamobrem evaginato gladio Aroni caput abscin-
 dit, tumulum omnibus bonis denudat, cadaverque subiecto igne ad cineres redi-
 git. Quo peracto Asmundum manus suorum per os specunçæ, quod mox obtura-

bane

enn haugurinn after birder. Lit-
 lu sidar hafdi Asmundur þing
 vit landzmen oc spurde hvad
 þeir villde hallda af því sem
 Aron hafdu mælt, enn menn
 logdu þar misjafnt til þeir men
 sem H. hafdi gefid at villdu
 sigla, þessu næst lau þeir nu
 sigla skyp ad landi, voru þar
 komner Berferkinner Hræreker
 oc Syggeir oc hugdu aller illt
 til þess, Asmund baud þem sina
 forttodu en Berferkirner kolludu
 sier landid alle, enn Asmund
 kalladi sier halt, þier bædu hann
 burt fara: Asmund bad einvije
 hvorum þeirra sem villdi oc
 leggja þar land under, enn þeir
 grenjudu i moti, tokst þar har-
 der bardægi med þeim, hafdi
 Asmund lyd minna oc fiellu
 aller men Asmunds, oc vart
 han handtekinn oc var þá
 komit ad kvollde, urdu þeir a
 þad satter ad æ morgun skilldi
 hogg-

då updragen / men Högen åter till-
 stuten. Efter dher efter holde As-
 mund þing med Landzfolket / och
 sporde dem / om dhe dher ville holla /
 som Aron hade förordnat: Men
 folket olifade dher / i synnerheet
 dhe som behagade föllia Hræreker.
 Der näst sågo dhe nogra Skiep se-
 gla till landz: och voro då distkomne
 Vårfsärterne / dhe arge Störöfwa-
 re Rörit och Sigger: alla tyckre
 illa om dhem. Asmund bød folket
 sin undsättning. Men Vårfsärterna
 sade / hela Landet vara sig tillfaller:
 Asmund sade sig skola hafwa half-
 parten med dhem. Dhe bodo honom
 fara bort / men Asmund sade sig
 villia gå i Enwigs kamp med hwem
 som helst af dem hade lust dher till /
 och låta så Landet stå under det spe-
 let. Men dhe grentade emot / och be-
 gynte med Asmund en hård slaffe-
 ning: Asmund hade då mycket min-
 der folk / ty blefwo de alle neder-
 slagne / och Asmund på sidlychton-
 ne handtagen: war då qwellen inner-
 ty kommo de öfwerens der om / att
 han

bant, extraxere. Interjectis paucis diebus, omnes rusticos in solemnem judiciorum
 consiliorumque locum accessivit ipse, quo ultimam Aronis voluntatem ratam
 faceret, sed parum felici successu; quandoquidem plures ejus votis obliſerent,
 ii præsertim quibus Herraudi imperium magis probabatur. Nunc etiam naves visæ
 sunt litori imminere, suribundum istum Rodericum Sigurdumque adveſtantes,
 quorum odium cum plebem ureret, Asmundus iis ductum auxiliumq; offerrebat.
 Fratribus autem istis universum regnum sibi flagitantibus, ipse sibi e contra si
 non omne certe dimidium, adeoque ipsos non nisi eum cedere jubentes, in singu-
 lare certamen hac conditione poscebat, ut victorem omnis regio pro legitimo do-
 mino agnosceret. At illis, naso labioque suspensis, contentum significantibus, in
 prælium totis animis procursum est: ubi Asmundus multitudine hostium superatus

hoggva han a haug Arons vǫrd
han þá bundin vit eirn vindas,
enn menn foru aller til lands.
Þeir bræðr læn i lídu tialde
skamt frá herbudum. Nu er að
feygja frá Asmund, að han lat
upp vit vindasin, han sá jarn-
lokiu eina er stóð úr vindalu-
num, þar hafði komið i hogg-
mykid og reis æ rondina og
var ofer hvals, þar neri Asmund
vit streingunum, og skarst han
i sundr og vardi han laus,
braut han þá fíoturin: en vin-
der stóð að lande, Asmund
hio streingina rak skypid upp
að skognum, því nælt komust
Asmund æ land, fer han nu
til tialds Berserkiana og feller
æ þeim tialldid, vardi þer o-
greitt um sem inni voru, Asm-
und hio i hofuð æ Hræki og klauf
han i tonner nider; Syggeir
komst út og villde hlupa i sko-
gin, Asmund hlopp eptir hau-
num og hio æ hrigginn so sun-

der.

han om morgonin skulde halskuga-
gas þá Arons gras. Emedleritid
blef han bunden við massen: Men
solket foru alla til lands. Bræðra
lāgo tette llettelid in við Hæbo-
darna: Nu ær þer æt sǫlja om
Asmund / æt þá han sǫtt up við
massen / seð han see en Jarnaspe-
hvitlen var huggen og rispáð þá
fanten / sǫ æt han dher af ha-
de blifvæ hvas; Asmund sǫtter
dher bǫnder sǫm han var bunden
med / till fǫrner / sǫgar dher af og
blifvæ sǫ lōðs, sedan brōt han stǫ-
trorna sǫnder. En pǫle stōð þá lan-
det / við hvitlen. Stepper var
bundit: Asmund hǫgg dher strǫn-
gen af / og stǫð Stepper fram til
stogen. Þá han sǫledes var tom-
men till lands / for han till Bǫr-
farnas steld / og sǫlde det Asm-
und upp þá dher, stellet var det till han-
der som inne voro. Dher sǫr hǫgg
Asmund i husvudet þá Rōrit og
stōf det neder till tenderna. Stigger
som urh og villde lōpa in i stogen:
Asmund lōp effer / og hǫgg bōttom-

tryg-

omnes suos perdidit ac tandem sub vesperam vivus in manus hostium pervenit.
Hunc igitur molo cuidam alligatum decernebant isti, postera die super Aronis sepul-
crum tanquam piacularem hostiam cœdendum. Jam militibus per litus sparsis, fra-
tres prope castra sub exiguo tentorio somnum securum captabant; cum Asmundus
malo adstrictus, vincula sua per unum quendam ferreum, qui è malo surge-
bat, dentatam crebrisque percussionibus interfectam aciem præfrens, re-
ciprocaret, tandemque disrumperet. Hoc modo manibus liberatis, compedes
etiam effregit & retinacula navis palo cuidam in terram impacto obvoluta divulsit,
adeo ut ipsa in vicinas silvas ferretur. Inde ad truculentissimorum istorum deum
cœdem properat, dextroque in ipsos tentorio, Rodericum sub onere ingmi-
scentem cerebro eliso enecat: Sigardum vero involucriis istis expeditum sylvarum

que.

þer tœk i mid; sidann for
Asmund æ skœg og hese dre-
pid 30 menn, þegar dōger var,
epter fara daga kom Herra-
der, og urdu aller menn ho-
rom fegner, spurt hafi han aull
þaug lǫdindi sem þar hofdu
ordid, sidann setti han þing
og liste sǫni eign a landid og
had sǫr vid toku, enn einginn
mælti i mote og var han til
Kougs tekinn, voru menn Ber-
ferkiana þá i burt rekner, þá
geck Asmund firi Kong, Kon-
ger spurdi hvad manna han vǫ-
ri, han sǫgdi til hǫd sanna,
Kongr spurdi hvort han hafi
drepid Berserkiana, Asmund
kvad þad sǫtt vera, og því for
eg að finna þeg seyer Asmund
að eg vill vijta um hlut minn
þad sem vit Aron bundum sa-
man, frett hafi eck þad seiger

Kongr

i rygginn þá æt þann geef mitt af.
Sedan for Asmund utur stogen och
hade drǫpt trettio menn innan
dager blef: Nōgra dagar dǫr effer
kom Herrōð heim / och hungnade sig
allt Folket við hans ankōmst. Han
hade þá alskedan sport af alla dher
tidender som dher aflupne voro.
Dher effer sǫtte han þing / och
villde æt lǫnder var hans egen-
dom: þad dher hoos æt dher villde
taga emōt hēnom: Och sǫsom in-
gen sǫns dher dher við nǫgō
flǫnder funde gǫra / blef han till
Konung tagen: Þoro och Bǫr-
farnas mǫnn þá dǫdan drefne.
Asmund sǫgg fram fōr Konungen:
Konungen sǫrde hvad man han
var: han svarade dher som sǫnt
var / Konungen sǫgade æter om
han hade drǫpt Bǫr-farnas?
Asmund sǫde dher vara sǫnt / och
for tag dher sǫd hǫtt æt finna dǫ / þá
dher tag mōtte mōra bǫru dher stǫll
blifva med dher sǫken / i hvitlen
Aron och tag dher sammanbundne.
Jag hǫttver och dher nōga sport sa-
de:

que latebras petentem velociori cursu assequutus, tergum ejus medium gladio
haurit. Ita silvæ noctisq; commoditate usus, triginta viros antequam sol exiret
ipseq; in planiciem conenderet, interfecit. Diebus aliquot præteritis Herraudus, ad
quem fama istarum rerum perlata fuit, domum revertēbat; universis ad ejus oc-
cursum in gratulationes varique gaudia effusus. Pro concione itaque plenis deo
monstrabat argumentis se verum istius Regni heredem dominumque, adeoque
ab illis recipiendum. Nec quispiam tam perfidatæ frontis exstitit ut ipsi refraga-
retur: Quapropter omnium consensu Rex nūcupatus violentos istos Berserkorum
viros terris suis extruxit. Hoc ipso ad Regem adibat Asmundus, qui interrogatus
quinam esset, an ille qui Patruos suos neci dedisset? neque nomen neque facinus
dissimulabat; adeoque se venisse ut istius portionis, cui regundæ Aronis socius

E 3

ipsum

Kongr oc mun eg taka þeg i broders stad, síðan var eg með honum leinge oc kom ockur vel saman. epter þad fleck han mier eitt skip oc 30 menn af hird sinni oc for eg i her- nad oc kolludu þeir mig Ber-ferkiabana, oc er min saga uti. Mykil tickti mier saga þin sagdi Kelling, oc hvad lider grautnum genta, komit er nu ad vellu svaradi Skinvefia; langt er æder enn buid er, sagdi Kelling, eder hvad seyer þu til Eyill, hvad yfer þeg hefur drifid.

7. Capit.

Þad er upphaf minnar sögu seyer Eyill, ad Hringer hiet Konger han riedi síri Smalondum, Ingeborg hiet Kvinna hans dotter Biarmars Jals af Gaur.

ipsum destinaverat compos reddi posset. Cum Rex istum suo jure excludere non posset, upote quem sic cum Arone convenisse optime noverat, ipsi locum & nomen fratris offert. Hinc longo usu firmata familiaritas, in multam animorum consensionem convaluit, adeoque præstitit, ut ipsum navi trigintaque corporis sui custodibus datis ad piraticam excolendam emitteret. Sic ergo Gigantomachus vocitatus, nihil ulterius celebre gessi. Regina in hac historia multa eximie sibi placuisse ostendebat & cum à filia pulchram non satis excoctam sed instar juseculi cujusdam tenuioris fluitantem acciperet, Egillum orabat tædium hujus moræ, vitam suam exponendo, leniret.

CAP. VII.

Quapropter Egillus, oratione per vitæ gradus crescente, erat inquit, Smolandæ Rex Ringo vocatus, ipsiusque conjunx Ingeborg Biarmæri Gothorum Comitiss

de Konungen / ty vill tag taga dhis i min Broders stælle. Sæledes var tag lunge hoos honom / och kommo wi wål öfwerens. Öher effter fec han mig ett Skiepp och trettio männ af sitt Krigsfolk / med hwilka tag for i Hårnad: således blef tag kallad Bårskætiabane och åndas här min Saga. Dte lefwerne efftertaal sade Drottningen / är effter mitt tycke intet ringa; Men huru lider med grøden Genta / dheet är så wida-kommit sade Skinnvæfia / att han är stoc som wålling: longt är då att wånta effter honom / sade Drottningen / men hwad hafwer du att sjå Eyell af ded / som tiden och lyckan öfwer dig hafwa drifwit.

Cap. 7.

Dhet är beghinnelsen till min Saga sade Eyell / att Hringer heet en Kongur i Smaland: hans Drottning war Ingeborg Biarmar Jarls dotter af Götaland /

Gautlandi, þaugattu II. born, Eyill son þeira, en Asa dotter. Eyill ogx upp i hird foder sins, þar til han var 12 vettra gamal, han var kappfamer oc odæll oc lagdist æ skoga med men sina oc vandu sig vid iðrotter. Eitt sinn ræddi Eyill vit men sina hvor leingdæ giæti lagst æ vatnid þat sem var æ skioginium, þar voru eyar margar, nu leggiast þeir æ vatnid oc voru saman oast skildi þar hvor epter vera sem ey kizæmist leingra, leggiast þeir nu æ vatnid, Eyill var skiotaster æ fundinu, oc voru þeir ey langt komner, þa kom þocka so mykil ad eiginn sa annan, villtust þeir æ fundinu i sunder, vilse Eyill ecki hvad af þeim vard, lagdist han so æ vatnid oc var þar æ dægur, komst han so ad landi oc var so matt dreyinn ad han skreid æ land oc reis æ

fyg.

land / dhe ægte twænne Barn till- samman / Sonnen heet Eyell men dotteren Asa; Eyell wæxte opp i sin Faders hæf till þess han blef tolf æhr gammal / han war en stridsam och grym man / lade sig nie på skogen med sina Mæn / och wænde sig wid dhe hyrverste konster och Idrotter. Engång försökte Eyell med sina Mæn / hwem af dhem förmotte längst ligga på dhed warner / som war i stog æ / hwærest och monga Darfunnes belægne: Dhe lade sig neder på warner och blefwo somliga rådda dhe utaf / att dhen stulle blifwa effter som inter hnde söla. Når dhe då hade lagt sig på warner war Eyell snarest till Sundet: och woro dhe en lonat utkomne / då æt sa stocst døden fwerholade dhem att ingen kunde see dhen andra; foro dhe derfore wida fring Sundet sefræn þwar andra: inter kunde Eyell wera hwad af dhe andra hade blifwit: låg han derfore på warner i twædaga / kom dock omsider till stranden / men war så utymattad / att

hætt

mitis gnata, quæ solici partu Asam filiam, filiumque Egillum edidit. Hunc per duodecim annos non magis intra feros Aulæ suæ mores, quam vassarum Alvarum lustra educatum, virorum in omnibus honestis artibus versatissimorum familiaritas & æmulatio ad egregia quævis accendebant: adeoque serox pugnaxque redditus, suos aliquando etiam ad nandæ certamen incitare non dubitavit; Et cum nonnullos fatigationis suæ periculum absterret, ipse intèrito animo lacum quandam insulis variis intersectum ingressus, reliquos omnes velocitate eximia in ipso statim sinu superavit. Nec multum promovit, cum subito densissimæ nebulæ circumfusæ nullum ad alterius admitteret conspectum. Egillus itaque de ipsorum vice non minus atque ipsi de Ejus solicii, aquis immorabantur, donec biduo consumto, istum viribus ultimis ægerrime corpus delassatum trahentem, arena litoris

exci-

fyg mola oc læ so nottina, um morgoninn kom ur morkinni Rísi eirn mykil, hau tok mic upp oc mælti, þat er vel ad vid finnustum hier Eyill, oc eru nu 2 koster vit þec, ad eg drep þec, eder þu geimer geyter minar, so leingi sem vit lyfum, sverier mier þar eyd um: ad þessu dvaldi Eyill ey. Þvi ur von, du var ad rada, foru þeir nu margar dagleider, oc komu i heller sem Jotuninn atti, han atti margar geyter, let han þat standa ad nider logum sinum, ad þær skilldi siall renna. Eyill tok vit siar geimslunni oc vorn þær miog ospakar; geck so fram leingi oc sem Eyill hefi verid þar 12 manudi þa hliop han i burt: enn sem Jotuninn vard þessa var, for han efter hanum oc fann han i einum heller, oc hefi han þa 2 daga i burt.

han som nogast blinde skrifa ein lands: dher ref han mæse / och la- de sig på dhen öfwer natten; om morgonen sem utur flogin en för- sträckelig Dese / han tog up mig och sade / dhet är wähl Eyill att wi finnas här: Jag sätter dig nu twenne wilstor före / antingen skall jag här dräpa dig / eller skall du wachta mina Better så länge wi lesta / dhär på du och måste swa- ria mig trohes edh: Eyill drogde titter att bewillta honom dhet / till att lösa sig af denna wändan. Dhe foro nu i munga dagsleder och kom- mo dher näst till dhet Bärget som Jätten innehade: han ägde munga Better / han lät dhem samblas wid ändan på bärget / att dhe måtte ränna på fiellen; Eyell tog emot att wachta Betterna / woro dhe mycket yra och ospaka; led således tiden fram / och då Eyell hade dher wart tolf månader / loyp han bort: men när Jätten blef dhet warfe / for han efter och fann honom i ett Berg hade han då wart två dagar borte.

i burtu verid Jotun: sagdi han ver giort hafa, enn hann ætti: si- dan tók han 2 steina er vogu half vætt oc vorn fester vit jarnhlecker oc læster ad fótum mier, þetta skaltu draga kvad Jotun, þetta atta ec 3 veter, Jotun var so var um sig ad eg la mier alldrei færi ad drepa han; eit sinn for Eyill ad leitta geita sinna, þa fann han eirn kort i skognum. Eyill tœk han oc bar heim med sier, um kvoldid þa folskvi var fallinn æ elldinn, spir Jotun þvi han kizemi so seint heim; Þvi nu verder mirt sagdi Jotinn, oc þu sinnur i mirkrinu þat þu leytar, ad þvi vallda gullaugu myn swa- rade Eyill, attu onner enn þu hefer i hofdi þier sagdi Jotun, vilt sagdi Eyill. Sin mier þaug svaradi Jotun, Eyill fletti þa upp skauti sinu oc la Jot. i augi kottarins, oc var þad sem stioner skini, þetta er goder gryper sagdi Jotun, eder vilt þu

borta / Jätten förwiltade honom höge denna gierningen: tog dherfore två stenar som wogo ett halft pund / fäste dhem med Jernläncker och läste om minna sötter; dhetta skall du draga sade Jätten: war tag dher således i tre år. Jätten war så wær om sig / att tag seet trett till- fälle att dräpa honom. En gång då Eyell forr att leta efter sina geyter / fann han en Ratt i skogen / dhen han fängade och bar hem om quäl- len / när fastnan war fallen öfwer elden. Jätten frågar hwil han kom då så sent hem / medan nu blef mörkt; och du kan sade han / i mörkret leta dig fram: dæd wolla minna gull- ögon swarade Eyell / hafwer du andra ögon sade Jätten än som si- sta i dit hufswud / ja wisstligen swa- rade Eyell / lære lät mig see dhem sade Jätten: sette då Eyell opp Ratten / och såg Jätten i hans ögon / hwilka lyfte som stinande ster- nor; dhetta är en kostelig Grip / sa- de Jätten / eller wilt du sälla mig honom: Nog wore tag då hielsam sade

exciperet & super collecti graminis torum per noctem effunderet. Primo mane im- manis gigas ex silvis prodiens hunc deprehensum ita alloquitur. Bene est Egille, quod hec conveniamus; Tibi igitur optionem concedo utrum sub meis mani- bus mori an meos greges per omne vitæ nostræ spacium custodire malis. Nihil ita- que cunctatus Egillus in id quo præsens malum evitaret impigre non modo con- sentit, sed etiam fidelitatis iusjurandum præstitit, quemadmodum ab altero po- stulatum erat. Multos dies unâ iter confecere antequam ad montem huic giganti proprium accederent, ad cuius pedes capras, quas plurimas habuit, colligere so- lebat, ut ad altiora pro more surgerent. Hisce observandis præfectus Egillus haud æquo satis animo per menses duodecim compulsi istas lascivientes latissimeque oberrantes, Hæc causa fuit cur fugam adornaret, sed inter vicinas montes se oc- cultant.

cultantem retraxit iste longurio, ipsoque ob bidui absentiam graviter reprehens- so, duos lapides dimidiæ libræ majoris pondus æquantes, ferreisque orbibus circumdatos assumpsit, quibus pedes Egilli innexos, fugæ planè irrepros redde- bat: Hoc itaque onus integro triennio circumtulit, gigante ita circumspetto, ut nullis interea insidiis pateret. Tandem Egillo per nemora pectus ab alienatum con- quirenti fortuna mustelam subministravit, quâ correptâ domum se referebat, ac juxta ignem favillis utcumque conditum, deponebat. Gigas non adeo cur tam sero adveniret, quam quod tenebris ingruentibus ex invia densaque silva se extricare posset, mirari se testabatur. Hoc aureis meis oculis possideret, debeo, dixit Egillus, sciscitante ulterius gigante numne alios possideret, quam quos capite jactabat: id asserere non gravatus est alter, ac videre eos desideranti, in conspectum dedit Felis lumina, instar stellarum scintillantia.

Þu selia mjer, Ver er eg ka-
birger (varadi Eyill, enn of þu
villt selia mig lausan, þa mun
eg selia þier augunn: oc mun-
tu koma því so til lags ad mjer
verdi til gangns sagdi Jotun,
vit því mun eg leita sagdi
Eyill, oc mun þier gott þickia því
þat verda kaug ad vera sem
þessi eru, ader skal þau i bert
taka oc vill eg binda þeg vit
stolpan, þu munt drepa mig
sagdi Jotun, það skal ey vera
svaradi Eyill; nu tæk Jotun
af honum fiorerin, nu hefer
þu vel giort sagdi Eyill, oc
skal eg nu þiona þier midan
þu lifer. síðan binder Eyill
Jotun, tok síðan tvíj oddadan
stein oc rak i augu Jotuns, so
bæði heingu ut æ kinina. Jot-
briot so hart vit, ad bondinn
sitnudu, nu ertu gírfu laus
sagdi Eyill, því augun durtu
ofan i elldin, illa hefer þu mig
ðarad sagdi Jotunin, skaltu
nu inni svelta oc alldrei ut-
komast,

sade Eyell / men om du vill gírfu
mig lós / vill tag gírfu dig ógon-
nen. Ðá mofte du sade Jettin kom-
ma dhenn. þá i lag att tag sielswer-
tan bruta dhenn: dhed vill tag frá-
sta sade Eyell / och lær du befinna
dig wál dher af / ty de blifwa án
þá á klare som dhe nu áro / men de
na ógon mofte tag först taga bort /
dherfore vill tag binda dig wid en
stolpe. Ðá lær du drápa mig sade
Jettin; dhe stall inter stie sade
Eyell: tog þá Jettin af honum
stiettrorna; nu hafwer du wál gíore
sade Eyell / stall tag dherfore tlena
dig så länge du lefwer. Ðand Eyell
sedan Jettin och tog en tveuddad
Jerngaffel / hwíllen þan rände i
Jettens ógon / så att dhe báge fól-
lo neder på kinnbenen: Jettin ru-
stade sig så hårdt dhe wid att þan-
den steres sönder. Nu ár ein gáf-
wa förlorad sade Eyell / ty ógonen
fóllo ofwan i elden: Jtta hafwer
þá du dárat mig sade Jettin / stall
tag och dherfore dínsta dig tnu och
swálta dig íþtel / så att du aldrei
mer

Quorum amore quasi fulmine tactus gigas, tam magnificam suppellestem sibi ven-
dendam, urgebat. Egillus autem nullo precio satis emi posse, verum si tantopere
istam rem appeteret, nihil se ejus loco præter exemptos vinculis pedes, desiderare
referebat. Hoc quidem approbavit iste, ingenio minus quam corpore validus,
sed insuper ut oculos ita sibi adaptaret quo recte iis uti posset, postulavit; in hoc
etiam assensus ei Egillus, promittebat hosce ignes, eadem claritate qua eos jam
cernere poterat micantes, ei insigniter profuturos, modo priores oculos sibi exte-
rebrari pateretur corpusq; columnæ præberet alligandum. Gigas tantummodo ne se
necaret pactus, catenas quibus irretitus. Egillus erat, demolitur; Quo beneficio ita
se delinitum fingebat ille, ut nunquam ministeria ejus, quamdiu viveret, deserere
vellet. Jam & in vincula Gigantem dabat & bifidæ furcæ cuspide oculos exuebat,

komast. hiet Jotun þa apter
dirnar mieg sterklega, ver
Eyill so 3 næter i hellernum ad
han fór ongvann mat, þat ver-
der hans rad ad han dreper
stætta haferin oc fler af hanum
belg, oc fer þar i halfer oc
laumar ad sem þraungvást: hin
4 morguninn reker han hafrar-
na til dír: Jotun hafdi spent
þumal finger upp under gírt-
ternar, oc tok ad mestu nider
æ þroskoldinn oc attu hafrar-
ner ad renna i greipum haunum,
oc kumrudu hafrarner; Jotun
malti, brakar i klaufum kagga
mins, renna hafrarner ut æ wil-
li handa honum; Eyill fór síj-
dast, hægt hokrar nu horn-
skegi minn sagdi Jotun, oc þic-
ker um bogana, tok han þa
i lagdinn Eyill bra vit so hart
ad risnadi hafers slakann, nu
naustu þels ad eg var blinder
sagdi Jotun oc vil eg gefa þier
gullring i þionustu laun, Eyill

fin-

mer stall þar uðkomma / slog þá
Jettin treffelg þare igen dhenn:
war alsa Eyell trenne nætter i
Þárgat att han ingen maat beloma
sann þan þá dhed rádet / att þan drá-
per Jettens stórtta Bock och slár
þuden utaf / Hwíllen þan kláder på
sig / tilssómmandes dhenn dhed tron-
gast han kunde. Jte de morgonen
drifwer þan Bockarna til dhenn.
Jettin hade spánt rummelfingree
upp under getterna / och tog dhe
blupest þan kunde til tróskelen;
mofte þá Bockarna renna i grepet
på honum / och frammade þan dhenn
alla. Jettin sade / Klófwebrat i Boc-
tesoot / sprungo þá Bockarna uð
emellan hans hánder. Eyell lépre
sist fram: hógt hoppar hornskegge
mitt sade Jettin / och ár ded nog
tloekt om bogarna; grep þan þá
bácken i ragget. Eyell lastade sig
så hárt fram att báckstínnar remna-
de: dhenna árnide þu min blindheer /
sade Jettin / doct fór dín stienst
stull vill tag gírfu dig en gull-
ring til lón / Eyell typhie ringen
vara

ut ad genas tendinibus suis suspensi penderent. Ad quem ictum ita se excussit iste
prodigiosæ mensuræ homo, ut nodi vinculorum veluti ambulli collaberentur.
Tunc Egillus exclamat omnem novorum oculorum expectationem inanem fore,
cum propria ipsius culpa in ignem illos projecisset. Gigas itaque se vehementer
delusum sentiens, longa inedia facinus vindicatorum minuitur, neque unquam
passurum ut incolumis evaderet. Quam igitur potuit fortissime januam oblerat.
Tribus ita noctibus famem tollerabat Egillus, quibus Regem caprarum cadere
seque istius vellere indutum subtilissima arte insuere meditatur. Proxima igitur
luce ad januam omnes capellas coactas non antea exire sinebit Polyphemus iste,
quam expanso ad postes infimos pollice, singulas contrectasset saltusque probas-
set, adiciendo strepitum ungularum in caprinis pedibus non fallere. Ita per pol-

44
 Sindist nu fager hringerin oc
 seildist i moti Jotunum, enn
 han greip sverd hio til Eyill
 oc af honum eyrad. Eyill hio
 af Jot: hondina hægri oc
 hieck þar vit hringerinn. Nu
 skal ru lifa vit haran kvæli
 þessi sagdi Eyill, skildi þad med
 þer oc for Eyill i bert læ uci æ
 skognum: umfider kom han
 ad lio oc fann Wikinga skip,
 læ hiet Borgarder sem fir
 þeim var. Eyill gekk i kaup
 med þer, oc reindist han him
 vaskali, var han i hernadi æ
 sumer oc bardist i smaskierum
 vit Berlerki þann er Glamer
 hiet, han atti brinpara oc mat
 re Riola manna fir haunum ef
 han vill nafn hans: i ondvardum
 bardaga hliop Glamer æ skip
 Gars oc ræk brinbaren i ge
 gum hann; Eyill var nær stad
 der oc hafdi brotð spior fir,
 han reidi upp spior skaptid oc
 ræk vit eyra G. so han fiell ut
 birdis oc soek hvoriu teggia
 Gla.

vara wæder / geet dherfore fram
 att taga honom / men Jetteen grep
 ett sitt swærd / och högg dræ af
 Ewell: Ewell högg emot så att högra
 handen föll af Jetteen / wid hwilken
 och ringen hengde: nu skall du les
 wa i dessa hårda qwal sade Ewell /
 och stilde sig således ifrån honom.
 Ewell for bort och lade sig uti sto
 gen / omfider kom han till en Stö
 och fann Röstware slepp: Borgar
 der heet deras höfdinge / Ewell gaf
 sig i handel med dhem / och rönbes
 han vara dhen rast se man. Han
 låg två Somrart hårtad / och
 stridde i småstärarna wid dhen
 Klempen som Glamer heet / han
 derte en Stålspek / och fect man uti
 wälla en man för honom / dher
 någon wiste hans namn: æ fiste
 slachtingen lopp Glamer på Gars
 slepp / och rände Stålspege i ge
 nom honom: Ewell war intet longe
 ifrån / men hade æ brutit sitt spior:
 tog dock stætt upp / slog där med
 Glamer wid dræ så att han föll
 utom bordet / sunso således både
 Gla.

hic aperturam omnibus effulis, unus restabit Egillus, quem adcurrentem ira blan
 de compellat Gigas. Eximio impetu ferves Tu, mi corniger barbatule, at lum
 bos solico ampliores geris. Itaque cum illos uillos iste arripere, summis viribus ira se
 circumegit Egillus, ut pellis media rumpere. Ut ut hæc cæcitas mea, nunc
 non parvo Tibi fuerit emolumento, ait G. gas, nihilominus pro seruitio tite de
 functo annulum huncce auferes: Egillo propterea, auri istius formosissimum mendi
 gratia, accedente, ex improviso gladium eduxit iste Cyclops, aureque ipsum priu
 Quo vulnere æstuans Egillus, suo ense Longimanum istum dextera, cui orbis au
 reus infernis erat, multum & ita restituit, iubendo eum ætatem plorare. Aliquot
 dies quidem in itinere per uastos saltus confusus, donec ad sinum quendam maris
 delatus, naves piraticas & earum præfectum Borgardum conueniret. Huic facile

Glamer oc Brinvarian oc kom
 alldrey upp sijdan, Wikingar
 gafust upp æ þeirra valld, gior
 du þeir Eyill höfdingia sin, val
 di han af lio þeirra æ men
 oc heriadi i aufter weg oc er ey
 getid ad tilbæri neit, eyna natt
 lau þeir Eyill hans men æ eir
 ni hofu oc gaf þeim ey þir,
 Eyill gekk æ land eirn saman
 oc kom i eit rioder, þar sa han
 Jotun eirn oc eina slagdkonu
 þaug droust um eirn bring, oc
 ward hun orku vana fir ho
 num, matti þar sia mikil skop,
 þvi han var stutt klædd, þo
 loddid hun æ bringnum, eg hio
 til Jotunn, þad kom æ hand
 legginn upp vit oxlina oc tok
 so mikid sticki ad eirn mader
 mundi ey meira upptaka: Jotun
 hio til Eyill oc tok af hondina
 fir ofan unglidinn oc fiell nider
 hondinn oc sverdid, Eyill flodi
 þa undan, enn Jot: elti han,
 enn af þvi ad Rifinn var stor,
 en:

45
 Glamer och Stolspeken neder och
 kommo aldrig upp sedan; Störöf
 warena gofswo sig i dheras wäld / och
 updrogo Ewell. Höfdingadömet /
 han urwalde af dheras hoop trettio
 sam Mann / härtade sedan uti
 Östersjön; och är intet stoort att tala
 om dhe handlingar som dher för
 rättades. En natt låg Ewell med
 sina menn uti en hamn och fect in
 gen börd: Ewell geet på landet en
 sam / och kom in i en stog / där såg
 han en Jette och en Jettsona dra
 gas om en Gullfed; och blef hon
 wannechtrig af hans bråtande: fect
 tag dher see stora sater / emedan
 hennes kläder woro starkotte / hon
 drog likwel ad sig Gullfedn;
 Ewell högg till Jetteen / hugget kom
 på arnleagen upp wiid arlen / och
 tog så stoort stucke af / att en man
 kunde intet meer upptaga; Jetteen
 högg till Eyill / der hugget tog han
 den af ofwan fr ledn; föll så swer
 det med handen neder till Jorden /
 da flödde Ewell undan; Jetteen ja
 gade wähl efter honom / men såsom
 Resen

te adungebat Egillus & per duas æstates fortitudinem suam omnibus approbabat,
 præsertim in uelitationibus variis, quas cum Heroe Glamerio in mari ubi minu
 tioribus insulis est frequentissimum, sustinere acerrimas. Hic enim Glamerus pos
 sessor teli acutissimi, ex cœtu aduersariorum solebat evocare quocum configeret.
 Tandem ille navigio Borgardiascens, ipsum chalybeo suo mucrone trajecit.
 Egillus non pro ul absuit, sed jaculo denudatus, decurtatæ hæc capulum arripuit
 idque ita per aures Glameri impressit ut extra navem præceps ægeretur & cum
 nobilissimo suo uen ad fundum deolveretur. Hostes itaque omnes Egilli obse
 quis se addixere, verum ex iis trigintaquin; colq; selectos secum abducens in Ori
 entalem Vagum siue Pontum, varias excursions vastationesque fecit, de quibus
 breuitatis studio silendum. Nocte una ad portum quendam applicabat Egillus &
 ventis è regione flantibus, silvæ adjacentes invitabant ut in eas solus penetraret:
 F 3 ibi

en skogerin var þraungur skill-
di það með þeim, kom Eyill so
til manna sína, fylgdu þeir síj-
dan í burt, Eyill feck verk mi-
kinn í hondina oc er 2 nætter
voru lidnar, komu þeir í hofn
eina, gat Eyill þá ecki af bo-
rid verkin, stod han þá upp
oc geck æ skog oc kom ad
læk einum korti honum þat heilt
froi ad hefa hondina í læk-
num, þá kom ur steini Dergs-
barn oc sockti vatn, Eyill læt
renna fingergull í skioluna, bar-
nid hliop í steinina, líðu síðar
kom ut eirn Dverger oc spær
hvor glatt hefi barnid oc hva-
da manna han væri, Eyill sagdi
til sín, oc sagdi hær litid stóla
gull, medan han væri so fær
ad bardum, þat er illt sagdi
Dvergerin oc fær med mjer in
í steinin: Eyill gerdi so, tok
Dverg þá ad binda um hönd
Eyills, tok þá ur verk allan var
groid um morguninn, tok Dver-

ginn

sibi Gigas quidam, ejus generis mulieri aureum quendam torquem detrahere multo
nisu conatus; ipsa vero, quum lassitudine sua deficeret atque vestibus brevibus
non satis tegeretur, immensa pandens quidem corporis indecora, nec tamen
auri circulum deferens, ipsi erant spectaculo. Hic ergo in Gigantem invadit, &
gladio, tantum ex brachio, qua humerum inuit, decerpit, quantum vix unus vir
humili extollere posset. At inmanis ille homo, suo ense ita audaciam Egilli ulcus
est, ut manus ejus supra cubitum præcisa cum ferro in terram caderet. Quapropter
saluti fugâ consulebat, insequente Gigante, donec silvæ suis sepibus densiores,
invisitaram illam corporis molem non admitterent & illorum rixis se interponerent,
Egillus equidem ad suos reversus, navigio decessit, sed dolor acerbis adeo sepe
avulsæ truncum intendit, ut duabus exactis noctibus in proximum portum in-
currere cogeretur, nec eod tamen mitigatus est. Jani in proximam silvam se con-

fuit

Nesen var stoor och stogen træng?
blefvo dhe således ærffillde: Eyill
kom till sína menn / och seglade
sedan borte: Han seck en stoor
vært í armen / och då tvæ nætter
voru forledne lade dhe inn í en
hamn; hade andá werken intet of-
wergiswite Eyill / stod han dherfo-
re upp och geck in í stogen / till des
han kom till en bætt / tycke hann
dhed wara fruchtisamt att sticka
handen í dhet swala warnt: Då
kom urur stenen ett Dvergsbarn
att hemta watten. Eyill læt en
Gullring falla í barnes stæhl; dhed
lopp dher med in í stenen: Istet
dher effter kom en Dverg ut / och
sporde hwem så wíl hude segnat
Barnet / och hwísten man han war?
Eyill nembde sig och sade gullet sig
istet kunna hiespa / emedan han
war så ofærdig í sin tropp: Ded ær
vætte illa sade Dvergen / men soat
du med mig in í stenen. Eyill glór-
de så / beagme då Dvergen binda
om hans hand / och geck så all wæ-
ren bært / særet war grodt om mor-

gonen:

gin þá ad smida honum sverdi
upp fra hioptum giordi han eirn
fal so diupan. ad upptok yfer
ollboga, oc var þær spent ad,
var Eygli so hagt ad hoggva
med því sverdi sem heill væri
í hondini. Dvergin gaf honum
marga goda gripi, oc skildu
þeir með vinattu; fór Eyill til
manna sína, oc er nu lokid
mini logu. Í miklar herkier
þicki mjer þu hefa komid sagdi
Kelling: enn hvad liden nu
grautnum gent, han er full vel-
der, enn so heiter ad han er
ongum manni æter, því minn
nærri sagdi Kelling ad han se
kallder, ef eg seyi hvad ifær
mig hefer fload:

8. Cap.

fit & in sinceris cujusdam torrentis liquores manum immergit, hujus frigore
vim morbi levaturus, cum ex subjecta petra prodiret pulio, recentes aquas peritum.
In cuius urnam ipse immitur aureum annulum, cum quo rursus infans in lapidem
se coniecit atq; fecit ut mox Pygmæus quidam excederet, explorans quinam libera-
litate sua ira puerulum exornasset; Egillus nomine suo relato, se nullo auri cura
tangi posse ingemuit: quum ægritudo mutilari corporis ira animum in se adverteret;
Tam hoc o itaque viro tam male esse, inquit, ratus, iste brevissimæ staturæ vir,
jesat Egillum secum saxum intrare, inuolansque dextra obligavit, ut omni
mali sensu expirante, vulnus mane coiret. Præterea cum exactissimæ artis faber
esset, ita gladium quendam formavit, ut manubrium defineret in collum, quod
sua amplitudine cubitum complecteretur & fibula quadam mordebat. Hic gla-
dius ita commodum præstabat, ut non secus quam integer eo pugnare
posset. Ita Pygmæus illum multis munusculis multisque officiis cultum di-
misit. Hoc modo suam Historiam ad finem perducam, inuebat Egillus.
Regina vero multa admiratione & laude facta ejus ingentia prolequuta, ad-
monuit de pulmento puellam, quæ satis quidem igne tostum significavit, sed
ita fervidum ut ne primis quidem labris gustari posset. Ideoque Mater, donec
pulsus æstus se remitteret, varios casus, qui ipsam sæpius jactassent, enarrandos
sibi sumit, ita ordiendo.

Cap.

Auskurander hiet Konger han red firi Jotunheimum, Kula hiet hans fader min oc moder min attu i 7 dæter oc er eg ingst af heim oc var allra manna-mal ad eg væri vænst af heim, fader min oc moder toku fott oc ondudult oc voru tird oc trollum greptrud, vær syster tokum lausa sie en bræder vorer Hildi oc Gauti lendar allar, oc voru þeir litt æ fatter, fader min atti 3 kostgripi þat var tafl oc horn oc gullbringer, þeir bræder tok taflid oc hornid af oss, enn bringnum gatu vær halldid oc er þat godet griper: sýltur minar veittu mier ifergang oc vor ein ad vinna alle, enn ef eg mælti æ moti þa bordu þær mig, þottist eg ey meiga vit vera, hiet eg

þat

Auskurander heet en Konung? Han hærskade öfver Jett- hem / hans Fader var nemder Kula. Mina Föräldrar ägde stut- ton Döttrar och är jag dhén yngste af dhém; dhéd war alle mäns tal att jag war den deyligaste ibland Systerarna: min Fader och Mo- der blefwo soordöde / dheras lif tillredde / och af Trollen begrafne: wi Systerar togom löföronen / men våre Bræder Hilder och Göte be- kommo alla Länder; woro de ey heller dher med wäl nöge / ty min Fader ägde tre kostliga ting; Dhéd ena war ett Tassel / dhét andra ett Horn / dhét tridie en Gullfied; våra Brö- der togo Tasset och Hornet af oss / men Kiedian förmätte wi behålla qwar / och är hon ett kostligt stycke: mina Systerar ärnade glöra mis öfwerwäld och kunde jag intet en- sam winna rått / ty om jag talade emot dhém / slogo dhe mig / och wo- ro mine fræster mächa swage emot dhém

CAP. VIII.

Ascuroderus, qui patrem Colacis nomine celebratum agnoscebat, Rex Gigan- tum, originem mihi præbuit. Ego autem inter septem & decem sorores, co- dem patre matreque genitas, natu minima, sed maxime decentis formæ, omnium ore ferebar. Post parentum obitum honorificumque funus à Gigantibus factum, nobis sororibus omnia quæ moveri poterant accedere. Fratribus vero Hildo Gau- toque omnes Regiones assignatæ. Hi tamen non satis hanc fortitionem appro- babant, siquidem multo amore in tria illa preciosissima vasa, scilicet Ludum Schaccorum, Cornu, & Aureum monile, quæ pater nobis reliquerat, fererentur, nec prius quiescerent, quæ moveri poterant accedere, & bibendi & ludendi in- strumentum nobis eriperent. Cum autem sorores me suis injuriis longe imparem cernerent, in meam perniciem conspirabant, & me si quidquam illis obloquerer, mul-

þat æ þor ad gefa honum hafer þan sem han vill kiosa en han skilldi jafna med oss sistrum. þor kom til, han læ hia syster min elstu um nortina, enn þær ofundudu þat oc drapu hana, oc so giordi hvor annari, því han la hia þeim ollum, drap því hvor adra, oc kunni þat hvor vit adra ad mæla, ef ætti barn vit þor. þa skal þat ecki dafna oc alldrei skal þat vaxa. Sydast la þor hia mier oc atti vit mier stulku þessa sem þid meyd sia, oc hafver þat hri- nid a heini, því hun er nu alian lægri enn þa hun var fædd. Þor gaf mier allan arf epter syster minar, hafer han æ valt verid mier i lid sini, siðan tok eg þa alla peningana under mig, fokti mig þa heims brogd so mikil, ad eg gat ecki mann laus verid. Hringur hiet son Kongs af Smalondum, han eirn

sa

dhett: Þerföret þad lag Thor om hietp / och låst Wade mig wilsta löna hans omat med så god Wäck som han self behagade utswälla; dher han allenast råchtes jafna arfwee emellan oss Systerar. Thor kom till oss och lade sig hoos vår älfsta Sy- ster om natten / men dhe andra af- swundades dher wid / och dräpne hen- ne: Så giorde hwar annan / ty han lag hoos dhém alla. Således dräpne dhén ena dhén andra; kunde dherföre hwar till annan seya / om du ägde barn med Thor / skall deð aldrig nederyffas och aldrig skall deð wäxa: Elst lag Thor hoos mig / och ägde med mig denna fleckan som i hår seen / och hänger dhéd wid henne / att hon är nu lägre då hon är blefwen upwuxen / än när hon war född: Thor gaf mig allt arf- wet epter mina Systerar / och haf- ter han utswalt mig ibland sine folk: Sedan tog jag alla penning- garna under mig / och sökte mig så mycken wilsheet att jag förmätte intet längre wara ogift. Hringur war

war

multis verberibus coercabant. Igitur ne auxilii omnis inops perpetuo succumbe- rem, divinam Thoronis opem imploravi votumque feci, si saltem controversias de hereditate cernenda inter nos sorores obortas, dirimere non gravaretur, me eximio hircio ipsum remuneraturam. Thorus adveniens, nocte concubitu sororis nostræ majoris petebat, quam ceteræ invidiâ commotæ interfecere; & cum pro gradu ætatis singulis admisceretur, ita quævis minor superiorem annis neci dedit. Quasi inter se convenissent, si alterutra ex Thorone uterum impleret, id neque in- cuas neque lucem mittendum. Ultimo etiam ad me adplicuit, & hanc puellam, quam apud me cernitis, suscepit ejus naturæ, ut jam adulta, senata brevior sit. Verû Thero, omnium sororum hereditate mihi adtributa, etiam me in numerum suo- rum retulit, itaque multis divitiis ferox, non minorem rerum humanarum scien- tiam

50
 fa eg af monnum ad mier litist
 vel æ, giordi eg þa ferd mina
 til morz vit han, enn han var
 þa farin til Gautlands, ad bidia
 dotter Biarma Jals, flitti eg
 þa ferd minni oc kom eg til
 Gautlands oc var Hringer Kon-
 ger þa ad drecka Brudkud sitt,
 kom eg þa bruderinn skilddi inn
 leiddast, lagdi eg þa firi fæter
 hennar nider æ stræt看id oc æla-
 di eg ad giora henni noker viel
 rædi, enn hun sa mig oc spira-
 di fæti sinum vit mier oc braut
 i mier bada lærleggina, var hun
 sidan leidd i hollina oc sett i
 sitt sæti. Eg kom i hollina oc
 vard eg ad eirni flugu, for eg
 þar under hennar klædi, oc
 ælade eg mier ad rifa hana æ
 hol æ naran, hun becti mig
 þegar, oc rak hnif skafid i si-
 duna æ mier oc braut i mier
 æ rifan, oc for eg so i bert;
 lider nu æ daginn oc er Bru-
 derinn utleidd, oc því næst
 Brudguminn til længer leiddur.

rock.

var Konungens son af Smålands/
 honom endast fan tag island alla
 menn som mig mæst behagade.
 Storde tag dherföre min færd emot
 honom / menhan hade då rest till
 Götaland / att begära Blarmar
 Jarls dotter sig till hustru; flytta-
 de tag dherföre min resa / och kom
 till Götaland / då Konung Ring
 holde sitt bröllop: när tag kom skulle
 Bruden inleddas / lade tag mig då
 för hennes fötter nider på wägen /
 och ärnade ställa försät för henne /
 men hon såg mig och sparkade mig
 med sina fötter så hårde / att hon
 bröt af mig begge lårbenen. Hon
 blef sedan inledd i Salen och satt i
 sitt säte: tag kom och in med wände
 mig till en fluga / och soor under
 hennes kläder / ärnandes då rifwa
 henne på hålet mid ländren. Honblef
 mig straxt warse och slog tni isladet
 i sidan på mig och drog u ur mig
 tre refbeen; soor tag dher med bort.
 Elden nu fram på dagen/dhes Bru-
 den blef uthledder och dher næst
 Brudgummen till sängen ledsagades;

108)

etiam mihi comparavi; quibus rebus vitam absque viro sufficere non potui. Namque
 penitus in Ringonis Smolandorum Regis amorem effusa, non minori appa-
 ratu pompaque iter ad eum institui. At ille in Gothorum terras jam pridem pro-
 secutus, filia Biarmæ Comitis Matrimonium quaesierat. Quapropter mutato itinere
 in Gothiam demeans, nuptias pactæ occupare decrevi. Sub meo adventu in
 coenaculum ducebatur nova nupta, ad cujus pedes in viam me projeçi, ingens ma-
 lû animo complexa. At illa insidias præsentiens, ita infectis calcibus me obrivit ut
 crura mihi gemina diffingeret. Nec ideo à me certamen ulterius omissum est. Nam
 in muscæ habitum commigrabam, & vestes ejus, quæ jam locum aulae eminentio-
 rem tenuit, subire & occulta feminae vitare conabar, sed ingratis. Ipsa etenim do-
 mui meis occupatis, cultum magubrio tenus in me immerfit. Nihilominus, cum
 die

rock eg hann burt oc hliop fram
 ad sio oc æladi ad drepa han, enn
 þa eg flepra hanum ofan firi
 hamrana, þa kastadi eg honum
 upp yfer for tialdid, kom han
 þa nider i sængina hia Brudini
 enn eg stod þar grida laus oc
 matti þadan hvorgi komast,
 skildi eg þa leifa lif mitt oc
 fara i under heima oc lækia æ
 kostgripi, skickiu þa sem ey
 metti ellder granda, oc horn
 þat alldri verder afdrúkid, oc
 tafi þat slalt leyker þegar half
 er leykid:

9. Capit.

Nu for ec i under diupinn oc
 fan Kong mirerana oc gaf
 honum 50 hafra, oc kjefti ec
 so hornid, enn Drottningu hans
 var buinn eyter dricker, oc
 dræck eg han firi hana, hef eg
 sidan mikin svida firi minu brio-
 sti;

die proclivi, sponsa in thalamum, succedente marito, deduceretur, ipsi non longio-
 rem pacem dedi, quin Neogamum lecto sublatum ad lacum quandam vita spoliare
 meditaret. Verum neque illud melius processit, quam dum ipsum per salebrofa loca
 elevare cogitavi, supra tentorium elatus, in uxoris recumbentis sinum præcipitaretur.
 Ego autem omnis consilii inops, eidem loco me affixam animadvertēbam. Ita-
 que si vitam redimere vellem, mihi inferas adire sedes injungebatur, quo inde tria
 præstantissima referrem cimelia: Nimirum stolam, quam nullus ignis violare au-
 debat; Cornu, quod nemo exhaustire valebat, nec non Latrunculorum abacum,
 qui medium ludum sua sponte absolvere poterat.

CAP. IX.

Sub profundum Chaos demersa, præsidem tenebrarum mihi conciliavi, quin-
 quagintaq; capris redditis cornu istud reportavi, potione, quæ veneno infecta
 erat, in Reginae vicem exhausta, Cujus vis pestilens pectus meum graviter affla-

G 2

vit

51
 tog tag þa bært höndum / loyp fram
 till en Stö och ärnade drápan:
 men när tag kastade honom öfver
 Vergen / fann tag att han soor
 öfvan för tiellet och kom neder i
 sängen hoos sin Brud. Men tag
 stod dher qvar aldeles rådlös och
 kunde inret komma nogorstädes
 utur rummet; skulle tag då lösa
 mitt lif der med att tag wotte fara
 under werlden / och söfka tre koste-
 liga Klenodier / en Kåpa som inret
 kunde af elden stadas; ett Horn /
 som aldrig warder urdrúkt / och ett
 Taffel som sielft leter då half spele
 är.

Cap. 9.

Nu soor tag under blupet och fann
 Wörtræk Konung, tag stientre
 honom femtíu Bäckar / och köpte
 således Hornet; men at hans
 Drottning var en etterdræck till-
 redd / dhen dræck tag upp för hen-
 ne / och set dher af en stoor svepa
 i mite

sti: þáðan for eg i Lukanus
fiáll, þar fann eg 3 koner ef
koner skall kalla, því eg var
barn hia þeim firi vextar sa-
ker; þær attu taffid ad geima:
eg gat nad halfu taffinu, enn
þær foknudu oc foru epter
mier, badu mig apter skila;
enn eg sagði þad ecki giera,
enn eg þad eina þeira reina
vit mic oc leggja þar vit halft
taffid, enn eg birði mina af
gulli: Þetta likadi þeim oc
þotti ecki ofær eðli, hiop þa
ein þeira æ mig, greip i mitt
har oc reif af mier adra vanga
filluna, fildi þar med eirad
hægra, fan eg þa ad hun var
mier hardleikin, siððan rak eg
fingernar i augu æ henni oc
kreiftuðt so bæði uttoku vit so
til glimu oc voru þad sviftin-
gar miklar, þar var urd mikil,
feste hun þa forinn i urduni
enn eg sleit hana ur augu kol-
lunum, skildi þad ockar vit

skif.

i mter bröft: eh þan foot tag't
Lukanus fiell / oc sann tre Qwin-
nor / om man dhem qwinnor
må kalla / ty tag var barn einot
dhem i anseende till dheras weye.
Dhe hade Tafflet i siet förwar: tag
hinde taga af dhem halfwa Tafflet
men dhe saknade dhe och foro efter
mitz / begärandes att tag moret dhed
tillbaka giswa: tag netade dhær till /
och þad att endera af dhem wille tem-
pa med mitz / och sættia så halfwa
tafflet under specl / men tag dheremot
Gull af lika wärde. Dhetta listade
dhem wähl / och tyctte minna krasier
innet hinna till. Lopp då en af dhem
till mitz / greep i mitt hår och reef
huden af mter ena lindeen / så att
dhet högra ora fölgde med; sann tag
då att hon hade illa märkt mter an-
sichte. Ty rände tag mina finger i
hennes ögon och frystade å håret till
att dhe båda föllo urh / begyntes
således en hård strid och woro mon-
ga swiftingar of emellan. Dher
war en stoor steentippa / moor dhen
fästade hon sin foot / men tag flecte

ögo.

vit exussitque. Hinc in Lucani montis adyta illapsa, tres uisitati feminas, si mo-
do ita eas nominem, quarum comparatione tenellula videbar. Hisce tabulæ luso-
riæ custodibus partem tanti monumenti surripui. Ast ubi illæ furtum sub fallaci-
bus verbis latuisse intellexere, me fugientem intercepti, rei ablatae restitutio-
nem postulantes, qua negata sub pignore totius abaci & auri quod ego opposui,
alterutram earum in certamen provocavi; in quod illæ suis viribus sisæ, facile
consensere. Prima itaque in crines meos involat & cutem cum aure ex gena altera
decerpens, pessime ungulis suis frontem mihi extexit. Ego exasperata, in oculos
ejus sic digitos meos indidi, ut loco moverentur. Hæc gravissimi certaminis in-
itia excipiebant non leviores impressiones, usque dum illam, petra cuidam pede
inserto, non nisi oculis orbarem. Hisce jurgis finitis, altera adcurcans, pugno-

ica.

skifti, þa hliop onner ad mier
oc rak hnefan a naser mier oc
braut i mier nesid oc 3 tennur
sem þier meyd sia, en eg greip
til hennar oc nodi sinni hendi
i hvort briost oc reif eg þaug
af bæði nider ad bringu teinu-
num, oc fildi þar med aller
mag allinn nider ad nasla, oc
fellu þar ut yderin: þa hliop
ad mier 3 oc var lu minst firi
siet, oc æladi eg ad stinga ur
henne augun sem hini firri,
enn hun beit af mier fingernar
II, leck eg henni þa helkrok
fell hun æ bak apter, þad mig
mikunnar, en hun sieck þad af
mier ef hun feing mier alt
taffid en hun dvaldi því ecki,
let eg hana þa uppstanda, gaf
hun mier ad skilnadi eitt gler
oc er med þerri natteru, ad
hvor sem i þad lyter, ma vera
lyker þeim þan vill, en ef eg
vil hitt, þa ma ek lata vera

blin-

ögonen ur hufvudet på henne / och
stildes således wärt wijskifte: se-
ðan loyp en annan till mig och dref
sin neswe så hårde öfwer min näsa/
att näsbrustet med dhe tre ständren/
som i kunnense / alldeles sönderfrä-
sades: Men tag grep till henne och
tog med mina hender i hwardera
hennes bröst / reif dhem begge af
alt in till bringestilnaden / och fölg-
de hela magen med alt neder till
nasten / så att innelsworna föllo
urh. Då sprang den tridie till mig/
och war hon mindre qwinna för sig:
Tag årnade stinga ögonen ur hen-
ne sem utur den förra / men hon
beet af mig tvenne finger / lade tag
då hölkrok för henne att hon föll
baastenges / hon bad mig om mi-
stund / hwilken tag och henne uplät/
där hon wille qwinna mig hela taff-
let. Hon töfwade innet att lägga siet
samtycke dher till / ty så tag henne
stå up. Då wijskildes åt / gaf hon
mig en Spegel / hwilken hade en
sådan natur / att hwem som såg sig
i honom blef stifer dhed þan wille;
tag fan och bestå hwem helst tag be-
ha-

ita nasum meum transverberavit, ut cum duobus dentibus commoleretur, quem
admodum videre potestis. Verum ipsam non minori damno affeci, cum lingulis
meis manibus singula ejus ubera prensans, per pectoris fines in ventrem umbilico
tenus, visceribus in terram defluentibus, raperem. Tertia, ut ætate, ita viribus minor
impetum in me facit, cui cum oculos ceu priori evellere conarer, digitos duos
dentibus defecuit. Quapropter, supposito poplite, illam in humum transverlam egi.
Cui tamen poenam deprecanti hac lege peperci, ut tota scachorum tabula cederet.
Quod sic haud difficulter ab ipsa impetravi. Quin etiam me abeuntem miræ artis
speculo mactavit. Quicumq; enim eo se contemplatur, eam speciem, quæ exoptaverit,
induet; vel etiam si voluero, talpa cæcior evadet. Rursus ipsa Abyssum subii, ubi
Mæstis Princeps, me vitam, ad consuetudinem sollicitat, expolita stola, cujus compos-

blindan skuduvit, so for eg so i nuder diupinn oc fann hofdingian mirkrena enn þa han sa mig mælti han til samfara vit mig, oc þotti mier sem þat mundi Odin vera, han band mier eina skickiu, ef eg villdi þat til vinna ad sækia hana þangad sem hun er, var þangad ad hlaup yfer eit hal, la eg first hia honum Odinn; hliop eg sijdan i balid oc feck eg so skokiuna. er eg sijdan skinlaus um allan kroppin nedann: for eg so burt after, fann eg þaug Hring Kong oc Ingibjorg, feck eg þo gripina, vard eg ad sveria þeim eyd ad hefna þess alldrei. En fra smaleikum sem eg hef att vid bræder minar mun eg ey seya: eder hvad lider grautner genta; eg ætla han muni hal wolger sagdi Skinvesia, ber þingad sagdi K. sidan toku þaug mal sinas var þeim fosibærdum feinginn sæng ad sofa i um nottina.

hagar med blindhet som seer sig i denne spegelen. Sedan for tag åter under diuper och san Mörkren Höfdinge; då han såg mig / sade han sig willa hafwa umgenge med mig; tag tychte att han war Den. Han bød mig en Kåpa; hwilken tag skulle winna / om iag allenast wågade söka henne där hon låg: då tag och skulle springa öfwer ett brinnande Bål; men först låg iag hoos Den: sedan lopp iag i eliden / seck således Kåpan; dr tag dher af blefwen hudlös om hela min trop; nedre deel: Så for tag dådan och fann Konung Dling med Ingeborg / dhem gaf tag dhesse Klenodier: Mofte sedanswerla dhem en eed / att aldrig mera hemnas ded. Ellest om dhes smålekar / tag hafwer hote med mina Bröder / må tag intet seya eder. Men huru lider nu med gröten genta. Iag menar sade Skinwæfia att han lår nu wara lagom warm / bår då hste honom sade Drottningen. Dhe togo sig då gott måleid / blef sedan en säng lemnad åt Fosterbröderna att sofwa ut öfwer natten.

efficere, si eandem per objectum rogum petere possem. Idcirco illi, quem utique Odinum putaverim, me permitto: mox per ignem deferor ad vestem, etiam si ingens flammæ vis cutem inferioris corporis universam absorberet. Sic umbris valere iussis, ad Regem Ringoneu Ingeborgamq; perrexi, qui tam care emitis donis gavisus, etiam gravissima execratione me ad injuriarum oblivionem obligaverunt. Jam lites, quas minores cum fratribus meis movi, enumerare piget. Tempus enim est, ut hos sermones cum fratribus meis movi, enumerare piget. Tempus puella, iustum est inferretur. Inde se plusculum invitare, & sic lecto concessio per noctem quiescere.

CAP.

Um morgunin voknudu þeir svenna, kom Kelling til þeira, oc sagdi þeir skildi dvelia þar um dægin, klæddist þeir nu, var Kelling hin katasta, foru þeir sijdan ad borda, sperdi Kelling þa ad erindi sinu, en þeir sogdu sitt erende, oc spurdu hvort hun kinei nema grein æ ad giora hvad ordid mundi hefa af þeim Kongs dætrum; ecki veit eg hvortu greitt icker verder ad na þeim; þad mun eg first seygja icker, ad efter andlat Aulkrands Jotuns, urdu þeir eya satter bræder miner hvor þeirra skildi vera Konger, þottust bader til komner: kom þeim saman ad sa skal Konger vera sem ægiz, rare Kongs dotter fingid gize, oc for Gaute tok Brinhilldi, en Hilldir for sijdar tok Beckhilldi oc eru þar nu Jotum-

heimi:

CAP. X.

Quam primum juvenes somno expergefatti se erigerent, ad eos Regina processit, rogando ut etiam illo die se hospite uti non gravarentur. Dum igitur vestes assumunt, ipsa multis joci salibusque se commendabat: sed mox inter prandendum, quid illi hac sua intederent expeditione, non obliquis sermonibus erubat. Nec, in quærendis Regiis puellis negotium eorum stare, prius auribus percepit, quam benigna voce ipsis, si non auxilium, certe bona indicia consiliaque addiceret, simul atque ostenderet, ut mortuo Aufcraudo sui fratres, utpote viriute & ingenio pares, non parum de jure successionis ambigentes, tandem viam dirimendæ controversiæ fecerint, inter se pacti, ut qui meliorem virginem sibi comparaverat, Rex esset. Ita Gauto Brinhilldam rapiente, mox Hilderum optima præda Beckhilldam cepisse, illasque Gigantum arcibus teneri, Sub vero media hieme solisque

com

Um morgonen wakenade Bröderna / som då Drottningen till dhem och sade att dhe skulle dröja dhär dhen dagen; dhe släbde på sig och war Drottningen mycket lustig / gingo sedan till bordz. Sporde då Drottningen dhem om dheras ärendet / dhe fungtorde henne dhet och frågade om hon icke kunde gifwa dhem nogon underrättelse hvad som blifwit hade af Konungsdötrarna; intet weet iag hvad hielp iag Eder kan göra sade Drottningen: Dhet vill iag först seja eder / att efter Jettens Aufcraudz død / blefwo mina Bröder intet sate om Konungawæder: Wåda tyctes wehl dher till talne wara. Dmsider kommo dhe så öfwer ens att dhen skulle blifwa Konung som sig berömligaste Konungz dterren kunde songa. For då Gaute åstad och tog Brynhillder: Hillder for sedan uth och tog Beckhillder äro dhe derforet Jettheim / men i winter wid

heimi: enn ad Jolum i veter
æ ad vera King þeirra, eyga þa
oll troll ad dæma hvor þeirra
sílra hagari væri. micid batnar
mier seyer Almund því vit wy-
tum nu hvar þær eru komnar,
oc væri mickid under komid ad
þu værer i lid sinni med ocker,
so er mikil frændsemi vor ad
ec ma ecki eiga vit þa, enn þo
æ eg heim tyrd gott ad launa.
Þiti þeir ey mier dignadar mi-
nar sagde Kelling, enn hier
munu þid bidia firft i dag, og
mun staa icker fie hirslur mi-
nar. Þeir leu vel yfer því; en
er bord voru ofan tekin, leiddi
Kelling þa i afheller nockeru,
þar voru kister margar lauk
hún þelm upp, voru þar mar-
ger góðer gripur, þotti þeim
þar gott yfer ad lyta, síðast
tok hun upp eitt ker, lauk því
upp, oc kener þar adgöðan:
nu kenner Eyill þar hond sína oc
var hún heyt oc under aller
lífflandi: Kelling mælti, þickist

Lu

ísl Julen blifver Etna hollet/ och
stole då alla Trollen döma/ hvem
af desse Syftrar är handslögare.
Dhetta batar of mycket sejer Al-
mund/ ty wiß weta nu hwar dhe äro
komne/ och woro dhed of en stor
lycka om du storde of undsettning
här uti: Så stor är wår Fränd-
skap sade Drottningen/ att intet
wore mig tiensligte strida emoe
dhem/ cansede tag är dem litet gote
flyddig/ såsom dhe äro min heder
mycket litet behjelpelliga. Men y
stolen bida här qwar i dag/ och wiß
tag wißja Eder minna egodelar. Dhe
läte sig ded wehl behaga; när bor-
det war afstaget/ ledde Drottin-
gen dhem affides i en Saal/ där
stodo moniga stikor; hon uplät dhem/
och woro där uti ätstellige kostliga
saker: dhe tuckte mycket wähl om
dhem. Sist tog hon fram ett kler/
uplät thet/ och fann alt wähl
wara bestaffat. Eyill sende där
iglen sin hand/ och war hon ändå
höet och aldeles listig. Drottningen
sade/ tuckter du Eyill att du kenne

iglen

conversione futurum, ut Gigantum concioni de puellarum praestantia judicium
committatur. Hoc secretum patefactum magni facit quidem Almundus, majoris
tamen, si illis, quod portento esse posset, contra fratres illos suam operam non sub-
traheret. Ipsa autem naso suspensa, cogitationem sanguinis, hostilis animi exemplis
labefactam ac destructam elevabat, & nequidum morae diuturnae ipsos subire, omnes
loculos opum Thefaurorumque suorum illis aperiendos pollicebatur. Quod
etiam casu grande amicitiae pignus, multis honore ab illis excipiebatur. Itaque fini-
to prandio, Regina hospites in aulae suae secessus deducit, ubi pro numero arcarum
ingenti, quot illi reconditas gazas, tot nova animorum gaudia & incitamenta
prodidit. Ultimo vas quoddam recludit, merces suas sutas testasque exhibens.
Regillus etenim in illo manuum suarum calore insito nativorum, hanc desertam agnovit. Et

Regi-

In Eyill kenna hond þessa, ad
vilu svaradi Eyill, kenni eg gull
þat sem moder min gaf mier,
eder hvorninn nader þu henni,
seya ma eg hier þat sagdi
Kelling. Gautur broder min
kom til min oc faladi ad mier
gullhringinn goeda enn eg vill,
di ey selia han: lidu síðar þa
dotter min for til geita, kom
Gaute til hennar oc gaf henni
ad drecka so hun matti ey þa-
gna, hun æpti mic hatt, eg bad
hana þa ganga, enn hun kvadst
alldrei þagna skildi, nema ey
kiæmi med hringinn goda þangad
æ holinn sem hun læ, enn þa
eg kom med bringin þa kom
Gaute broder min oc villdi taka
af mier hringinn, enn ec spior-
nadi vit allt hvad eg gat, voru
nockerar (vistingar illar, en er
værri læ ad eg missa hringin,
kom mader fram ur skognum
oc findist mier líjker Þier Eyill,
þio han Jorum mikid sar, enn

Jor:

iglen denna handen; ja wißerliggen
sade Eyill: kenne tag och iglen ded
gullet som min moder gaf mig.
Men hwar hafwer du fått henne?
Jag skall dhed seja dig sade Drot-
ningen: Min broder Göte kom till
mig en gong/ och falkade på dhen
goda Gullfedian som tag ägde/ men
tag wille intet missa henne: litet
ther effter då Dotter min geet effter
Gættarna/ kom Göte till henne/
och gaf henne drecta så att hon intet
funde röra sig. Hon ropade mig
högt/ tag bad henne gå fram/ men
hon sade sig aldrig stillas dådan/
så framt tag tcke komme med Gull-
fedian till den gropen som hon læ
uti: Då tag nu kom med Redian/
mötte mig min broder Göte och
wille taga henne af mig. Jag spier-
nade emot ded mest tag ärtade/ och
woro nogra swära swiftningar of
emellan. Där nu än wärre tillbar
att tag skulle missa Gullfedian/ kom
en man fram utur skogen/ och tuckte
mig som han war dig list Eyill/
han högg till Jerten ett stort säär/
men

Regina jubente ut certo documento hanc suam probaret, non difficile ex auro dis-
giti, quo mater sua ipsum honoraverat id effecit, nihil magis quam unde ad ipsam
pervenisset miratus. Neque hoc illos latere voluit Regina, Gautus, inquiens,
frater meus, isti supradicto annulo preciosissimo insidiatus, primum verba mihi
dare, mox pessima fraude gaudentem meam circumvenire, nefas non duxit. Ipsam
enim cogendis capris festam poculo quodam reficere simulans, ita inebriavit, ut
loco exire nequiret, sed magna voce me compellaret, affirmans se fovea qua-
dam teneri, quam diu non cum annulo ad illam accederem. Accedens autem fra-
trem habui obviam etiam ultima mihi intentantem, si non sponte aurum omitte-
rem. Ipsa manibus pedibusque vim propulsare conabar: sed cum in eo essem, ut
multis concussationibus exhausta annulum proicerem, commodus ex silvis se ex-

H

lexit

jort hio af honum hondina; klupu þeir so til skogar oc víska ec ey hvorfu þeir skildu. en eg tók hondina oc hef eg geimt hana síðan oc lagt hía lífgros, því hun er nu so felf sem þa hun var afhoggin, þíki mier nu micid saman berra ad þu munt þessi mader verid hefa: eder muntu woga ad eg vekí upp undernar oc beri mig ad græða hondina: mier þícker þar litlu til tina sagdi Kelling, síðann tok hun falinn af hendinni, dreifde síðan i gras lang oc var ey far vit er hun skar síri framman en síðan lagdi hun víjd lífgros oc sveipadi i sílki, helt síðan ad utan allan dægin til kvols so hvorgi hrærdist, fan Eyill þa ad líff færdist i hondina, síðan lagdi Kelling han i tæng oc bad han vera som kíratter, oc sagdi han mundi þar dveliaft þar til han væri groinn: ad lidnum 3. mortum var Eyill groinn oc ey

æmiu.

men Jetteu hógg handen af honum oc luppodhe så till skogen; innee weet tag huruledes dhe stíldes/ men tag tog handen och hafwer tag góme henne sedan wíðlífarás / ty ár hon nu så færf som dá hon war afhuggen: tñcker mig nu mycker líffe at du mon waga den mannen. Men will du waga sáde Drottningen/ stáll tag upwáða ett underwárt och láta din hand / ty tag menar mig med lítten móða kunna detta sammanfoga. Sedan tog hon salen af hans hand / och satt henne i gráswatten / och war innet sár där wíð dá hon stár af ded framman till war: där effter lade hon lífarás där till / swepade sítte omkrins och hálde utan om hela den dagen in till qwellen / så att ingendera af dem rórdes; sann Eyill dá en líf och tigrórrelse i handen. Sedan lade Drottningen honom i en säng och bad honom ligga i stórsta stíllheet des handen blef ígten grodd. Dá tredie natten war framtiden; war Eyill láttur och innee omíufare t

halla.

fecit vir, Tibi Egille simillimus, Gigantique grave vulnus prior infligit. Verum ab ipso dextra orbat, in silvarum penetralia se abdit, fratre meo cursum in ipsum fugientem præcipitante, adeo ut qui calus ipsos disernerit, mihi perinde coniectare difficile sit. Quandoquidem autem Te reor istum, cuius manum amputatam sustuli, & vitalem herbarum quarundam beneficio effeci, periculum faciam ut eam Tibi restituere queam: & quod monstri instar reputas, hoc quidem non magno negotio, ut opinor præstabo. Ita præfata, manu alteræ demisit capulum, atque aquæ medicatæ immerisit, patefacto quod cojerat vulnere, adpositisque vitalibus herbis, partes diversas gracili lino copulavit, & ita exterius toto die compressit, ut neutra devaricari posset. Jam utique per illam manum additam sentire poterat. Quapropter ex iussu Regiæ lætæ se componens, ab omni motu abstinuit.

donec.

æmiukare en i síttu en so var sem mader legdi raudan þrad um ungljðin: sperdu þeir þa Kelling hvort rad hun legdi æ med fier, en hun kvad þeir mundu þar dveliaft til brudkauffins, ef os mæti þa nokud æ ganga, er hie skamt bert filgiu mader min er Skrogger heiter oc ef vit faum nokud æ unnid vit þa bræder. líjder nu fram tími oc eru þeir þar i godu yferlæte.

II. Capit.

Þar er nu til ad taka ad þeir Gauti oc Hílder lata þing stefna oc kom þar folk um alla Jorunheima. Skrogger var ætínginu því han var Logmader trolleu, vorn þa þangad leiddur Kongsdæternar, þar lautt marger gerfimar sem þær hafdu gjort. Brínhílder hefi gjort eitt klæði, þat var med þeirri natteru ad þad matti lyða i lofti oc þar

mader.

Cap. II.

Ded ár nu till att seja att Göte och Hílder láto stákma þing och kommo disse folk utaf hela Jettheim. Skrogger war på Tinget / ty han war Trollens lagman. Bleswo och Konungsdoctrarna disse ledde. Dher woro monga dyrbare stycken att see / hwílka dhe hade gjort. Brínhílder hade försáfðigat ett klæde / hwílfet hade den naturen / att ded kunde flyga i lusten och där

neder.

donec membra plane convenissent. Tribus igitur noctibus exactis, lanitati profusus redditus Egillus, non minus manumabilem agilemque quam olim fuerat, cognovit, & nisi cicatrix quasi quodam tenui rubroque filio discrimen partium exiguum fecisset, frustra se dextra aliquando spoliatum aliis pervasisset Egillus. Tandem sententiam ejus de hoc itinere rogant, quæ jussit apud se nuptiarum tempus expectarent & Scroggeri intimi sui amici consilium, quo insidias fratribus istis facilius orestruere & feliciorum propositum exitum sortiri possent. Ita multa hospitate exceptis, citò transiit tempus.

CAP. XI.

Nunc Gautus & Híldus omnem Gigantum multitudinem & Scroggerum judicem provincialem ad se arcessunt. Ad istum solennem conventum deducebantur Regiæ Virgines, cum rebus istis quas in certamen mutuum confecerant, rarissimis.

niderkoma sem villdi, mátti það hafa micla birdi; Beckhilder hafði giort eina skirtu sem ecki festi vopn æ oc ey mátti. Þá æ fundi mæðast sem æ henni var, þá var i umhædu logt hvor þeir Sistra hagari væri oc var lagt i dom alla trollena oc urdu þaug ey æ eit satt oc dæmdu under Skr: Logman, enn han lagði þan ur skurd ad Brinhillder se fridari oc æ klæðinu væri meira hagleiker oc því skildi. Gauter Kong vera oc eyga Brinhillder, enn landi skal hvor stira, þott han væri ey Kongur. Slitu þeir nu Ringinu: budu þeir bræder nu til brudkaupa sína þeim sem þer þotti mest mæti æ vera, kemur Skroger nu heim oc sagði þeim fólbræðrum hvað demt var æ Ringinu, oc nær brudkup skall vera, enn síðan voru þaug leingi æ eintale Skrog: oc Kelling, lagde.

nederkottita som man ville / för-
mätte ded och föra med sig en stor
börda. Beckhilder hade gjort en
storta / på hvilken intet wapn fun-
de fästas / och intet förmätte dhen
uptröfna i sittande / som i henne
war kladder. War därföre helt
osäkert att seja hvilkendera af Sy-
strarna wore behagelligare: bles
dhen dock lagt under alla Trolens
omdöme; men dhe kommo intet
öfwerens / ty upstodh domen till
Lagmannen / hvilken sådant utslag
gaf / att Brynhillder war Deltelt-
gare / och att hennes kläde war fö-
steltigare gjort. Stulle derföre Göte
blifwa Konung / och hafwa Bryn-
hillder / men landet stulle ligga un-
der begges styrel / fast den ena in-
tet wore Konung. Slöto the så-
ledes Ringen. Bödo nu dese Brö-
der till sine Bröllep them / som the
tyckte wara af måst värde. Lag-
mannen kom hem / och tunglerde
Fosterbröderna hvað på Ringen
war afdömt / och när Brölleppet
stulle anställas. Sedan talade Lag-
manni

sagde hun honum ad han villie
veyta þeim fólbræðrum lyd oc
byder hun honum ad brast so um
fiolmenni micid oc adra hluti,
en Skroger lofadi þor. en mo-
ti því ad brudkupid atti ad
vera, byst Kelling oc Skinvefia
oc þeir fólbræder med henni,
skal annar þeirra nefnast Fialar,
enn annar Frosti. Kelling liet
þa lyta i glered, oc findust þeir
þa storer sem Troll, enn mi-
klu voru þeir fridari en adrer,
hun seck þeim frembg klædi,
fara þeir nu þar til þeir koma
þar sem þeir Bræder attu fri
ad rada, þat hiet æ horn lan-
da þu satu þeir þa ad drei-
kin oc voru glader. Kelling
gicck i hollina, enn þa leyt
hvor til annar. Kelling geck
fri Ganta oc kvaddi han Kongs
kye.

61
mannen och Drottningen länge sin-
emellan / och gaf hon honom till-
fenna / att hon ärnade þieipa Fo-
sterbröderna med en hoop folk. Það
där heos att han och villie laga till-
höpa monga menn / sampt andre
saker som där till kunde finnas nö-
dige. Skroger lofwade þer till en
stark undsäkring. Doh efter ded
att Brölloppet stulle snart gå ann/
lagade Arinefia och Skinvefia sig
till / och Fosterbröderna med dhem /
stulle en af dhem tälla sia Fialar
den andra Froste. Arinefia lät dem
see sig i Spegelen / och synðes dhe
straxt stora som Troll / men myc-
ket deiltigare woro dhe än andra:
þen gaf dhem hederlige Bröllopz-
kläder. Dhe resa nu bært / till des
dhe komma dñr som dese Bræder
hade sitt Regemente Dher blästes
i Horn till Brudens heder / och
Folket satte sig neder till måltids
och woro glade. Arinefia geck in i
Salen; då undrade alla / och såg
þwar på annan. Hon stes fram
för Göte och þessade honum med
Konun-

Brinhilda enim vestem tantæ artis texerat, ut per æra ferri & eo quo quilibet voluit, posset, multi ponderis patiens. Verum Bechhilda, lorica nullis armis penetrabilem, imò ab omni lassitudine in aquis tranandis corpus servantem, considerat. Cum igitur in proclivi non esset iudicare quænam soror alteram præstantia artis præcederet, res ad concionem Gigantum delata, illis etiam dissentientibus exitum non inveniebat. Quapropter iudici Scroggero arbitrium concessum, qui Brinhildam, ejusque artificii elegantiam præferebat, adeoque Gautum Regem & ipsam Reginam statuebat. Sic rebus compositis, præstantissimam quemque suæ gentis invitatum, hocce nuptiarum festo conjungere & liberaliter adhibere voluit illi fratres, cum interea iusticiorum summus arbiter ad conjunctos istos amicos divertens, cum ipsis fori sui actus nec non diem nuptialis diem communicaret. Mor-

cum Scroggero sine arbitris agit cum Regina de copiis cum à se tum ab illo in fratrum horum auxilium comparandis aliisque momentis ad illud negotium attinentibus. Scroggerus tantum abstuit ut quidquam renueret, ut etiam promittendo vota ejus præciperet. Quandoquidem autem tempus convivii instaret, multo & idoneo apparatu bellum instrunt. Arinevia & ipsius filia nec non sodales ambo, qui nominibus Frostum Fialarumque assimilabant. Arinevia etiam speculi sui virtute eos Gigantibus vastissimis exequavit, excepto quod serena facie omnes anteirent, nec non vestibus, quas ipsa pro pompa istius diei illis commodaverat, multa barbarica opulentia exultas. Hisce præparatis in fratrum aulam modicum iter carpunt. Ubi cornu, viros compositatione læta exultantes, accendebat. Nihilofectus gradum ad istos promovit Regina, qui ad ejus conspectum, variis fremebant sermonibus. Ast illa lingva

kvædiu, han tok kvædiu hennar oc sijðan mælti þan, þad er nitt fræmid Kona ad þu vilt of þinna, þad stender ey so af þier sagði þun, þvi med of þefer verid Kiæla nocker hingad til þeir, vil eg ey vallda þvi leinger, enn þad þie eg nu Gauti frændi, ad gæfan geinger nu med þer, oc hafer þu feinggid agætt Konfang, oc vil eg nu leggja af minum munum þat sem vor þefer milli bortist, oc vil eg nu gæfa þier hringin goda, þomer þan vel Kono þinni i þeckia gíof þier med mina vinnattu, þirer þad vil ockar frændsemi. Gauti sagðist þess þacker ad kunna; eðer hvarðan þefer þu fengid menn þessa væ, nu er þier filgia, lagði þun þa þini Dugans Kongs af Dunslandi oc munnu trautt finnast þeirra líjkar i ollum hlutum oc

ein-

Rettunganattu / þan tog hennar heisninga emot, och sáde wiðare, þeð lárwara þitt árenda gvinna att willa med list snerta of. Innet stár þeð sá tili swarade þon / wið þaswa wál tilífórende þurte nogon ówánstap tili Eðer / men nu wili tag inset lánget den qwarðolla. Nu þan tag och skónla þeð min goda Fránde / att lyckan spelar med þig / i þeð þu þaswer þekommt eitt sá le-rómmeligt gístermál: wili tag þeð fere legga þeð fram af mitter wárde þom wið tilífórende þaswa warti oens om / och gíswa þig den goda Kæðian / hwílken tag tyefer wara þin Drottning, wátt anstándig i Brudeþenten; updrager tag þig þár med min troþeet / hwílket of wál þórer wár Frándeþap tili. Ró-nungen taceþe þenne mykter þeð fere Men hvarðan þaswer þu / sáde þan / fátt þe wactra Wænnerna sem fælia þig? þon swarade þhem wara Konung Dugans sómner af Dunsland / och att man knæpt funde þinna þheras listar i alla stycken / och

lingvarum probra insaper habens; ad Gautum procedit, ipsique Regis nomen apta salutatione impertit. Eo gavifus Gautus, non tamen dissimulavit se vehementer metueret, ut ad se suosque opprimendos occulta retia tenderet. Pesime hoc quidem, respondit illa, propter veteres inter nos inimicitias exercitas, suspicaris, siquidem illas abominandas toto animo posuerim. Video etenim, mi optime frater, ut fortuna partibus melioribus constanter faveat, ut Te egregio matrimonio beer. Ergo ad rectiorem mentem reversa etiam monile illud, quod totius dissidii origo fuerat, pro censu meo, in honorem novæ nuptæ offero, eoque pignore fidem meam confirmo. Rex mirificis gratiis actis, unde demum isti juvenes venustissimi venisset, sollicita ab ipsa quærebat. Illa, Dugonis Regis Dunlandiæ filios, omnibus, præsertim morum elegantis, supra reliquos, quos Arcos vidit, instructis-

simos;

einkanliga ad hæfirsku. Þvi þeirra lykar finnast ey þiri norðan hafid oc þef eg ætlad þa yder til þionustu i brudkaupi þinu. Þeker þun nu hringian oc fæz Gauti, en þan þacker henni; oc var þad rad þeirra ad þun skildi standa þiri brudkaupinu oc allt skal vera sem Filar oc Frosti villdi vera lata voru. Þeim nu feingæz licklar ad ollum fæhirlsum, enn þvi næst kom bodsfolk; var þar bratt fiolmenni mikid, skypadi Kelling þiri oc so var þun ad kvæðamíci, ad þat hlaut ad standa sem þun taladi. Skrogger log-madr var þar mæster virðinga-madr. Kelling sagði þeim listrum i hlíodi, ad menn sem med þenne eru, þieu komner ad leifa þar, oc meyi þið þvi gladar ad ollu ganga: urðu þar þa gladar vit þar, hófðu ader ille til huxad rada þaxins enn þiðlum, þotti nu enn mæz batna

sinn.

och enkannerligen i sticstapheer; þaswer tag sáde þon / árnar þhem Eðer tili tienst i þetta Brölloppet. Þager þon þá fram ringen och gíswer þen at Góte: þan taceþ þenne; war þeð þheras ráð / att þon skulle wara Brölloppet fereþender; sta / och att alle skulle anstállas effer Bróðernas Stalers och Frostes beþag: þleswo och þem myktaerna an-fereþroðe tili alla rum i hwílka ego-þelarna fereþarades: Þá næst kom och Gesteþodsfolket þið / ty fereþsamblades þar i þastigþeet en stoþ mykþenþeet: Arineþia fereþod alle / och sá wáttaltig war þon att alle þlef þestándigt þom þon talade. Saþman-nen Stroger war tær i stæsta wárde. Arineþia þwístrade wið þeþe Stroarna: at þhe menn þom med þenne woro / þade þiðkommt att fereþosa þem utur Erorens þen-þer / och skulle þhe þeð fere med glæþle gá þhem tili þanda; þwarderwer þhe þig þierteltigen fægnade: emeðan þhe þwartan med Brölloppet / ty þeller med þeþe Stæsmánn woro þynner.

simos, à se vero ut per nuptias ejus ministeris satisfacerent, adductos asseveravit. Hisce expositis Gauto torquem exhibuit, qui, ne ingratus videretur ipsam convivio præfecit. fratrumque istorum voluntati omnia subjecit expediunda, traditis insuper clavibus, quibus omnia sua bona patefierent. Jam brevissimo tempore ingens convivarum numerus confluxit. Arinevia eo ingenio omnia adornabat, eo-que eloquio commendabat, ut nihil non quod consultum duxerat, ratum haberetur. Scroggeri vero apud eos magna auctoritas erat & amplitudo. At sororibus iponibus in aures dixit Arinevia, istos præfentes viros in ipsarum vindicias huc ingressos, id-eoque per omnia iis morem gerendum: Iptæ vero totis animis istius nuncii lætiti- am hauriebant, cum mentem tristissimis decretis, quæ dolor coacti matrimonii- is subjecerat, antehac pressam, jam per inexpectatas liberationis imagines laxarent.

Quæ-

sinu hag, þegar þær voru gladdar oc þockudu frændkonu sinu ni sinu forgang, enn er folcke var niderskypad oc Brudguminn niderseftr, þa voru Brudernar innleiddar, skorte þa eici skarkala micin oc gaman smanarleg læti er flogdinn hofdu. Skroggr logmadet sat a adra hond oc bonda Sury med honom, enn Gauter oc Hilder æ annan veg oc Sveinar þeirra med þeim; Arinnesia sat hia Brudgumunum oc margar adrar storskornar koner: Fialar oc Frosti skeinktu bruduner, veittu nu æ feingann drick. Lider nu dagerin oc ad kvoldi, giordust nu menn drukaer, þa stender Arinnesia upp oc kallar til sin Logman oc þa Fostbræder oc sagdi þeir skildi bera inn beckiargiaf, var þa borid in klædid oc skickian oc taflid goda: oc þeir bræder

attu

synnerlige nýgðe. Men nu thette dhe mycket vara af nöden att vilja sin snellhet. Dersfore blefwo dhe straxt glade och tackade sin Fränka för saternas wijslige anförande. Då Gæsterna wero till sine rumm för-ärnade och Brudgummarna nederfætte/ blefwo Bruderna insedda; fættedes där intet Brudfolkes sötte/ Gæsternas gammam / och förinadelige ättestwor som Trolen öfwa-de. Skrogger Lagman satt på den ena sidan och Wonden Surt med honom / men Göte och Hilder på den andra med sine Swenner. Arinnesia satt hoos Brudgummarna / och monga andra storögdä Jettkor hoos henne. Stalar och Frost skentet för Brudarna och läte så-gnessälarna gå omkring. Lijder nu dagen till qwellen / och blefwo Gæsterna drukne. Arinnesia stiger opp fallar till sig Lagmannen med Fosterbörðerna / och säger att dhe skulle bára in Brudgöfsworna: blef då Klædet och Skortelen / med de goda Tafflet inburt. Bröderna

na

attu oc hringerin Kellingar nauter oc margar adara gersfemiar. Skroggr Logmadet sagdi fri beckiari gíofum, enn Kelling tok vit oc geimdi, tok hun þa klædid oc breiddi nidr oc let þar upp æ goda gripi. oc setti þar til Skinnvesiu ad bara æ kat gull oc silfer: en hun geinger i hollina oc bider Frost ganga med fier, Komu þaug þar sem þaug skildu liggia Gauter oc Hilder, sagdi hun honom ad þar med hans sænger stocki skildi han taka sverd þat hid goda sem Gauti atti, oc sagdi ad ecki biti a han annad, enn Fialar oc Hilder munnu fara i annar stad. oc sagdi ad so muni þeir meiga vit buast ad þeir muni i mannaun koma, síðan for Kelling i heima oc kallar ad mal fier ad brudrarar lie-leiddar til sænger: toku þeir þa Fialar oc Frosti i hender

bru.

na þade och fletlan Kellingens (Arinnesias egendom) med monga andra dyrbara Gersfemer i sina gömmor. Lagmannen Skrogger talade för Brudgöfsworna / men Arinnesia tog emot och gömde dem. Hon tog fram Brynhilders klæde och bredde det neder / där på lade hon alla dhe kosteliga sater / och stekte så att Skinnvesia skulle bára där på sin mera Silfwer och Gull. Men sielf går hon inn i Salen och beder Froste gå med sig. Dhe kommo dit som Göte och Hilder skulle ligga: hon sade att hon skulle där wid sängstolsen taga det goda sverd som Göte ägde / efter intet annat sverd best på honom / men Stalar och Hilder skulle annorstäds gå tillhöpa. Hon sade och att så manliga skulle dhe sig dhen-ne gongen vilja / att dhetta måtte ibland dheras bedrifter blifwa räknat. Sedan gick Frostingen inn igen / och gaf tillkenna att Bruderna måtte blifwa ledde till säng. Togo då Stalar och Frosti dhem i

hen-

Quapropter propensissimam suam voluntatem erga Reginam, nullo non gratiarum genere, satis superque declaraverat. Jam convivis & mox sponis suæ sedes assignabatur, cum sponsæ multo lectissimoque comitatu stipatae introducerentur, in quo immodestos & turpes gestus magnopere reprehenderes. Legum moderator Scroggerus & multi agri Dominus Suro, unam ædium partem, alteram veto Gautus Hildusque cum suis servitiis obtinere. Arinevia cum aliis Gigantæ nascibantes, largis poculis convivarum ferociam prolebant, adeo ut non prius sol occideret, quam iis inebriatis mens sub onere cederet. Jam rebus maturum tempus rata Regina, illud par amicorum & judicem summum evocavit ut nomine sponforum, uxoribus munera, usitato more, persolverent, Quamobrem ex Thesauris

textile

textile stragulum, indusum cum tabula latrunculorum, nec non mobile & quæcunque majoris precii possidebant, prolata sunt: Scroggerus ista dona conjugalia commodis ornabat verbis, Arinevia vice illarum hæc recipiente ac subducente. Tandem per Erinhillæ textum cimelia illa explicantur, atque ministerio Scinvevæ aurum & argentum eo exaggeratur: dum ipsius mater in dormitorium Gauti Hildique cum Frostone penetrans, ipsum adhortatur; gladium Gauti ad lecti columnam suspensum solvat, eoque fortiter dominum, nullis aliis armis pervium adorant, & quantumvis diverso modo Hildus Fialæ aggrediendus, uterque tamen præstet se vitorum titulo dignos. Sic in cœnaculum redit atque tempus, quo sponsæ in cubiculum transiunt; pronunciat. Promti ergo adstabant Frosto Fialarumque, qui ipsos exeuntes cingerent, Hoc pacto in statam vestem ipsas deferunt, ubi Arinevia expectans

brudunum, oc leida þær út oc
setja þær nider á klædid, si-
ðan les Kelling upp klædid,
en þær dotter sinni glerid oc
byder hana fara til hellsers dila
oc bera glerid yfer hvorn menn
sem utgeinger, en þær lyda i
lopt upp med klædid. Nu kom
mikill dínker i hollina er Brud-
guminn stie ut sinn læti oc skal
utleidast, 3 voru dila hollinni:
var Skroggr Logmadr vit adrar
dir med sinni sveit, en Skin-
vesia firi odrum dironum med
glerid; enn hinnar 12. dir var
Brudguminn utleidid hvor firi
sig, enn þær firi uran var eirn
af heller, skal Brudguminn þar
liggja, var þær vel tialdad: nu
er þeir utganga, geinger Eyill
undan firi Hílder; snire nu
aptes oc reiddi upp Sverdid,
enn Jorinnum vard so vit ad
hann vinder so snart vit ad Eyill
hrapadi á helluna so sprack
auga brunna oc fleck hann micid

far,

henderna / lebsagade þhem til oc
satte þhem neder på slæde. Arina-
sia hífade Klædet upp; álfver doct
fórst sin Dotter spegelen oc beder
henne gå med honum til Salsdö-
rens; ate bára den ófver hvar man
som utgær: forsedan med Bru-
derna på slæde upp i lusein. Da
Brudguminnar stego utur sine sk-
ten oc stulle utledas / blef ett floort
gung i Salen. Tre dörrar voro på
Palaset. Strogger Lagman var
wid þhen ena med sitt Folt; men
Stinvesia fór þhen andra med
spegelen; igenom þhen tredje dören
blefvo Brudguminnar utledde
hvar fór sig; där uran fór var en
bárgstufva affides / hwareft Brud-
guminnar stulle liggja; darest
wál var tiellbar oc tillagat. Þær de
utstango / stiger Eyill unda fór Hí-
lder / springer sedan hastigt efter oc
kastar upp sverdet; men Jettur
var så förändig att han wiste wílla
sig snare undan / så att Eyill stup-
de på hellen oc stötte sig på dönn
brynet / hvar af þan fect ett stort
såär.

far, sa jid kom a nefid, var kad
micil klif, kom Hílder nu ut,
kvest fvikin vera. Eyill hliop
epter honum. nu hlaupa trol-
linn til dila, er þaug heira bet-
ta: vard þeim ey greit um þær
dir sem Skroggr Logmadr var
firi, því han drap hvorn sem
þangad kom oc matti þær sta
morg hogg oc stór; firi odrum
dirum var Skinvesia med gle-
rid oc var hvor blinder sem i
þat leyt, hvorludu þeir so
ofan firi hellerinn oc drapu
sig stalfer. Ganti heirer þetta
ticist han nu vita hvad um er,
en er han kemur ísitt huus
stier han hvad um er, brude-
rinn er i bert. Ásmunder bio
til Ganti oc gad ey ad hellerin
var so langer oc kom sverdid
i heller viar, sverdit beyt so
a steinin sem vit hríff, oc kom
vit auga brunna a Ganta oc
nam kimbeinid oc rift alla brin-
gum so tunder tok oll rífin:

Gau-

sádr. En stein rálade Jettur
pá náfan oc tog henne af / hwiífte
fórsafade bonum ett wanskapet-
glt ansichte. Hílder kom ut oc ra-
pade sig wara swíten: Eyill loyp
epter honum. Þær Trolleu ded hörd-
de sprungo dhe till dörrarna. Ingen
stid war wid þhen dören som
Strogger Lagman stod fór / ty þan
drap hvar och en som dist kom: má-
te man där see monga och stóra
hugg. Wid þhen andra dören war
Stinvesia med spegelen / blefvo
dhe alla blinda som sågo sig där ut;
föro dhe således wíffe ofwan för hel-
len / och drápo sig selfwa. Þær
Góte ded hörde tychte han sig weta
hwar på fárde war. Men da þan
kom i sit huus fect þan ded widare
fórtinnma; ty Bruden war bártar
och Ásmund hogg till honum / men
wiste intet att Hellen war så long /
kom derföre sverdet i steinveggen.
Sverdet beet så wál på stein som
pá rífs / och kom wid Gótes dönn-
bryn / tog borte stinbenet / och upr-
stode hela bringen / så att alla ref-
benen

spektans, filia speculum, quod cuius ad alteram januam erumpenti obli-
ceret, commendat, atque illis receptis per aera cursum dirigit. Cum itaque sponsi, suis se-
dibus ad expectata gaudia surgerent, ingenti tumultu gigantum quatitur fervebat,
que aula, quam tribus portis ingressi fuerant. Harum unam Scroggerus cum sua
electa cohorte observavit; alteram cum suo speculo oblesit Scinvevia: tertia solum
patebat, sponsis, pro se quisque adscendentibus, in conclave quoddam editius, in
quo ad somnum captandum elegantissimi thalami excitati erant. Quamprimum
exirent, recepitse quasi Hílder viam concedens Egillus, mox in ejus tergum irru-
ens, gladium stringit elisurus eo ignaram. At Gigas prudentia inusitata praemoni-
tus, tam celeri declinatione se corripuit, ut cautes Egilli turbantis impetu fractus,
non modo gradum falleret, sed etiam uno silicis fragmine excusso ejus supercilia

litum; alio Gigantis nasum graviter feriret & vulneraret. Sic liberatus Hílder in-
sidias adesse ululavit, quem nudato ense persequeretur alter. Qua voce, turba con-
vivarum concitata, diversas januas denso agmine premunt. Verum hoc ostio, quod
Scroggerus tenebat, sanguinum rivis exundare & caerorum corporibus cumulari
cerneres. Illo autem, quo Scinvevia speculi sui monstrum obtendebat, ingentem
fremitum plandumque hominum, oculorum usu destitutorum, viamque rimari
tium exaudires: donec ardua rupes eos errantes in casum silentiumque daret.
Gantus autem intellecto malo, medicinam animoolvebat, sed seram; cum in cubi-
culum pergens, sponsas oculis requireret, Ásmundusque emicaret gladio in
ipsum strenue invehens, quo rupem quem prominare nesciebat, quasi virgas tenues
discussit non modo, sed etiam oculum Gigantis stringens, genis concilis, pectoris

Gauter tok upp stein og snaradi til Asmund og kom firi brost honum, so han fiell a bak apter: Gauti villdi þa hlauða ofan æ han og fick han um einn stein og gat han þa eyppstadið, og var han þar leingi i fior brotunum; Asmundr gat þa uppstadið og hio þa af Rifanum hofudid. Asmund for nu ad leira ad Eigli, og fan han þar fem þeir geingu stad. Eyill og Jotunin, en blod rann i augu Eyills af sari því sem han fiell af Jot: enn Eyill vard þo sist orkuvana firi honum, greip Asmund þa under badar fæternar, enn Eyill hielt i hofudid og brutu þeir han so ur halslidunum, vard þad hans æfilok, þeir komu nu þar sem Skroggr Logmadr var ad berjast, han hafdi þa dræpid 80 trolla, þeir badu grida sem epter voru og veiti Skrogger þeim þad, voro þessu þar um notti-na. Um morgunina smemma kom

Arinn.

ossa petrupit. Hoc vulnere animam trahens Gautus, lapidem in Asmundi pedus ea violentia iactavit, ut supinus decideret. At ipsum, dum lapidem alium, quo Asmundum jacentem, penitus contunderet, humi tollit, vires ita reliquere subito omnes, ut non nisi cum morte luctari posset. Asmundum tan sem fortuna benignior adspiciens, capite Gigantis amputato, victorem fecit. Nec multo lætiores Egilli vices erant, utpote qui cruoris & oculo profluentis copia debilitatus, ægre pugnam cum Hillo sustinuit, & nisi Asmundus adcurrere Giganti pedes subduxisset, & sic cervicem mutuo auxilio diffregissent, certe ipse prius quam Hillo tabulam vitæ peregisset, jam ad Scroggerum, per strages civium incedentem, & post octuaginta trucidatos, ceteris petentibus vixit concedentem, properabant. Ita rebus pacatis noctem sub his rebus translegere. Primo mane illis Ariannæia ad-

Arinn.

benett glugs af. Gðte tog upp en steen/ kastade den at Asmund. Steen- nen kom fram for Asmunds brost sa att han fell battlendes. Gðteville da lopa pa honom; fect om en steen/ men formatte intet resa sig upp igjen: Eðg han siledes dæ lunge och stretade med døden. Asmund ærkade omsider stå upp/ gick till och högg hufvudet af Resen. Nu for Asmund att leta upp Engle och fann hvar hann och Jerten gingo thep: da rann blod utur Eylls øga/ af des sår som han før hade fått utaf Jerten; och blef Eyll på skifsonne wanmerktig for honom. Asmund grep i båda fæeterna på Jerten/ men Eyll hollt i hufvudet: brøto the så halsen af honom/ och war detta hans lefwernes ånda. Dhe kommo sedan dist som Strogger Lagman sæchtede/ och hade han da drept ottatis Troll; dhe begære de frid som æfterblefwo/ hvalfæroch Strogger dhem æfterleet: Dhe woro dær qwar om natten. Om morgonen hitteda som Arinnæia dist; dhe

Arinnæia: þeir sagna heni vel og seya heni þang þijndi sem gjerst hófdu, þun let veih yfer, því þeir hófdu fie ur heller- num; og foru epter þat heim til Kell: voru þær syster þar firir, urdu þær þa fegnar satir þeir þar um veterin i godu yfer latiz, enn um vori þuggust þeir ad finna menn sina: ad skilnadi gofu þeir Arinnæiu oc Skrogg alla Jotunheimu, skildi nu med kærleik, hófdu þeir i borti þær gersimiar sem þeim þotti bestar, og foru síðan æmots vit menn sina oc komu til þeirra i sydustu vijku veterar, var med þeim fagnadar funder, settu þeir nu fram skip sitt, sigdu þeir þa bir gaf oc lettu ey fir, enn þeir fõndu Hertrygg Kong.

12. Cap.

stitit, quæ multo honore excepta, multam laudationem facinorum, quæ quisque sui exposuerat, clarissimorum, instituebat. Nec multas moras ibi confectere, antequam cum bonis, quæ laxi claustris eximere, domum concederent; ubi apud Reginam sororum germanarum læto consortio reliquum hiemis sefellere. Quamprimum frigus se remisit, & mare nudare strepentes cori, ad relictos milites iter parabant. In ipso discessu, post antictæ renovationem, totam Gigantum terram Arinnæiæ & Scroggero addidit, sibi majoris pretii prædæ reservantes. Cum inque ostiduum modo ex hieme expirante superesset, viros suos multum sibi deducum adventu gratulantes, invenere. Navigio denique in mare transito, ventis secundis mare ingradientur, morasq; omnes præcindunt, usquedum Hertryggeri Regia aula animos oculosque pascere posset.

I 3.

CAP.

dhe sagnade henne wæl/ och fæde henne dhe tildender som dhe utrættat hade. Hon tyste wæl dær om / ty dhe hade med sig alla dhe egodelar som sunnes i Berget / och soro sedan þeim med Drottning Arinnæia. Þagge sostrarna woro dær tilfðrende / och blefwo þær æfwer herte- ligen glade / dhe satto dhe qwar æfwer Winteren i god ro: men om Wæren lagade dhe si, att att uppstæla sina Mænn. Dæ stinnaden / gofwo dhe at Arinnæia och Skrogg hela Jettheim / och lemn de så hvar andra med största tierlet: doct togo dhe borti med sig dhe Rienodier som dhe tyste wara af bästa wærd. Soro sedan sina Mænn till møtes / och kommo till dhem i sista weckan af Winteren. Dhe woro mycket glade æfwer des att dhe sunno sina Høfdingar / stöto fram sitt Stepp och seglade da Wærd gæfs / intet afstændes førænn the sunno Konung Hertrygger.

Cap.

13. Capit.

Hertrygger Kongr fagnar vel þeim Fostbræðrum oc söðrum sínum. Þeir færdur Kongr marga goda gripe, oc sögdu honum alt hid sanna fra sínum ferdum: Kongr tækar þeim firi: listu síðar liet Kongr stífna þing oc a þinginu listi Kongr þeim skilmála sem han hefi lofad þeim sem find dæter sínar, oc sagdist þad alt villia hallda sem han hefer lofad, en ef þeir villdu helder fa gull oc silfr þa skulu þeir þat fa, en þeir villdu ey annad hefa en þær, ef þat er þeirra villie, enu þær kvodust ey adra men kiosa ef þeira väre kostur oc urdu þær mala leiftran ad Eyill fiek Beckhilldar, enu Asmundur Brinhilldar, Hertrygger Kongr bioft

þa

Cap. 12.

Ronung Hertrygger fagnade myket Fosterbróðernas oc Dóttarnas antomst. Dhe stentse Ronungen menga dyra sater oc fæde för þonom allt þed som asnapte hade under þeras resa. Ronungen tæfæde þeim myket. Eiet the effter lät þan stamma þing / att dher uplæsa dhe wilskr / þan dher lofwat hade / som hans Dóttar funde igenfinna. Sæde þær hoos sig alt þed wilska holla / till hwilte han sig förþigtat hade: men om dhe heller wille emottaga Silfr oc Gull / skulle dhe þed så. Men dhe wille intet annat hafwa än Jungfrurna / så fram þed funde sse med dheras wilska. Jungfrurne sæde sig inga andra Mænn wilska äga om dhem stode fritt att wilska. Och kommo dhe så öfwerens / att Eyill seet Beckhilldar / men Asmund Brynhilldar. Ronung Hertrygger lagade þa till

Þess.

CAP. XII.

Rex Hertryggerus non magis filiarum lærum reditum, quam ipsorum Ducum, inter præcipua facti prosperioris argumēta reputabat; & ipsos tantæ fortunæ auctoribus nunciosque, necnon plurimorum munerum largitores, incredibili gratiarum actione afficiebat. Præterea iussit universæ suæ gentis coventus indiceretur, in quo aperuit, quid filiarum vindicibus promiserit, ut ab eo discedere nollet ad quod præstandum sua fide obligabatur, nisi aurum argentumque præ virginibus eligerent. Verum isti duo, negant sibi quidquam magis cordi esse quam puellas, si modo illæ se maritos non aspernarentur. Virgines autem modeste innuebant, si eorum arbitrio res staret, nullos magis meritos qui à se amarentur. Itaque sodales isti, facile inter se convenere ut Egillus Beckhilldam, Asmundus Brinhilldam conjugem expectaret. Nihil igitur supererat quam ut nuptiarum usitatis sacris matri-

mo;

þa vit Bradkaupr, en Eyill kvest villia fara heim til sína landa oc vita hvort fader hans lifdi, oc vyta rætt um þad sem han þættist eyga, en Asmund kvest villia sigla austur i Tartaria oc bida Herraude Fostbroder sinn i Brudkaupid att: var þat æ kvædid nær þeir skulu apter koma, er ey annars getid enu þeim tækist þessi ferd vel. Eyill fór til Gaulans kom æ fund foders síns, brost han þat okunnuger vit, þvi han hugdi han firi laungu daudan. Sagdi Eyill þa foder sínum hvad yfer hann hafdi komid, oc ader hefer sagt verid, oc findi homum merkid æ hendi sinni sem af var hoggvinn, oc sverdid þat sem dvergurinn hafdi giort oc falerin var æ, letu þeir Reilian dverg bua um medal kafan, oc var þad goder griper.

þa

Þröllopp: men Eyill sæde sig wilska först fara heim till sítt land / att förnimma om hans Fader war andäwid lifwer / och söla rætt i þed som han tættist sig wara boren till att eyga. Men Asmund sæde sig wilska segla öfter till Tartarien / och blida þerröd sin Fosterbroder till Þrölloper: sattes þersöre en wif rid på hwilken dhe skulle komma igjen. Nu intet annat att omtala / ännu þed resan war dem lyckelig. Eyill soor til Götaland och kom på sin Faders gård / war han þær aldeles öfänder / emædan Ronungen hade meent þonom longesedan wara dæter. Eyill tungterde þa sin Fader alia dhe hendelser som þonom wore öfwerforane / om hwilka wili och tillförende hafwa talt. Þan wilske och sin Fader þed märke på sin hand / som tillförende war afhuggen: och þed sverdet som Dverginn hade smidit / med den höga halsen. Dhelæto Ketinn Dverg omlaga medelstæffen / och blef þed sedan en kostels egendom. Eyill bød sin Fa-

þom;

monii foedus sanciretur; cum Egillus parvam moram deprecaretur, qua parentes insulser, vel si fata eos abstulisset, quæ ipsi jure successionis debebatur adire possent. Asmundus non magnopere repugnabat, utpote qui Herraudum sibi conjunctissimum ipse ad nuptias rogare gesserat. Has ob causas, tempus quo reverterentur, præfixitum est: iter vero bonis avibus suscipiebatur, siquidem Egillus in Gothiam profectus, parentis fundum agnovit, omnibus ignotus, & dudum mortuus creditus. Idcirco gravissima pericula quæ fortissimo subierat, & nos supra exposueramus, Patri fideliter reseñluit. Quo major rei gestæ fides esset, cicatricem manus præcisæ tenuem, nec non gladium, quem Pigmæus dextera insinauerat, monstravit. Quare Patri exultanti visum est consultum, ut Reino ejusdem nature faber, manubrium reformaret; & in instrumentum pugnandi idoneum reverteret.

Quod

vinattu; því næst foru þeir Af:
oc Herr: æ skip, höfdu þeir
Drekan sem þeir höfdu æt,
Vijlingramadr oc Bolabiorn. er
ey getid um ferd þeirra. fir en
þeir koma til Halogalands, oc
er landsmen sau dreka þessa,
þa seiger Ottar Kongr ad þeir
muni langt ad komner. oc er þeir
voru landfaster, skutu þeir trol-
dum sinum æ land. Asmund
giek æ fund foders: fins vit-
tolta menn, hæn kvædde Kon-
gism kerseislega. Kongr tok
vel kvediu hans, en þeckti han
þa ecke, en Moder hans þeckti
han oc stod upp oc horde a
han, Kongr spír hvor þa mar-
der væri er han liti so konug-
lega við, hun sagdi híd fanna-
sta til, en Kong var sem vak-
nadi af svefni, vard nu með
þeim fagnadar funder, reisti
Kong upp samelega veislu, oc sat
Asmunder þar fullan manud með
ællum soma oc öllu sinu lidi, sogdu
þeir

stap. Dárnæf soor Asmund oc
Herróðr þá sitt stepp. Þhe hade
dhen Draten som Wisingermann
och Wálablörn hade ágt: och ár in-
ter talat om þeras resa för ännu þhe
sommo till Halogaland: Di landi-
folket såg denna Dratan / sade
Konung Ottar / att þese monde
wara longe dár ifrån komne. Då
dhe woro Landfaste / stuo dhe sine
Frelld þá landet. Asmund æt þá
sin Faders gård med tolf Wánn:
Dann hellsade Konungen med stör-
sta höfslighet: Konungen tog þans
helsning wál emot / doct lände ho-
nom inder: Men þans Moder drog
klessen till honom / stod upp och af-
hörde þans taal. Konungen frå-
gar hwem denna war som hon með
så soor betantst af ansåg. Hon sade
þes som sant war. Men Konungen
war lika som han hade upwatnat af
en longlig sömn / och bles öfwer
þans tillkomst af alt hterre glad.
Læ straxt anställa een heberstæt Be-
stebod: och war Asmund hemma en
heel månad i soor heber med alt sitt

navit, ut vix dici posset, quamægre ab illis avelleretur. Sic navem, quam Vili-
nus sociusque ceptorum Bolabiorno, olim insigni opera splendidissimam effice-
rant, Asmundus Herraudusque ingressi, in Halogalandiam feliciter absque ullo pe-
riculo pugnave pervenerunt. Cum autem incolæ istius navis structuram ornatum-
que animo expenderent, facile cum Othone Rege illos è disjunctissimis regionibus
solvisse, coniecere. In commodum ergo portum inVecti, castra per litus metan-
tur, Asmundus vero in arcem Patris cum duodecim viris intrans, ipsum blanda
salutatione adeo permulcebat, ut erga illos, quos ignotos peregrinosque censebat,
multa benevolentia accenderetur. Matri Reginx tamen fidelius memoriæ hæc
ejus facies, quarevocata throno exsilit, atque ipsum dulcibus verbis familiariter
alloquitur. Regi vero, cur vix antea sibi visum, tanto amicitix officio coleret, mi-
ranti, filium præsentem manu voceque designat. Ideoque Rex quasi ex longo veterino
re-luscitatus, frontem exporrigit; nec non Filio ejusque sociis convivium instrui.

multum.

þeir Kongi nu fra færd sinni:
þotti Kongi þeim nu giesu sam-
lega hafa tekiit. seiger Herau-
der þa Asmundr ad han vill
ad þeir sigle aufter til Gautlans
oc leicndu Asu dotter Hring-
Kongs: Asmundr þotte þad
vel fara, en þa þeim gaf þir,
silgdu þeir i haf, oc fant Lid
mannum mikid um dirann bu-
nad þeirra, en er þeir komu
aufter i Gautland, fagnar Eyill
þeim vel, oc þeir Hringer
Kongr: hafdi Herauder þa up-
pe ord sin oc þad Asu dotter,
var þeim malum vel tekid oc
var hun gift Heraudi med tæ-
melegre heiman filgiu, var þa
druckid bruckaup þeira, for þat
vel fram, enn ad endadri þerri
verslu, þa silgdu þeir Eyill oc
Heraudr i aufter veg, en As-
skildi hafa velld yfer Gautlan-
di, ef Kongs mikte við, en þa
þeir komu aufter i Serkland, þa
var Hertrigger Kongr dauder
oc

Folt. Þhe sade Konungen tander
af þela sin resa: Han tæhte ale
þafwa þhem lyfsligen afupplir.
Herróðr talade till Asmund och
sade / att han wille ded þhe seglade
öfter till Götaland / att besöka Asa/
Konung Rings dotter. Asmund
behagade ded wäl / och då dhe singo
börd seglade dhe i hafwet: fann då
börd seglade dhe i hafwet: fann då
Krigsfolket / att dheras dyra bonad
war mycker soor. När dhe sommo
öfter till Götaland / sågnade Eyill
och Konung Ring dem wähl. Her-
róðr hade då fram sitt taal / och be-
gårade þans dotter Asa sig till Hu-
stru. Ded ärende bles wäl upaght /
och bles hon gifwen Herróðr med
hederlig bemölad. Bles då deras
Bröllop druct er och giet ale stæ-
tæt och wäl till. Wio stætt af Be-
stebod / seglade Eyill och Herróðr i
östersidan. Men Asmund skulle þaf-
wa wälde öfwer Götaland / der Ko-
nung æ solle ifrån. Då dhe nu komu
öfter til Serkland / bles Hertryg-
ger död / och Eyill dár till Konung
ragen /

multumque honorem haberi jussit. Per mensē ergo integrum cum suis ibi per-
mansit; adeoque parenti, fortunam filii roganti, suos exantlatos labores com-
moravit. Herraudus tandem Asmundo perisavit, ut secum Orientem versus in
Gothiam navigaret, atque ibi Asam Ringonis filiam sibi conciliaret. Asmundo iis
conatibus applaudente, ventis faventibus eunt, quorum apparatus eximium
copiæ militares avidis oculis subiciebant. Mox Gothica tellus illos benig-
nissimo Egilli Ringonisque Regis hospitio, lætos lubentesque reddidit, ut
Herraudus nihil cunctaretur, aperto sermone Asam in matrimonium polceret.
Quod etiam non difficulter obtinuit, juxtaque dotem amplissimam; plurimum
etiam nuptiis est impensum, quas multa pace læritiaque celebravere. Illisque hæ-
citis, Egillus cum Asmundo per mare Balticum in suas terras revertuntur; Gothiā,
si quid mortale Regi accideret, Asmundi curis commendata. Jam in primos Ser-
korum

oc var Eyill far til Kongs tekin, settu þang þar Benckhillder sijdan, en Herrander settist ad rike sinu, oc komu þeir ey Norder hingad sidan. Asmund for heim til Halogalans oc stirdi þan þui leinge. Armoder hiet son hans, * Dordyu dotter Haka Kongs Hermundar sonar ur Svipiod, oc er þadan kominn mikill ætt: Starkader þin gambli drap þan, oc er þad þid sidasta oskapa verk hans, Brinhillder lifde eye leinge, oc giprist Asmund sijdan dotter Soladans Kongs af Saxlande, oc vann þat til ad sækia ein skipa brudkaup sit, þvi þeir villdu swykia hann, oc let Asmund þa gora skip þat sem Gnod heiter, oc hefer þad mest giort verid þad men vissu af þiri nordan hafid. þvi þa er þan kom til Serklans var so mikill folk æ Gnodiane, ad tolf briggjur voru uppkomnar, oc voru tolf skill-

der.

ægen / hvarest þan oc förblef með sinu Asfru Bechhillder. Men Herrod sat sig i sine Riste / och kommo dhe sedan aldrig tilbakas til Norden. Asmund for þem till Halogaland / och styrde þed lánge. Hans son heet Armoder / þan seck Dordis Konung Hake Herimunders sons Dotter uhr Swerike. Þadan æro stoore Glechier komne: Starkader den gamble drap þonom / hwilket war den obehagligste och grymste gerning ibland alla de þan bedrifsste hafwer. Brynhillder lesde inder lánge / og giftade Asmund sig æter / och seck Konung Soldans dotter af Saxland. Þan försætrade alla / æt þan skulle alienast með æt Slepp söla detta giftermålet / efter þed dhe wille bedraga þonom. Eder derfore Asmund gora æt Slepp / som kallades Gnod: och hafwer þed warte þed största som man Nordan om hafwer wiste omtala. Ey þa þan kom till Saxland / war þa mycker folk på Gnoden / æt tolf Bryggjur blefwo uplagde / och woro tolf Stjul-

up. e.

korum regiones excesserunt, cum Regem Hærriggerum Senectus solvabat, & Egillo locum relinquebat; Ita ipsum universi hujus imperii dominum, amor conjugis Brinildæ ad multos annos vitæ prorexit. Herraudus suum Regnum ægè felicitate & sapienter tractavit, ut nunquam in posterum se per centurionibus spectatæ terras videre, necesse haberet. Asmundus in Halogalandiam reflux, illam diu administrabat, relicto Armodo filio. Hunc, Dorothea, Hachonis Suecorum Regis, qui Hermundum præsentem agnovit, gnata, maritum insigniumque familiarum auctorem facit: Starchatus autem major, vitæ exitu, plus infamie inde, quam ex ullo alio facinore gloriæ, reportans. Brinildæ brevis erat ætas, ideoque mox priore defuncta Regis Saxonis Soldani gener esse vocat. Verum quosdam, illi hanc sortem invidentes, hoc amore fefeller, quo spergebatur vestimenta avi-

Regem.

der uppreistur vid hvorn bryggju spord, en tolf bordskutlar setter under skiolld, en tolf men faru vid hvorn bordskutol; oc þad var annar helmingur lids Asmunds, treistust þeir þvi ey ad berlast vid þan, seck Asmund þvi Kongs dotter, af þvi skipu, tok Asmund nafn, oc var kallader Gnodar Asmunder, oc þickir þan hafa verid einn mestli af forn Kongum Leim, sem ecke stirdu Þiodlundum: þan taradist vid Hlesey oc meir eno atta þusunder mæna með þonom, oc seyger ad Oðin hafi lagt þan með geiri, þa þan hlöp þiri bord: enn Gnodin sock til grunnu með ollum sinum farim, oc sidan hefur eingin mader fundist af þenom, og ongu þvi sem þar var inn. Og endum vier hier Sogu af Asmundi oc Eidle oc þeirra fragar verkum.

uppreistur vid hvorn bryggjande / tolf
Bordstiswor sette under hvort
Stjul / och tolf Mænn sueto vid
þwar bordstiswo. War þetta half-
parten af Asmunds Ristisfolk. For-
des derfore ingen strida með þo-
nom / seck þan och således Konung-
dotter: af þetta fleppet tog As-
mund namn / och blef kallad Gno-
der Asmund. Synnes þan hafwa
warte den största af dhe gamla
Konungar som inder styrde Þioda-
land. Þan blef slagen vid Hlesey /
och meir æn Otatufende Mænn
með þonom. Þed såges æt Oðen
hafwer lagt þonom igenom með æt
þvætt / þa þan lepp ofwer bord.
Men Gnoden sant till botten með
all sin fleppast. Hafwer och ingen
mann komne tilbaka af þenom /
en þeller nogot af þed som þar war.
Þanda wi således Sagan om As-
mund och Eidle och þeras namn-
kunntige bedrister.

Regem in id subigere posse. Quapropter navem, quæ Gnodes appellabatur, fieri curavit, cujus æquales illud tempus nunquam in Boreali pelago adspexerat. Nam cum in Saxoniam militem exponeret, duodecim pontibus litori navem junxit, ad quorum pedes singulos totidem turgida erecta, in quibus singulis duodecim mensæ, duodecim viris circumdandæ, ponebantur. Nec tamen ideo maiorem, quam mediam exercitus partem, ceperat navis. Quapropter cum nulli animus esset, cum ipso in pugnam descendere, matrimonium virginis non denegari potuit. Ex hac navi Asmundus Gnoderi nomen trahens, potentissimus inter omnes Titanes, hoc est, fiduciarior septentrionis Reges, circumferebatur. Tandem ad Lessi insulam, cum octo millibus satum suum vidit, quandoquidem Odinus, seu dicitur, ipsum in navem suam incurstantem, telo perforavit. Navis autem Gnodes cum omni pulcherrimo suo apparatu subsidebat, ut nullus ex viris tanta clavis nuntius exire posset, nec quidquam ex bonis ad hostes accederet.

Sic Asmundi Egillique, eorumque celeberrimorum facinororum historia, finem impoluimus.

K 3

Sagan

Sagan komin a enda er
 Ut af fremdum Eodna;
 Arinnesia manni hier
 Ey var blanið flóði under
 Ott þa bende i heyma ried
 Suijna ad hirta hollða.
 Þetta hiedialeg war bridia
 Odin nog wist med sonnu wif,
 Þvi hæde kyfid firr lúckiu
 Skjort hin þecka skordan Silkeborda.

Þá dr war Saga / om þhe Store Þóssars dater
 Och mægt / til ánda fórd. Wá Arinnesia war
 Sin Enktheg wise Eál / þá hon ded stíck frambar
 Som wátte henne gunst och allas báde later.
 Þhen gode stinkan war Þess flótheg rita sólle.
 Fast hon fór Rápan och sin' Enstons delte Arf /
 Sig Þden lánre / och betiente Þhorez tærsl
 Wlj doct þess wátta lof med afwund ey behólle.

*Multiplices casus & sortia facta virorum
 In lucem dedimus, totum memoranda per avum.
 Nil igitur restat; nisi Te cecinisse juvares,
 Te comem facilemque Tuus, Regina per Arcton
 Si Tibi suspensis affinxit Aranea nomen
 Castibus, implesti quidquid fuit ominis. Hoc vult,
 Ex humeris pendens petaso, hoc testatur amictus,
 Hoc Thorus ingenti firmant & Odinus amore.*

FINIS.

NOTAS

QUASDAM,

AD

EGILLI ASMUNDIQUE

HISTORIAM ILLUSTRANDAM,

COMPARATAS ADJECIT,

PETRUS SALANUS

NICOLAI FILIUS.

Atrequam ad vocem SAGA progrediamur; expendi meretur fides Nostrarum Historiarum Gothicarum, in quibus nulla, quemadmodum in hac, neque conscriptoris nota, neque exscriptoris ullum indicium apparet. Ne igitur propterea in crimen falsi incurrant, sciendum primo, apud nostros etiam antiquissimos, viguisse Poetas Scaldos, singulari prudentia scientiaque praeditos, qui sua carmina non aded literis expressere, quam viva voce, non modo Regibus Principibusque, sed etiam quibusdam suis discipulis, itidem Scaldis; tradidere; quorum erat, non modo sui temporis historiam recte pulchreque exprimere, quam etiam exposita alienis carminibus facinora, conservare, & traditioni perpetue mancipiare. Sic dum festis praesertim diebus aliisque, inter pocula instrumentaque musica, Heroum praecipua canebantur, non potuere non isti omittere auctorum nomina. Hinc est quod Tacitus indicat, Carmina antiqua, unum apud illos (Germanos nostros) memoria & annalium genus esse. Sicut de iisdem nostris Gothis Jordanes, Eos priscis carminibus penè historico ritu sua recoluisse: hoc est, à prioribus accepta, perpetuis repetere historiis; quae tamen metris ut plurimum devinciebantur. Quibus con-

sentiant pulchre de Gallis, scil: nostris, Diodorus Siculus lib. 5. Biblior: p. m. 213. Εἰσι παρ' αὐτοῖς καὶ ποιηταὶ μελῶν, οἷς Βάρδοις ὁμοῖον οὖν. ἔτοι δ' μετ' ὀργάνων ταῖς λυγαῖς ὁμοίων ᾄδοντες, οἷς μὲν ὑμνοῖσιν, οἷς δ' βλασφημοῖσι. h. e. Sunt apud hos carminum Melicorum pœta, quos Bardas nominant. Hi ad instrumenta, (organa) Lyra non dissimilia, aliorum laudes, aliorum vituperationes decantant. Nec non Strabo plenissimæ fidei auctor lib. 4. p. m. 213. Βάρδοι ὑμνοῖται, καὶ ποιηταί. h. e. Bardæ hymnos canunt, (ab aliis præcipue factos) pœtaeque sunt. Inde & Liodabok in operis exordio, tales Odas, ad instrumenta musica, cantatas perhibet, his verbis. Af þeim sögum er þessi bok birtir, gerdo Skolld i fydra Bretlænde, er ligger i Franz, Liodfonga, þa er gerazt i horpum, gigom, Simphanom, Organom, Timpanom, Salterium oc Corum, oc alzkonar odrum strengleikum, er men gera ser oc odrum til skemtunar þessa lifs. h. e. Ex hæ sermonibus, quibus hic Liodabok, (h. e. hymnorum liber) constat, composuere pœta, in Francia Breittia Meridionali illustres, sua carmina, qua deinde ad Lyras, Citharas, Syphannum, Organa, Tympanum, Salterium, Choros, aliaque ludendi instrumenta canebantur, & quoslibet mira quadam voluptate svaivitateque afficiebat. Conferatur cum capite primo Desire strengleiks. Addatur etiam quod de Scaldis hinc propria manu concinnavit Cl. Verelius ad Calcem operum Messeniorumque. Scaldi eller die Nordlänfse Poëter hafwa intet varit några lesare och lyddare / uten dhe fêrnâmsta i Konungens hâs och Rådhy / hwilka dheras och andre raske Kempars Jdrätter / sampt dhe Gamble Jörfäders bedrifster sattade i konstige Rîim och Wîssor / som offta blefwo sungne för Krigzhären när han stod tillredz att slå / att umdæta Follert till med och manligheter. Ellest qweddis sådane Wîssor och Dikter altid för ungdomen i dheras Stålen / och uttyddes sedan af dhe Wîste / hwilken tydning kallades dhe Wîssas forsågn: och war listasom en Hystoria / af hwilken dhe kunde lara sina Jörfäders tapre gårdnîar / sig förstålla och efterföta. 2c. Quæ verba sic Latine reddi possunt. Scaldi sive septentrionales pœta non fuere viles quidam ludendi artifices, verum præcipui in aulis Regum Principumque, & sæpè à Conciliis. Hi illorum & aliorum Heroum, nec non antiquorum suorum facinora egregiè comprehendebant carminibus. Quibus sæpè totum exercitum jam pugna proximum, ad fortitudinem accendebant. Alii tales hymni præcinebantur juventuti in convivio & à natu majoribus explicabantur; illi vero interpretatio dicebatur commentatio & instar historia erat, ex qua suorum

majo

conf. pag. 97.
infra.

majorum fortia facta addiscebant, & sibi ante oculos ponebant. Fuisse autem hosce hymnos & antiquorum commentaria, à minoris ætatis auditoribus excepta, facillè persuademur. Adstipulatur nostræ sententiæ Chronicon Norvagiæ capite 214. Eð qvad Gîsur Stald en wîssa / och Thorfinnær Munner dhen andra / och Thormod dhen tredje / hwilka Wîssor blefwo strax af Follert sattada. hoc est. Ita Gîssorus pœta carmen recitavit suum, mox Thorfinnus Munner aliud, aliud itidem Thormodus adjecit; quæ mox multitudo, calamis animisque attentis, excepit. Item Greta c. 59. Skalltu nu, sagdi han, heira till, en eg mun seigia þier fra athausnum minum og mun eg kuæda þar um kuædi, en þu rist à kefli, þun giordi svo, þat kuad han. &c. Quod sic transferri potest. Audis (inquit Halmunderus filius suæ) Facta quæ canam viro digna; Tu vero eadem baculo fac incidas, quod officium, patre canente, illa mox exequuta est. Scaldis vero hosce & Versificatoribus hoc majorem fidem addere possumus, quo, non modo admirandæ canendi promptitudine, rigidæque vitæ auctoritate pollerent, verum etiam semper præliis ipsis interessent, Regum suorum lateribus adhærentes, adeoque magis visa quam audita referre valerent. Notabilis est de hisce locus in Norvagiæ Chronicis capite 214. quippe quo Rex jubet, quatuor Scaldos suos, ut in castrorum eminentiori loco, cuncta in prælio Stricklarstadeni gerenda, oculis usurparent, additis illis verbis. J hafwa tå intet att beropa Eder på nogon setin / förty i stola þesswa tunna setja ther om och yrka sedan ther öfwer / h. e. Sic vestra historia minus aliorum narrationibus nititur, cum, quæ ipsimet vidistis, literis consignaveritis. Sic ergo Suecorum fuit semper mos, ut omne mendacium, tanquam rem super omnia detestandam, abominarentur, nec non Regum sedula cautio, ut omnem suspicionem fidei dabiæ à suis rebus amoverent. Si itaque apud Phorium Cressas unus merito de suæ historiæ veritate, gloriari possit, quod eorum quæ narret ocularis testis extiterit, aut etiam quæ videri non licuit, ab aliis, qui viderant, fidelibus, edoctus fuerit. Si propterea etiam Polybio tantum fidei sit ideo tributum, quod à Scipione Africano aliisque ad manus adhibitus fuerit; quanto majorem nostris conciliandam Scaldis judicemus auctoritatem, quo plures sæpe fuerint, qui multis prælii multiplices casus, diversis locis conuerentur, quam diligentissime. Quapropter multiplici gloria apud Reges fulgebant, quorum facinora & instituta peculiaribus Odis Rhythmicis celebra-

L

vere

vere. Has cantilenas, præsertim digniores, sæpius Runicis literis expressas, adeoque apud id genus hominum, fideliter reconditas, nemo sanus mihi negaverit, sed quas gravissima & satis invidiosa tempestas tandem afflixit; dum Olaus Skautkonung, nescio quo zelo, cerè præpropere, & instinctu præsertim papæ Sylvestris 11. item Sigfridi, Eschilli, Davidis & reliquorum monachorum, ejusmodi carmina Runica, utpote Magiæ suspecta, undique comportaret & Vulcano consecraret, vide Beati Verelii historiam Sveo-Gothicam, capite secundo, libri secundi; Cl: Loccenii. Antiquitates Sveo-Gothicas lib. 2: c. 15. Quæ quidem fata tristissima, Monachi quidam nostrarum rerum studiosissimi, ex relictarum membranarum reliquiis corrigere sunt aggressi, eo tamen modo ut cantilenas illas, prout antiquæ traditioni & sapientum vivis commentariis concordabant, in corpus historiæ plerumque redigerent: unde catmina ista, tanquam insignes veritatis indices, haud raro in annalibus citantur. Adhibita tamen, in magicis historiis, incantamentisque exhibendis, cautione; ut videre est ex Herraudi & Bosæ historia cap. 5. Hinc manus hominum accuratissimorum posteriores, ejusmodi fragmenta magica, ex Runico quodam Olai Regis historiæ, fragmento (quod editori *Hjalmar och Nymers Saga* nominare placuit) extirpavere, etiam si Runicis literis, ut immerito accusatis, parcerent. Quo factum est, ut non raro suos, isti Monachi, Lectores ad historias longe antiquiores fornum botum remittant, tanquam veritatis suæ testes locupletissimas Herbar: S. c. 1. *Nisselunga Saga* p. m. 54. Hoc in casu Christiani doctores, cum sibi tales historias vindicare non possent, ob aliorum invidiam, quibus etiam tales membranæ obrigerunt: vetustissimæ; neququam tamen Auctorum veterum nomina, si invenirent, adtexere placuit; veriti sinistram aliorum, de profanis Gentilis historiæ auctoribus, iudicium.

Satis igitur credo me à suppressi nominis crimine absolvisse Nostrorum historias Veteres. Alterum est quod quidam, non parvi nominis viri, pessime nostris historiis obijcere amant; nimirum, si quid Romanis Græcisque auribus insolitum, vel ipsorum hodiernæ experientiæ, quam jactant, cernitur contrarium. Hoc certe modo à quibusdam, rerum longinquius & antiquius gestarum ignavis, integerrimi Græci Latinique historici, Herodotus aliique, si quid de nostris narrent, non usquequaquæ cum ipsorum moribus exloque conveniens, continuo, exagitantur & diridentur. Quapropter

si quispiam de talibus actibus, quid sinistre judicer, illos, ad alios istius gentis Scriptores exigere, & ad naturam hominum locorumque explorare, debet. Quo nomine recte vapulat à Nobilissimo Reenhielm, Bartholinus vir non incelebris, qui ideò elevare omnem sinceritatem scripti Thorstonis, conatus fuit, quod saltem ibi Schindre Pygmæus invocantibus auxilia tulisse referat. Certe magicis nostrorum incantamentis, Diaboli per terras hæc tenebricosas gravissime regnantis fraudibus & imposturis, nec non permissæ divinitus potestati, vel saltem opinioni de talibus communi, hæc & similia adscribenda veniunt, de quibus postea. Alias nostros veritatem maximè charam habuisse scimus, adeò ut tale narrationi adjicere, quod fide & testimonio multorum carebat, indignum censerent. Consulantur Chronica Norvagica, *Ronungasagur dicta*, cap: 295. in vita Haraldi; & alii plures.

Nullum itaque superest nobis tutius argumentum, ad quod fidem scriptoris alicujus nostratis examinare queamus, quam ad Genealogicas Chronologicasque rationes, prout eæ cum aliis sinceris cohererent vel non, de quibus adeas eundem Nobilissimum Reenhielmum. Quomodo si sumamus in manus præsentem historiam, nullatenus ideo subleste fidei haberi debeat, quod aliqua nostris oculis rationibusque insolita exprimat, neque ideò quod auctoris nomen frontem non exornet. Sic enim inculpatissimis nostrorum historiis macula aspergitur, vix nisi in propria calumniantium capita aliquando eluenda. Nam hæc ipsa, quam tractamus, historiola, Starkatherum Antiquum, athletam Svionum celeberrimum, Asmundi filium Amundum obruncasse clare narrat, cujus uxorem Dorotheam, Regis Haquini, Hermundi filii, gnatham facit. Unde certitudinem, ex concordia temporum, maximam, huic conciliare possumus, etenim Haquinum (*Hákan King* / vel *Huni Hn-gamble*) Regem Sveogothorum, vivente Starkathero, circa Salvatoris tempora scriptum Upsalis vibrasse, legimus ex Johannis Magni Chronicis Gothicis, septimi libri capite sexto, & Amplissimi Rudbeckii tabula secunda Chronologica. &c.

Hicce breviter expositis, tutiorem ad vocem *Saga* aditum paravimus. Illam ubique Nostrorum memorabilibus præfixam, egregie asseruere doctissimi, jam Beatæ memoriæ viri, Clarissimus Verelius in notis ad Rolvonis & Gotrici, pagina tertia, & Nobilissimus Reenhielm ad Torstani Vikingi filii historiam pag. secunda, do-

*Porro unde
et qd denotat.*

centes omnem historiam veram, quæ à multis narratur, SAGA nomine venire. Nec quisquam invidere potest, si post Tantos viros aliquid observationis adjecerimus, quæ ex voculæ hujus origine, magis erudito Lectori nostras res commendare valeamus. Verbum enim *Sisa* videre vel oculis quid percipere, antiquis juxta & recentioribus criticissimum, natales SAGA præbuisse suspicor sat claros. Hinc *Sigare* & *Seigare* monstrator quilibet & horologium. Ubi autem oculis percepta & cognita, altero naturæ organo, ore scilicet efferimus, *Seigia* & *Setisa* dicere vel referre nominatur. Itaque quicquid propriis oculis visum & lingvis plurimorum celebratum erat, SAGA antiquis nuncupabatur. Unde etiam poeta recentior, qui, ante ducentos circiter annos, amores Florentis & Blansacæ contexuit, vocem SAGA in vera narratione expedit. ver: 384. pag. in Manuscripto, quod possideo, 30.

An tareth stultu 3 seghan agha?
Förthy i ságin mlt. tolta Sagha.

Ideo, quemadmodum Saga & Fräsaga antiquæ & invictæ auctoritatis sermonem appellavere, ita, quæ non nisi paucorum & fortè discrepante circumferebatur ore, Hálfr. saugð-saga quasi *duobus fidei narratio* salutabatur: videatur Gretteri historia cap. 44. Agnoscit nihilominus vox SAGA *Σωφισμα* quædam. Illustrissimum advocamus Ásentyr: Herrauds & Wosa Saga // cap. 1. Sem i þessu Ásentyri eru scrifader. & Dnaur. Einsetu Dýma // vers. 1. Enn skal þiria Ásentyr. Hujus vocis vera significatio, eadem plane est: ac Ásiesaga sive *uniuscujusque vite narratio*. Ut enim hæc à Ást avi vel *etatis* & Saga Historia, ita illa ab Ásen *vitarum* & Tyr/ Tyrð vel Tyrð *imagine* rectissime deducitur. Hinc figura Olai Trygvæ filii, Norvegiæ Regis, Olafs Dyrð, in Manuscripti membranei, historię ejus fragmento, ad finem, nuncupatur: Quam etiam depictam fronti fragmenti ejusdem suffigere placuit Clarissimo editori Olao Verelio. Quid quod Græci Latineque in verissimis, sæpe vocem τὴ θεωρεῖ, & imaginis adhibeant? Quemadmodum aliis recte observatum memini. Non possum quin hac occasione Amplissimi Rudbeckii conjecturam elegantissimam, mihi communicatam depromam, quæ Ásentyr ab antiquo Εθ. h. e. de & Tyrá Tóra audere, scilicet *aliqua ingentia vel describere vel etiam agere deducebat*; quam Etymologiam evidentissimam, non vi-

deo.

deo, cur non ambabus manibus amplectemur. Hæc vox inde ad Italos & Gallos per Gothos & Normannos translata videtur, qui avantura & avanture in fidelissimis narratis casibus non verentur usurpare.

Est & aliæ vox idem vere exprimens quod Saga / nempe *Qwæde hymnus*, à *qwæda canere*. Hanc quad visu cecinit carmen live certum quid. Wissa enim priorum vocum significationem subit, à wissa ostendere & monstrare quid verum. Wiff certus. Wiffhet certitudo. Hinc Wiffet qui sapiens est & ea loquitur quæ certa sunt & fide digna. Wiffhet sapientia & quæ sunt reliqua. Dementiam vero suam quam clarissime aperiunt, qui Cantilenas, antiquitus Hárse glls hodie Rempe. wiffor dictas, tanquam aniles rejiciunt fabulas, non considerantes illas historica multa continere, & à consuetudine Scandianorum haud alienum fuisse, Athletarum & Heroum laudes, hymnis & cantilenis promuntiare. Itaque tale quoddam carmen, tanquam certum documentum, citatur in Mortes Íslands och Grönlands bestrifning. Som wiffen lüder som ändnu om honom qwæðs. Et tantum non ubique in antiquis monumentis, Ivo kuad Skallid, sic cecinit poeta &c. Nec non ipse Tacitus refert Arminii facinora: adhuc barbaras apud gentes cani. Annalium lib. 2: Quid de hymnis Starkatheri? nonne illos, fortissima ejus facta continere, supremæ ætatis testantur documenta? referri huc potest Wiffelungasaga / quæ, pag. m. 55. Sui temporis carmina, tanquam manifesta veritatis, de illustribus in Arctoa terra gestis, indicia, fideliter advocat. Et sinuper nominatus Danus scriptor, illas, velut anilia, memoria, deridere & abjicere sustineat, totum etiam suum Saxonem merito condemnet; qui præfatione ad historiam Gentis suæ, illam tritis antiquorum vulgaribusque carminibus, ut sita missimis almar veritatis columnis, innixam, his verbis fatetur. Nec ignotum volo, Danorum antiquiores, conspicua fortitudinis operibus edita, gloria amulatione suffusos, Romani styli imitatione, non solum rerum à se magnifice gestarum titulos exquisito contextus genere, veluti Poëtico quodam opere perstrinxisse; verum etiam majorum acta patrii sermonis carminibus vulgata, lingua suæ literis, saxæ ac rupibus insculpenda curasse. Quorum vestigia seu quibusdam antiquitatu voluminibus inherens, tenoremque veteris translationis passibus amulatus, metra metris reddenda curavi, quibus scribendorum series subnixæ, non tam recenter conflata, quam antiquitus edita cognoscatur. Quia præsens opus non nugacem sermonis lumen.

lentiam, sed fidelem vetustatis notitiam pollicetur. Etiam novimus apud Græcos, antiquissimas eorum historias, longe ante Historicorum nomen auditum, poetarum metris fuisse involutas celebratasque. Consulatur Vossius de Historicis Græcis pag. 7. lib. 1. c. 1. & alii: Ulterius Frædi & Fornfrædi, propria olim fuit antiquissimorum annalium appellatio, à Fro & Frode sapientia, vere deducta; unde Frodr men viri eruditi, & quibus historias conscribendi cura incubuit, antiquitus nuncupabantur. Audiamus Olavum Petri in Chronicis Sveo-Gothicis, pag. m. 8. Når nogra märkellige Månn voro för handen ic. Om dhem dæhtade de Blisfor / Sagor och Ristm / som dhe kallade Frisde. h. e. Cum insignes & herouici animi viri emergerent, &c. in eorum æternam laudem, cantilenas, historias Rythmosque consuebam; quibus Scaldi, Frisde nomen imponebant.

Nec insolentia olim historiæ fuisse nomina. Etod & Stränglesti ita à chordarum sono appellatæ, quo olim frequenter excipiebantur Veteres cantilenæ. Hujusmodi hymnis varia nomina indidere Galbur / Odder / Blæfama / Gam-blisfor &c. qui peculiare sæpius Rythmorum constitutiones complexi sunt. Hisce accenseri potest Drapa / quæ carminibus Scaldorum maxime competit. De constructione horum carminum ut & aliorum, legi potest præloquium Commentarii Bioræonis sonæ filii in Eylls Stalla Grimsfönar höfudlausnar vísur p. m. 2. hinc diminutivum Dráplinger / parva & contempta cantilena. Seystefiadrapa / quæ sex intercalares continet. Glómdrapa. &c. Chronicon Norvagicum &c. Vocem autem Drapa historiam nihilominus notare ex Olaf Trygvasonar Saga deprehendimus. Tota vero historia, vel plures in unum corpus redactæ, nomine Voof veniebant. Olaf Trygvæ filii historia c. 3. lin. 4. c. 32. p. 121. & pag. 267. &c. Trojamanna Saga pag. m. 66 Anonymus de amoribus Florentis & Blandiæfaræ Mss pag. m. 62. v. 971.

The leste erh tassel of glorde swa /

Som Voten hafwer förr satch isra.

*Volande
derivatur.*

Ut Latinorum liber à libro, ita nostrum Voof à Voof sago, quodlibet ductus facilius sustinente, nomen traxisse, etiam illis, qui remissiterariam primis labris attegerunt, quam notissimum est. Baculis enim & Lignis planis, historias suas incidere, maxime solenne antiquis erat, quæ à Literis Runis, Runastastar appellabant. Gretl: c. 61. For han (Gretter) heim till Eyrdalar, og kom i forkyrkju belgimum þeim

þeim er beinen voru i, oc þar med Runakefli þar er vísur þessar voro arístnar forkunliga vel. h. e. Gretterus ad Eyrdalar se recepit, inque atris Templi, sacum Mortuorum reliquiis oppletum, deposuit; adjecto baculo Runico, quo sequentes cantilena, claris literis, incisa apparebant: Nec non Sturlaugus Frostonem amicum jussit, in septentrionem, in Finmarkiam abiret, baculumque Runis oppletum ad Snakollu Regia Virginis pedes proficeret. quæ verba, in antiquo Mss: Sturlaugi historiæ, capite 22 sic sonant: þu skalt fara nordur à Finmork oc koma kefli þessu i knie dottur Kongins er Snækollur heitir. & paulo post, han tekur keflid og kastar i knie henni, en hun sopar fræ sier harinar, oc tekur keflid, oc litur à, oc er hun hafdi litit à, og lestit, litur hun ut til Skidgardins, og broste, og Þorti allvænt um þar, sem à var skorit. h. e. Ille baculum in sinum Virginis coniecit; quem visum, illa propemodum, excusso, quem altera manu tenuit, crine, excipit, literisque perlecto, oculos, dulcissimo sublato risu, huc illucque circumtulit, animo manibusque gratissimam amplecti epistolam visa. Nec baculis solum, sed etiam rupibus & saxis, tanquam æternis & nunquam perituris monumentis, suorum memorias posteris relinquebant: quod, cum notissimum sit, dixisse sufficit. Qui plura desiderat instrumenta, quibus historias & res suas, æternitati sacratas habuerunt, adeat Salmuth in Panciroll: lib: 1. Tit. 42. alioque.

Antequam ab hac voce degredior, recordari consuevi duxi, vocis istius; aliquando apud historicos nostros obvia, SAGA til Skemtnar oc gamans; quam aded non veritatis ut mendacii indicem venditant quidam, & certè viri doctrinam splendidissimi. Verum eorum sententiæ accedere non possum, potissimum, cum Gretla, facinora quædam fortissimi Gretteri (tempore S. Olaf, Norvegiæ Regis, vivensis) à doctis in oblationem Virorum, til Skemtnar, Regis, composita referat cap. 49. Etiam auctor Elidis historiæ, hunc calculum relationi suæ adjicit. en Robert Aboti Sneri oc Hakon Konger, son H. Konge, ler (qua þessi Norrena bok yder til Skemtnar. h. e. Robertus Abotus Sneri (celer) cum Haquino Rege, H. Regis filio; hunc librum in Norregicam linguam ad Vestram oblationem transferri jussit. Argumentum, quod Clariss. Viri ex Herraudi & Boscæ historia sumunt, nobis non adversatur; imprimis cum Anonymus, non suis verbis, til Skemtnar oc gamans, sed Lockleisu (quæ vox alias rem operculo carentem, verum hoc loco fabulam, omni veris

tatis indicio vacuam, significat) & Skraukua, commentitia, vanasque quasdam relationes rectissime perstringat. Idem itaque est SAGA til Skemptonar oc Gamans, & Kateliga Frasagu h.e. História, quæ firmæ antiquæ fidei fundamenta & delicias varias continet. Hæc idem breviter adduxi, ne illæ historiæ, quæ voluptatis gratia conscriptæ inveniuntur, luce indignæ ubique sentiantur.

Hunalandia antiquioris ubi sita.
 Austare Russia, ligger mylli Hunaland oc Gardarijks.) Antequam illam Orientalem Russiam, quam innuit auctor, invenerimus, operæ pretium erit, ut adjacentes illas regiones, Hunalandiam & Gardariciam, inquiramus. Hunalandia autem Verustissima, occupabat utrumque Ponti sive sinus Bornici latus, præsertim occidentale, uti monumenta veterum loquuntur, & nomina plurima in illis locis relicta. Quapropter probati scriptores illos Finnis adiungunt, & Ammianus Marcellinus Glacialis Oceani accolæ facit. Unde & Horatius de Orig: Gent: Amer: l. 3. c. 4. cum Lappombus Sveci, Russiq; eosdem constituit. In quam rem egregie conspirat Sturlaugi historia, ubi ejus iter ad Hunnos describitur; quod scilicet nave è Norvegia egressus, Halogalandiam, Finmarkiam & ultimum Oceani promontorium (quod ibi Watensnæs, ut in aliis monumentis Tummisnæs, Nordkim & Kimmersnæs nuncupatur) præterierit, & deinceps in sinum Oslawijk, ingressus, datis velis, primam terram Hunalandiam oculis subiecerit. Verba ipsa, cum præclara sint, adducere consultum existimo, quæ cap. 16. sic se habent. Nu sigla þeir Sturlauger, er þeir voru búnir, Nordur fyrir Hålogaland, og Finnmark og Watensnæs, og in i Oslawijk, og kasta atkerum og leggja þar om nottina, og biugguð um. h. e. Jam Sturlaugus cum sociis ad iter hoc incundum paratus, nave sua, in Septentrionem directa, Halogalandiam, Finmarkiam & Watensnæs superavit, & sic portui Oslawijk eandem applicuit; ubi anchoris ejectis, nocturna requie animum refecit. & cap. 17. Eptir þetta rann á byr fyrir þeim Fostbræðrum, og sigla þar til þeir sá land, það var móg skógl vaxir: þat var eirn leynifjörður, sem þeir komu at, sigla þeir eptir firðinum, og leggja i eirn leynivog, og kasta atkerum, var þá Sol i sudri. Þeir geingu nu á land; Sturlaugur mælti: Húada land ætla þeir þetta, er var erum víðkomnir? Fradmar mælti. Hundingialand, ad sogn Kols bróður minns. h. e. Adspirantibus ventis, è dicto sinu navem solvunt, neque desistunt, ante

antequam terram quandam, undique silvis septam, oculis eorum fortuna admoheret. Ibi abditus quidam sinus ipsis sese præbuit, quem lati occupabant. Vix vero occulto portui navem commiserant, anchorisque ligaverant, cum Solis radii meridiem nuntiarent. Itaque in terram exsiliens Sturlaugus, socium quærit, quodnam solum, quamque terram, hanc ducat? Fradmarus Hunalandiam, ex Koli Fratris fideli relatione, illam esse, reponit. Quod illum neque fefellit, ut auctoris sequentibus verbis insigniter discimus. Sinum illum Oslawijt ad Mare album (quod varia olim nomina sortitum fuit) constituere convenit. Nomen vero hoc, sinum prædictum traxisse existimo ab adjacente nobilissimo emporio Hølmgård / quod hodie Archangelo Michaeli consecratum est, & ab eo appellationem duxit. Et sic Hølmstøwt / Hølstøwt / Hølse & Oslawijt / voce duntaxat, re autem minime discrepat; Porro Hunnos Biarmiorum fuisse vicinos (Biarmia enim extra & intra Mare album maxime fuit celebris; vid. Ol. Mag. l. 1. c. 1.) eadem luculenter historia indicat. Refert enim fœderatos hosce iter propositum non deseruisse, antequam ex Hunnia in Biarmiam irent, cap. 18. in hunc modum. Þeir Fostbræðr bua nu ferd sína, og flitast ut eptir firðinum. Aki mælti: Það ætla eg, at mjer væri ei i annann stjma meiri Þorf á byr, og sigla þeir þar til er þeir koma undir Biarmaland, oc fram at anni Vienu. h. e. Itaque hi amici iter instruunt, & ex sinu isto egrediuntur: Abatis ita exclamante. Ego putaverim nullo tempore magis ventis secundis opus esse. Navigatum sic est, donec Biarmia litora legerent, & in Viniam amnem incurrerent. Accedit & hoc, quod præsidēs Templi Biarmiensium, apud quos Sturlaugus Uricornu splendidissimum petebat, ad auxilia Hunnorum, tanquam finitimorum, provocarent, his verbis.

Komin er her Sturlaugur
 Hia Starffame,
 Horn at sakia,
 Og Honafield:

Her er i hufi
 Hofutblot mikit,
 Gull oc gersfemar,
 Ginnilegast.

h. e. Advenit Sturlaugus laboriosus, cornu quæsiturus, Hunnorumque ingentes vires experturus. Hac adeo viçima caduntur maxima. Aurum & pretiosa suppellex circumspendet.

Posterioribus temporibus emigravit hæc numerosissima Hunnorum gens, atque sedes juxta Pontum Euxinum, sigeat apertè indicante

Archangel
 olim Golus,
 ynd.

Sturlaugus
 ubi?

Hunni unde?
 vñf. p. 98. infra

cante. Thiderst af Värn Saga aliisque. Unde etiam Romanis satis inclarescere cæpere. In his locis videtur etiam auctor noster illos constituisse, dum adeo non antiqua, quam sua tempora respiciat, illis verbis, pat ligger mylli sita est. Unde etiam. Þervara Saga, cap. 19. ad Dunam Livoniæ fluvium, vel ut potius aliis placet Tanaim, in paludem Mæotida se evolventem, refert illam atrocissimam pugnam inter Hunnos & Gothos fuisse commissam. Quæ propter nihil habet Prætorius, quod Genti Polonorum, de Hunnorum primis sedibus gratuletur. nec Britannia adeo laudi est, quod Romanis paruerit, tributumque solverit; sic immerito Sarmatia sibi Hunnorum gentem, tanquam domesticam indicat, cum ne quidem eorum nomen agnoscat, ut ut in illo indagando allaberet Prætorius, Orbis Gothi lib: 2. c. 6. §. 1. Neque ulla ratione ab illo, Hornii sententia refelli potest, licet id §. 5. pluribus molatur. Nam si Prætorius distinxisset inter terras illas, quas olim tenere patrias, & quas, illis desertis, suas strenuâ fecere manu; nec non, si varia temporis conditio animum ipsius subisset, quæ cum & sine propriis Regibus vivebant olim Hunni, nunquam tam inanè erudito Orbi suggessisset rationes, neque sentisset nostram Sveciam Abdalia carere, cum adhuc in Norvegia, Af. Os. sive Vpda. h. e. Superior. Dalia, satis incluserit: collatione nimirum Daliæ nostræ Vermlandicæ, quæ inferior est. Quare nemo dubitet Hunnos sine navibus ad illas pervenire potuisse regiones. Omnes, quotquot de Hannis scripsere, illos cum canibus comparavere; unde absque ulla molestia, tam in antiqua, quam hodierna. Nostrorum lingua reperimus, Hund & Hunn designare *canes & custodes quolibet robore & velocitate præstantes*, non aliunde quam à voce Hinnæ assèqui, ut egregiè pro more suo nos docet. Ampliss. Rudbeckius Atlant: To: 2. p. 534. Gardaticia autem, non est alia, quam Septentrionalis Russia, quæ Novogardiam, & superiores usque Oppidum Arcangeli, regiones complectitur; de quo regno, adiri potest Clariss. Verelius ad Rollonis Gautrici filii historiam, cap. 27. Hisce prælibatis in aprico est, ubi ponamus. Orientalem Russiam, scilicet per Lichuaniam & proximam Curlandiam, quemadmodum in Samsonar Sagra Saga videre est, ubi illa terra Baltico mari attingi dicitur hisce verbis cap. 16. Godmunder hiet Konger, han ætti ad ræda fyrer auster æi Glæsisvolum þat er austerlega fyrer Rusaland, Rusaland ligger til Austurz oc Nordurz af Austurveiginum h. e.

Rex Gudmundus in Oriente, Glæsisvolla (h. e. Glæstariæ sive Elykorum Camporum) gubernacula administravit. Est enim hac vallis Orientem versus, (respectu nimirum Islandiæ vel Norvegiæ, ubi hæc, & pleræque aliæ conscriptæ sunt historiæ) sed ante Russia terram, locum sortita. Russia autem tam Orientalis quam Septentrionalis, mare Baltico alluitur. Unde etiam harum Regionum Princeps Austervegs Konger Baltici Maris Rex. Ol. Trygg: Saga cap. 28. nuncupatur. Hæc autem terra nomen à Rissar gigantibus excepit. Rissa enim nostris est in altum erigere; unde Rissamal tempus surgendi. Ex quo verbo promanavit Ræfoger & nostris hodie Ræstiger statura majoris vir. Et Ræsamunder homo viribus plurimis pollens. Hæc ideo adduxi, ut ostenderem, quam vana sit conjectura Prætorii, quæ Russiam antiquis Rossejam quasi dispersam gentem dictam hariolatur: cum illa vox potius Equeorum regionem innuere videatur, quæ plenè literis Rosseta antiquis nostris dici potuit. Etiam si apud nullum auctorem, no træ vel ækerius gentis, eam facile invenerimus sic dictam. Verum ubique in antiquis scriptis, Russia, non nisi Rissaland / Rissaland / & Rissland nominatur, ut in prædicta Samsonar Sagra Saga. Neque plenioribus rationibus probavit, Russos eosdem esse cum antiquis Roxolanis, cum isti non sint nisi nostri Rædylagar. Certe illi Coseri (Rusor) & Vareii, sive Varjeri, quibus se ipsos tributarios fuisse radicant Russi, non alii fuere quam nostri Sviones, cum & Mare Balticum, cujus etiam olim Domini nostri fuere, Varjeum Russis appelletur. Et Scandinavos hosce Wargar sive luporum & latronum titulo venisse, apparet ex Illustrissimo opere Aslmi: o part. 1 c. 20. Præterea Russorum Rex Austervegs Kongr Tiranibus (Riedlungarna) sive nostrorum Regum fiduciariis annoveratur in Ol. Trygg. Saga cap. 28. Accedit & Vnglinga Saga / quæ omnes terras ad Paludem usque Mæoticam, in Sæonum Nomen & potestatem transisse, præclare indicat, his verbis c. 1. Kringla Heimins, su er Man folkic byggir, er mig wagskorin, ganga hefar stor or utslanum in i jordena, er i at kunnig at hef geingur fræ Norvalund. Þæ ilkur heims þræpiunga, heiter fyrer ætan Asia, enn fyrer westann kalla sumer Europa, enn sumir Enea. Enn Norþan ad Swarra hafi geingur Swiþob in mikla ebur in kallva Sviþiþ ena miklo kalla sumer mæn eigi minni en Serkland hid mikla, sumer jafna henni wid Blaland ad mikla. h. e. Orbis qui habitatur universus, multis aquis, præsertim maris è sinibus se evolventis,

Gudmundus
ubi?

Russi unde
sibi dicti.

Roxolani ii.
de ætate nostri
Rostlagienfes.

intersecatur. Notissimum est, illud mare, quod per fretum Niorvā (sive Herculis credicum) erumpit, tres orbis partes commoda divisione faceret: aded ut, qua ad Orientem vergit, Asia, qua ad Occidentem spectat, Europa, sive ut quidam volunt, Enea audiat. Ast à septentrione usque in Nigrum Mare, descendit SVEDIA MAGNA sive Borealis: quam alii non minorem Magna Serklandia, faciunt; alii autem ipsi Blandia Magna comparant. Ergo Herberiteini & aliorum quorundam mens sana est & recta, qui Russos olim principes suos à Svecia accepisse iudicant; videatur etiam Atlant: To: 1. pag. 613. cap. xxiv.

HILLDAR) fœminis hoc nomen satis frequens, quod non aded ab Hilt / forma & gratia oris, ut censer Schefferus Upl. Antiq: sed à Huld & Hildi / studio in aliquam rem propenso, adeoque omnes difficultates debellante. Hinc Brinhildr / Beckhildr / Swathildr / Grimhildr / Vothildr / Gunnhildr / Raanhildr / Staghildr / Steinhildr / Blauhildr / Vifhildr / Þorhildr &c. Verum ut sorores hæc distinguerentur, una, quæ virilibus exercitiis dedita erat, Brynhildr / h. e. armorum diligens; altera Beckhildr / virgo scamno insidens & fœminarum munia peragens, appellata est. Brynhilda Heroici spiritus fœmina, quæ non in molibus & mulieribus deliciis se educare passa est, verum strenua, militaribus studiis animum applicuit. Talium exempla passim obvia; de duabus Hervoris Hervara Saga de Þorborga, Þrofsz Gðr: Saga &c. unde Amazonum nomen facile sortitæ sunt. Legatur Atlant: par. 1. pag. 647. &c. Johan: & Olavs Magni, alique.

Eitt dyr mykid þad er Hioffi heiter &c:) & paulo post, Eirn mykin Gamn.) Noster hîc, raptum virginum, Brynhildæ scilicet à lupo, Beckhildæ autem à vulture, refert. Nam nomine Hioffe, lupum designari, patet ex tota animalis descriptione, quam facit hic noster, & reliqui historiz animalium scriptores, pulchre consentientes. Nimirum ferocitas ejus, prædandique libido, quæ apud nostras gentes, supra reliquas bestias, lupo describit, notiora sunt, quam ut probari mereantur. Nec non quam similis sit cani, loquuntur ii, quos sæpè pro canibus fefellit. De cætero, quam vastam demittat caudam & quantum acie dentium valeat, nullis non constat. Id tamen notari dignum est, quod Russia, Livonia, & ceteræ nobis Orientales terræ, alant lupos majore a rocitare, majorique corporis robore præditos; quemadmodum ex fidis multorum relationibus accepimus. Quod fera senectus hoc animalis genus invadat, locum fecit

fecit verbo, apud nostros tritissimo, gammal som en Warg / id etiam auctor noster recitat de Hioffe suo, alldrader sem Hioffi. Unde Ulysses Aldrovandus de Quadrup: Digit: Vivip: lib. 1. pag. 150. iudicat, Lupum ad finem, sive in hoc sive in alio loco vagatur, semper esse diuturna vite. Verum enimvero, cur lupo non suum nomen Wlſwer / (ita ab ululando dictus) aut cognomen Wargur / sed aliud Josse apud nostrum acceperit, id, præterquam quod Scalldis imputare possimus, variis appellationibus, unam rem exprimere solitis; etiam adscribendum videtur superstitioni vulgari, quæ fera animalia propriis titulis nominari vetavit, quasi illis absentes accerferentur & advocarentur. ita etiam olim vulgo credebatur, si quis nequissimos homines & immanes, nostris Troll dictos, nominaret, iisque aliquem verbo tenus devoveret, extemplo illos adfuturos qui rapèrent dicatam prædam: quod his verbis Samsonar Sagaras Saga cap. 16. sufficienter exprimit. Ovætter ganga lo ryki i foranheimum; ad ef men tala þat af tungu fram, ad troll skildi eiga eitt huad, þà koma þau þegar oc taka þad. id est. In Gigantum regionibus, tam crebra sunt spectra, ut, si quis ten erarius hæc verba effutierit; monstra hoc habeant: continuo illi nominata adiuvant idq; caviant.

Hanc potissimum ob causam, illis male ominaris vocibus abstinerebant, aliasque mitiores substituebant, ut Ursus Gullfoot h. e. antipes. Nec non Hiti flære / Stovrfar / Nalle / &c. item Lupus Þiæffe / (quasi Þiæfe) Græpieffe / Skinnarpill / Stångia / Ruse / Hioffe. &c. nominaretur. Nam ut Wargur, sive ab invadendi actu, sive à nomine, bello & Marti proprio, arceretur, istud notabit. animal, latrociniandi furore exasperatum; Ita Hioffe commode à Hiosa & Hiusa h. e. terribili vultu aliquem aded percellere, ut omni consilio destituatur. Omnium enim sermone invulgatum est, quomodo homo, si lupo eum prius conspexerit, voce & an mo deficiat, & ut lupo, ubi prius ab homine videtur, ferocitatis suæ obliviscatur. vide etiam Voßz: Franzii histor: Animal: part. 1. c. 20 §. 4. Nec miretur quis, quod Hioffe à Hiusa accerleamus, cum litera Þ variam mutationem passa fuerit, ut interdum quasi th, interdum tzh, interdum h quemadmodum inciter prolata videatur. H vero sæpius ut gh, quemadmodum in NI*YNTBR. NI*HFER. &c. vide Atlant. par. 1. c. 38 p. 840. nec non Hermen / Ghermen / pugiles & bellatores, Hio / Ghio ter. &c. Quapropter non repugnaverim, si quis Hioffe descendere voluerit à ghiosa sive giosa / nostris hodie gîsa & Hîssa / in altum surgere,

furgere, adeo ut boni ominis causa (quemadmodum & supra innuimus) *lupus* hic quasi *adolescens*, vel *alio spiritibus turgescens*, dicatur; sicut etiam hodie *adolescentes*, non aliunde vocemus *Gäfar*. Quid, quod etiam apud *Geras*, sive *Gigantes nostros*, nomen *Thasse* / in Rege quodam potentissimo, summè apud *Eddam* memorabili. *Myth.* 52. &c. *invenitur*. & inter *Gigantum* appellationes recensetur, in *Jorna heite*? Adeoque videntur *Gigantes* amasse hoc tam fausto vocabulo *lupum* extollere. Nec non *Skeggo* in *Varz*, *dalia Hiasse* nomen tribuitur, quod per *lupum* seu *pradonem* & *pu-gilem* videtur commode exponi posse. *Gretla* cap. 14. Ne verò, vel minima quem subeat suspicio, de alia bestia, nomine *Thasse* appellata, *Cantilena* vetus *Juliorum* facit, *Thasse* *stact* *färet* / *ehvar* *som* *han* *säg* *et* &c. h. e. *Lupus agnum, ubique deprehendere potuit, devoravit*. Item egregius locus apud *Ol. Magnum* *Rer. Septent.* l. 18. c. 15. qui certum *luporum* genus, constituit *Thoes dictum*, cetero longitudine procerius sed brevitate crurum dissimile *Velox saltu, venatu vivens, innocuum homini: habitum non colorem mutans; per hyemes hirtum; astate nudum*. Cui proximum est verbum, quod *spectris* necatorum infantum, *Mölingar* dictis, vulgò tribuitur, *Thasse* *tassa* *foot*; ubi ista dicuntur, porrecto pede, *lupos* irritare.

Quod vero *Hilddus*, *vulturis* speciem assumisse dicatur, ex eo factum videtur, quod nulla aies ex toto volantium genere illo terribior & potentior, perspecta fuerit. Quapropter etiam *vulturi*, aureum ovum in templo *Barmiensium*, custodiendum permiserat *Sacerdotes*, de cuius feritate & voracitate, digna sunt verba in *Herraudj* och *Bosa Saga* c. 7. quæ ex *Ms.* meo adscribam, cum ab editione *Vereliana*, paulillum differant; *Gamer* *er* *þar*, *teiger* *hva*, *trijlder* *oc* *bölvader*, *han* *dreper* *allt* *þat* *sem* *verder* *firi* *hans* *nagla* *gege*, *han* *horfer* *mitt* *i* *moti* *djrunum*, *oc* *þecker* *huorn* *sem* *ing* *inger*, *oc* *er* *þeim* *aungum* *lijfs* *von* *ad* *venta*, *sem* *verder* *firi* *hans* *vængium* *oc* *odænum*. h. e. *Vultur* *ibi* *est*, *inquit*, *carminibus horribilibus percitus, qui omnia, quæcunque unguibus eius obveniunt, enecat*. Hic contra *januam* positus, quemq; *ingredientem* *contectur*; & si quis *peregrinus* se illi *objecerit*, *usum alarum suarum violentia* *elidit*. *Sævitiam* hanc *vulturis*, *Boses* manifesto expertus est, quod his verbis *Ms.* citatur, eodem capite refert. *I* *keflu* *kom* *Bose* *inn* *i* *hofer*, *oc* *þar* *þrælinn* *up* *yfer* *hofer* *sier* *à* *spiotinu*, *Gammerin* *þra* *sier* *skjott* *vid*: *oc* *vildi* *svelgia* *þan* *er* *innkom*, *svalg* *han* *þræ*

þrælinn *ofan* *ad* *mitte*. *Bose* *þriste* *up* *spiotinu*, *so* *þat* *stod* *i* *hiar* *tanu*. *Gamerinn* *setti* *klærnar* *ad* *þrælkropinu*, *en* *vænghunana* *ad* *eijrum* *Bosa*, *so* *han* *la* *i* *ovite*, *siell* *Gamerin* *ofan* *à* *honom*, *oc* *vor* *hans* *umbrot* *ourliga* *mykil*. h. e. *Tum Boses* *adem* *sacram* *intrat*, & *trucidatum* *servum*, *quem* *telo* *imposuerat*, *sibi* *præfert*. *Vultur citato* *volatu* *adproperat*, *ingressum* *devorare* *gestiens*; *atque* *sic*, *servum* *medium* *exhaurit*. *Ast* *Boses* *telum*, *per* *servum* *impressum*, *in* *vulturis* *pectus* *adegit* *atque* *fecit*, *ut* *vultur* *unguli* *truncum* *mancipii* *constringeret*, *atque* *aures* *suas* *alis* *transverberaret*; *qui* *deliquium* *inde* *passus*, *in* *terram* *pronus* *collabitur*, *insidente* *insuper* *vulture*, *cujus* *strepitu* *ingenti*, *tota* *domus* *personabat*. *Recte* *itaque* *monet* *Aldrovandus* *in* *Ornithologia*, *multorum* *testimoniis*, *sæpius* *Vultures* *nostroja* *magnitudinu* *fuisse* *inventos*, *qui* *multos* *homines* *interficiebant*.

Porro, hisce præmissis, ad id quod intendimus, properandum est. Quomodo primum quæri potest, utrum fratres isti, *Hilddus* *Gautusque*, *Lupi* & *Vulturis* specie se circumdederint, nec ne? *Nemo* *equidem* *hodie* *est*, *quantum* *credo*, *qui* *homines*, *in* *bestiarum* *omnem* *nam* *olim* *migrasse*, *sanus* *asserat*. *Interim* *non* *idèd* *protervè* *inficiandum* *est*, *quoniam* *nostri* *Veteres*, *magis*, *artis* *apud* *illos* *familiarissimæ*, *ope*, *se* *alioque* *lupina* *specie* *induere*, *vel* *saltem* *ea* *persuasione* *imbuere* *potuerint* *Unde* *non* *incommode* *Joh: Sperling*; *in* *Inst: Phisicis* l. 2. c. 4. Quæst. 10. *Lusus satana* *est*, *qui* *spectris* *homines* *decipit*, *incolor*, *eos* *corripit*, & *Phantasmatum* *varia* *suggerit*. *Nisi* *forte* *nostros* *Majores*, *in* *sylvis* *solitudinibusque* *inter* *feras* *oberrantes*, *atque* *bile* *æstuant*, *cerebri* *morbo*, *quem* *imaginosis* *vocant*, *aliquando* *laborasse*, & *sic* *revertentes*, *suis* *narrationibus* *tantum* *cerrissimis*, *ad* *libros* *familiaresque* *suos* *lapidè* *eum* *propagasse*, *dicendum* *sit*. *De* *qua* *re* *opus* *est* *consuleretur* *Clericus* *Pnev: fæd: 2* *c. 4* *ubi* *agit* *de* *Magis* *sub* *noctem* *ad* *Magorum* *cæcum*, *dæmonis* *colendi* *causa*, *proficientibus*. *Quidquid* *sit*, *certum* *est* *antiquis* *persuatum* *fuisse*, *id* *revera* *evenire*. *Unde* *Herodotus* *de* *Neuris*, *gentis* *Scythica* *lib. 4.* *Κινδυνόεισι ἢ οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ γήτες εἶναι. Λέγονται γὰρ ὑπὸ Σκυθῶν καὶ Ἑλλήνων ἢ ἐν τῇ Σκυθικῇ κατοικημένοι. ὡς ἐπὶ ἐκαστῇ ἀπὸ τῶν Νόστων ἔχαστος, λόκῳ γίνονται ἡμέρας ὀλίγας, ἢ αὐτοὶ ὁπίσω ἐς τὸ αὐτὸ κατίστανται, ἐπεὶ μὴ τὸν ταῦτα λέγοντες ἐπείθονται. λέγουσι ἢ εἰδέν ἤσαν, καὶ ὁμνέουσι ἢ λέγοντες* h. e. *Fidem* *periculi* *faciunt* *se* *homines* *esse* *maleficos*, *quod* *dicuntur* *à* *Scythiis*, & *ab* *is*, *qui* *in* *Scythia* *incolunt*, *Græcis*, *semel* *quotannis* *singuli*

ad aliquot dies esse lupi, & rursus in pristinum habitum redire quod tamen dicentes mihi non persuadent: nihilominus tamen illi ajunt ita esse, & dejerant. Etiam Pomponius Mela lib: 2. c. 1. Neuri statum singulis tempus est, quo si velint, in lupos, iterumque in illos qui fuere, mutantur. Recte itaque Lycophronis Cassandra p. m. 36. v. 481. Arcades, propaginem nostrorum verissimam, λυκανομορφας sive Lupiformes, nominat. Quibus consona sunt, quæ à nostris traduntur; ut in Etodaboot & Bisslaret Etod / ubi iste Bisslaret, de sua transformatione, hisce verbis conjugem suam edocer. Fru, sagde han, ec hamskiptust, oc lðyp ec um þorkena einfaman. Þar sem hon er þykkast. Oc livi ec vid dyraholld þeirra, sem ec drep. Sem han hafði allan sin atburd talt hanni, Þa spurdi hon hann þegar, huart han gengi kladder eda nokkiuder; Fru sagði han, nokkiuder leyp eg. Herra min sagde hon, huar ero þa kladir ydor. Fru sagde han, þat vill ec engom segja, fyrer því at ef kladi min vare fra mer tækn, oc vissi nokkor huar er þau lægi, þa vara ec jafnan i þeim ham, oc alldregi fenga ec huilid ne ro, eda apter kuamo i manzham, fyrer en klader min vare mer aftr fengin, oc vil ec engom segja huar ec hirti þau. h. e. *Species mea, inquit, è homine in lupum abire solet, ut per noctem solus in densissimis silvis oberrem, ubi ferarum, quas occido, carnibus, mihi est vivendum. Postquam igitur omnes suos mores exposuisset, ipsa quærebat, utrum vestibus indutus esset eo tempore, nec ne? illo se plane nudum procedere confesso, Domine inquit ipsa, ubi interim vestes Tue? Iste contra, nulli, Domina hoc arcamam propalare possum, siquidem vestibus alieni designatis & subductis, mihi semper sub lupi habitu versandum esset, neque unquam ab ea rabie quiescendum, aut in humanum vultum redeundum, nisi forte meus vestitus recuperetur, ideoque nulli hoc secretum temere enuntiaverim.* Ipse quoque auctor tali calculo historiam hanc firmare studet. Nu fianzt ægi þat at sannare se þesse atburder er, en ver hovum yder sagt, þviat mart gardezt kynlegt i fyrnkonne, þat er ægi hoytir nu gætet. h. e. *Nihil hisce actionibus, de quibus jam diximus, verius est. Multa enim olim fuere gesta, quæ jam inaudita, ideoque incredibilia sunt.* Hac communi opinione impulsus Olavus Magnus, etiamsi alias in suis conjecturis sagacissimus sit, nihilominus lib: 13. Rer: Septent: c. 45. *Luporum genus ex hominibus conversum, ad septentrionem vergentibus terris, etiamnum magna copia reperiri, asserit.*

Verum

Verum enimvero si altiori expendamus judicio, quam occulto & ad admirationem composito sermone, rigidos septentrionalium animos, ad eruditionem ejusque amorem pertraxerint nostri Scaldi: quantoque semper in amore & honore fuerit, non omnibus obvia sapientia, alio potius modo hos de hominibus transformati sermones explicare convenit. Quomodo enim per gryphos & ænigmata, suam sapientiam & historiam involverint nostri, perspicue testatur Diodor: Sicul: Bibl: lib. 5. p. m. 213. de Gallis è nostra oriundis terra. κατὰ τὴν τῶν ὀμιλίας εὐεχολόγους, καὶ ἀνιγμῶν, καὶ τὰ πολλὰ ἀνιττόμενοι συνεδοχικῶς πάλαι τὴν λέγοντες ἐν ὑπερβολαῖς, ἐπ' αὐξήσει μὲν ταυτῶν, μειώσαι δὲ τῶν ἄλλων. h. e. in colloquiis verborum parci & obscuri, per involucria synechocibic pleraque enuntiantes, tam multa hyperbolice ad sua laudis amplificationem, aliorumque contemptum jactant. Assentitur Etodaboot in præfatione ad Gvðamars Stráng-leff. þa var síðr hygginna oc höverskra manna i fyrnkonne, at þeir mæltu fræde sin sva sem legi með myrkom ordom i diupom skilnengom, saker þeirra sem ukonner varo, at þeir skylldo lyla með hiofom um ræðom þat sem hiner fyrro höfda mælt, oc rannzaka af sinu vitt, þat sem til skyringar höfde oc retrar skilnengar. h. e. *Hic mos erat politorum & eruditiorum apud antiquos virorum, ut suam sapientiam commodum quidem, sed obscuris verbis, & profundis judiciis, alii impertirent. Hanc solum ob causam, quæ rerum imperiti, exquisitis ingenii luminibus, quod innuebant, investigarent, & multo acumine discernerent, quæ ad veram explicationem & intellectum apprime faciebant. Nec non Clariss. Vereli verba quæ sequuntur, in Mil. ad p. 80. nominato, Det hafwa þesse Poeter hase* *conf. p. 20. supra* *en spynnerlig art att framställa sina diktter med underliga rimaz berædelser. Såsom där de införa Bergstroll / Drakar / Lindormar / och andra grusweltyge Dtur; förstå dñe Wäld och Jlgärningzmänn / som bodde på Bærg och fäste Klippor. Kämpar och Resar kalla de dem / som sådana öfverrunne. Med Dwärgar förstodo de och små Karlar / som med list och snällhet bedrefwo mong stålmskytten. Och efter dñe innee dristade på makt och förleef / uthan allenast på illfundighet / och förhöll sig i Bærgzhålar / och annor trugg rum / ty såde de dem kunna göra sig osynliga. h. e. Hi autem Poëta singularem vim & efficaciam suis carminibus per rerum mirabilium tegmina, conciliavere. Nam cum hominum pessimorum, speluncis & montium claustris se occultantium, violentiam intellectam vellent, monstra montium, Dracons, viperas & alia* *terri-*

N

98
 terribilia quaque inferebant nomina. Ast Heroas & Gigantes, ejusmodi hominum oppugnatores vocavere. Sed per Pigmaos, brevioris statura viros, illos qui nequitia & velocitate sua plurima perpetrare facinora, designabant. Quandoquidem autem minus suis viribus, & robori quam fraudulentio ingenio considerent, in cryptas montium & alia munita loca se addidere, atque sic illos se invisibiles prestare creditum fuit. Similia legere posset apud Olavum Petri. Ml: p. m. 8: Quibus igitur occasionibus, & soepe levissimis, ejusmodi Μεταμορφώσεις, nostri construxerint, quantum fieri potest, breviter exhibere animus est. Nec aliter Lupi vulturisque larvæ, nostris hisce ducibus detrachere, atque tam obscuris rebus lucem foverari valemus. Profecto quod nostros, ad tanta & rationi & naturæ omni repugnantia miracula pangenda, moverat;

I. Loco designamus, Appellationes à bestiis, variis, frequentissimas. Quorum similitudinem si moribus suis exprimerent homines, non modo in nomen, sed etiam formam vultumque cum iis communem abjisse tradebantur. Hoc Hunnis evenisse perspicuum est. Nam ut à celeritate sua, in bellis arte maxima, nomen canum invenere, ut supra significatum est, ita dum isti voces, non ore rotundo, sed latransium similimo efferrent, & brevitate colli, mentum in pectus inclinarent, revera à multis pro canibus habiti sunt. De qua re ita Sturlógs Saga cap. 17: Eina borg sá: Þeir odrum miklu starri, þangat foru þeir: þar stödu fyrir menn með vopnum. Þeirra haka var groin við brynguna, þeir gelltu sem hundar, oc þortu þeim nu, auðráðit hwort þeir voru komnir. h. e. Ad castellum ergo, quod ceteris, altius videbant, festinant: Ante quod, viri armati stabant, quorum mentum cum pectore concreverat, sermoque ad instar canum latrando, proferebatur. Hisce indiciis, incolæ hujus loci, facillimè agnoscere. Equidem faciem canum illis adtributam, communi quidem opinione, ex descriptione Norvegiæ, Islandiæ, & Grœlandiæ, deprehendimus, ubi de Schritfinnis & Lapponibus, in hanc modum verba facit. Der siges well af mange: (Jeg, vill icke sige) wanvæltige Mennischer, som well kandsche en partt i se ander throer, end att Finderne schulde werre kommen och affleden aff ett ynderlig. Slegt! som de meetner af Hundeslegt; och vill ieg tro att de hafwer den thanke der aff! att de hører deres maall och snack: ex: mōget alumsch! och lader noget ynderligt! thi ingenn. kand der rett schrifftwe eller lere. Sammeledis: naar de schulle qwede! eller de schall gråde! da lader de: alt ens! lige som en hunder naar den hylter eller røber! der aff

99
 vill enn partt beslutte! att de schall werre aff samme Slechte! menn der kand ingennunde werre i nogen maade mueligt et. thi saa megee som legomett er anrørendis! da kand ingenn schille dennem fraa nogen andre Christne Folck! enthen Dansche! Nordsche! eller Thydsche! paa dertsch schabelfe och form i nogen maade. h. e. Latinis utcunque verbis expressum. A multis equidem parum sani cerebri (ne quid gravius dicam) certe nimia credulitati obnoxii perhibetur, quod hi Finnoes ex mirabili stirpe, quam Hunnicam s. caninam vocant, adoleverint. Quam mentem ipsis fecisse reor sermo horum, retro quodam & insolito sono auribus offendens; quo fit ut à nemine lingua horum describi vel doceri queat. Similiter cum his canendum vel plorandum est, eodem tenore res procedit, quo canes ejulare, atque lutrare solent; hinc concludere quidam eos, ejusdem cum canibus, generis & prosapia esse; Verum hoc, ipsa natura ac ratione invita dicitur: nam si corpus horum consideres, formæ eorum & facies, à reliquis orbis Christiani hominibus, sive Dani, Norvagi sive Germani fuerint, nullo modo discrepat. Sic Thoronem Hund (canem) & Biornonem (ursum) Stallare! ex nominibus, in nova animalia facile convertissent Poëtæ. Quemadmodum innuere videtur Chron. Norvagicum, cap. 233. Konungen sáde till Biörn Stallare; Slå Hundem! effter som Jern inter kan bista på honom: Biörn wände yran i handen på sig och slog Thore på armen med hammaren: thet var ett hårt slag! att Thore snafwade thet wld; Så stæf Thore Hund till Biörn Stallare mått i baten! och gaf honom banasår: Så sáde Thore: Så bete wi Biörnen. h. e. Rex itaq, ad Biornonem (s. Ursum) dixit, verbera Canem, siquidem ferro est impervius. Quare Biorno obversa altera securis parte, ita Thoronis humeros malleo seriebat, ut ipse titubaret. Ast Thoro gladium in viscera Biornonis adigens, lethali vulnere affecit, atque dixit: Ita ursum mordebamus. Nec dissimilis paratur ex nomine ludus in Sturlógs Saga cap. 12: Ubi Glacies cum pruina dimicasse legitur; Cum unus Joful h. e. Glacies, alter Froste sive pruina nominaretur. Þa geck fram Jokul ok mælti: huor skal mæ i mon? Mader stöð upp, er Frosti hiet og mælti: mun þad ey rettast at Frosti mæti Joklinu? h. e. Tum Joful processit atque dixit. Quis ergo mecum audeat congregi? Frosto surgens respondit, Quid æquius quam ut pruina glaciei occurrat. Hoc pacto ab ursi habitu liberandus est nobis Biorno Hringonis Updaaliæ Regis filius, de quo in Ursum à propria noverca transformato, agit Þroff Krates Saga cap. 16, & 17. Siquidem cum novercale odi-

um ipsum, nomine Biornonis five urſi celebrem, non ſecus ac Juno Herculem, ad fortiffima opera & cædes monſtrorum impelleret, atque ad ſilvarum receptacula cogeret, ex recepto Poëtarum noſtrorum modo, aptè dicitur in urſum, animo corporeque robuſtum, evaſiſſe. Alias noſtrorum antiquorum pueri alia nomina, alia sæpe juvenes gerebant, prout è molli in fortius ingenium vel contra tranſſerent. Quomodo in Proſſ Krates. Saga cap. 20. legitur Juvenem Danum propter nimiam timiditatem Horterum ſeu percuſſi animi hominem vocitatum; tandem impuſſu Bodvari pugilis Norvagici, atque epoto ferarum cruore, adeo ſtrenuum factum, ut abſolito prioris nominis dedecore, Hjalsti ſive athletæ nomine illuſtraretur. Quapropter ſit verofiſſimè, morum nominisque mutationem, non paucas, apud poëtas, μεταμορφώσεως creaffe.

II. Imò à nomine impoſito, aut mutato non ſolum, ſed etiam à ſubito frequentive animi impetu affectuque, homines animalium mutorum, quæ peculiaribus moribus expreſſere, habitus accipiebant. Sufficit jam testimoniū loco vel unius Thoronis in Cervum elegans tranſmutatio: cum Rex Olaus Tryggvæ filius illū inſequeretur, ira Oddus Monachus, in vita prædicti Regis cap. 41. tradit; quæ verba, ex verſione Reenhielmiana, ſic ſe habent. *Thorvus videns ſtragem & fugam quorundam ſuorum, continentem petit, fugæ quoque intentus. Rex illum perſequebatur, cumque terra applicuiſſet, fugam cepit: Hoc cum vidiffet unus ex Regis aſſectis, ſagitta illum petiit, quæ & doſum attingit, ſauciavitque, ut in terram proſternereſſet. Hoc ipſo momento, ingens cervus de corpore illius prorupit, curſuque maximo progrediebatur. Id videns canis Regius Vige, cervum inſecutus eſt, illumque acerrime invadens. Hanc rem Rex videns, illos è veſtigio inſequebatur, ſuos longe poſt ſe relinquens: Videbat autem canem & cervum compenſiſſe, fortiter illi congregiebantur. Canis morſu cervum laceravit, illè cornibus illi inſeſtum ſe præbebat: finit huius certaminis, quod ambo in terram corruerent. Quam narrationem, ex poëtis Norvegicis depromptam, nec ipſe Oddus intellexit, ſed ad magicas illuſiones retulit, cum à fuga velociſſima id nominis & famæ Thoronem occiſum exciperet, ut patet ex hiſtoricis illis quos adducit in Notis Nobiliſſi Reenhielm. Hac occaſione non inconvenienter diſſeri poteſt, quodnam fecerit, ut Poëta, Aëtæona in cervum ab ipſa Diana mutatum a que à canibus ſuis diſcerptum, retulerint. Ego nudam Dianam non aliter concepio eum conſpexiſſe, quam quod ipſe, venationibus & crebris bellis, quibus*

bus, homines adreſiſtendum rudes vexabat, & bonis ſuis exuebat, tantum ſibi indiſtriæ in militaribus compararit, ut prudentiſſimos quosvis provocare poſſet, nilque minus quam quemvis reſugeret. Aſt quod per illam in Cervi ſpeciem datus fuerit, declarat Reginam quandam formâ & opibus illuſtrem, vel etiam prædæ magnitudinem, ſollicitatos canes, hoc eſt corporis ejus cuſtodes & milites, in cædem ejus impuſſiſſe; ut qui antea nunquam circumſpiciebat latebras, is omne vitæ præſidium in celeritate fugæ poneret. Nihil certe moror illos, qui contra huius temporis myſtici genium ſtudiaque, veros canes, quos ſuo cum inſigni malo & damno aluerat ipſe quam plurimos, volunt intellectos: Nec inſuper illos, qui meretrices, quaſi in illas omnia ſua bona profuſiſſet, contra venationis, h. e. belli ſenſum, interpretantur. Quomodo Ceres per animi ebrioſi vitium, Aſcalaphum otio deditum in Bubonem, atque Regem Lyncum fortiffimum, in ejus nominis animal dederit, quam luculenter & egregie expoſitum habes Tom. II. Atlant pag. 601.

Præterea III. corporis mira facies, nec non ſingularis veſtiendi aut vivendi ratio, non minimam cauſam adtulit, cur Schallidi ejusmodi viris, beſtiarum naturas atque nomina aſſignaverint. Ita Sigurdus Sveno Niſelungorum Rex, cum corpus haberet ſetis atque villis undique hirtutum & rigidum Urſi atque Uri nomina invenit. Niſelunga E. mſ. p. 7. & 8. Proſed. Urſorum, Luporum, Rangiferorum, Alcinum & aliarum ferarum exuviis induci quidam, apud noſtros truculenti homines, illis sæpe animalibus quorum pellibus ſe muniebant, comparatos invenimus. Nimirum corpus aliquando etiam totum, ferarum inægris ſpoliis abdidere, ut ſua capita, harum patulis & trucibus riſtibus vel etiam excellis cornibus exaſperarent. Unde Germanos Tacitus Hiſt. I 2. *Tergū ferarum & ingentibus telis horrentes*, indigitar. Paul. Warnefridi de Geſtis Longob. II 1. c. 5. ait, *Servitorem meum crudis agreſtium animantium carnibus veſci, & de ipſorum hirtu pellibus ſibi indumere ta: coaptare.* De quo antiquo veſtium ritu, conſulas quaſi quæ non indocte diſſerit Cluverius Germ. I. 1. c. 44. Similiter cruda caro & recens ſanguis ex calentibus occiſæ beſtiæ venis hauſtus; nec non domus in intimis rupium & abditarum ſilvarum latebris reſſibusque quaſita, mores illis & abditarum ſilvarum & beſtiarum, cum quibus converſabantur, tituli ferinos formabant, & beſtiarum, cum quibus converſabantur, titulos adſigebant. Nec alius forè erat Urſus, raptor virginis, apud Joh. Magnum lib. 18. cap. 2. & Saxonem, quam vir ſilveſtribus moribus

receptaculisque & habitu Urſi nobilis & ab aliorum conſervatione alienus. vide egregium locum in *Drvar. Oddes Saga* cap. 8.

Uterius IV. ſigna animalium in vexillis, in galeis aliſque armis, vel etiam navibus conſpecta, mythologiis pandendis optimam ſubminiſtrare materiem, putandum eſt. Ut enim antiqui ſua vexilla figuris monſtrorum & imaginibus præſertim Draconis exornaverunt, ſi non aliunde patere poteſt ex Heinſ: *Notis ad Claud: p. 115*. Et Prudent: ad incenſ: *Cerei Paſch: v. 59*. *ſignaſque bellica præſtendunt tumidis clara Draconibus*. Conſul: Hoſſim: *Lex: Etiam Miſelunga Saga p. m. 22*. eleganter docet, per Gunnari Regis vexilla atq; arma, aquilas terribiles ſe extendiſſe. Hinc longo agmine promanarunt, de congreſſione leonum cum aquila, vulturis cum accipitre, Draconis cum lupo, fabulæ; de quibus etiam *Wiſthialmer Stod: Saga c. 7*. Eadem ratione, illa de Dracone agnum paſcente & demum devorante, veruſta noſtris relatio, intelligi debet, per Draconem bellum, per agnum pacem designans. Bellum enim pacem generat, generatam vorat: Draco propriam caudam morſu tenens, agnum ſinibus ſuis comprehenſum geſſit in antiquis Sveo-Gothici Regni ſignis & vexillis, hiſce Rhythmis ſubjectis,

Y Helgd oc fridh Och ſnáll i Rrtgh
Som Lambet bliðh: Som Lindorm wtgh.

Legatur deſcriptio antiquæ Regiæ aulæ Hatunæ Miſ. p. m. 13. Nec aliter Dracones, ſuper exercitus capita volitantes, in *Miſelunga Saga p. m. 12. & 13*. interpretandos duco. Quantum galeas & reliqua arma noſtri ſeptentrionales figuris animantium excoluerint, perſpicuum eſſe poteſt apud Cluv: de Germ: p. 342. Gerno & Giſler in *Miſel: Saga* rubros clypeos, aureis accipitribus ſeroces, portariſſe leguntur. ſic Gladius *Viſthialmi Stod: cap. 5*. Hiſtoriæ Ejus lupum coronam ante pedes agitantem repreſentavit. Ita Enſis ceruleus *Biornonis Blatandz in Forſt. Sag. c. 3* imaginem dentis, in duas ulnas extenſi, in ſe recepit; atque non modo domino nomen dedit, ſed etiam hanc fabulam creavit, quaſi ex faucibus Ejus, ingens prodiret Dens, quem tamen manus circumferebat. Confer Saxo: l. 8. Quos errores peperint, paraſemon tutelaq; in prora navis poſita, vix aliunde melius diſcimus quam ex *Laſtan: lib. 1. de fall. Relig. cap. x1. p. m. 32*. *Jupiter rapuiſſe dicitur in aquila Catamitum, (h. e. Ganymedem) poëtius color eſt. ſed aut per legionem rapuit, cuius inſigne aquila; aut navis, in qua eſt impoſitus, tutelam habuit in aquila figuratam; ſicut Taurum, cum rapuit & tranſvexit Europam. Eodem modo*

convertiſſe in bovem traditur *ſo Inachi filiam: qua ut iram Junonis effugeret, ut erat ſetis obſita, jam bos tranſſe mare dicitur & in Egyptum veniſſe*. Verum hæc Iſidis figuratæ explicatio, non uſquequaque ſatisfacit viris eruditis, qui in hac fabula ſolis cum terra commercium rectè commonuere, de quo Nobiliſſi *Ol. Rudbeck. T. 2. p. 42*. proſecto navigium, quod in *Iſidis feſtis celebrabatur*, magis cultum ejus in Egyptios inſectum quam illam per navim raptam argumento eſſe poterit. Nihil ominis Saturnus. equus Italicas puellas rapuiſſe creditur, de quo ſic canit Prudent in *Symmac: l. 1. v. 145*:

Advena quos profugus gignens & equina libido

Intulit Italia: Tuſcis namque ille puellis.

Primus adhiinnivit ſimulato numine mæchus.

Igitur Edda noſtra Poëtis licentiam dat, ut in navibus appellandis: cuiusvis animalis præſertim equi & omnia ejus nomina adhibere poſſint. Apud quam etiam pater quod navis *Biorn Urſus*, *Rarſe Lupus*, & *Draſe Dracho* vocitata fuerit: & hoc non magis propter animalium ſigna, proræ præfixa aut velis aut ventorum iadicibus adpicta, quam ob prædandi aviditatem & crudelitatem, qua ejusmodi latrones navibus circumveſti, naturam quaſi hominis omnem exuiſſe videbantur. Verum nullum nomen navibus Scandicis ſolenne magis erat quam Draconis, non tam à proræ ſavie, quam à capitate ſua ita dictis. Hinc fabulæ illæ de draconibus aurum indiditum rapientibus & cuſtodientibus. Quam etenim crebris inſuſſionibus noſtri populi, dices Aſiæ Indiæque nec non Græciæ gazas inſeſtaverint & invaſerint, ex Nobiliſſi *Reenhielms notis ad Thorſteini hiſtoriam*, & omnium clariffimè apparet ex *Illuſtriſſimæ Atlanticiæ tomis*: ex quibus etiam perſpicuum evadit, vocem draconis non à peregrina ſed domeltica lingua eſſe arceſſendam; ubi *Draga trahere* eſt, *Dragare tractor*, *Dregelgt* quod *ferri ac portari poteſt*. Quæ vox per Scythas noſtros ad Græcos Romanosq; abiſſe, rectè æſtimatur. Quapropter non modo naves, verum etiam milites, auri cuſtodes & raptores, *Draſar* ſive *Dracones* appellatos intelligimus ex verbo noſtrorum, *Draſen ligger på gullet*. Hinc in *Eddæ Mythologiis* legimus *Foſerum* in ſerpentem, dum auro incubaret, ſe recepiſſe. Conferatur *Miſelunga Saga p. m. 18*. quæ mentionē auri ſub Dracone capri facit: Et *Wiſthialm: S. Sag. c. 7*. Nec aliud ſibi volunt Poëtæ, de *Cadmo inſignē Draconē* interficiente ac agrum ejus dentibus conſerente, ſcribentes, quam quod navem piraticam in-

terfecto duce ceperit, atq; milites per agros dividerit; quorum soboles mutuis dissensionibus & cœdibus se atterebant. Hic furor prædandique rabies etiam nostros in aves, Gryphos dictos, transtulit; de quibus sic Pompon. Mela: lib: 2. cap. 1. *Gryphi sævum & pertinax ferarum genus, aurum terra penitus egestum, mire amant, mireq; custodiunt.* Olavus Magnus lib: 19. cap. 27. multa scriptorum de his testimonia recitat atque initio dicit. *Neque Plinio, neque Alberto physica ratione, aliqui videntur gryphi in rerum natura, nisi secundum traditionem historiarum.* Quid igitur isti Gryphi qui Indicos dracones spoliasse referuntur communi sententia att dñe Svensse Griparna rōsivade dñe Indianisse Drakarna? Nonne milites intelliguntur, aurum ex India & præstantissimas quasq; res sibi vindicantes? Hinc quodcunq; pretio eximium latrocinioque acquisitum erat, Grip dicebatur, ac gripa à rapiendi actu, unde Grep quo commodè aliquid excipi aut arripi potest.

Addere possumus V. & ultimo loco, Solis Lunæ juxta circum nostrum polarem singulares motus & vicissitudines; nec non admirandam terræ, jam sub nivibus latentis, jam in varios fructus se efferentis naturam: quæ facilem Poëtis nostris & peregrinis fingendi copiam fecere. Hoc modo Atinus (Sol) in pinum, Iis (terra) in Hirundinem, Luna ob cursus celeritatem in canem &c. migrasse credebatur: Quemadmodum cum summo eruditi famæque orbis adplausu manifestum fecit Excellentissimus Atlantices scriptor, ut qui in posterum, septentrionem, fabularum plerarumque matrem non videat atque saluet, ille data opera cœcurire & de die dormire æstimeretur. Qua occasione non possum quin calamo, dissertationis Año 1692. die 22. Aug. Gripwaldæ, de veritate sub fabularum involucri latente, exhibitæ auctorem, obiter perstringam, qui fundamentum fabularum poëticarum si non adequatum certe principale & partiale, quod abominor dicere, *Scripturas Sacras* statuere non veretur. Non equidem miror in Huetio Pontificæ sectæ patrono quod traditionibus divini auctoritatem conciliare illasque sacris per se claris literis, quasi non parum lucis, demonstrandæ Christianæ religionis veritati infusuras, adtexere annitatur; verum quid nostri soli cœlique hominem, post erutam fabularum quasi ex democriteo pureo veritatem, in eam sententiam pertraxerit, præter turpissimum partium studium & temerarium doctissimis viris oblatrandi morem, nihil quidquam invenio. Certe si bonas illas horas, quas exteriorum quorundam

*Huetius
notatur.*

dam cavillationibus male attribuerat, legendis domesticis antiquitatibus, monumentisque præclaris evolvendis consecrasset, nunquam tam iniquus patris suæ laudibus exstitisset, & post inventas fruges ad glandes se recepisset; Nec Eddæ reliquorumque nostrorum carminum auctoritatem & antiquitatem, verbo tenus elevarset. De quibus sincerè judicavit Vir Bea: Mem: Reverend: & Celeber: Dod: Brunnerus in præfat: ad Palæph: *habuerunt hoc cum erudita antiquitate commune nostri in hoc septentrione Majores, ut res à se fortiter gestas, pœseos, pro capto seculi, sæpe etiam fabularum artificio & anigmatum exornatas, ad memoriam posteritatis felicius se transmittere possent sperarent. Quæ si integra cum antiquorum nostra gentis Vatum interpretatione ad nos pervenissent, historia & gloria Orbi Arctoi, mirum quantum accessisset: ut hoc invento, jam non sola Græcia celebris sit.* Dignus ergo in quem judicium Schurtzschii de Cluverio latum, tandem redundet: ita enim ipse vir Clariss: differt: de Reb: Sveo. Goth: p. m. 19. *Saltem merito suo hic & infra notamus Ph. Cluverium, virum sæpè intempestive audacem, apud quem aded non est momentum ejusmodi carminum (scil: Gothicorum) ut rejiciat quoque insolidum omne, quod proditum est de migrationibus Gothorum ex Scandinavia. Unde à Conringio castigatur &c.* Quia etiam in Atlantica ex solo patrio movenda ut opinor frigebit, si Ejus vindicem (clarissimum Tom: 2. cum in præfat: tum cap. 1. & 4. opima opinionum variarum spolia, Jovi Statori suspendentem respexerit; & aures erexerit ad hæc Consultiss: Lundii verba in Zamolxi, præcipue p. 16. *Nam Atlantios & Hyperboreos in Septentrione vel viciniam vel partem negare occidentis, nihil profecto aliud censetur, quam animi commoti & labore contendere, ut quis homo non se sed nomine sit, id est ut cum ratione insanat. Verum omisso argumentorum ejus quæ facile nullius ponderis dixeris, examine, id pro instituti mei ratione expendisse sufficiat, quod ipse invitis ipsarum fabularum conditoribus Poësis, invita totius vetustatis confessione, vulgares sensus fabularum, præter hystoriam, lusus ingenii esse &c. asserere non erubescat; Nam ut Poëæ Veteres non modo Regum, sed etiam ipsius naturæ historiam verbis suis perrexerint & confuderint, instar omnium nos docebit Maxim. Tyrus Sern: XXI. *καὶ δὲ πολλὰ τῶν θεῶν ἡ φιλοσοφία, τῶ μὲν χρόνῳ παλαιὰ τῇ δὲ ἀρεσίναι ἐμμελές, τῇ δὲ γνώμῃ μυστολογικὴ.* Quid enim est aliud poëti ē, quam Philoſoφῖαι tempo- re vetusta, consuetudine metrica, argumento fabulosa? Ergo non potuere non ex antiquis Sallustius de incredib: c. 4. &c. nec non Heracles*

*Cluverius
notatur.*

Pon.

Ponticus in allegoriis Homericis p. m. 416. aliique: & ex hodiernis Vossius de Idolola: Gent: & Nathal: Comes, Physicas fabularum interpretationes in multis admittere. De cetero non pernegaverim, quin illæ omnes, quotquot sunt vulgaræ interpretationes, circa corticem fabularum hæreant, præ illis, quas ad rerum usque medullas demisit Celeber: Rudbeckius Veritatis tam diu latentis detector. Interim, quicumque omnes fabulas earumque momenta ad historicas lances expendere gestit, vanus, ut opinor, abibit; multoque magis si ad unius Hebraicæ Gentis res gestas, pleraque omnia, quæ univ. versæ Poëtæ antiqui, memorabilia & mirabilia composuerunt, trahere & examinare contendit. Erant enim plerisque antiquioribus gentibus suæ fabulæ, de quibus ita Pharaonius in lib: de Nat: Deorum cap. 7. p. m. 171. *ἄλλαι μὲν δὲ τῶν Μάγισ: γερόνων ἄλλαι δὲ αἰθ' Ὀφρύλ (ut ex Mss: quodam recte depromit Th: Gale) καὶ ἡδη παρ' Ἀιγυπτίους τε καὶ Κελτοῖς καὶ Λιβύοις, καὶ τῶν ἄλλοις ἔειπται.* h. e. *Quarum alia à Magis, alia à Phrygiis, & mox ab Ægyptiis, nec non Celtis & Lybiis, & à Græcis compositæ sunt.* Ergo nullus præjudiciis vacuus est, qui non ab Huetii Grotiique mente, cum suo Olao Rudbeckio To: 2. c. 2 § 5. p. 20. abeat; & illo præeunte cap. 3. ejusd. Tom: Hyperboreis, Phrygiis, Thracibus & Lybiis, sua segmenta restituat. Præterea, ad hanc propositionem, qua is, quicumque prædictæ dissertationulæ auctor est, suæ opinioni fundamentum sternit, arque poëtis tam fabularum modum quam materiam obvolutam fabulis ab Ægyptiis didicisse ponit: ea longe validioribus eget fulcris. Alias quantuscunque unquam sit ab ipso apparatus, corruet. I. igitur ipsi videndum est, ut Ægyptios, omnes Hieroglyphicos & Symbolicos Sacra sua occultandi modos, ab Hebræis tandem percepisse, fortius probare, quam liberalius edicere, possit. Cui tamen sententiæ quantum pondus, una vel altera inter Judaicos Ægyptiacosque ritus, convenientia addit, tantum, ut auguror, detrahunt, non adhuc compositæ, de rituum istorum origine, utrum huic vel illi Genti adscribenda veniat, lites acerrimè agitatæ, ut videre est apud Marsham: in Cano: Chron: aliosquæ. Ut jam præteream, quas fabulas quasque sacras & Hieroglyphicas figuras, à Septentrione ad Ægyptios harum minime intelligentes, transisse, omnium clarissimè ubique demonstrat Atlantica. Certe si non sapientum nostrorum miræ relationes, ipsa cæli, maris, & terræ admiranda facies & natura, nova quædam & insolita huc peregrinantibus inspirasse videntur: Unde sunt illa

Syne-

Synesi enist. 147. *ἡ Θέλη διδῶν τοῖς Μαγιστοῖν αὐτῶν, ἀνδύονα καὶ ἀνέλεγκτα ψεύδεα.* h. e. *Thule, in qui cum illam navigarunt, impune ac citra reprehensionem mentiendi potestatem faciit.* II Frustra erit omnis ejus conatus, nisi etiam omnes Poëtæ, fabularum Architectos, non ad nostros, sed tantum in Ægyptum venisse, nec ex aliis fontibus quam ex Nilo, suas aquas hausisse, plenioribus asseruerit argumentis. Ut autem demus Orpheum, quod ipse contendit, ad Ægyptios discendi causa accessisse; imo & ipsum ex Mosis scriptis (ut habet Artabanus apud Eusebium) multum profecisse, quasi faciles largiamur. Nonne plura illum à suis popularibus Thracibus & Hyperboreis, quos bis adivit, accepisse dicendum sit? III. Quin etiam, antequam id quod intendit obtinebit, hæc necessitas probandi ipsum circumstat, ut ejusmodi ænigmatibus & intricatis sermonibus, nulli populi præter Ægyptios, delectati sint. Nullus itaque dubito, quin quisque cordatus vel ex hisce paucis allatis videat, quam prolixi pronique in fabulis faciendis, rebusque incredibilibus pangendis fuerint nostri Veteres. Quid igitur impedit quo minus, nostri auctoris Lupum vulturemque auribus alisque teneamus, & ex hisce volucris extricemus. Recte itaque Plinius Hist. Nat. l. 8. c. 22. censet hoc fabulosum. Id enim ut credamus, facit 1. Palæphatus, qui capite 8. i. a dicit, *ὅτι ἄλλοι π ζῶον, ὃ δὲ γὰρ ἀπὸ αὐτοῦ ἀνθρώπων καὶ φέρον, χερσὶν ὄν.* h. e. *Nullum animal est terrestre, quod rapere hominem possit & ferre.* 2. Quod etiam illi nostri scriptores de Lupiformibus hominibus referentes, simul tradant eos in silvis habuisse casas varia præda dices. Audiatur *Wistlarék* Etod in Etodabot cap 1. *I fyrnkone matte heyra þat sem optsamlega kunni gerazt, at marger men hamkriptant oc vurdu vargar oc bluggu i morkum oc i lkogum, oc þar atto hus oc rik hibili.* h. e. *Ubi id sæpius evenisse, quod plurimi viri in lupos conversi, in densis silvis habitarent, & domos locuplesque casas ibi tenerent, omnium ore tanquam possibile ferebatur.* Accedit etiam 3. quod nostra patris, ab expeditionibus suis in piraticam annuis, Væregia sive Luporum terra dicta fuerit, videatur Atlant To: 1. c. 20. & Clariss. Verel. ad Hervar: Sag. c. 1. p. 19. Verum ne pro Verigion restituatur ex Plinio Nergion faciunt vicorum integrorum & insularum appellationes ex hisce Væregis sive piratis factas, inter quas est in *Sturlógs Saga* c. 1. *Warget*, insula quædam nostræ Septentrionis, in qua prædator insignis *Rasn* sive *Corvus* domicilium habuit.

Nec magis nobis imponet vultur quam lupus ille falsus, præsertim si consideremus vulturem Virginis raptorem non distare à fabuloso Grypho, ut patet ex Ampliss. Rudb. To: 1. p. 409. Quapropter per alas hujus, quibus duos Puellæ ministros necavit, Hilderi milites; per tenebras vero alarum, timorem universis incussum interpretamur. Nam & ipse Rex eos viros aperit vocat, inirio p. 5. quos etiam auctor noster infra, Gautum & Hildum Gigantum Principes cap. 10. p. 55. appellat. Si ergo quis interroget, cur uni & non utrisque fratrum ob prædandi licentiam, Lupi nomen adhaerit? hoc propter variationis delectationisque gratiam à Poëtis factum arbitror, Nisi quis Gautum terrestri itinere Russiam intrasse, alterum ex navibus exscendentem (quarum forte insigne vel potius nomen fuit Vulturis sive Draconis) Puellam interceptisse voluerit.

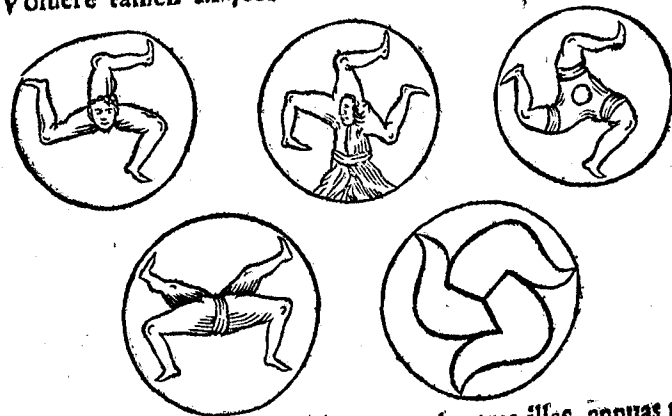
Volfur oc Vjfsindamen. pag. 3.) Rex Hertriggerus ex solenni Veterum nostrorum more, nec adhuc bene extirpato, quosdam occulta sapientia instructos, tanquam oracula certissima, consulēbat. Ne de hujus pessimi ritus antiquitate dubites, facit historia Rolvonis Krake cap. 1. Þa læter han sakia Volfur oc Vjfsindamen um landit h. e. Tunc per totam regionem mulieres virosque factorum canentes conquirit. & cap. 3. Volva ein var þar komin sem Heider hier, henna bad Frodi Kongr ad ueyta listar sinar og vita huad hun kynne ad seigia til Sweinanna: giorde han þa gilda veistu i moti henni, og setti hana ai Seidhials einn hævan, Konger spir þa huad hun sæge til tydinda, þui eg veit si han ad nu mun trarget firi þig bera, oc sie eg nu myckla gæfu ai þier, og suara mier sem skiotast. Seidkonan stæ þa i sunder kiðprunum, oc geyspar mroc, oc vard henni Lioder ad munni. h. e. Unam Sibillam nomine Hildi advocatam, implojavit Rex Frotho, ut artes suas in pueris amissis indicandis, probaret. Ergo maximo convivio facto, ipsam vaticiniorum tripodem occupare jussit: Et mox quam celerrime enunciatur voluit, quarum potissimum rerum index esset; siquidem ex vultu gestuque ejus plurima ipsi obvenire intelligeret. Magica igitur Mul. or. collapho sibi fortiter impaſſo, fauces deducit, atque per os ejusmodi verba transire permittit. Notabilia sunt quæ referuntur de Þorgerda Horgabrud in Olaf Tryggvass. Saga c. 15. nec non de aliis in Gangu Drossi Saga c. 2. Samsonar þa: Saga c. 7. Drivar. Odders Saga c. 3. & c. & c.

Höfðingiar hier sem upphelldu klædum. p. 4.) Quantumvis ex moribus Nostrarum Gentium, procul fuisse vestium nimiam pom.

pompam & luxuriam, deprehendamus; nihilominus ex hoc loco suspicamur, Asiatica bella commerciaque demum laxasse antiquæ continentis fræna, & in aulas principum Orienti viciniores, præsertim festis diebus, admisisse vestium prolixitatem; unde Tacitus hujus temporis Sarmaticis Parthicisque sceminis fluitantes vestes adscribit, de Germ. 17. 2.

Grasgard pag. 4.) Hortos olim ad palatia Regia sæpissime fuisse adornatos, ut æstivo tempore sub arborum spaciosis umbris convivio frequentarent, colligimus ex Nisfelunga Saga cap. de Giukungis p. m. 35. Ellis Saga c. 24. p. m. 61. Sturlaug þin Starfjames Saga cap. 22. 25. 26. Eiborel Strängleik in Hlodabok cap. 2. & Desyre Strengleik cap. 5. item Herwara Saga cap. 13. & c.

So lyder af veterin, so sumarid epter ad lidnu huosti p. 5.) Tria solummodo anni tempora, tribus diversis festis & sacrificiis, distingvenda agnoscebat antiquitas; ut patet ex Monumentis antiquis, imprimis Olaf Saga cap. 109. & Notis Cl. Verel. ad Herwara Saga p. 54. Hæc anni divisio varias Hieroglyphicas creavit imagines; Voluere tamen Majores in baculis suis five Calendariis Ru-

nificis & Atlanticis, tribus potissimum cruris, tres illas annuas rempestates exhibere: quemadmodum Experintiss. & Doctiss. Rudbeckius Atlan: Tom: 2. p. 164. & c. nos docet. Huic instituo interservire potest nummus Agrippæ, quem notis ad Virgil: Aene: 1. 8. v. 684. inseruit Emenesius, cujus adjunctam figuram primo loco depingi curavimus, & cum translata à nostris ad Romanos anni supputandi ratione pictoribus illorum communicaram suspicamur. Certe haud diffi-

disimilis est fig. 2. quam Leg: Prov: antiquo codice, cujus possessor olim fuit Joh: Bureus, exaratis, antiquus pictor adjecit, Capite Solem, tribus pedibus, sive anni terminis orbem circumferentem, designans. Incerdum etiam, capitis loco, oculus cruris adiciebatur, fig. 3. eundem Solis circulum exprimens, ex codi: nominato. Porro cum posteritas quatuor anni partes numeraret, totidem pedes ipsi attribuit; ut ex eadem Membr: LL. hausimus, & nostra fig. 4. exhibet. Recte ergo Mss. satis antiquum, apud Cl. Verel. Not. ad Hervæ: Sag: pag. 53. Ar skiprist i rwa missere, i missere ero malruau, i mali manadur Erier. h. e. Annus in duos semiannos dividitur, in semianno duo sunt intervalla, & in quolibet horum menses tres.

K. Radslus Skp: pag. 6.) Obiter observandum duco, hosce Conciliarios REGIOS dictos, sicut etiam in LL. nostris Provinc: Kongb. c. 4. med sin Råde Råde i Sverike. 2c.

I Hernadi p. 6.) Piraticis operibus & ausis se interfuisse, Regi fateri Asmundus non verebatur, cum exercitum illud nobile, decorum & soleane Arctno populo olim fuerit, quod etiam mediocriter in humanioribus studiis versatis, quam notissimum reor. Certè Septentrio Reges vix agnoverat, nisi quos ex stirpe Regum antiquorum descendentes, strenua tam navalia quam terrestria praelia fecerant illustres. Unde & factum est, ut nostri Scandinavi, præ reliquis terrarum populis, bellicis maxime assueti exercitiis, etiam in ultimas Orbis oras prædandi & bellandi causa effunderentur. Audiamus Morgis / Yslands och Grönlands beskrifvelse / quæ in hunc modum quosdam recenset Norvegiarum migrationes. pag. 12. Norge udbrædde sin mægt och vinger / 2c. Och drog ind udi Frankertige belagde och indtog Paris / Threclab / Tullum / Werdinum och drog iglennem Frankertige och som ind i Walland / och beschickede der dert hertige Konnge Ruge Neapolis och Sicilien, Apulien, &c. af huts Slegt Maximilianus Kæyser som i dag Regterrer / hafwer sin Hertomst / ja Norge udbrægte sine hender macht och welde / hen udi Mare Mediterraneum der Konung Stguorder / Konung Ostus broder / som man kalder Jordfalle: Stguord drog henn til det forterre land / are wunde der iglen fraa de Ugudellæ Saracener, och stige for den merkelige stad Sidon / 1101, med en stor hob Drloys stibffue / 1x. Stibff: 2c. h. e. Norvegia potentia sua alas explicans, in Franciam descendebat, Luteriis Parisiorum, Augusta Trevarum, Tullio, Viroduno obsessis & occupatis, & sic Gallia peragrata, in Italiam movebat, Regno Neapo.

Neapolitano condito, in Siciliam, Apuleiamque invast. Ex cujus posteris Maximilianus Caesar hodie regnans, procreatus intelligitur. Imo Septentrio suas manus validissimas supra Mare Mediterraneum extendebat. Vnde Sigurdus, Regi Ostii frater, Hierosolymitanus nuncupatus. Qui in Sacras terras profectus, illas infidelium Saracenorum jugo eximere & anno 1101, Sidonem sexaginta navium classe obsidere, aggressus est Recte ergo Adam: Bremens: de situ Daniæ, in hunc modum de Nordmannis loquitur. Itaque rei familiaris inopia coacti, totum mundum circueunt, & piraticis raptibus amplissimam terrarum facultatem reportant domum. Taceo Gorbicas historias, uno ore Scandianorum continuam piraticam, continuas migrationes, tam in propinquas, quam distitas regiones, fideliter enumerantes; contenti sumus illo Adami Brem: dicto lib: Populi Sveonum multi sunt, viribus & armis egregii, præterea tam in equis quam in Navibus juxta optimi bellatores. Unde etiam sua potentia ceteras Aquilonis gentes infringere videntur. Et de Sconia ibid: aurum ibi plurimum, quod raptu congeritur piratico. Quapropter non mirandum si propter hanc prædandi furorem, varia nomina isti quovis vere in bellum exeuntes populi fortirentur, inter quæ celebritate eminent Wistingar quasi Wisseungar Vithingorum, Næsefungar & Næsamån Nasamonum, Ståskånpar Suanbororum, Ståskånner Sirenum, Ståskullar Siculorum, Åstemån (Stepmån) Ascomanorum, & omnium præcipuum Åstrystare Lastigonum nomen. Quorum patrias sedes, multa luce beatas, Hom: Odyss: 10. v. 86. indicat.

Εὐρύς γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέρας κέλευται:

Prope enim noctisque & Dies sunt via.

Ad quæ verba Bochartus Philol: Sac: Canar lib. 1. cap. 33. Hæ versibus subobscuris significari plerique volunt, noctes ibi esse brevissimas, quia noctis ingruentis tenebras dies statim excipit, ita ut nunquam sit conturbia nox, & tanquam in luce perpetua quævis hora liceat armenta & greges ex stabulis educere; adeoque pastoribus ex agris redeuntibus bubulcos sic succedere, ut quisquis est pervigil utrique muneri par esse queat, atque ita duplicem laboris sui mercedem recipere. Inde Lastrigones collegit Crates habitare sub cauda Draconis, ubi æstiva noctes aut nulla sunt aut brevissima, atque ut in Arato habetur.

Μίσηται δὲ νύκτες τε καὶ ἡμέρας ἀδελφῶτες

Ortus & occasus solum miscentur in unum.

Quæ quidem conveniunt cum rationibus Astronomicis, sed Geographicis plane adversatur. Ulysses enim ex Æoliis insulis discedens, septima die appulit:

Ætlandia, Turcia &c. comprehenduntur. Sequens vero ævum, non hisce modo regionibus, sed cæteris omnibus Svionum potentia aliquando obnoxio, hoc nomen indidit, sicut habent *Wislawotta Sagur* sive *Historia Martyrum*. Þeir haufdu síed hans stíornu í Au-stervegnum. *videbant* (scil: Magi illi apud Evangelistam) *Ejus stellam in Oriente*. Cujus vocis originem vix aliunde commodius evocaveris, quam ex *Weg via*, & *Waga viam parare*, cum Veteres pyxidis nauticæ imperiti, litora legerent, & per fôssas Neptuni (*Estlâren*) maxime iter suum instituerent. *Austervæg* autem has Orientales terras, respectu Borealium, quæ *Norveg* / sive septentrionales nominabantur, dictos auguramur. Quapropter non video, cur potiori jure *Norrigia* quam *Norvegia* appellanda sit: cum illud à *Noro* primo hujus Regni conditore, ut habet *Oddus* in *vita Olai Trygvasonii* cap. 19. hoc à frequentissimis nostratum, circa illas terras, cum in septentrionem navigarent, itinere, nomen recepisse, rationi consentaneum sit: adeo ut cuq; illud Regnum, hoc vel illo modo appellare integrum sit.

CAP. II.

EYILL Einbenti p. 8.) fortem quendam virum, eodem cognomine *Wílfledin Einbenti* / celebrat *Samsonar Sagra* Saga cap. 22. Cognomina enim antiquis, tam Corporis externa forma, quam animi singulares dotes & vitæ actus, quibus ab aliis distingvi poterant, attribuebant. Verum propria nomina quæ infantibus imponebantur, plerumque ex præsentium Sibillarum vel aliorum sapientum de eorum indole conjecturis, desumpta apparent, unde pleraque singulare quid suo sensu exprimunt, *Wolsunga Saga* cap. 8. *Nato*, inquit *Helgone adveniunt Sibyllæ, quæ eum fore Regem celeberrimum, vaticinata sunt*. Quæ verba antiquo Svionum idiomate sic sonant. Oc er *Helgi* var fæddur, komu til *Norner* og veittu honum formæla, oc mæltu að han, skilðe verða allra *Konga* frægattur. Porro, infancias non eo, à *Diis Deabusque*, haud raro parvulos, primas sortitos fuisse appellationes, cum variis testimoniis ex *Hauksbók* & aliunde congestis. Nobiliss. *Reenhielm* ad cap. 8. historię *Thorstani*, idem asserat. Antea tamen eorundem *Numinum* tutelæ custodiæque traditos, existimamus. Causa vero, cur à *Diis* & *includitis* majoribus nominarentur, fuit ea, quam in hunc modum aperit *Wílfjalmer Stod* Saga cap. 57. *Astromonia* fædde

115
fædde sveinbarn bæði miket oc fagert, þat var lagt í skickulkauf *Wilhjalms*, og skilði han nafn gífa, han leyt a barnit oc mælti, ecki mun eg gleima þeim sem mîer hafer best vid verid, þvi skal han *Leo* heita, oc þat med gief eg han þat riki sem ec á i *Saxlandi* eprer moder myna &c. *Astromonia formosissimum genuit filium, qui in gremio patris depositus est, ut ab illo nomen fortiretur. Ipse infantem intuitus, haud, inquit, oblivioni tradendus, qui mihi semper fuit fidelissimus, itaque hujus pueri nomen Leo erit. Cui etiam Regnum illud Saxlandia, quod mihi post Matris mortem cecit, in perpetuam possessionem relinquo* *Wolsunga Saga* de nominibus imponendis sic agit cap. 8. *Sigmunder* var þa kominn fra orostu oc gieck med einum *H. mori* syne, oc hier med giefer han honum *Helga* nafn, oc þetta er nafnfesti, *Hringstad* oc *Solfjoll* oc *Sverd*, oc bad han vel fremjalt, oc verða i ætt *Volsunga*. h. e. *Tunc temporis Sigmundus militia reversus, aliam gestans, obviam filio suo factus est, & simul ei nomen Helgonis imposuit, addita tutelari pecunia, puta Ringstadi & Solfjoll, quin etiam, Gladum superaddit, vovitque ut bene proficeret, prospere ageret, & Volsungorum stemma saperet. Præterea antiqui moris fuit etiam apud Gentiles, infantes aquâ aspergere, nomenque imponere. Sic enim Herwara Saga / ex antiquo & vero Mss: de Hervora muliere ethnica, dicit Oc liet meyuna vatni ausla og nafn gífa; Puella aquam iniecit, nomenque dedit* Huc etiam facit *Drivar Oddes Saga* cap. 1. *Lophæna* fædde sveinbarn, og var sveininn vatnu ausinn, nafn gíefid og kalladur *Oddur*, *Lophæna* puerum genuit, qui aquâ infusâ nomen *Oddur* potitus est. Qui tamen diu post, cum in Aquitaniam descenderet & religionem susceperet Christianam, sacro baptismo feretur dilutus, in eadem historia c. 23. *Oddur* var *Skyrdur*, *Oddur* sacro fonte ablatus est. Eadem perhibet *Wolsunga Saga* cap. 12. Og var han vatni ausinn med *Sigurdar* nafne. Cum aqua ingesta nomen *Sigurdi* accepit. & *Halsþan Stwartes Saga* cap. 7. p. m. 11. *Ragnbilðer* drotning ol son, var sá vatni ausinn og nefndur *Haralldur*. h. e. *Ragnbilða* filium genuit, qui aquâ aspersus, *Haralldus* appellatus est. Natos vero aqua ut effunderent, fortè *Odini* verbis, *Runa*, *Capitull* stropha 21. erant induci:

Þat kan eg hid þrettenda
Ef þegnum ungum
Verpa skal eg vatne á,
Muna þer falla,

Þott er han
Í folk komi,
Hoygrat sa þalur
Fyrer þípryum.

h. e.
illud

Illud tredecimum scio, quod si tenerum puerum aqua aspergam, non ille in exercitu occumbet, quamvis in aciem veniat, non cadet vir ille ferro. Nec dedignabantur hoc aquæ elemento, tanquam prima omnium reliquorum causa, infantes suos lustrare & initiare, cui peculiarem vim ad firmandas animi corporisque vires, inesse opinabantur Germani.

Men hans voro allir i herklædum p. 10.) simile legas de militibus Grimeri in *Hrolf Gautrefssons Saga* cap. 26. Etenim ex iudicio Taciti, maiores nostri, nihil æque privatæ neque publicæ rei egerunt nisi armati. Quare cum pabulum & fruges ex agris colligerent, gladium ad latus, sive securim & clypeum ad vehiculum, suspendebant. *Stetla* cap. 45. Itaque rectè Lucianus de Scythis in dialogo de Gymnastiis *ὑμῖν δὲ συννησοῖ, ἐν ὅπλοις αἰεὶ βίβητες. Vobis ignoscendum est, perpetuo in armis viventibus.* &c.

Forssending, p. 11.) sic quævis dicebatur longinqua & periculosa ablegatio, quam olim inimicis, sub insigni laudis prætextu injungebant, ne vivi redirent. addit itaque Eyillus hæc verba. *Occil han beg þa feygán. Teque tum moriturum capit.* Etiam Ringo Ostro-Gothicæ Rex, Bosi gravissimo inimico illam provinciam injunxit, ne in patriam rediret ante comparatum ovum, aureis literis exornatum, cui officio illius vires vix sufficientes fore conjecit. cap. 6. *Herraude* oc *Bosa Saga*. Rex quoque Haralldus in *Sturlaug Saga* / qui magnas olim res gesserat, infamiae à *Sturlaugo* datae satis impatiens, ipsi id onus imposuit, cui ferendo, proprios olim humeros debiles agnovit. Illud tamen fortiter subeundum *Sturlaugus*, titulo Laboriosi invitatus est, cap. 14. Verum ipse, difficultate negotii comperta, redux, cornu nominatum in vultum *Haralldi* ita ingessit, ut cruor undique manaret. cap. 19. De *Ariannæ* simili legatione ad inferos legi potest auctor noster cap. 8. & 9. Sic *Herculem* ab *Eurytheo*, ad opera ingentia ablegatum, & *Ialonem* non aliam ob causam ad *Colchidem* missum tradunt historiæ Veteres.

Beriumt II. à landi p. 12.) Quandoquidem apud ferocissimos Aquilonis populos Monomachia, incunabula prima atque propriam olim sedem habuerit, vix me continere possum, quin paucis, certaminis hujus singularis momenta, ex nostris Scriptoribus mihi observata depromam & expendam. De quo, initio monendum, male Ol. Petri in Chroni: p. m. 24. cum Saxone, antiquitatem Ejus ad

ad *Frodonem Fridgode Daniæ Regem*, circa Christi tempora viventem referre, cum nostræ hitorix legesque, hujus ritus longè antiquissimi & familiarissimi meminerint. Quare ratione congruum est, ut hanc antiquatam jurgiorum tollendorum, & obscurarum litium sedendarum consuetudinem (*Holmgangslag*) *Frodoni* primo sive *Saturno*, alterum mundi millenarium æquanti, tribuamus. Hæc autem aded sequentibus temporibus per athletarum impudentiam & ferociam invaluit, ut divites quoscunq; in certamen hac lege provocarent, quod eorum divitiæ, uxores & filię, certaminis atque victoriæ præmium forent. Quod seu *Reipub: noxium* *Ericus Comes* per totam *Norvegiam* abrogavit, referente *Gresla* c. 17. p. m. 4. Secundum hanc ergo legem sive consuetudinem. I. Provocabatur inimicus ad certum locum eâ lege, si congressionem evitasset, infami nomine *Midding* / honor ejus deprimeretur, omnesque ipsi opes ablatae forent. Vide *Leges antiquas*, à *Nobiliss: Stiernhöf de Jure Svion: & Gotho: Vetus* p. 77. adductas, & annales Gothicos egregiè consentientes. II. Si ante constitutum tempus venissent, extructis cassis per noctem quiescebant, *Sturlaug Saga* cap. 7. 10. &c. ut armati prima luce surgerent, quæ *Wiglast certaminis lux* nominatur, in *Wist Saga* senar *Saga* c. 3. p. m. 3. III. Tegmen sub pedes eorum iternebatur. *Hrolf: Gaut: Saga* cap. 38. *Sturlaug Saga* c. 7. & 13. *Torsteins Saga* c. 21. IV. Unus eorum Legem certaminis recitabat. *Sturl: Saga* c. 7. & 10: Quibus recitatis, unus alterum nefastis & abominandis verbis potuit, existimans horrenda *Furiarum* invocatione, ingentem pavorem hosti incuti posse. *Torst: Saga* cap. 4. *Sturlau: Saga* cap. 7. & 10. &c. Et sic invicem ad *Vallhallam* decedere jussere, de *Hjalmero Hervara Saga* c. 5. ex vetusto Codice (quæ verba in editione *Verehana* detulerantur) sic refert: *Bra han nu sverde oc glerk fram i mote Angantyr, vifade þa huor odrum til Vallhallar, geingu sidan huor a moti odrum Hjalmar og Angantyr. Hjalmerus stríko gladio, Angatyro sese objicit, atque Vallhalla palatia adire invicem jussis, fortiter congregiuntur.* V. Gladium in hosti interdum inspiciebat alter, an eodem vinci posset: *Sturl: Saga* c. 10. Nam magica arte quidam effecerant, ne ipsi vel tota eorum progenies, alio quam uno tolli possent gladio. *Torst: Saga* c. 3. Illud gladium, nomine *Angurvadal*, jam pridem amissum, an apud *Sturlaugum* inveniret, quæsit *Kolo krappe*, in nominata *Sturlaugi* historia. VI. Qui provocatus erat, pri-

primum ictum dabat, ut ex legibus Monomachiae discimus in *Torsteins Saga* c. 4. VII. Si alteruter animum remitteret, arma hosti offerebat, seque victum concedebat. *Sturl. Saga* c. 7. VIII. Qui vero propriae virtutis & roboris conscientia subnixus erat, clypeum abiciebat. *Hrolf Göt. Saga* c. 31. &c. & quidem magnam auri molem deponebat, quod victor consequeretur. *Sturla. Saga* c. 10. Aliquando tamen minister accessit etiam ad fortissimos, ut à Domino vel amico, hostis ictus clypeo averteret. *Hrolf Göt. Sag.* c. 38. & *Ratle Hångs Saga* Mss. cap. 7. IX. Si conflictus eorum unius diei spatio finire non posset, ambo ad casam suam properantes comotationibus & secura quiete noctem peragebant. Et sicut apud plerosque Gentium ea iuvaluit opinio, ut sibi post mortem eandem promitterent beatitudinem, quam in hac vita in deliciis habuerunt; ita etiam Syones antiqui, hanc eandem felicem vivendi rationem, in altero seculo cum Odino sive Plutone in Vallhalla expectabant, referente Har in *Edda Mythol.* 33. & 35. X. Si pluribus locis instructi erant, etiam illi suis gladiis coivere. *Sturlaugs Saga* c. 12. XI. Victor praeium & gloriam reportavit, & quidem amputatum caput victi, non raro sale conditum, recens secum ad sociorum conventus tulit. *Greta* cap. 70. & 71. Alias ex hac *μονομαχίας* lege, tenebatur victor alterum sepelire & rite terra condere. *Orvar Odds Saga* cap. 20. XII. Verum si in certando ambo essent pares, nec vincere aut vinci possent, arctissimum societatis vinculum mutuo sancisse legimus. Id vero tenendum, omnes hosce ritus non semper fuisse observatos, & plures saepius ex occasione additos. De cetero, loca pugnae ad aulas virorum illustrium & Regum eligebantur, quae *Essevallar* appellabantur. Alias duos maxime celebres locos, hisce certaminibus assignat *Hervara Saga*: Prior ad Gatalum sive Gothelbam (*Göthaelf*) non procul ab ingenti illa aquarum praecipitantia nom ne *Trollhetta* / vide notas Clariss: Verelii ad cap. 1. p. 28 item *Sturlaugs Saga* c. 6. 9. & 11. Alter in Samo sive *Regia insula*, quam in Mari Balthico, prope Zelandiam inquirendam censent. Verum altiora, de situ huius Sami, quaedam cogitare & inquirere, svalet dicta *Hervoræ* historia, quae Arngrimi filios è Smalandia Gothica, illuc proficiscentes, Aldejoburgum (quod Russiæ oppidum erat ad litus Ladoga lacus, ubi hodie est urbs Ladoga) necessario praeteriisse refert. Unde Clariss: & longe Doctiss: Istius historiae editor, adeò de dicta insula dubitavit, ut ferè aliam eo nomine in mari Balthi-

Balthico Samiam crederet. p. 73. Verum, quæ demum in illo mari Samia? nisi quam Math: Prætorio. Orb: Goth: l: 1. c. 6. §. 5. Samiam, nescio qua fide, ad Russiam vocare placuit, & hodie Sambiam dictam. Neq; vero, si hæc esset Samia, Arngrimi filii illam petentes, Aldejoburgum praeterire necesse habebant. Quapropter huius loci designatio jubet, ut hos pugnatos per Ladogam lacum, vicinumque, translato per istum brevem navigio, in Chronium mare deductos, & sic transvectos Nordcap, ad aliam Samiam notissimam, non longè à Charybdi Norvagica sejunctam, circumferamus. Ad hoc statuendum me rationes invitant sequentes. I. Quia per Acheronta, sive horribilem illum aquarum gurgitem (*Malströmen*) ad beatas Numinum sedes transitum esse, adhuc vulgaris retinet superstitio, quæ etiam omnes in dicta Charybdi merfos, in alium novum transferri mundum, undique auro & pretiosissimis gemmis cinctum, persuasum habet. Et ne mortales ejusmodi atroces inviti subirent fortes, & mortis quasi pericula timerent, in proxima rupe altissima, miram avem, longe à vulgaribus specie distantem, bovem nimirum facie & aquilam pedibus exhibentem, Høgemineri nomine collocavit, quæ dulcissimo suo cantu demulceret ad Orcum plenis velis euntes, ut multis declarat *Cantilena*,

Høge. Minner han svinger med lufftger tunga /

Han läskar så mången Stöfaren Mann / &c.

Quis credat alium avem hic quam Solem indicari, qui apud veteres saepius avis & taurus dicebatur? Cujus sonus dulcedo vix nisi æstivas noctes, propter solis in illis locis praesentiam, lepidissimas & dulcissimas, advenasque sui admiratione tenentes, adumbrat. Certe Høgeminneri vox, ab Høg *excelsus* & Minner *Rex*, quasi *excelsus Cæli Regem* dices, descendit. Præerea Charybdi isti vicinus est sinus nomine Theridis (sive Thetisfiord) quo Solem se recipere apud veteres non dubitatum fuit, prout docte differit Ampliss: Rudbeck. Atlant: To: 2: p. 686. Quemadmodum ergo in his subterraneis Solis & Deorum cæterorum receptaculis, bonorum & strenue morientium animas recipi, ita malorum timidorumque in Islandia, ignium è cavernis Hekla erumpentium ardo, modo nivium & glaciei immanitate cruciari, fuit, non quidem antiquissima, tamen perantiqua Gothorum fides celebratissima, conseratur Brynolfi Svenonis relatio de Rebus Islandicis c. 18. & 19: Saxo Gram: præfat: ad histor: Danicam. Thom: Bartolin: Antiq:

Danic:

Dani: l. 2. c. 6. &c. Quo ergo propiores ad hæc loca mori poterant, hoc beatiores, & quidem animarum suarum migrationes breviores fore credidere. II. Præterea non mirandum est, si filii Arngrimi hoc prolixo gavisi fuerint itinere, cum pater eorum per has regiones ab ipso devictas, celebris satis & notus fuerit. De qua re agit Saxo lib: 5.

Ecki etla eg ad eg sie feiger. p. 13.) *hodie vix me moriturum conicio*, inquit Eyillus, sic Grettars Saga cap. 59. Verder þa vera ad fara sem feiger er. *Moriatur qui morti destinatus est.* Item Herrauds oc Vosa Saga c. 5. Han gixti ecki keipt þeim manni lif er deya skildi, oc feigur væri. *Ejus vita haud pecuniis redimi potest, quæ necessario fato æternitur subiecta.* Hinc tritum illud, dhen moste falla som seger ær. Hanc vulgarem defato mentem, sic perstringit Sancta Brigitta in Stållina Tröst / ex MS: membr: p. 19. Min fære min / thu skalt of esse thro oppa stæpnolog eller dðhno / som Hedningar góra / hvæite som sighta / hvad stæpnar hafver mannom skapat ont eller goth / thet stæ honom so åndelita dsværgaa / hvat thet heller ær sålts heet eller hstild. *Ante Optime, fatum & Parcarum leges dari ne credas; quæ fides Ethnorum est, sentientium, illud necessarium mortalibus eventurum, quod ista illi à prima determinavere infantia, sive salus sit sive infelicitas.* Vitæ enim omnium hominum, fato plane Stoico obnoxias, decrevit antiquitas nostra: & illos in præliis omnino morituros, quos Odinus per Virgines Valkyriur / ante conflictum sibi signaverat, vide Eddan Myh: 31. Hic natæ fabulæ de monstris inferni voracissimis, Harpyæ (Dårptgor) dictis, quæ homines sæpius devorasse leguntur apud Græcos & Romanos Scriptores. Illas autem eosdem cum dictis Odini virginibus esse, alias fortassis commodius monstrabitur.

Ey mun daga so buir p. 14.) Hoc non adeò ignavæ ejus & timori, quam amor in hostem summo, quo illum servarum voluit, imputandum est. Hanc ob causam Thoro Jarnskiold, in Hrolvonis Gauterici filii historia cap. 31. congressum Hrolvonis sæpius fugebat, nam acceptum vulnus fortiori animo passus est, quam hostis sui damnum, ut ipse ibidem fatetur.

Sverdinu sem han hafdi i vinster handi p. 14.) præter insignem gladium istum, quem brachio annexum habuit Eyillus, alium scilicet minorem sinistra gessisse hic legitur, quam in hostis imminentis viscera adigere potuit. Hi enses nostris Darter & Handsaxar / Latinis pugiones vel gladioli nuncupabantur,

Bitá

Bitá barkan p. 14.) Gigantez crudelitati & Lupinæ fævitæ recte annumerabatur, *dentibus guttur victi laxare, ejusque sanguinem haurire.* Solinus Polyhist: c. 22. p. 177. de Scythis dicit, *pocula eos de capitibus inimicorum moliri & interemptorum cruorem ex vulneribus bibere.* & Drvar Odds Saga cap. 29. Enn so lauk ad Vigner fiell, beit Ogmunder i sunder i honum barkan, þa syn þortest Oddur vesta sied hafa, sic Vignerius in terram pronus cecidit, *cujus jugulum Ogmundus dentibus dissecuit, quo facinore nullum se gravius magisque infandum vidisse fatebatur Oddus.* Item Blfs Vggassens Saga p. m. 17. Aetladi kall at bita á barkan, *Conatus est ejus guttur morsu aperire suo.* Item p. 24. & Þorsteins Saga cap. 23. nec non Þolsunga Saga cap. 8. Sigmunder bytur á barkan framan. *Sigmundus lupi more (in lupum enim fertur transmutatus) guttur Synfiæla præmordet.*

Han la kyr p. 15.) Simile fortitudinis exemplum nobis Sorlo suppeditat, in Sorla Sterfas Saga / adducta à Cl. Bartholino Antiquit. Danic. l. 1. c. 1. p. 7. Certe nostri majores, sæpius se voto obstrinxerunt, ut neque ferrum neque ignem fugerent. Quale exemplum de Volsungo Hunalandiæ Rege habemus in Þolsunga Saga cap. 5. recte ergo de septentrionalibus Lucanus lib. 1. v. 458.

... - Certe populi quos despicit Arctos,

Felices errore suo, quos ille timorurum

Maximus, haud urget leibi metus: inde ruendi

In ferrum mens prona viri, animæque capaces

Mortis: & ignavum est reditura parcere vitæ.

CAP. III.

Skilmala p. 17.) Regem Hertriggerum certis obsecrationibus se obligasse refert noster: quæ vota, primâ festi vespera, sive quinta die ferias præcedente peragebantur.

Allir vorn utleidir med giosum p. 17.) Hæc munera finito festo honorationibus offerebantur, quæ nobis Þyðhrs gáfsvor dicuntur, sive strena, quibus novo anno cum amicis fœdera reddidere firmiora. In novum annum ista munerum mittendorum ratio revocabatur in Christianismo, ut habet de Olao Crasso sive Sancto, Norvegicæ Rege, historia Ejus cap. 165. Han heimti saman dyrgripi til þess, ut giesfa vingiafer it atta quellð Jola. *Præciosas colligit res, quas vesperæ*

*Sera, octavum solii diem præcedente, amici offerret. Hisce autem mun-
neribus, amicis, Bisniglafer dictis, equos, accipitres, castra, vela,
gladios, clypeos, loricas, butyrum, apros, vel alia ejusmodi, ipsis
longè auro argentoque chariora, præstiteret.*

Seru þeir. Ikip. sic à sio p. 17.) & paulo post, sigldu þeir nu i haf
þegar þeim byr gaf, ibid.) Sive. hpsce amicos ex Curlandia pro-
fectos, litora Finnicæ, sive Borhnicæ, donec in Gigantum proprias
terras pervenerint, legisse asseras; sive etiam per fretum nostrum Gadi-
tanum exeuntes, Norvagiam ferè circumnavigasse, velis: sive alio com-
modo, itinere illuc navigasse, demonstrare valeas, mihi, perinde est.

Jotunheim p. 18.) Jotunheimæ antiquissimæ terminos designat
optimè Vetus Mss. Hervoræ historiæ c. 1. Jotunheimar voru kalla-
der nordan um Gandwijk, en Ymesland fyrir sunnan, imillum Halo-
galand. Jotunum (i. Gigantum) patria appellabatur olim, quam Mare, album
ad septentrionem aspexit, Ymeslandia ab austro clausit, Halogalandia medi-
am recepit. Verum Codex, quem sequutus est Cl. Verelius, habet;
En fyrir sunnan Lunsland. Ex austro Lunslandiam. Quæ lectio nihi-
lominus tollerari possit, cum quædam insulæ & regiones Norvegiæ
eodem nomine celebres sint; ut non necessaria videatur Lunslandiæ
in Hunalandiam, restitutio. Ymesland vero, hodie nostris Yme &
Yme-Lappmark nominatur. Torstani vero historia latior s. Giganteo
imperio limites definit, omnem terræ tractum super Jelvogar sive
Elvogar Dalekariæ lacum Jotunheimam appellando cap. 1. Verum
per crebra illa matrimonii fœdera inter gigantes & minores Scandiz
incolas inita, totum illud terrarum, insularum, spacium, inter
Dalekariæ fluvium & Oceani promontorium, uli nom. Nordcap,
si non Gigantibus, tamen eorum, affinibus & cognatis, illis magni-
tudine & robore, vix inferioribus obsidebantur. Unde & Gestricii
qui horum ultimi erant, ab immensa corporis, mole describuntur in
Ganguhrolfs Saga cap. 2. Eyreker, er Konger, nefider, han var
Siokonger oc attader af Gestrecalande, þa ligger under Svja Kong,
þar eru men sterker, oc þusslæger, harder oc iller, videreignar og
fielkunuger. h. e. Ericus Rex: fuit piraticæ deditus & è Gestricia, qua
svionum pariet imperio, oriundus. Hæc regio alit viros, immani & gi-
ganteo robore feroces, adeoque bellandi, savitia scientiaque variâ, instru-
ctissimos. Taceo ceteras gentes iisdem Getis annumeratas, in anna-
libus eorum antiquis. Id autem tenendum, Jotunheimæ Regis poi-
estatem, tam amplam, haud fuisse, ut per omnes hæc regiones
semper

semper se extenderet: Alium enim Gestriciæ & Helsingiæ, alium
Biarmiæ, alium Finmarkiæ fuisse Regem, ex historiis antea lauda-
tis satis superque patescit. Itaque vix Regnum istius Reguli majus
fuit, quam inter Fionmarkiam & Biarmiam.

Sunt qui Gigantes nostros fulmine Divino è Cananea eje-
ctos, Scythicam plagam & Riphæa juga occupasse sentiunt; & testi-
moniis scriptorum non carent, Procopii videlicet in Bazi inventi,
Messenii, Aragrmi Jonæ, Sheringhami & aliorum. Verum sum-
mam inter utrumque populum convenientiam eos ad hoc sentien-
dum allexisse conicimus. Quoniam I. Gigantes vix luculentius in
ullis terrarum orbis partibus quam ultima nostra Septentrione &
Cananæa, antiquissimis temporibus inventi fuerint: Hos Scriptura
Sacra, illos Edda, Apollodorus, & quotquot sunt historiæ Gothi-
cæ, eadem statura & iisdem circumstantiis describunt. II. Terra
Gigantum in Scandinavia Gettahem & Gittaheim, communi nomine
appellabatur; Quo modo & iisdem ferme syllabis, Phœnicæ pars
גִּיטַיִם (Gittaim) salutatur, Nehem: 1. v. 31. & 33. Josu: 11.
v. 22. &c. III. ipsa Gens Getica nobis Getar, Gittar & Gitte,
dicta fuit, prorsus ut Gigantes Philistæי גִּיטִי (Gitti) nominan-
tur Josuæ 13. v. 3. 1. Samuel: 5. v. 8. &c. IV. Nec minus
regiones, quæ in Script. Sacra, Josu: 11. v. 2. & alibi Giganti-
bus in Cananæa assignatæ apparent, etiam vel in nostra inveniun-
tur Sveonia, vel Gothicæ originis prorsus videntur. Ut omit-
tam singulas Regum & Gigantum appellationes, quæ si iuste
ad radices suas admittantur, omnino plus Gothicæ quam Hebrææ
lingvæ sapere judicemus. Itaque cum certum sit, ex antiquissimis
nostris & Græcorum annalibus, Geas sive Gigantes Scandicos, lon-
gè ante expulsa Paletina monstra, Septentrionis nostræ incolas fuis-
se, probabile magis est & evidentius, Hos potius illis, quam illos
nostris originem dedisse. Neque id minus ceterorum fides erit sal-
va, si Gigantes eadem strage accepta, in patriam suam reverbos
dicere velis: ut de Cadmo affirmat Ampl. Rudbeck, in Atlant:
Nec Cananæo solo magis quam Indiæ & Islandiæ, imo Americæ
terræ, haud pridem Gigantes nostros, terrores ingentes inieci-
isse, discimus ex Cl. Verelii notis ad cap. 1. Hervoræ, & Nobil: Reen-
hielm: ad Torstani historiam p. 11. &c. Hos Thraciæ quoque &
ceteris circa Pontum terris colonos dedisse Jornand: ex Dexippo &
aliis.

aliis, cum Atlantica. item Sheringham de Orig: Gent: Anglicæ c. 7. & annot: tradit. Imo in Lydia Getulos, nostrorum Getarum familiam, invenimus, ut Isidor: Ori: l. 9. c. 2. p. m. 104. & alii indicant. Ad Hellepontum. nihilominus Gergitharum apud Herodotum habemus nomen; quorum unus videtur Jon Gargetti, apud Pausani: l. 6. Quidquid sit, Edda Gigantem. Nori parentem illorum constituit, quem Nobiliss: Atlantes conditor eundem cum Saturno rectè facit. Qui etiam Bure, Græcis. Οὐρανός dictus est, & pater Gigantum appellatur apud Apollodori p. 4. & c. & Eddam Mythol. f. & c. Ferocia horum & Atrocitas est omnium ore celebratissima; Quapropter apud Poëtas. Monstrorum multorum & miraculorum, elegantissimorum conditores, centum pedibus incedere, totidemque manibus gladios circumagere dicebantur. Sic de illis Hesiod: in Theogonia, v. 150.

Τῶν ἑκατὸν μὲν χεῖρες αἰπὸν ὤμων ἀΐσαντο :

Ἀπλάσι: κεφαλαῖ δ' ἑκάστω πεντήκοντα.

Ἐξ ὤμων ἐπέφυγον ὅππῃ σβαροῖσι μέδουσιν. h. e.

Quorum centum quidem manus ab humeris prominebant :

Informes: capita verò unicuique quinquaginta

Ex humeris procreaverant super robustos artus.

Conferatur: Hervara Saga c. 1. de Starkatero octo manibus insigni, nec non vetus cantilena de Villgrimo,

Döð ded war Villgrim en Rämpel

Var född med femton fötter och femton hender wld sidan ;

Döð ingen Rämpel i werlden ill !

Som honom torde wäcka eller blida: ic:

h. e. Villgrimus, heros, quindecim pedibus totidemque manibus procreatus à nullo lacessi aut provocari potuit. Maximè Horum Gigantum ferocia se explicuit in illis, quod & ipsos homines auferrent atque devorarent. Grettla cap. 61. Chronica Norvag: cap. 141. & Rattle Hångz Sag: quæ sic cap. 2. loquitur: En i botnenum à huorrogrop fann han mauskropp. saltadan nidur. In fundo cufuscunque fovea Gigantis istius, invenit Katillus hominum corpora sale condita. Conferantur sequentia ejusdem capituli. Hinc Androphagorum ab exteris nomen invenere, in Græcorum historiis crudeles & immanes vocitati. Porro non diffitemur, naturam in eorum magnitudinem extollendam valde prodigam fuisse, raro tamen ultra 12. & 16. cubitos eam extendisse putamus. Arngrimus à

Cl: Ver

Cl: Verelio ad Herv: histor. pag. 12. adductus, fideliter narrat Gigantem 15. cubitorum in Norvegia fuisse inventum. Nec eo minor Skialgerus, quem Blst: Vggasonar Saga cap. 2. sic describit. Mader verdist han sextan alna hæf en xi ad dygerd, h. e. Vir sedecim ulnas longitudine, undecim verò crassitie aquans. Ossa præterea, quæ in nostra patria, opere Ampliff: Rudbeckii, è terra egesta sunt, ut non ita antiqua, ita minorem mensuram admittunt; ut nominatus doctissimus scriptor Atlanti: To: r. p. 639. indicat.

Montes vero, hosce gigantes securos reddidere, quemadmodum adhuc in patria nostra, munimenta magnis lapidum aggeribus, & sæpè integro taxo exstructa, demonstrant, Borgar / Jätteborgar / Jetteberg etc. hodierno vulgo nominata: Hinc illa nata fabula, quod Gigantibus montes etiam durissimi sese aperuerint, ut habet Vilhjalmer Steds Saga cap. 6. Han hio þa sverdiar i hondum til Jotunfins, en han steiptist i jordena so þa under jliar honum, en sverdið sock i biarged þar sem trollit hafde stadið. Vilhjalms abbas manibus gladium Giganti inflixit; ast ille in terram se pronus dedit, ut non nisi planta apparerent pedis; gladius vero montem dissecaret, ex quo Gigas se precipitaverat. Etenim Gigantes qui montes planos & humiles inhabitabant, cum audaciorum insidiis & ferociæ expositi essent, plerumque habitaculi sui introitum plano & commodo lapide muniebant, non timiditatis alicujus causa, sed ne illis absentibus, bona quæ ibi collecta habuere, arriperentur: Unde non raro etiam ferreis portis, ejusmodi montium introitus fuere reservati, ut in quibusdam nostræ patriæ rupibus observavimus. Qui vero altas & penè invias tenuere rupes, ut aditus earum à nullo alio rimari nisi solertiâ maximâ posset, raro aliis claustris fuere abditi. Orvar Döðs S. c. 8. Similiter credimus claustra illa & latebras comparatas, quæ fluminum labentibus aquis fuerunt absconditæ; de quibus agit Rattle Hångz Saga c. 2. Chronica Snorronis Sturlæsonii. Grettla c. 61. Samsonar Sagar Saga cap. 7. & c. Quæ etiam opes maximas ibi latentes significant. vide etiam Saxon: Gram: lib. 6.

Ex hisce præmissis videre possimus, ubi horum Gigantum Regnum floruerit, & quomodo Gigas in nostra historia Egillo ovium suarum custodiam præcipiens, & alii in montes Norvegiæ Sueciæque ad austrum determinantes, coloniâ quadam Septentrione transfusi fuerint. Nec adeo erit miraculo in posterum, Gigantis manus amplitudo, quâ indice polliceque extenso, capras maximas amplexus fu-

erit; neque ulterius pro mendacio sed argumento Giganteæ ampli-
tudinis monstruosa certissimo reputandum, si infra partem humeri à
Gigante amputati, tantam fuisse, ut vix à viro hujus temporis, alle-
vari commode posset, p. 46. legamus.

Svo manudum Ikpti p. 17.) Tenebræ his locis agnoscuntur Cim-
meriæ. Ita totius ultimæ Septentrionis incolæ brumali tempore,
non aliis, quam levibus illis & variabilibus lunæ radiis, sua agrestia
officia venando & piscando peregere. Illa vero deficiente, omnes
infernæ iustarum umbrarum errantes, cerneret: hinc Plinius de
hac Scythiæ regione lib. 4. c. 12. *Part mundi damnata à natura rerum,
& densa mersa caligine* & Solinus cap. 25. de Thule, in qua æstivo
solstitio, nox pene nulla: Brumali solstitio perinde nullus dies, ut ortus
iunctus sit occasui. Ultra Thulen accepimus pigrum esse & concretum mare.
Confer Hom: Odyss. β. v. 14.

Geitfie os hafra p. 17.) Maximam Ovium & Caprarum copiam
alit Jorhunnem, qua Oceano imminet, alit qua magis ab illo re-
cedit, illas plane nescit. Quare nemo censeat auctorem nostrum
hic falli, cum etiam hoc pecus brumali tempore in silvis fuisse du-
stantium significet. Nostra enim Scandinavia, licet Zonæ frigida
sit subjecta, etiam capras hyeme demittit, etiam si pruina Hirdisha-
tur pastoris Odium, appelletur in Mærunastaser brydellur ad vo-
cem Br. Quare veritati congrua sunt, quæ de eadem Cyclopyum
sive Gigantum terra Hom: Odyss. ι. v. 119. refert.

..... iv ὅ αἶψα ἀπεγέγραται γυγδαίον

ἀγρία, - - - - -

..... in eadem capra infinita sunt

Sylvestres - - - - -

adde vers: 126. &c. Neque alimenta Gregi h. c. anni tempe-
state defuere, satis enim benigna cortices & rami piceus atque juvi-
peri, nec non arborum & montium muscus illis dedere. Recte er-
go annales Grælandici, à Cl: Verelio ad Herwara Sagan pag. 28.
citati, de Halluro Geit, pedibus iter per mare Glaciale à Scandia
in G. dalandiam conficiente. Han leiddi med ter geit ena, oc fe-
döt vid mioik hennar. Hitti han opcast pa dái oc miofund jokla
amillum, ad geit hans mætti fædalt, an var hvort vid gras edur skog.
Duxerat autem secum capram, cuius lacte vitam tolleret. Capra vero
pabulum præbuere valles & convalles montibus interjecti, visistiquæ gra-
mine & virgultis, Equidem, non pecora duntaxat minora, sed &
armen-

amenta atque boves mediâ hieme in Islandia, eodem modo su-
stantas; copiose docet Grettla cap. 30.

Meir p. 20.) Sive Plus; cujus vox, non cum sensu verborum
proximorum connecti potest; restituendum igitur existimo meis,
quæ fiscellam uorat apud Grettla cap. 59. & alibi. Fiscellas enim
semper secum pastores ferunt, quibus non tantum escam sibi servant,
sed & condimenta quædam (quæ illis Elefor dicuntur) capris of-
ferenda. Et certe si illis deliciis destituerentur pastores, nulla ra-
tione capras cogere & congregare poterant.

CAP. IV.

Halogaland p. 25.) Asmundi patrem Ottarum inter minores relin-
tum Reges tunc asserimus, cum ante Haraldi Pulchricomi tem-
pora, nullus fuerit Norvegiæ Monarcha. Totam enim Scandiam,
cum omnibus proximis regionibus, inter Hercyniam Siam & que-
dem Paludem usque Meoticam, Svionum sive Upsalæ Regis pote-
stati subditam fuisse, antea indicavimus. De Norvegia Veris Chro-
nicon p. m. 4. sic loquitur: Nore sendhe han (Urbar) til Morahls-
ther warth han. Konung epter sin Faders död: thet war för alt i små
Landskap of hwart Landskap. heth sitt namn / of. Skattade the alla
Upsala Konung. h. e. Norum filium emisit (Urbarus Sveciæ Rex)
in Norvegiam, ubi post decessum Patris, Regium adeptus est nomen. An-
tea vero in exiguis divisa fuit provincias, quæ omnes, cujuscunque fue-
rint nominis, tributa Upsalæ Monarcha pendebant. Quare Rex Olaus
Skautkonung, ante 6. circiter secula, Norvegiam sui juris iterum
facere decrevit, firmiter asserens illam Svionum Coronæ omnino
deberi, vid: Chron: Norvagi. Nec obstat quod Torgny, unus opti-
matum Sveciæ, ibidem referat, Norvegiæ Regnum, nunquam
armis à Svionum Regibus fuisse questum; cum è re non esset illud
invadere Regnum, quod ante illas tempestates Svecos agnoverat Do-
minos. Est autem Halogalandia Septentrionalis Norvegiæ tractus,
hodie in tabulis Geographicis nomine Hæletaland sive Helgeland
satis notus; ab Haloge quodam ejus provinciæ Rege sic dictus, si-
fides Thorstani historiæ cap. 1. Videantur etiam notæ Nobil: Reen-
hielmi. Regiones Norvagiæ, quæ ordine recensentur, habet Cand:
Lector in Olai Tryg. as: historia cap. 19. & in addendis ad Olai
Grassi historiam metricam pag. m. 132.

Scandia.

Norvegia.

Jotland i Danmark, p. 25.) Hic scriptor ex consuetudine sui temporis, utpote aliquantum recentioris, non Vitalandiam, sed Jotlandiam in Dania, appellat; quasi hæc à Suionum Jotlandia, (prout appellatur Jotunhemia sive Gigantum terra in antiquo Frasm. Mss; Olai Trygvassonii historię, & in libro, quem possidet Ampliff: Rudbeckius, p. 318, invenitur) distinguenda esset. Nimirum Dani multis modis jugum Regis Upsalensis sibi excutientes, non amplius Vitæ, ut antiquitus ex pirarum custodia siue servitio; neque Gothi, quorum nomen hodie multum illis placet, ne quidquam juris Gothi nostri quasi parentes, in eos sibi arrogarent; sed Joti, cum nostrorum Gigantum colonia sequenti tempore illas terras invaderet, nominari voluere. Unde Menius in Syntag: de Orig. Livon: p. m. 19. ex Suftrido Petri, paulo audacius probat, *Futhos cum Gothis non confundendos; quod itidem Gothi in Futhiam nunquam venerint; quod tandem Cimbri ex hac sua chersoneso nunquam deflexerint, seu colonias deduxerint.* Verum quam injuste contra Veterum auctoritatem, Dani Gothorum titulum sibi formarent, patet ex Stiernh: Anticlave. Verelio, in notis ad Olai Tryggvass: hist: cap 19. adducto, aliis. Longe æquius Jotorum sibi attribuisse nomen utpote quibus non nunc regionem Halogalandiæ confinem, sed ipsam Danemarkiam, distinctionis melioris ergo, assignat noster.

I raudum skarlalkirli p. 26.) Reges olim & nobiles viros, vestes cocco tinctæ, ad pedes usque demissæ, exornabant. De Herraudo Ringonis Ostrogothiæ Regis filio, historia Ejus cap. 12. & de aliis Desire strengleif in Etodabof cap. 2 & 7. Ronungasager: na cap. 34. & Brettsla cap. 26. &c.

Skiold p. 26.) Quo studio antiqui nostri in arma eaque fortia comparanda incubuerint, sine exemplo notissimum judicamus. Post gladium vero omnium præstantissimus erat clypeus, ad maxime urgentia & penetrabilia tela arcenda comparatus. Quapropter sæpe ex solido portabatur ferro, ut Thoronis in Gautret: Saga c. 43. sæpe ferreis laminibus obducebatur, ut Sækolæ in Brettsla cap. 38. Quibus sustinendis vix erat imbecillior miles. Hic autem Clypeus dum volæ præcipue annecteretur, Leta vid lofa lik sit gyna *ex porrigere cavitatem suam supra volam virorum*, dicebatur: ut in Herwara Saga cap. 15. Enig: 24. Similiter ex disciplina Cleomeni Lacedæmonii. Amplitudine autem tanta plerumque expandebantur, ut totum corpus commodè tegerent. Conferantur Chronica Nor-

vag:

vag: cap. 215. Brettsla c. 19. Ellis Saga c. 19. &c. & Lipsius de Militia &c. Quam varias & horribiles imagines formasque prætenderit hoc armorum genus, constare potest ex Plutarcho in Mario, de Cimbrorum militibus galeas gerentibus, *quæ representaverunt beluarum ferarum ritus & inusitatas figuras.* vide Cluverii Germani: Antiq. l. 1. c. 44. nec non scripta Gothica antiqua. Hæ figuræ non semper aded ad terrorem per hostes explicandum fuisse adornatæ, quin aliquando occultioris & subtilioris causæ indicia continerent, siquidem in hisce magica opera & ludibria, quibus futura & præsentia cognoscere hostesq; debellare possent, supersticio nostrarum crassissima expressisse videtur. I. Quod nimirum ad clypeum tantum ad Laponum quondam tympanas, Numinis sui expectarent responsa, egregie adstipulatur Ganguhvolf: Saga de scuto Hregvideri Gardariciæ Regis, quod si concussum personaret, victoriam Regi, sin minus stragem fugamque portendebat. Historiæ verba hæc sunt cap. 1. *Skioldur hans var bædi breyður oc Þicker, so ey bite inar à, bultsaung su er þar fylgdi með var bædi stin oc leig, oc gaf liod af sier sem klucka ef henne var drepid à skiolde, en ef oliger var viis gaf hon ecki hlíod af sier.* h. e. *Clypeus ejus latitudine sua & crassitie erat insignis, aded ut nullius ictus ipsum perfodere valeret; lancea autem quæ adjungebatur, ampla & lenta cornus fuit, & percussio clypeo sonum elicit instar campanæ sonorum; ac si minus prospere prælium succederet prorsus obmutuit clypeus.* II. Alias scimus magicas quasdam herbas & unguenta in interiori clypei parte, fuisse reſervatas, adeoque sæpe in scuto arca brevis erat, quem admodum in Pinotheca antiquaria Ampliffimi Rudbeckii vidi. III. Præterea certum est margines clypei [quæ Rond (Rand) in Christian Sostfro: dræpa / & Spord in Brettsla cap. 38. nuncupatur] Magicas Runas siue Characteres, quæ ideo Hjalmsruner appellantur in Etundabellur Malrunastafur ambiisse. IV. Imo è medio clypeo cornu, ut in Bretters Saga c. 38. vel adamas ut in Vilhlalmer Stod: Saga c. 5. umbonis loco eminebat. & quam diu ille immotus atque salvus, possessorem certa mansit victoria. Torfæus Saga c. 16.

Aron p. 27.) Ut quæso ad Tataros demum venit nomen, aded in Judæa celebratum? Num dicendum cum reliquiis Israelitarum longè lateque dispersis & dissipatis in has terras infusum? Verum Tataros in tam vilis contemptæque plebeculæ, si eo tempore

R

pore

Joti.

Fostbrædarlag p. 28) Hunc locum idèd memorabilem duxi, quod optime feliciterque Scytharum in amicitia inveniunda ritum expresserit, de quo non minus commode ex Latinis Pompon: Mela: l. 2. c. 1. p. 60. *ne fœdera quidem incruenta sunt, sauciant se qui paciscuntur, exemptumque sanguinem ubi permiscuere, degustant: id putant mansura fidei pignus arctissimum.* confer: Solinum p. 277. cui loco respondere potest Forstetius Saga c. 21.

Skala p. 29) Diu in illa sui opinione, ut Skola sive schola legerem, quasi auctor Asmundum per Ottarem comitem literas & artes edidicerit varias, doctrinaque omnimoda solidum pectus imbu-erit. Neque latet Monachos antiquæ historiæ descriprores antiquis vocabulis nova & facilliora, nec non latina quædam usitiora substitu-isse, unde etiam Academiæ Hassolasale & Menstfolar appellant in Christian Fostfrones drápa. stroph. 20. & 27. Verum ubi pleniori animo singula rimarer, facile me vicinitate inter a & o illudum, & loco skola, skala ponendum ratus sum. Quæ vox domum & ædes quaslibet, præsertim in excelsis montibus vel calibus, venationis aut latrocinii ergò erectas significat. Han bigdi skala *casam excitavit.* de latrone Bodvaro Hroff Krates Saga c. 17: lin ult: han geck inn i Skalan, *tugurium intrauit.* Grettila c. 53. En er morandkolla miste dilksins, for hon up à skalan Grettils hueria: nort oc jar-madi suo han matri ei sofa. *Cum rustica mulier lactantem perdidisset agnum, quavis nocte latibulum Grettili sui quareli ascendit, quibus quietem ejus turbavit.* Ibid. c. 58. 59. &c. Haldan Swartes Saga c. 5. &c. Samf: Sag: Saga c. 5. &c. Gangubroffz Saga cap. 6. Grettila c. 63. 65. &c. hinc Gigantes & Monticolæ Stalabuar au-diunt in antiquis libris Gótrils Saga c. 29. Unde etiam nostrum Stalhale profluxisse autumo. Imo Templum in quo sacra sua faci-ebant Biarmenses Skala dicitur in Drivar. Oddes Saga c. 6. Porro originem hujus vocis non à σκῶλη otium petas velim, sed à Stiala & Stiula / tegere, munire, & ab ingruentibus tempestatibus quem incolu-men præstare.

Hræreker oc Siggeir p. 30.) Duos fratres jisdem nominibus ce-lebrat Herraudz oc Bosa Saga c. 19. qui apud Godmundum Ely-siorum Camporum Regem commorabantur, & à Bosa & Herraudo occisi sunt.

Leik-Sueina p. 25.) Sæpius Anonymus in hac historia tradit Begum filios & nobiles juvenes varios variarum artium magistros susten-

sistentasse, cum quibus luderent & se exercerent, ut sic instituti ad quoscunque fortunæ iæus subeundos vires firmiores & animi promptiores suppetterent. Erant autem alii ludi Scalldorum, sive eruditorum ænigmatibus puta & hymnis invicem certantium: Qui-bus sæpius principes adolescentes interfuere, ut Majorum res ge-stas, quibus accenderentur, & instruendæ vitæ nec non Reipub: gerendæ momenta habere possent. Alia erant bellorū præludia, quibus adolescentes ab infātia ad An: duodecimum instabantur, Grett. c. 61. & Noster p. 25. 39. &c. Quæ Latinis Opera, Græcis ἔργα, Nostriis Jdrotter / h. e. *Principum exercitia*, ab Jde & Drotta / dice-bantur: numeroque erant duodecim monstrante Ampli: Ol: Rud-beck: Atla: T. 1. c. 22. p. 556. Cui Volsunga Saga / totidem exer-citia tradita pulchre his verbis adstipulatur c. 12. Han kiende ho-num ið rotter talf, *og runer oc tungur margar ad mæla.* &c: *Ipsum scientem fecit duodecim solemnium exercitiorum, addita Runarum & varia-rum lingvarum notitia.* Præterea cantilena illa, egregia est & notabilis, quæ duodecim Heroes, Ingebiorgæ Virginis fratres in Doctrinis montibus celebrat, atque sub singulis duodecim illa exercitia com-mode depingit: sed in eam hic commentari non est commodus lo-cus. Certo autem tempore juvenes in Circis (quæ Iestvallar nomi-nantur in Sturlaugz Saga c. 5. 6. 11. &c. Hroff Krat: Saga c. 12. Samson: Sag: S: c. 15. &c.) ad experiendas vires conve-misse ex historiis certum est: qui conventus Thing in Grettila c. 64. nuncupantur: Neque hic puerilibus lusum fuit ingeniis sed plane fortibus & militaribus, Hroff Krat: S: c. 21. Etiam cum expeditio aliqua Gentis septentrionalis fieret, milites in hisce ludis exerce-bantur: Ita Veringi (Waringar) Constantinopolim (Mistlagard) petentes Wopnathing sive Helsingar celebrabant. Grettila c. 73.

Berferker p. 30.) De hoc militum furore adiri potest Verelius ad Hervoræ histor: p. 36. & 50. Quid autem illâ voce Berserfi-gangur intellexerint veteres, præclare exprimit Inglinga Saga c. 6. in hunc modum. Hans men foro byniolauser oc voro galner sua sem hundar ebur vargar, bito i skioldo sina, voro sterkir sem birnir ebur gripungar, þeir drapo mannsfolk, en huorki elldur nie jarn orti à þa, þad er kalladur Berserksgangur. *Odini milites lorica expertes, crudelium instar canum ferarumque, in bellum ruebant: urfos & uros ferocitate superabant, clypeos morsu quassantes, obvios quos-que necabant; etenim neque igne neque ferro ladi poterant, unde & hac rabies nomine Berserfsgangur inclarescere capit.* CAP.

CAP. V.

Blockumannaland p. 31.) Aliud Mss. cum hoc collatum habet Blokinmannaland: prior lectio sibi constat, ex Wiltstalm Stod; Sag; c. 6. Verum hæc non caret auctoritate, cum idem cum altera, nimirum Maurorum Æthiopumque fuscas Gentes, intendat. Ex hac autem patet historia, non modo Æthiopes per Pontum & Volgam hisce terris deprædandis se ingessisse, sed etiam illos fuisse gentis nostræ, ex Gerulis antiquis, profapiam. Unde Bolabiorno plane Gothico nomine quasi *potens ursus* sive *predator*, alter Wifinger mader, quasi *Regius vir* dicebatur.

I lkioldin p. 32.) Ex alterius forte codicis collatione in Mss. superscriptum est, *beran lkalin, nudum caput*. De capite Harakeri Jernhds ejusdem duritiei, legi potest Torsteins Saga c. 3.

Arnkier p. 32.) Alias ab *Arti foci* & *Rier vase*, commodè posset deduci, quasi *foci instrumentum* hoc vocabulo indicaretur. Verum rectius ab *Arti bellicum* & *Rier / teier* sive *Gesser instrumentum*, est origo petenda: de simili instrumento bellico nomine *Artigeir agie Sturslaugz* Saga cap. 16. & *Wist Vggas*. S. c. 3 p. m. 12. Aliud militare instrumentum nomine *Atterid* adducit *Wist Vggasons* Saga p. m. 2.

CAP. VI.

Verpa haug. p. 33.) Hanc eandem historiam apud Saxonem Grammat: agnoscimus sed in multis detortam. Nam & id in Norvegia, quod auctor noster in Tataria, evenisse demonstrat. Præterea Aronis nomen in quoddam nostris paulo notius Alviti commutat, & ulterius Suecos milites, in hunc tumultum, quo magis fœdum divitiarum studium nostris exprobrare possit, irrumpentes effingit. Non possum quin Saxonis verba l. 5. tuo sale haud destituta, huc adscribam, quo Lector Benevolus, quid inter Saxonem & hunc nostrum scriptorem conveniat & intersit, melius deprehendere valeat. Inter hæc *Asutius* morbo consumptus, cum cane ac equo, terreno mandatur antro. Cum quo *Asmundus* ob amicitia jurjurandum vivus contumulari sustinuit, cibo quo vesceretur illato. Jamque *Ericus* cum exercitu superiora permensus, *Asutti* fortè tumultum appetebat: cui *Sveones thesauros inesse rati, ligonibus perfregere collem*. Itaque majoris quàm crede-

credebatur altitudinis specum aperiri conspiciunt. ad quem perlustrandum opus erat eo, qui se in illum pendulo circumligatum fune demitteret. Delectus est forte ex promptissimis juvenibus unus, quem quum *Asmundus* sporta restim sequente intromissum aspiceret, protinus ejecto eo, corbem conscendit. Deinde supernè astantibus, ac moderantibus funem, abstrahendi signum porrexit. Qui ingentis pecunia spe, reducto corbe, quum ignotam extracti speciem animadverterent, inusitata facie territi, defunctumque redisse rati, projecta resti in diversa fugere. Quippe *Asmundus* tetra oris habitu, ac veluti funebri quodam tabo obsitus videbatur. Qui fugientes revocare conatus, vociferari cœpit, falso eos formidare vivum. Quem videns *Ericus*, præcipuè cruentatioris ejus imaginem mirabatur. In vulu siquidem profluus emicabat sanguis. Quippe *Asutius* noctibus redivivus crebra colluctatione lavam illi aurem abruperat, fœdumque indigesta ac cruda cicatricis spectaculum apparebat. Igitur & circumstantibus accepti vulneris causam referre jussus, sic exorsus est fari: &c. Hic mos tumulandi mortuos perinde in patria nostra ac apud Tataros, hocce frequens erat tempore, ut testatur *Olaf Tryggvass*: Saga Mss. apud Ampliss. Rudbeck: pag. 339. de Freyo qui multis annis ante Red: Orbem vixit: vid. Chronol: Tab: Celebers: Rudbeckii. Verba historię hæc sunt. *Madr fa er Freyr heit, hefer verit mikils hattar Konger i Sviar, en er han var dauder, var gior ein hager barla mikil og var þar i lagder likami mikil Freys. En er han var hægsetter, þa var þalar at nocrir mundi fara i hæg hia honom til ikemtunar vid han. Þui at mannum hafdi han verit mikil harmdæde, en þo han var i vinfæll medan han lifde, þa villdi þo eingan vara hia honum daudan; þui toku sumer þat rad at þeir leru giora dir a hæggin og III glugga. Holltu þeir i ein gluggan gulli, annan silfri, en Eyrgeningum i hin þridia og flættu þo þangad þan ikat er Sviar gullin. &c. Freus Svionum Rex potentissimus & celeberrimus, cum mortuus esset, corpus Ejus in ingenti tumulo, ad hoc excitato, traditur illatum. Porro, cum sepulcrum defunctum teneret, Posteris, quos decessus Regis maxime afficiebat, visum fuit consultum, ut quis ei accederet, & mæstor Relicti manes variis levaret delectamentis. At, licet omnibus vivus fuerit charissimus, nemo tamen mortu Ejus & solitudinis consors fieri sustinuit. Unde & id consilium demum placuit, januam tumulo adaderent & alias aperturas tres, per quarum unam aureos, alteram argenteos, tertiam areos ingererent nummos. Et sic per amplissimum Svecia imperium collectum vectigal, huic uno in-*

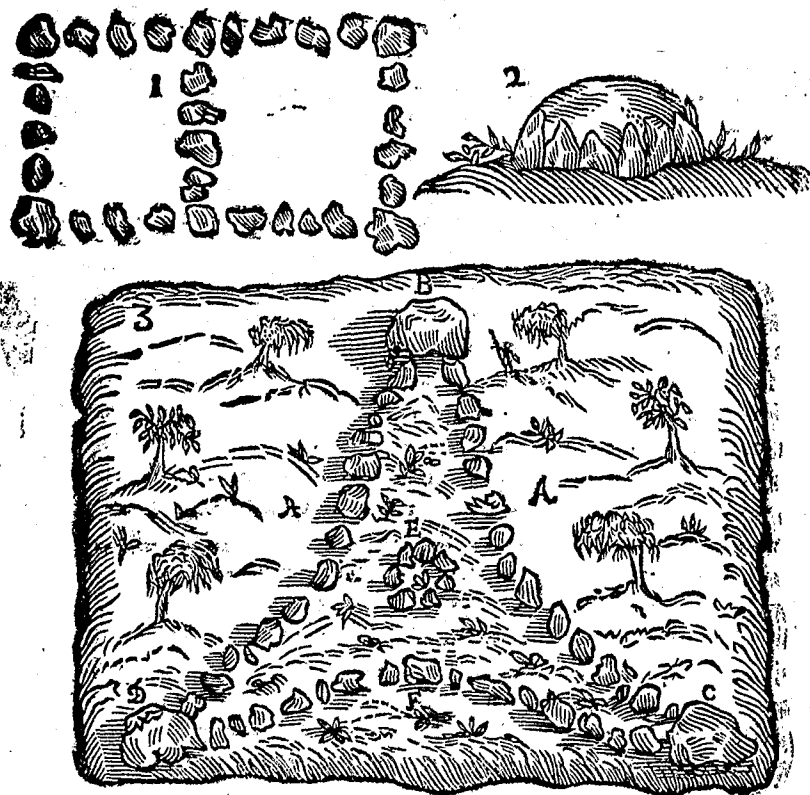
servier

serviebat corpori. &c. Eodem modo Finones per cancellas sepulchri S. Henrici, tributa & sacrificia mortuo obtulerunt. *vidi: descript: Hatunæ p. m. 30. & 31.* Nec minus Russos in suis mortuis sepeliendis, eadem movebat superstitio, indicante Ganguhrolfur Saga c. 3. *Þat er first þæn myn s. Kongzdatter, ad hauger sie orpin epter fodur minn, mickel oc vel innan gior oc hær skydgarder umhuerfes haugen, haugerinn skal standa langt burt i eydimork, bera skal þangat gull oc gersemar, oc goda gripe i haugen hia hanum, han skal vera i ellum sinum herkledum oc gyrder suerdi synu, han skal sitia á stoli og skipa koppum hans til beggia henda honum, þeir er fallid hafa. Id à Te, inquit virgo, primum postco, tumulum ingentem, excelso sepimento munitum, intus vero commodè apparatus, in aeternam Patri mei memoriam, condam. Collis autem iste sepulchralis, procul hinc in deserto erigatur, quo aurum & pretiosos Thesauros ferre lubet. Ipse vero Rex, omnibus praesentibus armis, Gladio sit cinctus, & excelsum solium, pugilibus cum illo strenuè mortuus, ab utroque latere asidentibus, teneat. Cum igitur in tumulum inferendæ essent res, quæ maximè demortuo olim cordi fuerant, age illas breviter conspiciamus. I. Ut accipiter in venationibus adhibitus fuerit, docet Desire Strengleif in Hlodabok c. 10. Eldorel Strengleif c. 1. Hrolfz Gautr: Saga c. 8. &c. Aded ut sedes semper in humeris domini ipsi esset, ex indicio Hrolf Krates Saga c. 24. Ubi etiam de Regis Rollonis accipitre Håbrof legi potest c. 25. De Juliani, Wasur Juliens/ Ellis Saga cap. 48. p. m. 105. &c. Iraque tam chara auis Domini manes sua praesentia solari oportuit. II. Sic per dilecti nostris fuere Canes, sagacitate sua & custodia condendarum memorabiles, ut Wige in Norvegia. Quapropter illis non minus quam III. equo subeundum erat Domini sepulchrum. Hos autem, pro more Scytharum equis strenuis utentium, non potuerunt non nobilissimos alere & ferocissimos, ut patet ex Ellis Saga p. 83. 84. & 102. item de equo Balard/ Doung Strengleif. c. 2. & 3. De Ringðlu equa & Sadustolla/ Grettla c. 12. & 45. nec non de aliis equis praestantissimis c. 27. 51. &c. Sturlaugz S. c. 6. Hrolf Gautr: S. c. 31. Wihstalm Stodj S. c. 6. De equo Dulfesal Hreggvideri Regis in Gardaricia humanarum vocum intelligente Ganguhrolfs S. c. 1. Quales etiam hodie in quibusdam locis inuenti jaçantur. Hinc etiam praesagia ab equis fuere ducta, qualia de suo sumit dictus Rex. De Germanis Tacitus. *Proprium Gentis equorum quoque praesagia**

gia & monitus experiri. Id observari omnino meretur, si equus Dominum ad praelium properantem, vel in ultimo mortis periculo versantem deseruisset, ipsi non fuit integrum, domino in sepulchro adesse. Ganguhrol: Saga c. 3. à hestenum Dulfesal skal eingenn teca af ydar mannum, han skal sialfrader fara huort er han vill. *Nemo tuorum militum equum capiat Dulfesal: ipse sibi alias, ubicunque velit, prospiciat sortes.* IV. Arma autem (quæ sæpe in genua ponebantur defuncti, Ganguhrol: Saga c. 3.) nec non insigne militare, quod in honorem Aronis in sepulchro extollebatur; satis sunt documento, hunc à fortitudine Gentis nostræ non descivisse, & loco summi boni habuisse continuo in armis versariet. De ejusmodi vexillis praetiosissimis, lege Ellis Saga c. 2. Mifselunga Saga p. 22. Diderik af Vårn Saga pag. m. 49. & 50. Præterea ephipia & stræna, multa arte, plurimoque auro luxuriantia habuere antiqui, prout habetur in Ellis Saga cap. 21. Grettla cap. 22. 26. V. Imo si quid auri opumque fortitudine sua & longinquis expeditionibus sibi comparassent, id continuo moribundi, si non omne certe bonam partem in tumulis adponi iussere, ut haberent vagabundæ umbræ, quo luderent & delectarentur. Ideoque auro in sepulchris ingesto, non minus quam animis defunctorum bene precabantur, sicut Cippus Runicus 144. (sic Amplif: Rudbeck: ordinante) habet. *Yrþ. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.* *Deus aurum Ejus & argentum.* At, cum tales tumuli non semper ab hostibus essent tuti, sæpè cognati superne ædes conabantur exstruere suas, ut inde arcerent male sedulos rimatores. *vid: Chron: Norvag. cap. 132.* VI. Amici charissimi, ægrè se in morte passi fuerunt à suis avelli. Eadem pietas virginem Ingigerdam in sepulchrum patris pertraxit, & diu morabatur, in Ganguhrolfs Saga c. 3. Fuere hæc monumenta aliquando ex integris saxis & lateribus, aliquando ex firmiori ligno, quercu utpote exstructa, Ganguhrolfs Saga c. 3. Hangeren skal vera so sterker gior med mur oc tigul, ad han skal eingenn menlker mader vinna: *Tumulus iste sepulchralis tam firmu lateribus erit cameratus, ut ab ullo mortalium everti aut aperiri nunquam possit.* Itaq; ob amplam & magnificam structuram Salur (Salar) Palatia dicta sunt sepulcra. Herwar: S. c. 6. Et certe talem ædem robore exstructam, variisque divitiis onustam, in celsissimo illo & Regali tumulo, juxta Capuam Vestmannia reperiri, affirmat antiqua traditio, Is autem Stróbohög/ quasi monticulus totius exercitus vel provincie

vincia ope aggestus, dicebatur. De quo modo erigendi colles lege Barthol: Antiquit: Danic: lib: 1, cap. 8. legi etiam meretur Cla: Verel: ad Hrolvonis historiam cap. 16. Porro Erka Attilæ Hunnorum Regis uxor in arcis muro Susati urbis sepulta dicitur in *Öldrets af Bårn Saga* pag. m. 66. Idem de Ingreda Ulfa in Ostrogothia (vulgo Ingrid. Bistva dicta) ob. sanctimoniam vitæ inter Divas relata mulieres, legitur, cujus corpus in Templi *Stellbo* muro illatum creditur. Sancti quoque Davidis sepulcrum in celebri illo rurali *Vestmannæ* templo *Munttorp* in ipso muro cernitur. Item in magnis montium cavernis & excelsis rupibus cadavera mortuorum fuisse condita, non dissentient scriptores antiqui, vid. *Ewegga. Elstanda Strenglest in Etodabots*. Præterea arbores, imprimis longæva quercus, sepulcrum suis radicibus & monumentum patulis suis ramis non spernendum, aliquando fecisse certum est. Neque id prætereundum duco, cum Rex aliquis, in Cives suos maxime benignitatis & gratiæ mortuus esset, & illi de Ejus sepultura non convenirent, in partes varias sectus est, ut una in hac, altera in alia provincia sepeliri posset. Sic de Haldano *Svarte* historia. Ejus c. 9. p. m. 14. *Sua mikit gerdo menn ser um hann, at þá er þat spurðiz at hann var flutt á Hringaríjke, ok var þar til grafar ætlat, þa fóro Ríkjissmen af Raumaríke ok af Vestfold oc Hedmork ok heidduz aller at hafa líkjit med ser, ok heyga i sínu fylki, ok þotti þat vera ærwænt at þeir er næði. En þeir létu þuz sína at líkinu var skipt i síora stabi, ok var haufuþit lagit i haug at steini á Hringaríke: enu huerer flutto heim sine lita ok heygþo, ok ero þat allt kallaber Haldanar haugar. Tantum sibi de hoc Rege promiserunt homines, ut, cum exstinctum corpus ad Hringariciam, ibi terre tradendum, delatum esset. Legati ex Romaricia, Vestfolda & Hedemorkæ Regni accederent, quisque cadaver mortui, in sua ut sepeliretur provincia, secum ferre gestiens, istius incolæ, qui hoc impetrare pouerunt, felicem promittentes annonam. Demum inter illos conventum est, Regis corpus in quatuor dividerent partes, quarum prima, caput utpote, ad Steniam Hringaricia tumulo illatum est. Quæque vero ceterorum assignatam secum duxerat partem, ut eandem in sua conderet regione. Unde & hi colles, sepulcra Haldani, à posteris nuncupati sunt. Vix multis nunc attinet differere, utrum consuetudo humandi an cremandi corpora prærogativæ ætatis polleat, In quod negotium multa congestit non contemnenda, Nob: Reenh: ad Ol: Trygwass: hysto:*

hysto: Id vero tenendum, tantum abesse ut cum Thom: Bartholino Antiq: Danic: per Odinum recentiore ex Scythiis illis circa Pontum Euxinum incolentibus cremationis ritum in nostram patriam illatum, ut potius illam primum in toto terrarum orbe apud nostros increbuisse & inde ad reliquos promanasse agnoscamus. Profecto in tumulis ætate sua non longè a Diluvio recedentibus, carbones cum cinere in urnis inventos fidem egregie fecerat Celèb: Ol: Rudbeck: Quin corporum sepultura Orientalibus magis recepta erat, ut ex Justino aliisq; probat Kirchm: de Fun: l. 1. p. 14. Ideoq; cum isto recentiore Odino in nostrâ patriam intrasse, magis credibile est, cum secundus ab Odino Freus Sueciæ, nec non Daner Mikileti Danicæ Rex, illo se more condere voluerint primi, ut testatur Snorro. Quapropter non frustra cum aliis fatetur, multa egregia Odini antiquioris facta juniori esse attributa. Ut cremandi actum cum suis momentis non paucis præteream; urna eodem loco quo pyra ardebat vel paruo abhinc spacio in lapidum corona, quæ ejus altitudinem æquaret, deponebatur. Ne autem terra adgesta urnam opprimeret sanctosque manes turbaret lapide uno vel pluribus planis, tanquam muro, gyrum illum firmiter muniebant: firmiora ducentes illa esse mortuorum receptacula, quam si argenteis æreis vel cypressinis includerentur arcis. Tumulus deinceps erigebatur, ita ut altitudo ejus sepulti dignitatem & Majestatem pristinam admoneret. Saxi denique pedem collis circumdabant, vel Ejus cacumen lateraque exornabant, ut in Tabulis Atlantices videre est. Hæc lapidum structuras antiqui *Broar* nominant. *Sátta broo effter en Monumentum in memoriam sepulti condere*, etiam in cippis Runicis obvium. Ejusmodi lapidum ordines vulgus hodiernus *Jättebroar & Áttebroar* quasi familiarum sepulchra appellat. Licet non diffitear, hanc formulam, sæpe ponentes conterminos, defuncti, cum in vivis esset, operâ extructos indicare. Quævis autem familia suis inferebatur sepulcris, quæ alio etiam nomine *Áttehaug* nuncupabantur: Quarum magnitudo 7 pedes longitudine, 3 vero latitudine ad minimum æquaret. vid. Ol: Petri Chron: p. m. 36. Tres ejusmodi saxorum ordinationes adpingi curavimus, quarum prioris exemplum ad Copingiam urbem & quantum ex atra humo colligere potui, ætate ad 1800. annos assurgit. Alterius documentum est tumuli cujusdam facies, in *Groffad* non procul à prædicta urbe: In cujus subjecto illo pago, etiam præter alios lapidum ponendorum modos, inveni peculiarem, quo

magnitudinem demortui eximiam, ut vulgo etiam tradebatur, voluerat designatam Majores nostri. Ideoque in illo (a) est pars, qua tumulus altius supra vicinum solum se elevat; (b) caput, (c, d) pedes, (e) umbilicum defuncti exprimi creditur. A capite (b) ad aperturam crurum (f); sunt viginti quatuor passus, quæ sane longitudo non hominem sed Gigantem intendit vastissimum.

Næque id observatum indignum putaverim, non semper ad vias publicas, sed ad litora & ripas amnium, antiquorum sepulcra fuisse erecta, quod ex innumeris historiarum observavimus locis. Plurimum rei exempla adhuc variis in patria nostra locis monstrantur: & si certum potestas, non aliud dabo, quam quod hisce oculis aliquoties usurpavi, & in alio pago præfatae urbis Wistigæ dicto, insignibus &

perantiquis tumulis, ad præterfluentem profundæ alvei fluvium positis, sui multam excitat venerationem & admirationem. Monomachæ quoque ad aquas insignes fiebant, ut antea monui. Nimirum huic elemento singularem expiandi vim inesse arbitrabantur. Quare homines quoque victimis destinati, prius in fonte Odini essent abluendi & suffocandi, quam aræ Numinis imponerentur. Siquidem ab aqua originem se ducere, ita etiam post mortem ad illam corpora colligi, decrevere Scythæ. Hinc Odini de sepultura lex, in *Ingstinga Saga* sive *Hetingsfringlu* cap. 8. profluxisse videtur. Enn oskuna bera ut à sîz edur grafa nidur i jork: *Crématorum cinis & reliquæ, vel in aquis mergantur, vel terra tradantur.*

De erectis ad tumulos mortuorum lapidibus, (*Gautastenar*) memoriam defuncti servantibus, habet Cl. Bartholin: *Antiq: Dan: l. 1. c. 8.* alii. Quorum copiam longè majorem quam credi potest *Dodiss: Bureus*, hujus seculi non inficiandum decus *Verelius*, & demum *Ampliss. & Celeberris: Hadorsii* sedulitas nobis conferuavit & ab interitu vindicavit. Causa vero quæ ejusmodi cippos protulit, satis omnium ore est decantata *Memoria Defuncti*: Verum aliam etiam existimo majoris momenti latere, scilicet: ut hisce monumentis, tanquam vitæ bene actæ certissimis & æternis suffragiis animæ apud inferos commendarentur. Unde ejusmodi monumenta & statuas *Inferorum donaria* apud *Lycophronem* in *Cassandra* p. m. 64. vers: 884. appellari invenio, quæ in Atlantis solitudine in *Möpsi Argonautæ* memoriam erecta erant.

Aron *fettriss* upp. pag. 34.) Mortuorum erectiones aut resurrectiones adeo firmiter credidit antiquitas, ut nullum plane à se alienatum censeret, nisi gemina (ut ita dicam) morte defunctum: quem admodum luculentissime ex *Glameri*, diu diversa mala perpetrantis, tandemque à *Gretter* occisi spectro, apud *Grettlam* cap. 33. innotescit. Certe quod de congressione *Gretteri* cum *Kari* corpore, ad suarum opum defensionem se erigente refert, nostri auctoris fidem stabilitum it. verba hæc sunt cap. 16. *Byr Gretter sig þa i haugin var þar myrt og þeygi þetgott. Leitazt han þar firi huerfu hattad var. Han fan þar heitbeni, han fan þar stolbrudi og sa at madr sat á stoli, sa han þar se mikit i gulle og silfre. Gretter tók þat se allt og þar til festi: er han geck utar epter hauginum var gripit til hans, holdr sterkliga: let han þa laust feir, og fneritz i mote. Tokuzt þeir opyrmiliga, geck þu upp allt þat er firi var;*

forte haugbuin med kappe. Grettir for undan lengje og far ke-
mer at Grettir sier at hanum munne ecke giora athlisazt vid.
Sparer nu huerge annan. Farazt keir nu kangat er mest voru he-
stabeinen. Kiptuzt þeir far um leingi, og foru ymfer á kne, en
suo lauk at haugbuin fell á bak apter, og vard af þui dykur
mikil. . . . Grettir bra þa suerdinu Jokulsnaut, og hio a halfin
suo astok haufdir, og sette þad vid þionappana. Grettir itaque
se in tumultum immergit; ubi multa tenebra ingensque fotor ipsum circum-
stabant. Unde ibuc illucque aberrans, equina ossa & mox solium egregie
exornatum, & in eo virum consedentem, nec non permultum auri &
argenti invenit. Hasce opes undique conquistat ad os spelunce congestit;
sed evasurus, fortiter retractus est, ideoque omittis ceteris rebus omnibus,
obviam spectro processit. Sic absque omni misericordia pugnatum est, adeo
ut quidquid occurrebas continuis corrueret. Ast spectro, omnes vires in
eum oppugnandum intendente, gradum retulit Grettir, quousque sibi
nullatenus nisi per vim regressum dari videret. Quapropter utrinque denuo
totis animis concursus est. Sed equina ossa illos atque in genua, &
mox spectrum supinum, in casum dabant. Igitur Grettir stricto gladio,
Jokulsnaut dicto, caput alterius praeclit, & matibus ejus apposuit.
Quod isti sepulcrorum incolae Haugbuar fuerint dicti, vide Verel:
ad Hervor: hist: p. 82. Nec plebeculae nostrae animis plane adhuc se
remisit illa inveterata opinio, qua nisi defunctis per omnia satis-
factum esset, manes inquietari censebatur. Nec opus est ut semper
ejusmodi spectra oculorum mentisque erroribus imputemus, cum
constet vel ex veneficarum variis confessionibus *μυρίοις* Dia-
bolum suis ludibriis in hominis speciem ligna & palos formasse &
huc illucque movisse. Sed hanc controversiam arduam satisque mul-
torum opinionibus vexatam in medium relinquamus, dummodo
nullus nostri auctori, labem dubiae fidei immeritam, propter hujus
evi credulitatem, impingat. Merito potius conquerimur cum sui
seculi miraculo Scaligero Exercit. 23. Optima ac subtilissima quaque
rerum, aut fugiunt sensum aut fallunt.

Saxe. p. 34.) gladium illum, qui nomine Sax veniebat, lon-
gum fuisse & latum satis liquet. Quare Grettir simili gladio
vehementissimos dedisse ictus dicitur cap. 17. 19. &c. historiae Ejus;
quanquam cum hasta Krotasptur pungeret sive feriret. ibid: Nibi-
lominus fateor hisce ensibus etiam pungi potuisse, Vissr Vggasens
Saga p. m. 21. & 23. siquidem nomen Hefsesaxar sortiti sunt, in
Grett-

Gretla cap. 16. De gladio Etelsax legi potest Olberets af Varn
Saga p. m. 51.

Kuolde: p. 35.) Infamiae nota ipsi olim semper inurebatur,
qui noctu quem occidebat. Vissr Vggas: Saga p. m. 22. Torsteins
Saga c. 7. & 25. &c. &c.

Hoggeva han a haug Arons: p. 36.) Manes mortuorum non mo-
do inimicorum sed etiam amicorum sanguine melius componi
credidere veteres. Unde etiam olim uxor ad mariti sepulcrum
maestata. Alex: ab Alexand: p. m. 310. Idem de Achille legimus,
non alterius quam Polyxenae Regiae Trojanorum Virginis sangui-
ne expiato.

CAP. VII.

Smalönd! pag. 38.) Hæc Smalandia à nostro Gothia differtis-
sime nominatur; p. 71. 73. &c. & quo magis à reliqua Gothia
vetustiori distingueretur, RidGothia, quasi Gothorum, casis adustis-
que silvis parata; terra; nomen accepit; prout perspicuis rationibus
assertum ivit Clar: Verel: ad Hervara Saga c. 10. Sed ita ut cer-
tioribus documentis & plenioribus rationibus se non gravate acces-
surum promitteret: p. 124. Ideoque nuper exurgebat ex Dania
Vid Clar: Thom: Bartholinus, qui in Antiquit: Danicis l. 2. c. 7.
p. 394. adducto nimirum Olai Trygessonii historiae loco, ingen-
tem vindictæ Juthis RidGothia triumphum postulat sed ingratis.
Ita enim istud fragmentum omnium rerum seriem pervertit, ut in
hoc minus ipsi fidem addere queamus. Ex Bartholiniana versione
& interpretatione ita Ejus nominata pagina habet: *Berno ferreum
latum accepit regnum Upsalense; Sueciam totam; & utramque Gothiam
omnesque eo adjacentes terras; Sigvardus Serpentina oculi obtinuit Ey-
Gothiam & omnes insulas Scania & Hallandiam. Hunsferko cesserunt
RidGothia & Vandalia. Verum enimvero, ut Regnerus Lodebrogh
non Danie sed Svecie Rex fuit per totum Septentrionem latissi-
me imperans; omnibus historiis nostris & Norvagicis affirmantibus
ita recte quidem primogenito in distributione imperii Sueoniam
universam & utramque Gothiam & potestatem in reliquos eminen-
tioribus attribuit. Præterea alteri Ey-Gothiam h. e. Gothlandiam
omnesque insulas hæc Daniam Juthiamque non male assignavit*

Mss. illud à Bartholino citatum. Tertius autem secundum idem in possessionem Vindaliæ & Rid. Gothiam accepit, aded ut jam æquius Smolandiam quam Juthiam, utpote superius sub nomine insularum designatam, intelligere posses. Nisi fide dignissimorum Scriptorum unanimis consensus tertio filio Russiam adscriberet. Quapropter iste locus vel est turbatus & mutilatus, vel saltem hoc minime, quod Bartholinus, intendit. Nimirum si veritati suus honos constet, illa Rid. Gothia juxta utramque Gothiam ponenda, atque sic per Vindaliæ, non alia terra quam Finlandiæ pars cum adjecta Russia interpretanda esset. Quidquid igitur sit, nequidquam ex Rid. Gothiæ nomine Smolandiam nostram exturbat, neque istud adductum fragmen: neque Snorronis locus, à Beat. Verelio commode p. 122. explanatus; in quo ab improba sæcè manu illa verba, þat heiter nu Jotland er þa var kallad Reid. Gotaland, sunt illata.

Vætt, p. 41.) pondus quodlibet, de quo vocabulo videri potest **Cl.** Verelius ad *Hervar. Saga* p. 158. hinc usitatum hodiernum *litet vætta* h. e. vile sive parvi ponderis, af liten wichte.

Fler af honom belg. p. 41.) Vitæ genere moribus & animi soliditate non dissimilis nostro est Polyphemus apud Homer. *Odyss.* vix nisi eruto oculo domitus: illum mactati capri spolio indutus decepit Egillus; Hunc autem Ulyxes sub capri eximii villosa pectore latens, uimineque alligatus fefellit. Hinc non potest non magis constare, nimirum Ulysem minime in interno sed externo oberrasse mare; adeoque ad nostrorum Gigantum litora applicuisse, quod pag. 113. asseruimus. De cetero hujus Egilli Ulyxisque polyphemus hosce debellantium historiæ, aded multis discrepant momentis rebusque circumstantibus, ut nemo nisi antiquis Arctoïis summe injurius, hoc quidquid est rei gestæ, ab Homero esse mutatum effutiat.

Brinkara, p. 44.) Hujus instrumenti bellici formam ex descriptione antiqui codicis adornavit **Cl.** Bartholinus Antiq. Danic. p. 364. in hunc modum.

Nomen autem hoc telum à *Brin Lorica & Lora hasta*, quasi ad quævis corporis munimenta effringenda factum, accepit.

So mikid sticke, ad eirn mader &c. p. 45.) magnitudo Gigantis hic facile confici potest, præsertim si cogitaverimus adeo amplam fuisse brachii præcisi quintam vel sextam partem, ut vix à viro humi elevari posset.

Duerg. p. 46.) Pygmeos olim complures fuisse & quidem singularem gentem nostræ orbis constituisse, hisce docet *Inglinga S.* c. 1. I Sui þioð þar ero margkonar þioþir, og magar tungur þar eru Rissar ok þar eru Dwergrar: &c. In *Suecia varia sunt Gentes diversa lingua; illam Gigantes illam quoque pygmaei tenent.* Horum meminere Saxo & Ol. Magnus. Sed Olaus Petri Concionator & Secretarius Gloriosiss. Memor. Gustavi Primi, ita de illis subtiliter differit in *Chronicis Mss.* Af hvílka man ánnu weet tala om Dvergehattar. Dhesa Dwergrar strifvas i rílm och wiisfor hafwa wart smá / in dhe hafwa hafst liten macht / doct floor listigheet. The seijas och hafwa bedt i Bårg; ded ár / dhe hafwa wål förwarat sig / så att ingen kunde göra dhem nogot ont. Hinc celebres communis verbo circumferuntur isti Duergici pilei: In carminibus & cantilenis parvi & exigui dicuntur, cum minus verbis quam calliditate pollerent: Propterea montes incoluisse dicebantur, quod ab omnium injuriis & inuasionibus tuti essent. Verum hi Duergi Gens variarum artium gnara, præsertim vero in metallis eruendis, excoquendis & elaborandis satis sedula: contulatur *Sagan af Hiedline* os *Hogna* cap. 1. unde etiam *Herdwergrar* appellantur. Quapropter & non aded ob metum Gigantum illis montium domicilia tribuebantur. Præterea isti vix nostris hominibus breviores fuere, sed monstrosa Gigantum magnitudo eorum viros tanquam pueros & infantes suos despexit. At isti non suis modo artibus, sed & magicis stratagematibus & dolis immanes & vecordes animas oppugnabat.

CAP. VIII.

Aulkurauder. p. 48) Gigantum & reliquorum septentrionalium gentium nomina pleraque eloquio semper fuere difficilia & dura. Hoc autem nomen ex duobus compositum cernitur, *Astur* nimirum & *Kauder*; illud *Edda Mythol.* 7 hoc *Fragm. Runic.* linea ultima adhibet. Unde apparet à more antiquo haud fuisse alienum, bina nomina propria in appellationibus copulare, quod hodie præsertim in Germania obtinet.

Kula p. 48.) Idem nomen in lapide Runico Templi Stregnen-
sis occurrit. NI*HFR • tNY • YNR • D+NT. *Vihielbus & kula Danus.*

Leader allar, p. 48.) Regionum, quæ Regi Gigantum paru-
ere, præcipua fuit Jorunheimia, strictè accepto vocabulo. Præte-
rea ipsi sæpius Sammelgaland. Dastylorum. vel. Nanorum. & Gei-
dargard Geirodu. regnum, fuisse obnoxia, de quibus nobiles extant
loci in Samsonar Sagas. Saga c. 16. & 22. Geirodugardæ me-
minit etiam Edda. Mythol. 57. Drwar Odds Saga c. 30. Herwar:
Saga. c. 20. &c. Proxima fuit etiam Dwenland. Fæminarum. sive
Amazonum terra: de qua sic Frag. hist. Ol. Trygvassonii. um. fundit:
Noregur. Forniorur hefer. Konger heitit, han. red. firi. Jotlandi,
er kallad. er. Finland i Kuenland. Þad. er. firi. austan. hafsbörn. Þan
er. genger. morz. vid. Gandvik. Þat. kollum. ver. Helzigaborn. For-
niegur. Ren. fuit. Forlandia, qua. & Finlandia in Fæminarum. terra. juxta
pontum. (Helsingabotn) cui. Mare. album. sese. objicit, nuncupatur. &
Adam. Brem. de. situ. Daniæ. p. m. 15. Circa. hæc. litora. Baltici. maris.
ferunt. esse. Amazonas, quod. nunc. terra. Fæminarum. dicitur. Certe. in. eo-
dem. septentrionis. tractu, Herodotus. Issedonum. Uxores. Amazon-
nas. fortissimas. ponit. Melp: lib. 4. p. 243.

Tafel. p. 48.)) Hujus abaci, in quibus latrunculis ludebatur, varia fuere genera, pro forma & habitu diverso. Staßtrassel live: Wartassel / diversa nomina, sed vix in re discrepantia agnoscimus, ex Florenk oc Wandsaffra Saga p. m. 62. v. 969,

En ma wel twera en goder man!

Will er, Iets Stupaffwel sagde han.

conferatur, versus 894. p. m. 580. Hinc paulullum mutata deorū
 raque voce, formāne cum nostri, in *Wisthalmer Stodj* S. c. 3.
 cum ex. c. 1. suam *Stactaffel* / quem *ludam Schaccicum* exinde no-
 minare placuit nonnullis. Erat & *Hnefataffel* in *Fredtlof* *Frätnes*
Saga c. 3. Alterius & quidem majoris generis fuit *Hellataffel* / ut
 patet ex *Grettla* cap. 64. Huic autem alex. ira dediti fuere Major-
 res, ut bona omnia & quidem ipsam vitam eidem subjicerent.
 Hoc suo exemplo Rex *Richardus* cum ignota muliere ludens, nec
 non filius ejus *Vilhialmus* cum Gigante certans, clāre ostendunt,
 in *Wisthalmer Stodj* *Saga* c. 3. 4. 5. & 6. Item egregius est testis
Fredtlof *Frätnes Saga* c. 3. & eruditione incomparabilis *Cl. Rud-*
beckii *Atlanti*. To. 1. p. 651. Hinc etiam illa instrumenta tan-
 quam Numinibus chara, in Deorum templis suspensa leguntur in

147
Strut. S: c. 17. Nec non Dominis Lūkani h. e. Saturni montis in custodia fuisse, indicat auctor noster c. 9. Porro nulli accidat mirum tam amplum & magnificum in nostro Septentrione fuisse Latrunculorum ludum, cum etiam Arctorū genti primam debeat originem; Si enim fides Platoni, cui semper maxima fuit, Theut alearum primus exstitit inuentor. Fuisse autem hunc Theut eundem cum Thorone siue Thuistone, quem Tacitus Germanis nostris assignat, adeoque verè Svecum, eruditè docet nominatum Docti orbis Sydus in Atlantica Tom. 4. p. 735.

(Horn, p. 48.) Binos præcipuos usus cornua apud veteres præstiterunt, quorum primus fuit ad potandum, alter ad convocandum vel milites ad prælium vel conuiuias ad nuptias: Sicut etiam aperte apud nostrum pag. 61. innuitur. Quam miris figuris multoque precio excolebantur, ex Clariss. Vormii dissertatione de Cornu Aureo & Antikele Elmbritsche Helden-Religion haberi potest. Etenim Deorum effigies atque memorias sæpius exprimebant, quod Frag. Runicum de Hjalmaro & Ramero fol. m. 7. expressis indicat verbis. IT. APTTR. *NRT. d. bTR. NERN. YITBR. 4P. RANB4, YNNTI. TIR. bTR. #BIT. PRH. NIBIT. *Præstantissimum cornu, undique variis, ex splendidissimo auro characteribus in honorem Thoronis, Odini & Frey exsculptum.* Unde etiam ejusmodi cornua Deorum, credebantur futura prædicere posse, ut prædicat Wolsf Gautrefz Son: S. cap. 31. &c. Nihilominus illa tam egregia pugnandi & conuiuiarum instrumenta, in Deorum Fanis fuisse posita, multis & præclaris verbis indicat auctor Sturlaugi historiz, de Uricornu (Wrahornet) in Biarmiz templo reservato, cap. 18. Unde & constat Urorum cornua, hæc poculis præbuisse materiem: Quod & indicat Cæsar lib. 6. de bello Gall. *Urorum cornua studiose conquesta ab labris argento circumdudunt, atque in amplissimis epulis pro poculis utuntur.* Copiam vero Urorum maximam non modo Hercynia silva, sed etiam nostra nemora aiebant. Nam in Norvegia fuisse referunt Chronicæ Norvagi & in Biarmia Sturlaug; Saga c. 12. Imo vox ipsa debet originem nostræ patriæ, ubi ejusmodi tauri, ut olim ita & hodie Wrah / Wrohar & Wrodt nominantur. Fons vocis in Wr five Wr insanus, later. Hinc Wraa gravi impetu circumagi; & quæ sunt alia.

Gullbringer, p. 48.) Non annulum olim minorem digito tantum inferendum, [prout hodie vulgo dicitur, & olim præferrim

Þingerguð, digiti aurum nominabatur] expressit hæc vox, sed armillam brachiis maximè imponendum, ut egregiis multorum testimoniis. Nobiliss: Thorstani historię editor ad cap. 3. observavit.

Hiet eg á þór, p. 49.) Hic nullum Deum, sed Regem Upsalensem agnoscimus; nam Regibus Deorum nomina indidere Scaldi Poëtę nostri, ut liquet ex Edda, *fenningar* ad vocem *lofe*. Id eoque si Rex iudiciis interesset, & oppressos è iugo liberaret, continuo Thoro, si perageret sacrificia, & alioquin bella gereret, Othinus, vocabatur: Quemadmodum docet Atlantica, & nos ex hac colligere possumus historia.

Hafer p. 49.) Cum hoc animal per illas terras in magno precio haberetur, non mirum si nihil aliud quam caprum Thoroni offerret. Ceterum Thoro sacrificium hirci amavit, quod in illa pecude imago solis elucescere credebatur.

Hun er alin legri, & c. p. 49.) hæc esse mens videtur Regi-
næ; Puella hæc cum nasceretur, magna mihi visa est, ut etiam facile persuaderet, crescente ætate, vix mihi cessuram magnitudine: At, cum per multos assuereit annos, illam omnium nostrę regionis foeminarum minimam esse comperi, ut jam educata minor fermè se nata videatur. Alias locus hic indicare videtur Gorgos ex Asia in Septentrionem revertentes, ceteris Scandię incolis fuisse multò minores; Scilicet quorum natura per varias generationes abiit in Ejus gentis, apud quam commorabantur. Per matrimonia enim, populorum facta est unio, docentibus historiis. *Raste, Hång, Saga* c. 1. *Herwag, Saga* c. 1. & c.

Heimsbrogd, p. 49.) Hic amplissimus esset differendi locus, de variis nostrę gentis scientiis & artibus, quibus imbuabantur, non modo domestici sed etiam exteri. Verum in eam rem quęcunque congereram, propter temporis, quo arte circumscribor, angustias, excludere cogor. Id solummodo observandum, Thoronem antiquum fuisse illorum auctorem & magistrum. Qui Thor vetustior inflexa voce Theut nominabatur, ut egregie aperit Philo Byblius, qui sua deprompsit ex antiquissimo Phœnicum Scriptore Sanchoniatone. *ὁ θεὸς Μισωρ τίκτωλος, ὃς ὄρετ' αὐτὸν ἡρώτων σοιχείων γεγεφῶν, ὃς Ἄλφειος μὲν ὠωρ, Ἀλεξανδρείης δ' ὠωδ;* *EΛΕΥΕΣ δ' Ἐμυλὸν ἐκάλεισαν.* A Misore genitus est Taatus, qui primorum elementorum Scripturam invenit, quem Egyptii TOOR, Alexandrini Thout, & Græci Hermen appellarunt. Nihil opus est, ut loco *Θωρ* resti-

tuatur.

atur cum Bocharto Can: l. 1. c. 42. p. m. 662. *Θωρ Toor*, cum vocem hęc Regis nostri integram & minus apud antiquissimos corruptam habeamus. Quomodo ad Egyptum pervenerit noster *Toor* sive *Theut*, Regemque Phamum informarit, monstrat Socrates in Phædro Platonis. Hic Zoroastris (*Θωρ* *Θωρ* *Θωρ*) vocabulo apud Bactrianos, quorum regnum condebant Scythę, apud Justin: l. 2. c. 1. florebat magnis artibus insignis, & Nino æqualis, ut habet idem Justin: l. 1. c. 1. Quem Astronomię & Physices scientem facit Plin: lib: 30. c. 1.

Fluga, p. 50) Mihi nunquam persuasum est, quod diaboli ope homines in animalia migrarint: At quinaliis speciebus & imaginibus objectas res induere queat versipellis ille, vix negare sustineo. Ita enim frequentior hujus rei mentio in nostris antiquis injicitur historiis. Kolo in infinitas formas Torst: *Saga* c. 3. Bulla in caniculam, &c. *Herauds* & *Bosa Saga* c. 13. transformata, & c. legitur. Unde Odinus in variis ludebat non minus quam Protheus formis, & *Egerus* in *Ganguhrofs Saga* c. 2.

Skickiu þa sem ey metti ellder granda, p. 51.) per Skickiu stolum (*Råpa*) transferre placuit, cum indumentum fuerit muliebres, clarè indicante *Samsonar Sag: Saga* c. 24. Qualis autem fuerit hæc stola, quę etiam igne erat intolabilis, facile non percipio. Certe Hierocles tradit Brachimanni cujusdam vestes in India, ita confectas fuisse ut igne non consumi possent. Nec non indumentum ephippii Vilhjalms Sticks ejusdem fuisse naturę deprehendimus ex capite historię Ejus 6. Etiam *Drvar Odds Saga* cap. 13. sic agit de inducio, quod Irlandię Regis filia Orvar Oddo conficiebat. Hun suatar, þig skal alldrei kala, huorke a sio nie lande i skirtu þeirre. þig skal ei fund mæda og ei elldur granda, og ei skal þig hungur sækia og ei jarn bita. Respondit virgo Tibi equidem nihil in hoc inducio, nec mari nec terra oberit. Præterea si aquis immereris, ignem pertransas, si famus Te vexet aut ferrum petat, nihilominus salvus & incolumis manebis.

CAP. IX.

Under diupian, p. 51.) Geminas antiquos de Inferis habuisse sententias, certum est: Prior peculiarem orbis constituebat locum, quem ab ultimis Mundi cardinibus, tenebrarum incubantium mole,

mole, nec non incolis ceu umbris lente errantibus, vel profundo sopore obfessis, describere. Prout omnium clarissimè in Atlantici demonstratum est. Posteriori vero sensu Inferorum nomine veniebant illa loca, quæ animas à corpore disjunctas recipere credebantur, quæ sive subterranea sive cælestia essent, nihilominus à nostri orbis facie, moribus & legibus haud multo dissimilia judicabantur. Et hoc quidem nostri sapientes confinxisse videntur in solatium eorum, si qui innocentes plesterentur, & ut fortes viri majoribus animis prælium inirent, nec sibi ex morte quidquam timerent. Quapropter hæ distinctiones infernalium regionum, licet in multis auctoribus rite obseruentur, nihilominus intelligimus aliquando esse confusas, ut in hac nostra, ubi Arinnevia iter ad Upsalam institutum, ab immersione Ejus in Charybdi, & ab inexplicabilibus tenebris, poëtica licentiâ extollitur; Huic a. integrum est quavis ratione difficultatem operum intendere & ab aliis rebus Majestatem ac habitum accommodare. Evenit enim sæpe ut Monachi & alii rerum nostrarum gnari historici, integros versus ex Scaldis in prosam translatos, retinuerint.

Kong mirkrana, p. 51.) ita Odinum appellat, quod regno totius Septentrionis, hyemalibus tenebris densato, potiretur. Idem ex sui Regni asperimis montibus, sub hoc caractere *Mar-Konger Helvitis Kongs* / in *Stor-funda dællur Mæstrunastafar* / dicitur.

Eiterdricker, p. 51.) Quo major scelerum horror animis credulæ infunderetur plebis, quælibet Inferorum penetralia veneno & toxico plena, asseriebant Gentiles Theologi. De Templo Biarmensium, Thoroni, Odino, Friggæ & Freyæ sacro, sic agit *Sturlaugi Saga* c. 18. þa sat þeir firi innan þroskullidinn var grof full af eitri, og þar næst slæ ein, og felld i hana snidill egg alt at ofan. Inter Templi limina fossam veneno repletam reperiebat, ex qua canali quidam eminebat, per quem serpentum ova supernè in fossam cecidere. Confer Volusp: vers: 36. de Mæstrondum. Similia de cornu Brar hornet inter Thoronis delicias in mensa posito venenoque repleto, habet eadem *Sturl: S: ibid*: Quod vero Arinnevia incolumis noxiū exsiccare potuerit poculum, ex consuetudine Septentrionalium, qui sæpe se ejusmodi assuenerunt venenatis potionibus, colligere possumus. Cujus rei præclarum habemus documentum in *Volsunga Saga* c. 7. Sigmunder var so mikil firi fier, ad han matti eta eyter, so han

so han skadadi ecke. Sigmundus tanta arte industriaque pollebat, ut venenum exhaurire, ne noceret, posset. Sic Mitridates Ponti Rex, haud dubiè origine moribusque Scythæ, nullo toxico licet vehementissimo lædi potuit.

Lucanus fiall, p. 52.) Situs hujus montis dubius quidem, quem tamen in ultimo septentrione constituere, tutum erit. Nomen ut auguror sortitus à Jofe celebri illo ultimæ Arctoæ plagæ (sive Biarmia) Rege, qui in montibus huc olim domicilium tenuit, & nomine Btgarda Jofe satis in scriptis antiquis innotescit. Qui sequenti tempore ab ejus regionis incolis pro Deo colebatur, ut indicat Descriptio Norvegiæ, Islandiæ & Gronlandiæ: Quæ inter numina Laponum numerat *Mtersch / Eibsig / & Bgarteleg*. Sententiæ hujus robur addunt Gorgones istæ tres, hujus montis incolæ, quarum patriam non aliam quam Biarmiam, celebre olim Scandinaviæ regnum constituit *Ampl: Rudbeck: Atl: T. 2: p. 561*.

III. Konor, p. 52.) De ejusmodi Hyperboreorum montium incolis, legi potest *Drvar-Odds Saga* cap. 8: &c: & historiæ aliæ. Unde & *Alfsonor / alþium* mulieres nuncupantur & ab admiranda pulchritudine sæpius in historiis laudantur *Gutarnar: Elob: cap. 18: Bilbali: Sto: S: c. 6: &c*.

Gler, p. 53.) Varia quidem singulari artificio incisa specula hodiè sæpius jactantur; verum vix pro voluntate Dominorum alius hominibus cæcitatem, aliis monstruosam magnitudinem imponere possunt; nisi incantationibus ludibria magica adiecerint. Igitur si quis male sedulus fidem nostro auctori, propter ejusmodi antiqui ævi ostenta demere velit, ipsum ad Medusæ caput invendum remitto. De speculis talibus deperdis legi potest *Celius Rhodig. Le&: Antiq: l: 5. c. 13*.

Odin, p. 54.) Non alius est noster de hoc Odino sensus, quam qui de Thorone fuit p. 148.

C A P. X.

Sa skal Konger vera, p. 55.) Communi quidem consuetudine Sapud nostros jus succedendi penes primogenitum erat, quem admodum Neptunus antiquissimus noster Rex constituerat. Verum aliquando animi corporisque dotes, minorem natu ad Regiæ majestatis fastigium evehebat, ut Rolvonem Gauterici filium in Ejus

historiæ cap. 16. Nam ut species corporis Gothis impense complacuerat ex Hrolf Krates Saga c. 18. discimus, ubi sic loquitur. Þad eru log þeirra Gautanna að þar er stefnt siolment mot og stefndt þangad ollum Gautum, ein stór stoll er settur að motið, so sifia meiga i rumlega tueir menn, enn þai skal Konger vera er þad rum filler. *Hæc Gothorum est consuetudo, convocato ex tota Gothia populo, solum tanta magnitudinis adponitur, quod duos mediocri statura homines recipere potest. Is vero Regiam accipit dignitatem, qui solus illud magnitudine sua replere potest.* Aliquando si fratres de regno inter se certantes viribus & opibus æquales essent, tum non adeo forti, quam Hymenzi favori & matrimonio potiori, commissum est iudicium, haud immerito, cum Regni Regisque haud minima felicitas & salus sit in Reginæ industria & prudentia. Ceterum quam sancte auspicia dignitatis suæ in ejusmodi matrimonio talibus Regibus servanda esset, non aliunde melius, quam ex Samsonar Sagas Saga cap. 16. de Gudmundo Elysiurum Camporum rege, haurimus.

Lisgros, p. 58.) Miraculi instar est & fidem superat, ista læsæ manus curatio. Verum si consideremus magiæ tantopere à nostris amæz vim & efficaciam, utique nostrum à falsi crimine liberemus: Quid Medea Scythica mulier suis incantationibus suisque herbis in revocando ad juventam Ælone peregerit, notum est apud poetas Græcos; de qua sic egregè canit Naso. l. 7. Metam:

~~~~~ stricte Medea recludit
Ense senis jugulum, veteremque exire cruorem
Passa, replet succis, quos postquam lambit Æson,
Aut ore acceptos, aut vulnere; barba comæque
Canitie posita nigrum rapuere colorem &c. &c.

Ceterum non adeo fortè est ut totum hoc magiæ imputemus, quin multa rerum magnitudinis & convenientius, multa Nostrorum in herbis præparandis admiscendisque singulari scientiæ adscribamus; quam tamen, si non deperditam in nostra ætate, in paucis tamen superstitiis deploramus. Unde fit ut etiam hodie feli ior persæpe apud quasdam mulieres, quam apud summos medicos, multorum morborum sit medela.

Logmader Trollenā, p. 59.) Præses hujus Concilii Scroggerus Lab Upsala illuc ad litem inter fratres gravissimam discernendam missus videtur. Unde Arinnesia favebat non secus quam Thor, & in monstrorum horum cædem, facilem præbuit adensum. Neque aliam ob causam ipse Rex Upsalensis sub Thoronis nomine de hæreditate cernenda antea advocatus legitur. Minime autem hic iudex incolæ hujus esse potuit Regionis, cum controversiam, quæ à plebe inter fratres de imperio obtinendo componi non poterat, libera & summa auctoritate cognosceret.

Klædi, þat matti lyda i losfi, p. 59.) Hæc equitandi ratio magica, utramque paginam in nostrorum Hyperboreorum scriptis facit. Unde Cleodemus apud Lucianum in Φιλοφεν; p. 474. etiam si talia fieri non posse contenderet, tandem Hyperborei cujusdam magi prætiggiis se victum fateretur, inter quas volare & supra aquas ambulare minimæ reliquarum fuere. De Sagitta Abaris idem officium præstante, legi potest Iamblic: in Vir: Pythagoræ. De Odino Ynglinga S. c. 7. De Eggero Ganguhrolfs S. c. 2. De Ramero Fragma Runicum. fol. m. 9. Nec desunt proli dolor, etiam hodie intra nostros, tam nefandæ & execrandæ artis exempla varia; quæ jam omittere decrevi. Consuletur præterea Nobiliss: Reenh: ad Thorst: hysto: & Ampliss: Rudbeck: Atlant: T. 2. p. 503. &c. &c.

Skirtu sem ecki felli vopn à. &c. p. 60.) Vix hodierna ætas ejusmodi tunicas ferro impervias ignorat, quas adeo in nostris terris celebraverat vetustas, ut his palmam concederent. Quare Irlandiæ Regis filia cum ArvarOddo inducium pararet, auxilio Nostrarum Virginum destitui non potuit, quod c. 15. clare indigitur. Unde etiam amicula, quibus ars singularis pretium eximium fecerat, è Scandia essent accersenda: ut plane egregie testantur Samsonar Sagras Saga c. 15. Elfs Saga c. 33. p. m. 77.

Dunsland, p. 62.) Lego Dunsland, eo enim nomine fuit Arctoa quædam regio insignis circa Glaciale Mare sita, unde & illud summi sortitum est nomen Dunshaf & montes adjacentes Dunshafstorg. Rattle Hångi S. c. 5. Atl. To: 2. p. 50. & 51. &c.

Bonda Suri, p. 64.) etiam si prior vox patremfamilias quemcumque indigitet: Attamen hoc loco potentissimum quendam virum, ac facile in ea regione principem, denotat: Nam cum supremo ju-

dice primas palatii tenuit. *Wonde* appellatur *Apollo* (*Waldur*), *Hyperboreorum Deus*. in *Fridthof Fræt*: *Saga* c. 5. *Regem* vero denotat in *Trosomania Saga*: p. m. 35. & *Herwar Saga* c. 15. Præterea altera vox *Surt* Dignitatis non minimum est documentum, ut pote rectè a *Sur / Stur / Stj* vel *Sar* domino deducitur. *Lapis Runic*: 576 4BINT. 41R. N141TAT 1. Spjut Sar Vistaula; Spjut Herre illi Rungdal. Spjut Dominus Vistaula. Hinc Gallicum *Monsieur*, *Min Stj*. [*min Hære*] post varias vicissitudines ad nos iterum peregrino habitu reversum est.

CAP. XII.

Smiorrog, p. 73. Quo magis in Septentrionem nostra patria recedit, eo minores boves, suæ aliæque amantia producit, ut à *Cæsi*. l. 6. *Bell. Gall.* & *Amplifi Rudb.* *Atlas* *To*: 1. p. 37. observatum est. Nemo itaque tantopere miretur, si hæc *Jotorum Regina* petasones illos ingentes tanti fecerit & vas illud præparando, butyro aptum propter magnitudinem & forte singularem fabrorum industriam auro contra æstimaverit.

Serkland, p. 75. Ut rem verbo complectar, *Serklandiæ* nomine omnis terra extra Scandinaviam nostris veniebat. *Africa* cum *Æthiopia* eo vocabulo maximè sunt illustres in *Chronicis Norvagicis* & apud *Snorronem*: *Germaniæ* solum & *Russiæ* terræ apud nostrum pag. 75. & 76. vid. *Nor. Roenhiel.* ad *Thor*: *histo*: p. 12.

Armoder hiet son hans, * *Dordiu* dotter &c. p. 76. Lacum hancce supplere forte melius possem, si mihi ipsius *Miss* in *Archivo* *Regio* latentis, copia facta esset, nunc conjectura tamen sic restituendum censeo hunc locum, han feck, vel han giprist. in matrimonium accepit *Dorotheam*. Nisi vis, scilicet *Dorotheam* *Asmundi* fuisse gnatam, & in matrimonium filio *Haquini* *Regis* accessisse.

Hake Hermundar sonar ut *Sviþiod*, p. 76. Non alium Regem hic designat quam *Håtan Stjng* / qui *Jorundi* filius *Suionis* circa Christi natales Rex, *Starkatheri* ut ex *Chronicis* patet *övmgov* *Hermundi* autem vox à *Jorundi* non magis opere videtur discrepare. *Der / Stj* / *Stor* & *Jor*. Verum qui voces diversas intenditis etiam sciat, Reges atque Principes, alia atque alia pro diversitate operum suorum fortitos fuisse nomina. Adducam tantum *Fridthiofi* de semetipso confessionem, cap. 11. *hist*: *Ejus*.

Ha hiet eg *Fridthiofur*;
Er for med *Vikingum*;
Enn *Herþiofer*
Er eg eckur grætta;
Geirþiofer er eg
Gastokum fleygðas
Hunþiofer er eg

Geck ad fylke;
Eybiofer er eg
Utlkar ranta;
Helþiofer er eg
Henta smæ biornu;
Valþiofer þa eg
Var ædri menni.

h. c.

Piratas cum sequeretur Fridthiofus, viduas cum contristarem Herthiofus, Geirthiofus missilia ubi vibrarem, Gunthiofus ad regiones ubi accederem, Propter promontoria depopulata Eythiofus, propter urfos captos Hellthiofus, nuncupatus, Valthiofi vero nomen mihi fuit, cum ceteris omnibus prestarem. Sic & *Jorunder* / cum secura pace quemcunque suo faciendo frui permetteret, *Hermunder* vero dictus credi potest noster Rex, quasi exercitum dux, cum varias expeditiones faceret.

Starkader hin gamli, p. 76.) *Ætas* *Ejus* cum ad tria integra exurgeret secula, nomen antiqui fortitus est, licet tempore junior fuerit. Avus enim ejus fuit *Starkorer Aludreng*, de quibus vide notas *Cl. Verelli* ad *Gauterici* & *Rolv*: *hist*: c. 3.

Saxland, p. 76.) Prima equidem & antiquissima *Saxonia* in nostra erat patria; & juga montium etiam hodie ferreis mineris clara tenebat. Ut nos docuit *Amplifi Rudbeck*: *To*. 1. p. 362. 369. &c. *Atlant*: cui sententiæ neque refragatur *Doctissimus* & *Amplissimus* *Doct*: *Joh*: *Dan*: *Major*, *Splendidissimum* *Eruditorum* lumen, in *Prodromo Atlanticæ*. cap. 19. At circa *Servatoris* in mundo nostro degentis tempora, cum *Romana* potentia ejusque *Socii*, ab una parte *Hercyniam* sylvam excindere & excolere caperes; ab altera vero parte fortissima *Saxonum* gens sese opposuit, ut à patria nostra & *Balthico* mari vim & incursionem averterent hostilem. Unde fit, quod haud rarè à monachis, hujus rei ignaris, *Saxlandia* nostra antiqua cum illa recentiori in historiis nostris confundatur.

Gnod, p. 76.) Tria sunt quæ hanc vocem celebrem faciunt I. *Nomen*, à *Na* / *No* & *Gno* / percipere, intelligere: De quo verbo eleganter *Consultiss.* *Lundius* in *Samolxi* p. 143. Unde res præiosa omnes *Gnos* / & nostra navis *Gnod* / quod multa arte sapientiæ, conficietur, dicitur. II. *Capacitas Navis admirabilis*, & tantum non fidem superans, præsertim si credamus *Olavo Magni*, qui de navi 18000. homines capiente, sed magis ad ostentationem quam usum comparata refert. l. 10. c. 4. Ut & nostra navis, quæ nunc 20736. mox 8000. homines tenens, in

Saxony & Scandinavia
fr. egressi.

Oceano Septentrionali (etiam in alio) vit parē habuisse dicitur. Ceterum quam immensis navibus Septentrionales usi fuerint, plane observatu dignum cap. 63. Olaf Trygg: S. declarat. III. Sacer ille numerus duodenarius etiam observari maretur, de quo egregia promittit Atlantica To: 1. p. 273. & To: 2. p. 639. Duodecim conciliariis instructus fuit Heidericus in Herwar. S. c. 14. Duodecim pugiles, duodecim Berserkeros educavit aula Hrolvonis Kraka, hystoria: Ejus cap. 13. Duodecim legati ab Olao Sancto Jamptiam missi sunt: Observat: Nobil: Reenhel: in Chronicon Rythmicum, opera Cl. Hadorphii editum p. 6. Totidem heroēs ad rapiendam Thorfinni uxorem accessere, in Brettsa c. 17. Ministræ totidem Ingebjorgæ Regiæ in Aldeiburgo Virgini serviebant Sturla: Saga c. 26. Et certè adeo Sanctus & solennis fuit hic numerandi modus, ut etiam numeri rotundi vices sapientius subierit, quod egregiè ex Mifelaunga Saga collatis p. 68 & 64. apparet: ubi illa formula summæ siels tollit sedecim viros indigitat.

Odin, p. 77.) Modo observavi ad cap. 9. Othinum pro Rege Sueciæ esse salutandum, siquidem Inferorum & Tenebrarum dicatur moderator: jam aliud ejus rei habeo argumentum ex mentione Regum minorum & Tyrannum Monarchæ Upsalensi parentum, factæ: Quorum cum Asmundus potentissimus referatur, quis ergo eum cum magno exercitu adventantem, ad internecionem delere poterat, nisi Rex harum terrarum? Danæ autem & Norvegiæ Reges, utpote tributarii, Othinæ Regis Regum nomine superbire nulla ratione poterant. Upsala autem ut Othinæ, Thori & Freyæ Templum possidebat vetustissimum, ita Tres hosce Deos sibi vindicavit, & eorum cultum in cæteras devictas & parentes nationes transtulit. Quapropter non possum non magnopere commoveri cum lego Bartholinum in Antiquit: Danicis l. 2. c. 5. pro tribus hodiernis Septentrionis Regnis, tres illos conjunctim Upsaliæ cultos Deos, ita parti & dividere, ut Sueciæ Freyus, Norvegiæ Thorus, & Daniæ Othinus peculiare fuerit & quasi tutelare numen. Quis veritatis diligentior non obstupescat, virum plane eruditum & septentrionem, ut haberi vult, rimatorem sedulum, eo progressum, ut omni sinceræ antiquitati vim faciat. Quid enim Adamus Bremensis, de seu Dan: p. 23. Quid Shorro, quid Ericus Olai p. præter: 2. & 5. & alii omnes, nonne uno ore affirmant Trinum Deorum cultum antiquitus unice & maxime in Suecia viguisse? Sed en docti viri

argu-

argumental p. 344. Quia apud Saxonem duo numina (scil: Othinus & Freyus ut opinatur) contrariis studiis Suecos vel Danos fovisse dicantur, ideo Othinum suis Danis postulat. Verum quid hoc nisi bonis literis abuti & omnem rationem pervertere? Si vel in Saxone plenius verbis exstaret Suecorum Thoronem aut Freyum, à Danorum vero paribus Othinum stetit: quid exinde? Nihil magis quam quod in Gautreth S. c. 7. Thorus nostro Starka:hero juniori adversa, Othinus prospera cecinerint fata. Ast Othinus vetustissimus & recentior, non modo in Templo Upsalensi, tanquam peculiare Suecorum Numen cultus, sed etiam in vicinia sedem habuit. (Snegstnga Saga cap. 5.) ibique mortuus est: ut vix alias ob causas à Danis in pretio habitus, quam quod illi non modo ad Suecorum imperium sed etiam religionem tenerentur se componere. Quis præterea non videat in ipsa argumentatione insignem latere errorem: Ideone quæto p. ead: Danis præcipuum numen, quod Norvegiæ suus fuerit Thorus? Ast neque hoc altero validius est assertum, adeoque ignotum, per æq: ignotum probare aggreditur. Imo nuper p. 343. ex Willhelmo Gemmeticensi Danos Thoroni, ut Deo suo humanum sanguinem (quod reor Upsalæ factum) libasse adstruxit. Quomodo ergo Norvegi Thoronem ut Deum suum venerari poterant, utpote etiam Danis communem? Denique illa nautarum vota, p. 342. quibus si feliciter in Islandiam pervenirent, Thoroni, sin in Sueciam Othinus certa sacra promittebant, nihil magis arguit quam Thoronem unice à Norvegiæ & Islandis fuisse cultum. Quin Othinum, cum in Sueciam proficiscentes adjuvare crederetur, Suecorum partibus favisse evidentius demonstrat. Multus equidem honor Thoroni à nostris Borealibus est tributus, præsertim quod contra gigantes, eorumque sobolem invocantibus cum malleo superbas ferre putaretur. Nihilominus in capite Sueciæ Upsalæ antiquissima fuit Ejus venerationis sedes, & inde Ejus sacra & Othinæ non minus quam Freyeri, ut notavit Barthol: p. 340. in Norvegos & reliquas terras transferunt. Imo apud Biarmios, non modo Freyæ & Friggæ (unde unam Deam duobus his vocabulis designari contra Bartholinum p. 350. asserimus) sed etiam Othinæ & Thoronis celebratissimum exstitit templum, cujus una janua Septentrionem, altera austrum spectabat ut manifestis verbis prodit Sturlaung Saga cap. 17. & 18. Vnde illa æde per Olavum Regem destructa, Sacerdotes Biarmensium non alias terras quam Sueciam & in ea Signum reperebant, ut habet

Barthol:
nus notatur

Runicum Hjalmeri fragm: cap. ultimo. Quidquid sit, video quid istum optimum virum adduxerit ut contra omnem fidem Othinum & Thoronem nostris demeret; nimirum quia pari injuria credit Ampliff: Ol: Rudbeck: Tom: 1. p. 792. Frothonem magnum à Dania in Sueciam transfuisse: Ita enim hujus jacturam deplorat & dolet, ut insuper habuisse videatur, quid in Antiquitatum Borealium sincerum judicem evomat. Concedit quidem Freyrum sive Froum nostris p. 324. l. 2. c. 5. sed nequaquam cum Frothone confundendum; quasi non olim ut hodie *Fró / Frde & Fröde* unam constituant *Seminis* vocem, & nomen omnium rerum felicitate copiaeque nobile. Verum quā est Ampliff: Rudbeckius in his sagacitate & judicio, Frothonē Fridleifi filium Danis non adeo omnem evellere quā plumis supposititiis, quibus falsus Saxo ipsum supra fidem oneraverat, denudare satagit. Nec diffitetur Bartholinus p. 328. quin Saxo aliquid rebus gestis Frothonis addiderit, sed ex nostris historiis ceu recentioribus id argui posse negat. Jam video, Cl: Bartholine, quod amore Saxonis ita tui caligauerunt oculi, ut quid vera dissent lapinis discernere nequirent: Sed quantum ex ipso Cl. Hadorpii ore olim hausi, in Archivo Regio reservatur Saxonis vera præfatio, quā Historias ex quibus sua depromsit, recensere non veretur. Hinc vestro Saxoni, tota larva sua aliquando detrahatur. Imo ex nostro p. 134. apparebat quam misere Saxo seriem historiarum pervertere amet: Male enim Aronis & Asmundi historiam inter acta Frothonis sui ut mole sua laborarent, inseruit. Præterea sicuti aureum seculum ejusque momenta à veterum Poëtarum penu in Augustum translata sunt, ita Saxo in suum Frothonem hujus primi felicisque ævi, quod auri abundantia & auri mola describebant, documenta contulit. Nec adeo excusant Saxonem scriptores illi pag. 329. adducti, qui Ethelstanum Anglorum Regem aut Rollonem Normannorum principem propter securam pacem furtique sanctas leges, in arboribus armillas aureas suspendisse asserunt, quam faciunt ne ipse Saxo solus splendide mentitus dicatur. Ceterum non negaverim quin nostræ religionis auctores, pacem illam quæ in Suecia fuit vetustissima & omnium traditione celebratissima, ad Christi tempora deduxerint, ut hæc pacis beneficia Deo vero adscribere, & ita paganos in ejus venerationem pellicere possent: Hoc agit Olavus Norvegiæ Rex in sermone suo ad Niderosenses habito, pag. 340. Bartholini memorato: Hoc vult *Grotha Sauns* pag. 330: frag-

fragmentum vetustum quidem, sed à Christiano quodam circa religionis introductæ initium, conscriptum. Quam vero egregia pax sub Christi adventum in terris nostris floruerit, tot hominum strages, tot exercitum expeditiones, tot regionum populationes & populorum migrationes loquuntur, quot vix aliud tempus in historiis nostris meminerit. Quapropter Ampliff: Rudbeckii de Frothone judicium tam diu tale suo non destituetur, quam diu in nostro septentrione quid salis posteritas invenerit. Ipse certe Bartholinus insulsus est, ne quid gravius, & ex ejus merito, dicam, qui non viderat in Edda post Deorum appellationes, poëtis concessum, ut Deorum propria nomina, qualia Thoronis & Odini, aliis tribuant illaque permisceant, modo ex rerum serie pateat quem Deum velint designatum. Quid ergo sibi vult vir alias doctissimus nisi ut vapulet cum pag. 325. ita pronunciare non dubitat. *Ut nihil de nomine Odini dicam, qui constanter in omnibus manuscriptis Op in vel Op in scribitur, quod male detortum Rudbeckius Atin effert, ex enumeratis nominibus quedam sunt, quæ nusquam in Edda apparent; cetera inter nomina Odini Eddica recenseri, falsissimum: multo magis, ita à vetustis Svalldis misceri nomina Asarum, ut Odini nomen Freyo, Freyi Odino tribueretur. At 4: sive 4 longum [de quo Verel: Runog: p. 30.] fecit, ut pro Abin, Op in sapè legeretur: ideoque reor in ira Odini cognomina in Edda, non Op in sed Abin legendum quod non male per Saturnum cernitur expositum. Præterea non omnes poëtas neque omnia Deorum nomina Snorro in suis collectaneis exhaustire poterat, neque in editione Reseniana omnia Asmundi & Snorronis annotata invenimus. Quam constanter Odini scribatur ex Hjalmeri fragmento Runico pag. 107. adducto, patere potest. Hactenus egit Bartholinus utcumque argumentis, jam calumnias & convitiis grassatur, ut quod in rationum pondere deerat, illis suppleret. Quis enim tantum virum, tanta rerum Antiquarum, Mathematicarum, & omnis historiarum instructionem ad comparisonem Goropii Becani pessime deiici non doleat? Dispereo si non longè melius Saxonem suum cum illo Becano contendisset. Nam ut hic quidquid aliorum erat, ad Becano contendisset. Nam ut hic quidquid aliorum erat, ad suos, ita ille pari fraude, quidquid in septentrionali historia invenerat laudabile ad Danos avertere fategerat: Sed audiamus quo, si Diis placet, Rudbeckius & Goropius conveniunt pag. 326. Quod enim de Norvegiæ atque Cimbricis antiquitatibus ineptit Becanus ille, hoc ad Sycos restringit Rudbeckius Tom: 1. c. 3. sect: 2. etc. Verum hæc*

injuriam celeberrimus vir Bartholino condonat, modo caveat, ne ulterius dentem fragili illidens offendat solido. De cetero pro Græcorum & nostrorum inter se commerciis, non modo illorum & nostrorum historiæ in magno numero, sed etiam vel centum lapides Runici surgent, quorum non paucos attuli in primis paginis dissertationis meæ de veris & Antiquis Gothorum sedibus asserendis, aded ut frivolus ille Bartholini risus, citata pag. nihil nos moveat, quin etiam illum cum suis amicis rogamus illa rumpat, dummodo nihil aliud pro suæ gentis & earum, quas enumerat, antiquitate allegare possit. Lubentes equidem Danis & ceteris nationibus suas laudes meritas, suosque Heroas non invidemus, modo nostra nobis relinquant. Præterea multo pleniores & firmiores nostræ sunt antiquitates, quam ut ad Græcorum poetarum testimonia stent & cadant nam nihil quidquam ex Græcarum historiarum & Poetarum assertis in nostras res referimus, nisi quatenus ex asse cum nostrorum vetustis moribus, legibus, scriptis & locorum notitiis conspiraverint. Idcirco non video cur ex nostræ Gentis laudibus, quam ex Ægyptiacis & Persicis rebus, Græcos testes arcere possit, cum certe hi multum incorruptius & sincerius de exteris quam de suis asserant iudicium. Imo si nostris septentrionalibus Hyperboreorum titulum propter locos in Gautræ Saga & apud Herodotum convenientes, non detrahit p. 333 quid facturus in aliis ipse esset, si diligentiori examini innumera illa signa & indicia quibus Atlantici nostri, Ogygi &c. & apud nostros & Græcos describuntur, subiecisset. Jam à Celeb: Rudbeckio minus quam credebatur læs, ad eum qui suffragia virorum eruditissimorum optimo consilio collegerat, & in unum compegerat corpus, malevolentia dentem transfert: pag. 327. Nec illi parcit, qui post editionem Atlantices de Danicis desperavit antiquitatibus. Verum hæc & plura alia testimonia ementita veretur Bartholinus, præsertim quod nomen collectoris integrum prima pagina non aperiat, sed tantum H. Z: usque initialibus literis, neminem inter Sueciæ eruditos latere deprehenderit. Sed pluribus gaudet nostra patria viris doctis, quam quos Ungarus quispiam, aut alius peregrinus per breve spaciū explorare queat, inter quos non minus quam alios, inter turmæ Regiæ nobiles officiales, nomē suum optimo jure proficitur olim H. Z. sive Heitzig, hodie auctoritate Regiæ Riddarstjerna dictus, vir si qui alius nostræ ævi antiquitatum & aliarum pulcherrimarum rerum scientia, tam

Riddarstjerna
Riddarstjerna

domi

domi quam foris clarissimus; certe hoc sine aliorum invidia, me dicere posse spero, quod virtute, moribus & bonis literis non minorem famam gloriamque apud nostros, quam apud Danos alius quispiam Bartholinus consecutus sit: unde in lucem tantopere provocatus, prodire non verebitur. Et ne J. Jacob: in Illius, aut Ejus qui testimonia feliciter continuavit, cerebro natum cum Bartholino alius suspicetur, & ipse non personatus sed verus progredietur, nam, J. Jac: cognomine Henblot, Bibliopola non incelebris, literis ad celeberrimum Profess: Spæle missis, id quidem de antiquitatibus Danicis rectè fateri ausus est: qui si non imbutus harum rerum cognitione esset, nihilominus non aded moles Atlantici operis, quam aliorum eruditorum virorum, cum quibus ejusmodi homines conversari solent, confessiones, tale expressit iudicium. Constabit ergo sua Rudbeckianis argumentis veritas & testimoniis mundi eruditi sua fides & integritas, cum in illis colligendis & transferendis viri Nobilissimi & longè Celeberrimi occupati fuerint & jam occupentur. De cetero quam atra calumniandi sanies male calamum infecerat Bartholini vel ex ejus l. 2. c. 1. & Beati Reenbielmi innocentia adducta in notis ad M: Trygvass: Saga cap. 12. satis constat. Quod vero contra atram humum pag. 652. molitur, id omne ex cap. 6. Atlant: To: 1. bene considerato evanescit.

Coronidis loco opus est paucis investigemus sensum cantilenæ illius, quam ex antiquo quodam Schalldo, Arineviæ facinorum buccinatores, tanquam relationum suarum teste infragili deprompsit auctor noster. Hanc quidem, utur intellectu difficilem, secundum numeros superscriptos ita colligendum reor.

1	6	8	9	5	28	30	29	31		
Sagan	komin	a	enda	er	hietra	heiduleg	var	bridia		
7	2	4	9		34	32	33	35	36	37
Ut	af	fremdum	Þiodna:		Odin	nog	vist	med	sonnu	vif
10	22	18			38	39	41	42	47	
Arinnesia	manni	hier			Þui	hæde	kyfid	firi	skickia	
12	11	15	16	13	40	43	44	45		
Ei	var	blandi	fiordi	under	Þkiott	hin	Þecka	Þkordan		
14	17	21	19	20	46					
Ott	Þa	bende	i	heima	Silkiborda:					
26	24	25	27							
Suijna	ad	Þitta	Þollda.							

X

Þisso

1 7 8 6 5 2 4 3 9 22 18
 Historia ad finem perducta est de honore Regum, Arinnesia viros hic,
 10 11 14 15 16 12 13
 non fuit inter exornatas mulieres sub timore, (h. e. omnium illustri-
 17 21 19 20 23
 um foeminarum audacissima) dum flecteret in mundo, & consilio
 25 24 26 27 28 29 33 30 34 31 32
 suillas inveniret carnes. Hinc ejus honos fuit auctus; Odini satis certe
 35 36 37 38 40 41 42 39 43 44 45
 atque filii conjunx, nam certabat de tunica cum eleganter confecta &
 46 47
 bombice exornata.

SENSUS hic est:

Ita ad finem perduximus Nobilissimorum Regum Heroumque
 præclara multa. Nec hic tacere potui Arineviam, quantum comi-
 tate morumque illecebris omnes alias honestissimas mulieres super-
 averit, quanta arte sibi viros quoslibet conciliaverit, & demum
 quantum per nostrum orbem ingenii calliditate potuerit. Certe pru-
 dentia sua non modo pernas suillas pingvissimas invasit, sed etiam
 postquam in stola, quæ multo serico, multaue arte elaborata
 erat, defudasset occupanda, Odini ejusque filii insignes
 thalamos sibi conciliavit.

Anteckning

på

Öfve ofgamble Orden som finnas i

ÖFVE och NEDRE
 S O U

A possidere. han atti posside- bat.	Aron.	27. 129.
Adauki tillöfning / au- gmentum.	1. Altmunder Berferkiabani,	6.
Adfirotter Tillöfning impresio.	Augabrun, Ögondryn / Super- lium.	66.
Adgodan mycket godt / väl be- stättat / Bene comparatum.	Austare Ruffa,	1. 88.
Æx på Amnr.	Austerveg, Östernäg / Mare Bal- ibicum.	6. 133.
Æfilok Æsivernes ända / Vita ter- minu.	B.	
Æslogu Vita cujusdam narratio,	Bæghondin, Saucia manu.	14.
Æla, lege æla, Conari, 50. item existimare.	Bæta, Bøta / Multare.	20.
Æy. Dö / Insula.	Bal, Bål / Pyra.	54.
Æfbera, Superare.	Barda, & beria, Verberare.	48.
Æfshellur, Separata ades.	Bardagi. Pugna.	29.
Æfla, Comparare.	Barkan, Guttur.	14.
Ægieter, Illustris.	Batna, Båna / förbättra / Pro- desse.	56.
Ækafer, Rasser / Vehemens.	Beckhillder.	3.
Ækafare. Vehementior. pass.	Beckia giof, Brudgåfwa / Dos.	62.
Æla, Bysfæda / Educare.	Belg, Corium.	43.
Ældrader sem Hiofli, Aldrig som en Bærg / adag: Lupo anti- quior.	Benda, Bånda / trötta / Movere, flectere.	78.
Ændlat, Andans lätande / Expi- ratio sive mors.	Berferker, Pugiles ferocissimi.	30.
Arinnesia,	133.	
Arnkier, Instrumentum bellicum.	Berferkiabani, Pugilum occisor. 8.	
	Bialla, Blålla / Tintinabulum.	20.
	Bidlare, Bædlare / Procus.	63.
	Bidnu, Binge / Farinarium.	23.
	Bioda, Bluda / Vocare.	15.
	Birda, Blusluta / Occludere.	34.
	X 2	
	Birda	

Birða af gulli, Vörða af gull /
Pondus auri certum. 42.

Birger, Opifer, à biarga vel bir-
ga *Servare.* 42.

Birast & berast, Præliare. 12.

Bitan, Mæst / *Malum.* 33.

Bit barkan, Guttur laxare den-
sibus. 14 121.

Blockumannaland, Ethiopia, 31.
135.

Blomlega, Pulchra. 20.

Bodzfolk, Conviva. 63.

Bog, Vög / *Armus.* 2.

Bordskorul, Bordstífa / *Mensa*
se tabula. 17.

Brádkuadder, Bráðsvefder /
Inopinata morte extinctus. 33.

Brennilegan, Calidissimum. 23.

Bridia, Emicare. 78.

Briggia, Bryggja / *Pons nava-*
lis. 76.

Briahilder. 2.

Briakara, Stálspæk. 44. 144.

Brudkauf, Nuptia. 59.

Bra & buast, Apparare, instruere.
23.

Buin, Apparatus. 25.

Buggast um sig, Laga om sig /
Accinctus. 18.

Bunad, Bonad / *Apparatus.* 75.

Burdur, Abóðd / *Singularis cor-*
poris gestus. 46.

But, Hættigt / *Cito.* 13.

Byda, Blíða / *Invitare.* 22.

Byr, Vörð / *Ventus.* 18.

Byr, Hender / *Acidit.* 24.

D.

Dæper, Tristis. 46.

Dafna, Damma / *nederstyktas /*
Premi. 49.

Dagleidur, Daggleð / *Iter unius*
diei. 49.

Dara, Dára / *suista / stultum*
reddere. 42.

Deia, Döð / *Mori.* 22.

Diaf, Dterf / *Audax.* 20.

Diger, Magnus. 9.

Dign, Honos. 56.

Dilla, Dilla / *Occultare.* 25.

Dinker, Dunder och gny / *Stre-*
pitus. 66.

Dir, Dtur / *Animal.* 2.

Dirlegur, Dyrlegder / *dyrbar /*
Præiosus. 3.

Dreckin, Mættid / *Compotatio.* 61.

Dreifa, Drifva / *insultus /*
inopere. 58.

Duerg, Nanus. 46. & 145.

Duergasmá, Nanorum opus. 8.

Dugan. 62.

Dunland, lego Dunland. 153.

Dutta, Stutta / *falla / Elabi.* 42.

E.

Efnileger, Einnellig / *Prolixus,*
magnus. 25.

Efra allder, Efra öldren / *Decre-*
pita senectus. 16.

Eiga, Ága / *Possidere.* passim.

Eiga leik, Hælla lef / *Certare.* 9.

Eiga vit, Hella emot / *Oppo-*
nere. 56.

Eign, Egendom / *Possessio.* 37.

Ein-

Einskípa, Öhen söm brukar ett
Stepp / *Qui una duntaxat uti-*
tur nave. 76.

Eintal, Enstigt taal / *Sermo sine*
arbitrio. 60.

Eirar flectar, Elata strander /
Litora plana. 19.

Ellta dyrid, Drifva dýret / *Fe-*
ram sectare. 26.

Eyill einhenti, Unimanus. 8.

F.

Fær ad burdum, leg: ofær (offer)
ad burdum, *Viribus destitutus.* 46.

Færdast nider, Descendere. 4.

Færi, Oportunum. 72.

Fælk, Færst / *Recens.* 58.

Fagnader funder, Gratulatio de
adventu. 69.

Fala, Falsa på / *Licitari.* 57.

Falur, Capulum. 9.

Farabloma, Itineris commodus
apparatus. 29.

Farartalma, Itineris impedimen-
tum. 20.

Farmur, Navis onus. 77.

Faug, Hú god kost och tillredning/
Optimus apparatus. 72.

Fæger, Fæger / *Morti destina-*
us. 13. 120.

Fæingandrick, Fæingedrick eller
wæstkommi / *Poculum hospita-*
litatis. 64.

Fæit, Fæit / *Pinguis.* 19.

Fællbygd, Loca montosa, 18.

Fælar, Law, gloria. 17.

Fie, Opes quæcunque. 6.

Fiehirslur, Egodelars gömslor/
Arcula. 56.

Fill, Fäll / *húd / Cutis.* 52.

Fillgia, Fuvare. 22.

Fillgiumader, Föllestagare / *Co-*
mes. 59.

Fiolbygt land, Regio exulta
satu habitata. 1.

Fiolldi, Frequens populus. 2.

Fiollga, Augere. 9.

Fiolmenni, Multitudo. 61.

Fiorbrot, Döðstam / *Agon mor-*
tu. 68.

Fiorur, Fästtror / *Compedes.* 42.

Fleikter, Flächter / *Discissus.* 73.

Flein, Epek: rinddad flein,
rinddad járnagfel / *Furca*
trifida. 42.

Fletta lkanti, Dýflächta flöet /
Sinum aperire. 41.

Fliodi, Store och prächtige qvinn
nor / *Magnanima & exornata*
mulieres. 78.

Fliotta, Fliott / *Fuga.* 8.

Floa, Flöda / *öfvergå / Redun-*
dare. 47.

Flagd, Froll / *Spectrum.* 64.

Flyger, Flöget / *Scissa pars.* 32.

Folkur, Falsfna / *Favilla.* 41.

För, Färd / *Iter.* 2.

Foremæli, adagium antiquum. 2.

Forvitna, Wara förweten / *Des-*
iderere. 24.

Forvæding, Færlig senning / *Ab-*
legatio. 11. 116.

Fosbræder, Fosbræder / *ita dicti*
amici integerrimi, non à Foster
quasi una educati essent. Sed à
Fost & Fost firmitate sandi fa-
deru. 28.

X 3.

Foung

Foung, Fong / Quod capi potest. 6.	Giorfemiar, idem ac gerfemiar, Pretiosa res. 30.
Frægarverk, Facinora. 77.	Gisting, Gæsting / Hospitium. 21.
Frægd, Laus, bonos. 17.	Glær, Glas / Spegel / Speculum. 53. & 151.
Fræmd; Idem. 78.	Glimu, Lusta. 52.
Fræmia, Befræmta / Promove- 62.	Gnirin, Gny / Tumultus. 4.
Frændkona, Frænta / Consobri- 64.	Gnod, Eximia navis. 76. 155.
na. 64.	Græda, Sanare. 58.
Frændsæmi, Frændsæmia / Con- 56.	Græidast, Væstræclast / Expandi. 4.
sanguinitas. 56.	Grasgard, Græsgård / Viridus lo- 4. 109.
Fretta, Spórtia / Quætere. 37.	cus. 4. 109.
Frider, Pulcher. 26.	Grant, Grót / Puls. 23.
Fridland, Fredligt land / Terra 6.	Greida, Pax. 21.
tuta & segura. 6.	notat & auxilium. 22.
Froi, Fruchsam / Fructuosus. à 46.	Greidi, Vndfagnad / Comu acc- 23.
fro, fró / semen. 46.	ceptio. 23.
Fund, Gård / Fundum. 72.	Grein, Vnderrættelse / Expositio 55.
G.	Greip, Grep / Ansa. 43.
Gangi miklu, Magno biatu. 34.	Greitt, Fredligt / Pacificum. 67.
Gardaríke, I. 88.	Greit, Snállhet / sárðligbet. Ecki 77.
Gef, Gæfta / Donum. 21.	veit eg hnorru greit icker ver- 77.
Geir, Splut / Hasta. 77.	der ad na þeim. h. e. Jutet 77.
Geitfæ, Geesfåa / Caprinum pe- 19. 126.	met lag hvoð snállhet i funnen 77.
cus. 19. 126.	vijsa att náðhem. 55.
Genta & gent. Genta / Puella. 38.	Greptrud, Griftad / begrafven / 48.
Gerfim, Kostelíge stycken / Cleno- 59.	Humatus. 48.
dia, Klenóden. 59.	Grid, Fred / Pax. 68.
Geta, Valere, posse. Geta till, ha- 3.	Gridalaus, Auxilio destitutus. 51.
riolare. 3.	Gryp, Grip / Res pretiosa. 41.
Giefa, Fortuna. 62.	Gullhad, Gullsmýcte / Aurea 27.
Giefulaus, Gæfwelös / Destitu- 42.	fascia. 27.
tus munere. 42.	Gullbringur, Armilla aurea. 48.
Giefusamlega, Fortunato. 75.	147.
Gietar, Attentio. 14.	H.
Gilld, gilldari, gilldast, Proba- 6.	Hædinna, Hærdinna / Puella gve- 10.
cus, ior, &c. 6.	gibus pascendus intenta. 10.
Giorla, Exaltæ. 28.	

Hædu-

Hædulegt, Hæðelt / Ubi una 60.	Heimsbrogd, Philosophia. 49. 148.
pars contumelia afficitur. 60.	Heit, Hoot / Mina. 10.
Hælrök, Hæltret / Reringetret / 53.	Heit, Heet / Calidus. 56.
stratagemata subducendi pedes ho- 53.	Hell, Mons, passim. Hellerviar. 67.
stus. 53.	Paries montis. 67.
Hætta, Wænna igien / Desinere 13.	Helming, Hælfsten / Dimidia 29.
Hættulegt, Færligt / Periculo- 13.	pars. 29.
sum. 13.	Herkier, Belli discrimen. 47.
Hæwilk, Hæwilt / Comu. 63.	Hertrygger. 1.
Hæfur, Hætt / Hircus. 49.	Hervirke, Depopulatio. 31.
Hag, Snállhet / Diligencia. 64.	Hia, Ad, prope. 22.
Hagleik, Konstligbet / behagligbet / 60.	Hiera, Hara / Lepus. 25.
Artificium placidum omnibus. 60.	Hietar, Heta / Nominari. 1.
Hagna, Aðnal góras beþof / Opus 9.	Hietar, Vocare. 48.
est. 9.	Hietar à horn, Tuba signum dare. 61.
Hagr, Dequæmlligt / Commo- 47.	Hietar, leg: hietar aprur dirna, 43.
de. 47.	Januam claudere. 43.
Hagur, Handstög och behaglig / 55.	Hilla, Hilla / Tegere. 2.
Qui omnibus placet. 55.	Hillder. 1. 92.
Halda, Holla sin resa / Iter in- 18.	Hingad, Higt / Huc. 62.
tendere. 18.	Hinna, Swiſta / Decipere. 62.
Halda fretrum firi, Inquirere. 10.	Hjollt, Capulum. 32.
Halogaland. 25. 127.	Hjollt, Jólle / marg / Lupus. 2. 92.
Halsljóð, Halsleed. 68.	Hirdzla, Custodia. 56.
Halt, Dimidium. 35.	Hlausa, Lata / Permittere. hlaut 19.
Hamrar, Montes. 19.	so vara, lata så vara. 19.
Hærr, Excelsus & hærr excelsi. 19.	Hlid, Latus. 26.
Haruneikin, faciei designatio, ab 52.	Hlifa, Vitam donare, parcere. 14.
harund corporis colore & eikun- 52.	Hlod, Hlod / Sonus. 20.
indicium vel signum. 52.	Hlodur, Multiloquus. 23.
nisi legendum sit hardleikin. 57.	Hneka, Hneka / segna neder / 9.
Hatt, Høgt / Excelsum. 57.	Deliquium pati. han hne nider, 9.
Hattur, Terribilis. Mikilhattar 21.	prolapsus in genua. 9.
men, qui omnibus terrori sunt. 21.	Hnifskafid, Hnifskafid / Cultri 50.
Heidinleg, Hæderlig, Honeſte 78.	manubrium. 50.
Heimanfilgiu, Hæmsföld / Dos. 75.	Hockra, Hoppa / Exsilire. 43.
Himili, Domicilium. 5.	Hofdingar sem uppheldi klæ- 108.
Hæimkyn, idem. 17.	dum. 108.
	Hoger

Hoglat, <i>Pacificus.</i>	21.	Jotna hamra, <i>Gigantum montes.</i>	4.
Holl & hall, <i>Palatium.</i>	4.	Ibrotter, <i>Nidderstige fenster / Nobilium exercitia. passi. & 133.</i>	
Horn, <i>Cornu.</i>	48. 147.	K.	
Hornkegg, <i>Epitheton hirci quod cornibus & barba polletet.</i>	43.	Kagga, <i>Caprarum epitheton.</i>	43.
Hrapa, <i>Titubare.</i>	66.	Kapp, <i>Rämpande / Certamen.</i>	26.
Hræsla gangi à pier, <i>Timore percussus es.</i>	13.	Kappsam, <i>Rämpsam / Luctus deditus.</i>	39.
Hrella, <i>Soffrectia / Terrere quem.</i>	5.	Kater, <i>Hilaris, & superl: kataster,</i>	55.
Hvell, <i>Wål / Clara & sonora vox.</i>	20.	Ker, <i>Kerl / Vas.</i>	56.
Hunaland.	1. 88.	Kerreislega, <i>Kurtetslega / höstiga / Comiter.</i>	74.
Huorla, <i>Ragla / Errare.</i>	66.	Ketill, <i>Ketill / Abeneum.</i>	23.
Huorninn, <i>Quomodo.</i>	12.	Kizla, <i>Frigus amicitie.</i>	62.
Hwott, <i>Höst / Autumnus.</i>	5. 109.	Kiafi, <i>Kieft / Hiatus.</i>	3.
Huxa, <i>Deliberare.</i>	63.	Kiema, <i>Romma / Venire. pass.</i>	
Hyr, <i>Manfuetu.</i>	1.	Kina, <i>Runna / Posse.</i>	17.
à hyrta, <i>manfuetum-quem redere. unde hyrtung disciplina, quæ homines tractabiles & mansuetos facit. &c. nisi quis, hym quasi hum, ex Mll velit colligere, quod obscurum & ignobilem notat.</i>		Kiösa, <i>Resa / Eligere.</i>	44.

I.

Jafn & jafnan, <i>Jempt / Continuo. pass:</i>		Korr, <i>Ratt / Felis vel mustela.</i>	41.
Jærnlækiu, <i>Jærnlant / Ferreus orbis.</i>	36.	Kreista, <i>Krysta / Comprimere.</i>	52.
Ifergang, <i>Öswerwåld / Violentia.</i>	48.	Kuaklad, <i>Rastande / Sonus quas lu solet esse anserum.</i>	19.
Iid, <i>Steen / Lapi.</i>	67.	Kuzda, <i>salutare.</i>	6.
Ille, <i>Grave.</i>	63.	Kuedu & ked-u, <i>Salutatio. pass:</i>	
Illur videregna, <i>Önd att nappas með / Gravus & intractabilis.</i>	8.	Kueli, <i>Öwal / Dolor.</i>	44.
Jotland i Danmark.	25. 128.	Kuikindi, <i>Öwteft / Vivum quid.</i>	20.
Jotunheim, <i>passim & not: p. 122.</i>		Kumra, <i>Krama / Premere.</i>	43.
		Konna packer, <i>Gratias agere.</i>	62.
		Kunlega, <i>Rännlega / betanelligal Amicæ & comiter.</i>	74.

Læk

L.

Læk, <i>Wäck / Rivus.</i>	46.	Landvarnarmader, <i>Landvärnsman / Defendendus finibus præseclus.</i>	7.
Lærlegg, <i>Lærbeen /</i>	50.	Launa, <i>Öna / Solvere debitum.</i>	21.
Læti, <i>Atthåwa / Vultus.</i>	64.	Launung, <i>Öning / Stipendium.</i>	10.
Lagdin, <i>Ragget på Wäcken / Villi hirci.</i>	43.	Leika, <i>Lefta / Strida / Ludere vel præliare.</i>	9.
Laglega, <i>Lagliga / hederliga / Jusse, decore.</i>	23.	Leingst, <i>Långst / Longissimus.</i>	2.
Landvarnarmader, <i>Landvärnsman / Defendendus finibus præseclus.</i>		Leita, <i>Lefta / Requirere.</i>	3.
		Leita, <i>Tentare.</i>	42.
		Leita vel à, <i>Tycta wål om / Estimare.</i>	6.
		Lesa upp, <i>Hisa opp / Erigere.</i>	66.
		Leyk, <i>Leed / börd / Secundus ventus.</i>	31.
		Leyfa, <i>Ösa / Solvere.</i>	63.
		Lid & lyd, <i>Milites.</i>	9.
		Lidmenn, <i>idem.</i>	75.
		Lidsinni, <i>Öndsettning / Suppetia.</i>	56.
		Lietter, <i>af tidindum, Språk sam / Multiloquus.</i>	22.
		Lifgiöf, <i>Öfögifning / Vita condonatio.</i>	15.
		Lifgros, <i>Vitalis herba.</i>	58. 152.
		Liflandi, <i>Öfstande / liflig / Vitalis aura.</i>	56.
		Liklar, <i>Östlar / Claves.</i>	63.
		Lisa, <i>Ösa på / Indicare.</i>	17.
		List, <i>Öst / Delectamentum.</i>	24.

Lita & lyta, <i>Videre. afficere.</i>	
Litatt vel à, <i>Tycta wål om 50.</i>	
Lui mier litz, <i>Tymig spinnis.</i>	13.
Litt, <i>Parum vel agere.</i>	48.
Logmader, <i>Lagman / Praeses judicialis, Lucumo Etruschi.</i>	59.
Lukanus fiall, <i>Lofefiall.</i>	52. 157.
Lysta, <i>Obtundere.</i>	4.

M.

Mædast, <i>Mödas / Fatigari.</i>	60.
Mæti, <i>Honor.</i>	60.
Mala leytran, <i>Sater & beställande / Rerum studium & actio.</i>	70.
Mañlaus, <i>Manslös / Orbis, a.</i>	49.
Manraun, <i>Folki beröm / Latus honorum.</i>	65.
Manuf, <i>Månad / Mensis, luna.</i>	19.
Mart, <i>Grave & difficile.</i>	22.
Matt, <i>Ömattad / Exhaustus labor.</i>	39.
Meiga, <i>Måga / Valere.</i>	48.
Meinvetter, <i>Mennvettlingar / vettlingar / Qui sensu communi carent, ferociores.</i>	5.
Meir, <i>Legs, Meis, Herde torg / Fiscella, illis Slettafsta dicta vid. not: p. 127.</i>	20.
Merkur, <i>Silva.</i>	18.
Midin, <i>Medius.</i>	19.
Miol & miel, <i>Miöl / Far.</i>	23.
Miolk, <i>Miöl / Lac.</i>	22.
Miolka, <i>Miölkal / Lac exprimere.</i>	22.
Milsjafn, <i>Miljöfamt / öjamt / Inaequale.</i>	35.
Mista vid, <i>Solla ifrån / dö / Decedere, mori.</i>	75.
Mot, <i>Möte / anseende / Aspectus.</i>	20.
Mund, <i>Tempus.</i>	28.

Y

Mund

Mundin, vel mundur, Gåfwa /
Donum. 62. N.
Na, Nā / Dare. 55.
Nada, Nāā / taga tili / Acceptare. 53.
Nara, Weta / liffwer / statfjdan /
liffwen / Lumbi. 50.
Natteru, Natur / Natura. 59.
alias edli vel edle naturam notat.
Nef, Nāf / nāsa / Nasu. 53.
Nema, discere. 55.
Nema stad, Sāsa / stanna / Pedem
figere. 8.
Nennast, Nānnas, Vell. Haud
commo veri alterius miseriu. 14.
Neyta, Seorsim ponere, quietem
dare. 14.
Niderlog, Slutning / Præcipio.
tium. 40.
Niderkippa, Componere. 64.
Nita, Wara en tili nytta / Cono-
ducere. 56.
Nitt, Nyttighet / Commodum. 62.
Niuger, Dmugger / Imper. 31.
O.
Opro A, Possidere. 13.
Oast, Amore frigidus; adeoque
timidas. 59.
Odell, Østhyt / Ferox. 39.
Oemiuk, Dmiut / Rigidus. 59.
Oferefi, Stora, traffer / In-
gentes, vires. 52.
Offierri, Mycket långt bortall
Valde diffusum. 14.
particula enim Of rem sem-
per intendit, ut in Chronic:
Nörvag: Ofquani, Stort och
höge Oftermål. &c.

Ofundast, Afwundas / Invidere. 49.
Ogreit, Wenligt / besnärt / In-
tricatum & grave. 36.
Ollboga, Armhoga / Cubitus. 8.
Ondast, Andas ut / Mori. 48.
Ondverda, sic dicitur Quidquid
ultimū peragitur. 44.
Ongvan, Nullus. 43.
Ongvir, Infelix: Hans hogg stan-
dast ongvir menn infelices homi-
nes ejus illius expectant, 9. Hinc:
Ongventi, Casus fortuitus, vid:
Ind: Scand. nisi auctor noster:
illo vocabulo nunc nullus de-
signare velit: quæ sententia:
nihilominus esse integra.

Ordlof, Ordlof / Venia. 10.
Orka, Årt / Valere. 8.
Orkavana, Årtlof / traffelös /
wannechtig / Piger. 68.
Orma, Slachning / Pugna. 31.
Oskapauerk, Øbehaaltig gerning /
pessimum facinus. 76.
Oskum, Ønst / Votum. Ea
ginger ad ølkum, Då går ded
efter min ønst. 24.
Ospak, Øspak / yr / Lascivius. 40.
Oviti, Mæen / dånande / Delic-
tium & damnum. 13.
Oxl, Åxel / Humerio. 9.
P.
Prida, Pryda / Adornare. 24.
Profā, Tentare. 12.
R.
Radabiagur, Betänktande och rådd-
görande om Bröllopet / Delibe-
ratio de nuptiis. 63.
Rædda, Försöka / Tentare. 39.
Rænda

Ræna, Røfwa / Auferre. 11.
Raka, Wæta / bortdrifwa / Pro-
figare. 37.
Raka saman geit fied, Cogere
capras. 19.
Redast imoti, Ræda sig emot /
Opponere se alicui. 32.
Reida, Rida / Equitare. 1.
Reida upp, Råfwa upp / Evel-
lere. 44.
Reisin, Riffwen / Laceratus. 21.
fa, scindere 19.
Reina i þrotter, Experiri artes. 28.
Reisa, Rista / Incidere. 36.
Reka erendi, Negotium expe-
dire. 13.
Renna miolk, Purgare lac. 22.
Reyn duerg. 71.
Rieda, Ræda / Imperare. 1.
Risna, Renna / Foramen. 43.
Rijf, Røfbeen / Costa. 67.
Rijna, Røna / hængta wld / Ad-
harere. 49.
Rioder, Silva. 45.
Roa, Røo / Remis navem promo-
vere. 10.
Rond, Rand / tant / Margo. 36.
Rosker, Juvénis. 17.
S.
Sæma, Røfwas / anstā / Decet. 1.
Sæmilega, Hederligen / Honestè. 1.
Sæmilegra, Honestior. 20.
Særaft, Røfwa sate / Conveni-
re in amicitiam. 15.
Særaft heilum sactum, Røfwa
helt sate. 72.
Saga, Historia, vocis origo &
συνοψια. 83. 84.

Samfara, Umgång / Coitus. 74.
Sanda, lego sæmda, Honorare. 61.
Satt, Sant / Verum. passim.
Satt, Såd / Charus. 16.
Satt, Försäkring / Dexterā & fi-
des. 16.
Segla leyd, Segla sin led / Pro-
positum iter urgere. 10.
Seigia i liod, Wiffra wld en /
insufurrare. 63.
Sein, Seen / Serus. 21.
Seliast i moti, Røfwa sig emot /
Dare se obviam. 44.
Senn, Semper, continuū. 9.
Serkland. 75. 154.
Sier, Sild / wijs / Amplius. 26.
Sijd, dari, att, per 3. grad.
Idem. 76.
Sijdaft, Sildst / Postremo. 43.
Sienleger, leg. seinleger, Seint /
Rnast / Vix. sero. 13.
Sillaborder, Silkeborderad / Se-
rica vestes. 78.
Sinker, Sinksam / Tardus. 23.
Skala, Huus / Domus. 29.
vid: Not: p. 132.
Skamt burt, Haud procul. 20.
Skapifarin, Så och så sinnad /
Indole quacunq; praditus. 1.
Skarkala, Karlars star eller
fölte / Hospitum comitatus. 64.
Skarlaskirli, Skarlatskläder /
Purpura. 26.
Skaur, Stöt / Sinus. 41.
Skauta, Stjuta / Faculare. 23.
Skeinka, Stänka / Infundere. 64.
Skemma, Gynaceum. 3.

Skemmumejar, Grusftuplgör /		Somā, Honos.	74.
Ancilla.	4.	Spillvirki, Maleficus.	7.
Skeinta fier, Oblectare se.	1.	Spiorna & spirna, Spårna /	
Skickiu, Råpa / Stola.	51.	Pedibus ferire.	57.
Skilia-apter, Reddere.	52.	Spord, Brådd / Extremitas,	
Skilmala, Conditio.	17.	margo.	76.
Skinlaus, Skinnlös / Cuse carens.	54.	Sporning, Spörning / Interro-	
Skinnewesia, Aureum vellus.	20.	gatio.	22.
Skiol, Ståla / Schala. Longo-		Stætt, Störst / Maximus.	43.
bardis apud Paul. Varefrid:		Stafkall, Stafkare / Baculo innixus,	
dihta patera.	46.	pauper.	30.
Skiolld, Stjóld / Clypeus.	26.	Staka, Skinn / Cutis. Hafers	
Skiolld, Stjuul / Tegumentum.	76.	stakan, Döckst / Exuvia	
Skiort, Celeriter, & skiorast,		birci.	43.
celerrimus.	59.	Standast, Operiri.	8.
Skipa, Apparare.	8.	Starlin, See stint ut / Immotos.	
Skop, Skap / Pudenda.	45.	teneri in aliquo oculos.	22.
Skorta, Fattas / Deesse.	6.	Steipa, Stupa eller kasta upp.	
Skortsilfer, Statsksilver / Sym-		re / Pronum dare.	32.
bolum argenteum.	11.	Stela, Ståla / Auferre.	20.
Skuduvit, Wid. bef. ståbände /		Stisna King, Stamma Ting /	
Ad. aspectum.	54.	Convocare populum.	70.
Skypa, Steppa / Constituire.	63.	Stisca, Pronum se dare.	26.
Slæmlig, lego temeris.	61.	Stlorn, Stterna / Stilla.	41.
Slaters laudr, Slachtsöder / Peco-		Stocklaust, Stocklöst / Stafelöst /	
ra ad mactandum comparata.	19.	Manubrio destitutum.	32.
Slingak, Idoneus.	23.	Stoda, Anståtgagnal. Conducit.	46.
Smazara, Smerre / sambre /		Storlkornar Konar, Mulieres	
Minor.	24.	magna & gigantea faciei. Rato-	
Smanarleg, Försmådelstg / Male-		le. Hångs Saga Råsnilldæ	
dictum.	64.	faciem ulnam. latitudine.	2.
Smiorrtrog, Smörtråg / Vas pra-		quasse refert. cap. 2.	64.
parando buryro aptum.	73.	Stræt, Stræt / Via.	50.
Snarra, Rasta hastigt till / Cir-		Streinga, Enstånga: eller för-	
cumagere.	68.	pligsta sig / Obligare se.	27.
Snemma, Mand.	68.	Stucka, Stinka / Undig. dispersi.	19.
Snera & snira, Snöra efter / Pro-		Stulku, Puella.	49.
perare.	26.		

Stunt-

Strutkladd, Staget kladd /		St.	
Brevioribus telis vestibis.	45.	Bagna, Nöra sig / è loco se mo-	
Svafa, Säfta / Dormire.	12.	vere.	57.
Svefo, Sömn / Somnus.	74.	beck, Tack / Pulcher.	78.
Sveima, lego snemma, Cid.	21.	beckia, Cognoscere.	28.
Sveipa, Svepa / lindah / Obdu-		begar, Straxt / Mox.	22.
cere.	58.	pick, Tiof / Crassus.	43.
Svifting, Sviftning / brätande /		biggia, Atipere.	20.
Luffa.	28.	pillfarin, Tulla / Pavimentum.	32.
Suri Bonda.	153.	fiordan, Rex, poen: dicitur à	
Synia, Söna / Negare.	10.	biod populò cui preest.	78.
T.		bocka, Töckn / Nebula.	26.
Taka fort, Occupari morbo.	48.	bocka sæl, Qui omnibus est gra-	
Tarast, Förtappas / Perdi.	77.	tus.	30.
Teimn, Tåg / band / Vinculum.		for, Deus, Jupiter.	49.
Bringutein, Bringebandet		for, Magna pars, auxilium.	61.
eller stluden.	53.	Hinc bore manna, maxima	
Tiallda, Byrdilla / Tentorium /		pars hominum, nisi quis, & for-	
erigere.	66.	te rectius, per illa verba, lofar	
Tialld & tiolld, Tield / Castra		di for, Skrogerum poronem	
& tentoria.	74.	invorasse sentiat.	
Tima, Tempus.	1.	brad, Tråd / Filum.	59.
Tina, Sammantelina / Funge-		brav gvalt, Trångast / Arde.	43.
re.	58.	braskolld, Tröstell / Limen.	43.
Tird, Sverhölad / Sverstra-		buerveigin, Tråtvågen / Bivi-	
um. & arva. Sverhölda.	48.	um.	20.
Tit, Usa re. p. m.	3.	fur, fingur, Tummelfinger /	
Tio land, Underkungars land		Pull. x.	43.
och Riksen / Territoria mino-		lurfa, Tårfta / Indigere.	21.
rum. Regum.	77.		
Torgætur, Rarum quid, nobis		U.	
hodie raritert.	73.	Væn, Wæn / & værn, Pul-	
Traut, Vik, à Tryta / Deesse.	62.	cher.	1. & 27.
Treiftaz, Öra / Audere, & posse		Væst, Puleberrimus, a.	48.
hodie Jaa tröster göra ded.	77.	Vaniaft, Wåna sig / Affuescere.	2.
Troll, Gigantes.	48.	Wætt, Wiche / Pondus.	41.
Tulkast, Ryesias och dängias /		Valla, Wålla / In causa esse.	62.
Luffari.	14.	Vange, Rinbeen / Gen.	52.
		Y. 3.	Væst

Var vara, Varje blifwa / Com-		Vinda, Winda eller fasta sig un-	
periri.	34.	dan / Circumagere.	66.
Vasker, Raster / Strenuus.	16.	Vindas, Windas / mast / Ma-	
Vega, Dimicare.	9.	lum.	36.
Vegfemd, Honor & gloria.	17.	Vinder, Våle / Palus.	36.
Veidi, Venatio.	1.	Virdingamader, Wördsam man /	
Veita, Fuvare, & dare.	63.	Reverendus.	63.
Veita yfergang, Göra öfwerwäld /		Viter, Sapiens.	3.
Violento impetu quem oppri-		Underner, Underwert / Mira-	
mere.	48.	culum.	58.
Veita dryck, Drecka tring /		Ungldin, Handleden / Articulus	
Circumferre pocula.	64.	vel nodus manus, sic & Hals	
Veisla, Convivium. passim.		lijd, Calli artus & nervi.	47.
Vel, Konst / undervisning /		Unn, Cauda.	2.
Ars & expositio.	9.	Volfur oc vifinda menn, Sibyl-	
Vella, Bystofa / Percuquere, hinc		la & magi.	3.
vellder, kotat / percoctum.	47.	Volger, Calidus.	54.
Verpa haug, Tumulum extru-		Hinc fabri	
ere.	33.	nomen apud nostros Scalldos,	
Vidfangs mader, En man att		nec non Vulcani, in Atlant.	
wedfäs / Emulus.	8.	To: 2. p. 252.	
Vielradi, Insidia.	30.	Vomur, Wån / häpp / behof /	
Vif, Wif / Uxor.	78.	Spes, opus, &c.	9.
hoc vocabulum sortita à wåf-		Upphaf, Wyhof / Initium.	38.
wa / contexere, vid. Eddam in		Utbirdis, Wtm bordet / Extra	
Kuennahette / hinc fortè no-		navem.	44.
men Arinnesia, quasi Arinve-		Utker, Promontorium.	18.
sia; quod resia sua aranæ in-		Utkurd, Judicium.	60.
star Thoroni & Odino exten-			
derit. Nisi ab Arin & nef in			
strumento bullio, illam dictam			
quis sentiat.			
Vigrenaur, Bellici dentes.	2.		
Villigolltur, Aper,	2.		
Vinabod, Wånnabåd / Convi-			
vium.	17.		
Vinattu, Amicitia,	74.		

Y.

Ydur, Jnålfwor / Viscera.	53.
Yferbragd, Wyfende / Vultus.	24.
Yferlæti, Wålfågnad / Comu &	
benigna exceptio.	59.
Yller videreignar, Elat att	
nappas med / Oppagnatu diffi-	
cilis.	30.

FINIS.